

**Základní škola T. G. Masaryka Ivančice, Na Brněnce 1,
okres Brno-venkov, příspěvková organizace**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

platný od 1. 9. 2020

Mgr. Tomáš Chytka
ředitel školy

Obsah

Struktura školního vzdělávacího programu	5
Identifikační údaje	6
Charakteristika školy	8
Úplnost a velikost školy	8
Vybavení školy	8
Charakteristika pedagogického sboru	10
Charakteristika žáků	10
Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	10
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	11
Charakteristika školního vzdělávacího programu	13
Zaměření školy	13
Výchovné a vzdělávací strategie	16
Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných	19
Začlenění průřezových témat	22
Učební plán	30
Rozčlenění vzdělávacích oborů do vyučovacích předmětů	31
Učební plán – I. stupeň	32
Učební plán – II. stupeň	33
Nabídka volitelných předmětů	34
Poznámky k učebním plánům	35
Učební osnovy	37
<i>I. stupeň – I. období (1. – 3. roč.)</i>	
Český jazyk	38
Anglický jazyk	57
Matematika	61
Prvouka	70
Hudební výchova	101
Výtvarná výchova	113
Tělesná výchova	127
Praktické činnosti	152

I. stupeň – II. období (4. – 5. roč.)

Český jazyk	162
Anglický jazyk	172
Matematika	180
Informatika	190
Přírodověda	196
Vlastivěda	208
Hudební výchova	218
Výtvarná výchova	225
Tělesná výchova	231
Praktické činnosti	245

II. stupeň – povinné předměty (6. – 9. roč.)

Český jazyk	253
Anglický jazyk	271
Německý jazyk	289
Francouzský jazyk	296
Ruský jazyk	309
Matematika	320
Informatika	336
Dějepis	342
Občanská výchova	357
Fyzika	371
Chemie	390
Přírodopis	408
Zeměpis	457
Hudební výchova	477
Výtvarná výchova	494
Rodinná výchova	506
Tělesná výchova	520
Praktické činnosti	541

II. stupeň – volitelné předměty (7. – 9. roč.)

Práce s internetem	555
Tvorba webových stránek	563
Informační technika	570
Grafika na počítači	576
Počítače v praxi	582
Německý jazyk	590
Konverzace v anglickém jazyce	597
Francouzský jazyk	607
Ruský jazyk	620
Seminář z dějepisu	631
Seminář z českého jazyka	636
Seminář z matematiky	641
Seminář a praktikum z chemie	646
Seminář a praktikum z přírodopisu	653
Seminář a praktikum ze zeměpisu	660
Výtvarný seminář	666
Pohybové hry	673
Pěstitelství – chovatelství	678
Domácnost	683
Příprava pokrmů	688
Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	693
Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou	693
Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	696
Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií	696
Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhl. č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií	705
Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace	707
Způsob získávání podkladů pro hodnocení	708
Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách	710
Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	712

Struktura školního vzdělávacího programu

Identifikační údaje

Charakteristika školy

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Učební plán

Učební osnovy

Hodnocení žáků

Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Údaje o škole: Základní škola T. G. Masaryka Ivančice, Na Brněnce 1,
okres Brno-venkov, příspěvková organizace

Sídlo: Na Brněnce 1/545
664 91 Ivančice

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 70 918 767

IZO: 102 179 972

RED-IZO: 600 110 770

Webové stránky: www.zstgmivancice.cz

Škola sdružuje: 1. Základní škola
2. Školní družina

Ředitel školy: Mgr. Tomáš Chytka

Telefon: 546 419 211

E-mail: t.chytka@zstgmivancice.cz

Koordinátor ŠVP: RNDr. Jaroslava Bulvová

Telefon: 546 419 216

E-mail: j.bulvova@zstgmivancice.cz

Zřizovatel: Město Ivančice

Sídlo: Palackého náměstí 6/196
664 91 Ivančice

Právní forma: obec

IČ: 00 281 859

Starosta: Milan Buček

Telefon: 546 419 411

E-mail: adm@muiiv.cz

Vedoucí škol.odboru: Ing. Ivana Krejčová

Telefon: 546 419 418

E-mail: krejcova@muiiv.cz

Datum projednání pedagogickou radou	26. 6. 2020
Datum projednání školskou radou	29. 6. 2020
Platnost dokumentu od	1. 9. 2020

.....
ředitel školy

Charakteristika školy

Naše škola, která nese v názvu jméno prvního prezidenta Československé republiky Tomáše Garrigue Masaryka, byla slavnostně otevřena 6. a 7. září 1930.

Po dobu své existence měnila škola své žáky, personál i svůj vzhled. Největšími změnami prošla v letech 1996 – 2001, v nichž se uskutečnila úplná rekonstrukce celé budovy a jejího okolí. V roce 2001, kdy byla rekonstrukce ukončena dostavbou sportovišť, dostali žáci a zaměstnanci školy do užívání krásnou, plně funkční budovu, splňující všechny požadavky kladené na zajištění kvalitní, moderní výuky.

Úplnost a velikost školy

Budova školy je součástí školského areálu, zahrnujícího také budovu gymnázia, mateřské školky a stravovacího zařízení. Je položena na křižovatce dvou frekventovaných ulic, Na Brněnce a Oslavanské. Celý areál leží v blízkosti obou ivančických sídlišť.

Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Na I. stupni probíhá výuka ve dvou paralelních třídách, na II. stupni ve třech paralelních třídách. Školu navštěvuje každým rokem kolem 500 žáků. V současné době jsou žáci rozděleni do 22 tříd – 10 tříd na I. stupni, 12 tříd na II. stupni. Průměrná naplněnost tříd je 23 žáků. Při škole pracují tři oddělení školní družiny. Kapacita školy je 600 žáků, školní družiny 85 žáků.

Vybavení školy

Ve školní budově je 22 kmenových tříd, z nichž tři slouží zároveň jako učebny fyziky, chemie a výtvarné výchovy, a 6 samostatných odborných učeben.. Tři místnosti slouží k činnosti školní družiny. Škola má světlé, čisté a prostorné chodby a vestibuly, vyzdobené výtvarnými pracemi žáků. Esteticky pěkné prostředí chodeb a vestibulů dotváří vhodně rozmístěné množství zeleně. Učitelé mají k dispozici dvě sborovny (pro I. a pro II. stupeň) a kabinety pro sbírky jednotlivých předmětů, ke studiu mohou využívat literaturu v učitelské knihovně. Žákům jsou k dispozici knížky v žákovské knihovně. V přízemí budovy byl zřízen bufet, který slouží k zajištění občerstvení, pitného režimu žáků a k distribuci dotovaných mléčných výrobků. Součástí školy je tělocvična, rozsáhlý sportovní areál a školní pozemek sloužící k výuce pěstitelských prací. Na školním pozemku stojí zahradní domek s nářadovnou a menší budova, která je v současnosti upravována a bude sloužit zájmové činnosti žáků.

Třídy a odborné učebny jsou prostorné, světlé, vyzdobené pracemi žáků a vybavené učebními pomůckami. Na I. stupni jsou v zadní části místnosti vybavené hracím prostorem s kobercem.

Na II. stupni využívají žáci k výuce tyto samostatné odborné učebny: dvě učebny jazyků, dvě učebny výpočetní techniky, učebny chemie, fyziky, výtvarné výchovy, školní kuchyňku a školní dílnu. Učebny jazyků a výpočetní techniky využívají i žáci I. stupně.

Na každém podlaží školy jsou umístěna sociální zařízení pro žáky a zvlášť pro zaměstnance. K prezouvání a ukládání oblečení slouží žákům šatny, umístěné v suterénu školy. K zajištění bezpečnosti žáků a ochraně školního majetku byla zřízena v suterénu budovy vrátnice. Službu zajišťují správní zaměstnanci.

Ve škole je žákům k dispozici tělocvična se standartním vybavením. Náradí je umístěno v nárad'ovně. U tělocvičny jsou šatny pro děvčata a pro chlapce a sociální zařízení.

Podmínky pro výuku tělesné výchovy se výrazně zlepšily vybudováním sportovního areálu. V tomto areálu je k dispozici jedno menší multifunkční hřiště s umělým povrchem a asfaltové hřiště na košíkovou a florbal (slouží zároveň jako seřadiště pro žáky školy).

Školní pozemek je rozdělen na část pěstitelskou a pokusnou, na část okrasnou a na ovocný sad. V budově školy, která je bezbariérová, je umístěn výtah.

Škola nemá vlastní stravovací zařízení. Stravování pro žáky i zaměstnance je zajištěno ve stravovacím zařízení, které je samostatným právním subjektem. Stravovací zařízení je propojeno se školou spojovací chodbou.

Materiální vybavení školy je na velmi dobré úrovni. Žáci i učitelé mají k dispozici množství učebních pomůcek. Pomůcky jsou neustále obnovovány a doplňovány. Všechny třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí a počítačem, část tříd též televizorem a videem nebo DVD přehrávačem. Výpočetní technikou jsou vybaveny dvě učebny. Ty jsou využívány nejen pro výuku žáků na II. stupni, ale slouží také žákům I. stupně, zájmovým kroužkům a v odpoledních a večerních hodinách pro pořádání počítačových kurzů pro zaměstnance školy a pro občany města. Pořádání kurzů zajišťují učitelé informatiky na škole. Samozřejmostí v učebnách výpočetní techniky je vybavení dalším potřebným technickým zařízením – dataprojektory, tiskárnami a skenery. Počítačem jsou vybaveny také obě sborovny a kabinety učitelů II. stupně. Všechny počítače na škole jsou napojeny na vysokorychlostní internet. Veškerou potřebnou technikou je vybavena učebna jazyků. Učitelé mají k dispozici v obou sborovnách kopírovací zařízení.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří průměrně 30 učitelů (včetně ředitele školy a zástupkyně ředitele školy), 3 vychovatelky a několik asistentů pedagoga. Je v něm skloubeno mládí nových, začínajících pracovníků se zkušeností starších pedagogických pracovníků. Sbor je smíšený, více jak tři čtvrtiny sboru tvoří ženy.

Ve škole pracují 1 výchovná poradkyně a 1 metodik prevence sociálně patologických jevů. Ke zkvalitnění péče o žáky se specifickými poruchami učení, specifickými poruchami chování a o žáky připravující se na volbu povolání bylo na škole zřízeno Školní poradenské pracoviště.

Charakteristika žáků

Většinu žáků navštěvujících naši základní školu tvoří děti z obou ivančických sídlišť a ulic, které spádově patří ke škole. Asi pětinu z celkového počtu žáků tvoří děti dojíždějící z okolních obcí. Vzhledem k malé vzdálenosti obou sídlišť a autobusového nádraží je škola velmi dobře dostupná jak pro domácí, tak pro dojíždějící žáky. Poněvadž je škola umístěna u rušné křižovatky ulic Na Brněnce a Oslavanská, zajišťuje bezpečný příchod žáků do školy v ranních hodinách Městská policie. V posledních letech se na naší škole vzdělávají i děti cizích státních příslušníků. U části dětí navštěvujících školu se projevují specifické poruchy učení nebo chování. Pedagogové školy stanoví konkrétní přístupy k těmto dětem na základě doporučení Pedagogicko-psychologické poradny. Součástí školy je školní družina, která je schopna zajistit péči o žáky 1. – 5. ročníku. Více jak polovina žáků využívá ve volném čase širokou nabídku zájmové činnosti na škole.

Dlouhodobé projekty

Každým rokem se zapojují všichni žáci I. stupně do projektu „Vánoce“. Projekt trvá 4-5 týdnů a prolíná všemi předměty. Žáci se po celý prosinec připravují na příchod Vánoc - v povědomí si ožívují vánoční tradice a zvyklosti. Několikatýdenní úsilí žáků i učitelů završují dva jednodenní projekty „Den bez rozvrhu“ a „Vánoční dílny“. Při realizaci projektu „Den bez rozvrhu“ se formou činnostního učení, připravených pracovních listů všemi hodinami prolíná jen vánoční tematika uzpůsobená probíranému učivu daných předmětů a ročníků. Před realizací projektu „Vánoční dílny“ si žáci prohlédnou výstavku dárečků (výrobků), které připraví učitelky I. stupně. Podle výběru si volí dvě dílny, ve kterých si vybrané dárečky budou v den realizace projektu vyrábět.

Pro žáky 4. – 5. ročníku je každý rok připraven projekt „English is Easy“. Projekt trvá celý měsíc a je průběžně zařazován do hodin anglického jazyka. Vyvrcholením projektu je soutěž se stejným názvem. Žáci uplatní své jazykové dovednosti v praxi, prezentují je před ostatními, mají možnost získat pěkné ceny.

Projektový charakter má také organizace Dne dětí na I. i II. stupni, které jsou na naší škole rovněž tradicí. Do projektu jsou zapojeni všichni žáci i učitelé.

Každoročně v průběhu měsíce května se pravidelně účastní jedna třída I. stupně projektu ve spolupráci s Policií ČR a Českou pojišťovnou. tento projekt má každý rok jiný název (např. „Jablko nebo citron“, „Jezdíme s úsměvem“ aj.). Realizaci akce předchází příprava materiálů s tím spojená, vyplnění dotazníků, výroba odměn pro řidiče.

Vždy, v rámci blížících se oslav Dne Země připravují učitelé I. stupně vlastní projekty pro žáky, týkající se ochrany Země. Mimo realizace těchto projektů se účastní programů, které k tomuto dni připravuje SVČ Ivančice.

Učitelé II. stupně každý rok připravují projekty pro žáky podle přidělení ročníku a předmětu. Žáci shromažďují materiály k projektu, které potom v hodinách zpracovávají a hodnotí.

Žáci 2. a 3. ročníků absolvují každý rok kurzy plavání, žáci 5. ročníků školu v přírodě a 7. ročníky lyžařské výcvikové kurzy. Třídy II. stupně se účastní adaptačních pobytů pořádaných SVČ Ivančice, které jsou zaměřeny na stmelení kolektivu. Začátkem školního roku pořádáme pro žáky 9. ročníků kulturně historickou exkurzi do Prahy. Během školního roku absolvují třídní kolektivy řadu vycházek, exkurzí, na konci školního roku školní výlety.

Naše škola navázala družbu se základní školou v obci Sládkovičovo ve Slovenské republice.

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a dalšími sociálními partnery

Spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků se uskutečňuje prostřednictvím Sdružení rodičů a Školské rady.

Hlavním úkolem **Sdružení rodičů** je rozvoj spolupráce mezi školou a rodinou při výchově a vzdělávání žáků. Výbor SR velmi dobře spolupracuje s vedením školy. Členové výboru SR se pravidelně scházejí jedenkrát měsíčně. Na začátku školního roku (vždy v říjnu) se uskuteční plenární zasedání zákonných zástupců žáků, na němž jsou zákonní zástupci žáků seznámeni se současnou situací na škole a se zprávou o hospodaření výboru SR. Výbor SR přispívá finančně žákům 2. a 3. ročníku na plavecký výcvik a žákům 7. ročníku na lyžařský výcvik. Pro potřeby žáků je každoročně zakoupeno několik kusů lyžařské výstroje. Zákonní zástupci žáků se dále podílí na úhradě cestovného žáků při akcích školy a úhradě odměn při různých soutěžích, olympiádách a sběrových akcích. Na závěr roku zajišťuje výbor SR občerstvení při rozloučení s žáky 9. ročníků a odměny pro vyhodnocené žáky jednotlivých tříd.

Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům školy a zřizovateli podílet se na správě školy. Na naší škole byla podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání zřízena

k 1. 1. 2006. Tvoří ji tři členové – zástupci zákonných zástupců žáků, pedagogických pracovníků a zřizovatele.

Komunikace se zákonnými zástupci žáků a jejich informovanost se uskutečňuje prostřednictvím žákovských knížek, webových stránek školy, na třídních schůzkách, na plenárním zasedání pořádaném výborem Sdružení rodičů a kdykoli po dohodě rodičů s učiteli. Informace o prospěchu a chování žáka za každé čtvrtletí školního roku jsou sdělovány rodičům formou zápisu do žákovské knížky.

Důležitá pro chod školy je velmi dobrá spolupráce školy se **zřizovatelem**. Vstřícné jednání vedení města i jednotlivých odborů se projevuje na dalším zlepšování podmínek pro práci jak žáků, tak učitelů.

Škola dále spolupracuje s **okolními školami, Kulturním centrem v Ivančicích** (články do Ivančického zpravodaje, účast žáků i zaměstnanců na akcích Kulturního centra), **Střediskem volného času v Ivančicích** (účast v kroužcích a na pořadech organizovaných SVČ, pomoc SVČ při zajišťování LVVZ a školy v přírodě), **Pedagogicko-psychologickou poradnou Brno-venkov** (vyšetřování dětí se specifickými poruchami učení a chování, besedy s žáky a učiteli), **Oddělením sociální prevence Brno-venkov** (besedy s žáky, pomoc při řešení záškoláctví a vážnějších přestupků žáků), **Policíí ČR** (besedy s žáky), **Městskou policií** (zajišťování bezpečného příchodu žáků do školy v ranních hodinách), **Střediskem služeb školám Brno** (zajišťování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků), **NIDV Brno** (školení učitelů v oblasti výpočetní techniky ve znalostní úrovni P).

Na zlepšování školního prostředí a na další pomoci škole (např. oprava školního zařízení, darování cen do školních soutěží, zajištění materiálu pro výtvarnou výchovu a pracovní činnosti) se podílí několik **sponzorů**.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Tvorba školního vzdělávacího programu na naší škole probíhala v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, jak stanoví par. 5, odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Je vytvořen tak, aby při jeho realizaci byly plněny cíle základního vzdělávání:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení,
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů,
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti,
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě,
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný,
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi,
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Zaměření školy

Na základě analýzy výchozích podmínek školy bylo stanoveno několik priorit výchovně vzdělávací práce, na které se škola zaměří:

- a) **ve všech vzdělávacích oborech zajistit pro žáky kvalitní všeobecné vzdělání** orientované na životní praxi a na další studium, vytvořit dostatečný prostor pro rozvoj schopností žáků a dovést je na optimální úroveň jejich možností,
- b) **rozvíjet komunikační dovednosti v mateřském jazyce i cizích jazycích** – formou povinných i volitelných předmětů nabídnout žákům vedle jazyka anglického také jazyk německý, ruský a francouzský a konverzaci v jazyce anglickém,
- c) **dosáhnout u všech žáků základní úrovně informační gramotnosti** výukou vzdělávacího oboru Informatika, širokou nabídkou volitelných předmětů a zájmových útvarů zaměřených na výpočetní techniku **umožnit žákům prohlubování a rozvíjení znalostí a dovedností v této oblasti,**

- d) **podporovat rozvoj pohybových dovedností** ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách, vést žáky ke zdravému životnímu stylu,
- e) **aktivně zapojovat žáky do výtvarné tvorby, rozvíjet jejich estetické cítění,**
- f) navýšením hodinové dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a zařazením více tematických okruhů do výuky **vytvářet u žáků praktické pracovní dovednosti a návyky a přispívat k vytváření životní a profesní orientace žáků,**
- g) **omezit nebezpečí užívání návykových látek a dalších sociálně patologických jevů** pestrou nabídkou zájmové činnosti.

Zdůvodnění k jednotlivým bodům stanovených priorit školy:

1. zajištění kvalitního základního vzdělání

- škola má velmi dobrý tým pedagogů – učitelů I. a II. stupně, v němž je skloubena zkušenost starších pedagogů s elánem a nadšením pedagogů mladších – všichni mají zájem o své další vzdělávání,
- disponujeme velmi dobrými prostorovými podmínkami, doplněnými množstvím učebních pomůcek a moderní audiovizuální, výpočetní a prezentační technikou,
- chceme vytvářet pro žáky klidné, bezpečné prostředí,

2. rozvoj komunikačních dovedností v mateřském jazyce i cizích jazycích

- vedle velmi dobrého personálního zajištění, ve většině případů mladšími učiteli, nabízíme výuku ve dvou jazykových učebnách, vybavených moderní audiovizuální technikou, v jedné učebně také výpočetní a prezentační technikou,
- pro žáky jsou k dispozici výukové vzdělávací programy,
- vedle povinných cizích jazyků nabídneme možnost studia dalších cizích jazyků a konverzací formou volitelných předmětů a zájmových kroužků,

3. dosažení základní úrovně informační gramotnosti, prohlubování a rozvoj znalostí a dovedností v této oblasti

- nabízíme personální zajištění výuky pracovníky plně zaujatými pro práci v oblasti výpočetní techniky, se zájmem o své další vzdělávání, kteří vycházejí vstříc požadavkům žáků,
- pro výuku jsou k dispozici dvě učebny výpočetní techniky doplněné moderní prezentační technikou a několik učeben s interaktivní tabulí,
- všechny počítače na škole jsou zapojeny do školní sítě a připojeny k internetu,
- vedle povinné výuky vzdělávacího oboru Informatika v 5. a 6. ročníku si mohou žáci vybrat z široké nabídky volitelných předmětů a zájmových útvarů zaměřených na oblast výpočetní techniky,

- podpoříme a umožníme zavádění a využívání výpočetní techniky do výuky všech vzdělávacích oborů (škola vlastní větší množství výukových vzdělávacích programů, v jejich zajišťování bude dále pokračovat),

4. podporovat rozvoj pohybových dovedností

- zajištění výuky Tv aprobovanými učiteli se zkušenostmi z oblasti sportu,
- k dispozici máme dobře vybavenou tělocvičnu a rozsáhlý sportovní areál, na němž je možné provozovat lehkou atletiku a všechny druhy míčových her,
- velmi dobrá vybavenost sportovním nářadím,
- jsme schopni vybavit účastníky LVVZ potřebnou lyžařskou výstrojí,
- nabízíme širokou nabídku sportovních zájmových kroužků,
- spoluprací se sportovními kluby (stolní tenis, házená, kopaná) vytváříme zázemí pro tyto ivančické kluby,

5. aktivní zapojení žáků do výtvarné tvorby, rozvoj estetického cítění žáků

- odborně vedená výuka výtvarné výchovy,
- k dispozici je učebna pro výuku výtvarné výchovy,
- spolupracujeme ve výtvarné činnosti s ZUŠ Ivančice,
- výtvarné práce žáků využíváme k výzdobě školy,
- prezentace školy výtvarnými pracemi žáků – výstavy výtvarných prací žáků v rámci školy i v rámci města,
- žáci navštěvují v rámci výtvarné výchovy galerie a výstavy zaměřené na výtvarnou výchovu,
- po ukončení rekonstrukce objektu v areálu školy zřídíme keramickou dílnu s hrnčířským kruhem a keramickou pecí,

6. vytváření praktických pracovních dovedností a návyků, profesní a životní orientace žáků

- vytváření pracovních dovedností už od 1. ročníku – výuka pracovních činností,
- personální zajištění výuky Pč aprobovanými učiteli a výchovnou poradkyní,
- zvýšená hodinová dotace výuky Pč,
- zařazení většího počtu tematických okruhů (Práce s technickými materiály, Pěstelské práce a chovatelství, Příprava pokrmů, Svět práce),
- rozsáhlý školní pozemek,
- velmi dobře vybavená dílna,
- velmi pěkná, moderně vybavená školní kuchyňka,

7. omezení nebezpečí užívání návykových látek a dalších sociálně patologických jevů

- působení učitelů na žáky na I. i II. stupni,

- působení na žáky a práce školního metodika prevence a jeho pomocníků v rámci peer programu,
- školení učitelů a školního metodika v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže,
- spolupráce metodika prevence, výchovného poradce, vedení školy a dalších učitelů při tvorbě Minimálního preventivního programu školy,
- spolupráce školy při zajišťování přednášek a besed pro žáky s Odborem sociálním – oddělení sociální prevence, Policií ČR, Pedagogicko-psychologickou poradnou a Státním zdravotním ústavem,
- každoroční nabídka více jak 20 zájmových útvarů pro žáky školy – zajištění mimoškolní činnosti pro žáky jako účinné prevence proti sociálně patologickým jevům.

Výchovné a vzdělávací strategie

Veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají, směřují a přispívají k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a k naplňování školou stanovených priorit.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové kompetence považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

Klíčové kompetence a cíle základního vzdělávání	Výchovné a vzdělávací strategie školy Při společném postupu pedagogických pracovníků školy při naplňování cílů základního vzdělávání a utváření klíčových kompetencí budeme chtít u žáků dosáhnout:
Kompetence k učení - umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- vybírání a využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení - plánování, organizování a řízení vlastního učení - vyhledávání a třídění informací tak, aby na základě jejich pochopení, propojení a systematizaci je uměli efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě (za tím účelem zajistíme pro žáky dostatek informačních zdrojů – školní žákovská knihovna, nákup knih a encyklopedií do tříd I. stupně, internet, besedy, exkurze) - realizaci vlastních nápadů ve vhodných případech a tím

Kompetence k řešení problému - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů Kompetence komunikativní - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci Kompetence sociální a personální - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých	podněcování jejich tvořivosti - účast na různých soutěžích a olympiádách - schopnost operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly - samostatné pozorování, experimentování, porovnávání získaných výsledků a vyvození závěrů pro využití v budoucnosti - poznávání smyslu a cíle učení a získání pozitivního vztahu k učení - sebehodnocení (posouzení vlastního pokroku, určení problémů bránících v učení, způsoby zdokonalení učení) - vnímání nejrozumnějších problémových situací ve škole i mimo ni, rozpoznání, pochopení problému, promyšlení a naplánování způsobu řešení - vyhledávání informací vhodných k řešení problému a využití získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení - samostatné řešení problému a volbu vhodného způsobu řešení - praktické ověřování správnosti řešení problémů a sledování vlastního pokroku při jejich zdolávání - kritické myšlení a volbu uvážlivých rozhodnutí, která budou schopni obhájit - týmovou spolupráci při řešení problémů - vhodnou komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu - formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i slovním projevu - naslouchání názorům ostatních, obhajování svého názoru, - zapojení do diskuse, vhodné argumentace - přispívání svým chováním a jednáním k přátelským vztahům mezi třídami - na základě porozumění a využití různých typů textů, záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních prostředků aktivní zapojování do společenského dění - účast na akcích třídy, školy (výstavy, exkurze, výlety, školy v přírodě, sportovní kurzy) - využití informačních a komunikačních prostředků a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem - využití získaných komunikativních dovedností ke spolupráci s ostatními lidmi - účinnou týmovou spolupráci (práce ve dvojicích, ve skupinách, v týmu) - podílení se na tvorbě pravidel práce v týmu společně s učiteli - pozitivní ovlivňování kvality společné práce - podílení se na utváření příjemné, přátelské atmosféry a ve škole - přispívání k upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytnutí pomoci v případě potřeby - spolupráci s druhými, respektování různých hledisek, využívání

- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	- zkušeností druhých - podporu své sebevědomí objevováním dobrých stránek, hodnot a příležitostí v sobě samém - ovládání a řízení svého jednání k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
Kompetence občanské - připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti - vytvářet u žáků potřeb projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě - učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	- schopnost vcítit se do situace ostatních lidí - povinnost postavit se proti útlaču a hrubému zacházení (v případě ubližování se zastat slabších spolužáků) - uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu - respektování ustanovení školního řádu ve škole, dodržování pravidel slušného chování i mimo školu) - poskytnutí účinné pomoci dle svých možností v případě potřeby - odpovědného chování v krizových situacích - respektování a ochranu tradic našeho státu, kulturního i historického dědictví - aktivní zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit (účast na kulturních a sportovních akcích třídy, školy i mimo školu) - zapojení do zájmových aktivit souvisejících s ochranou, podporou zdraví a prevencí před nebezpečím návykových látek a dalších patologických jevů - učit se rozpoznávat nebezpečí návykových látek a jejich působení a dopad na zdraví člověka - získání pozitivního vztahu k přírodě a její ochraně (sběr druhotných surovin, třídění odpadů, školní projekty týkající se ochrany přírody)
Kompetence pracovní - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	- bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení (práce s technickými materiály, práce na školním pozemku, příprava pokrmů) - snahu o provedení práce v co nejlepší kvalitě - efektivní organizace vlastní práce - dodržování zásad bezpečnosti práce a ochrany zdraví - znalosti v poskytnutí první pomoci - účast na exkurzích zaměřených na volbu povolání (Úřad práce, střední školy a střední odborná učiliště v okolí školy) - využití nabídky volitelných předmětů a zájmových útvarů jako pomoci při profesní orientaci - objektivní sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při výběru budoucí profese

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávací program školy je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch dosažení jeho osobního maxima.

1. Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

a) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen

PLPP): PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce, případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovného poradce (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

b) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu

(dále jen IVP): IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a případně za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Výchovný poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného

souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovný poradce. Další podpůrná opatření (pedagogická intervence a předmět speciálně pedagogické péče) budou žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytována na základě doporučení školského poradenského zařízení.

2. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných:

a) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen

PLPP): PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů za pomoci výchovného poradce, případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů a výchovného poradce (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

b) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu

(dále jen IVP): IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a případně za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Výchovný poradce dále stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení

IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Výchovní poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovní poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovní poradce.

3. Zabezpečení vzdělávání žáků s LMP:

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata tvoří *povinnou součást základního vzdělávání*. Škola musí do vzdělávání na 1. stupni i na 2. stupni zařadit všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV. Všechna průřezová témata však nemusí být zastoupena v každém ročníku. V průběhu základního vzdělávání je povinností školy nabídnout žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, jejich rozsah a způsob realizace stanovuje ŠVP. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova – realizace tématických okruhů

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání	ČJ/INT M/INT PRV/INT PČ/INT HV/INT VV/INT TV/INT		ČJ/INT AJ/INT	ČJ/INT M/INT HV/INT VV/INT		Z/INT HV/INT VV/INT TV/INT TV/INT	M/INT VV/INT TV/INT	M/INT PŘ/INT VV/INT TV/INT PČ/INT	M/INT Z/INT F/INT TV/INT
Sebepoznání a sebepojetí	ČJ/INT PRV/INT				ČJ/INT	VV/INT TV/INT	RV/INT HV/INT VV/INT TV/INT	PŘ/INT OV/INT TV/INT PČ/INT	RV/INT VV/INT TV/INT PČ/INT
Seberegulace a sebeorganizace						TV/INT	TV/INT	TV/INT PČ/INT	F/INT TV/INT
Psychohygiena	PRV/INT					HV/INT TV/INT	PŘ/INT RV/INT HV/INT TV/INT	TV/INT	ČJ/INT TV/INT
Kreativita			AJ/INT	ČJ/INT M/INT PČ/INT HV/INT VV/INT	ČJ/INT	HV/INT VV/INT TV/INT	HV/INT VV/INT TV/INT	M/INT F/INT TV/INT	TV/INT
Poznávání lidí	ČJ/INT			AJ/INT	ČJ/INT AJ/INT	ČJ/INT AJ/INT	ČJ/INT RV/INT	ČJ/INT RV/INT	
Mezilidské vztahy	TV/INT					ČJ/INT Z/INT RV/INT TV/INT	ČJ/INT AJ/INT Z/INT RV/INT HV/INT TV/INT PČ/INT	Z/INT PŘ/INT RV/INT TV/INT	Z/INT HV/INT TV/INT
Komunikace	ČJ/INT		ČJ/INT AJ/INT	ČJ/INT VL/INT HV/INT VV/INT TV/INT	INF/INT	ČJ/INT INF/INT D/INT HV/INT VV/INT	OV/INT RV/INT HV/INT TV/INT	ČJ/INT TV/INT PČ/INT	ČJ/INT F/INT TV/INT

						TV/INT			
Kooperace a kompetice			AJ/INT	VL/INT PČ/INT TV/INT		D/INT F/INT TV/INT	TV/INT PČ/INT	TV/INT	F/INT
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						M/INT D/INT	F/INT	Z/INT CH/INT VV/INT	RV/INT
Hodnoty, postoje, praktická etika						OV/INT	F/INT	CH/INT	F/INT CH/INT PČ/INT RV/INT VV/INT

Výchova demokratického občana – realizace tématických okruhů

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	PRV/INT		ČJ/INT AJ/INT PRV/INT	VL/INT TV/INT	ČJ/INT	OV/INT TV/INT	TV/INT PČ/INT	PŘ/INT TV/INT	HV/INT TV/INT
Občan, občanská společnost a stát			PRV/INT PČ/INT TV/INT	VL/INT PŘ/INT	ČJ/INT INF/INT PŘ/INT	INF/INT D/INT	ČJ/INT OV/INT RV/INT	D/INT Z/INT PČ/INT	ČJ/INT F/INT
Formy participace občanů v politickém životě					VL/INT		D/INT	OV/INT	D/INT OV/INT
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL/INT	PŘ/INT	D/INT Z/INT	Z/INT	D/INT RV/INT	D/INT Z/INT CH/INT

Výchova k myšlení v evrop. a glob. souvislostech – realizace tématických okruhů

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			AJ/INT PRV/INT PČ/INT HV/INT	ČJ/INT HV/INT VV/INT	ČJ/INT VL/INT HV/INT VV/INT	Z/INT F/INT TV/INT	ČJ/INT Z/INT PŘ/INT HV/INT TV/INT	ČJ/INT AJ/INT F/INT TV/INT	F/INT TV/INT
Objevujeme Evropu a svět			M/INT		VL/INT HV/INT	HV/INT	ČJ/INT AJ/INT OV/INT	Z/INT PŘ/INT RV/INT HV/INT	Z/INT PŘ/INT PČ/INT
Jsme Evropané				TV/INT	VL/INT	D/INT VV/INT	D/INT PČ/INT	ČJ/INT D/INT Z/INT CH/INT VV/INT	D/INT Z/INT HV/INT VV/INT

Multikulturní výchova – realizace tématových okruhů

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	PRV/INT		ČJ/INT		ČJ/INT VL/INT	HV/INT	HV/INT	AJ/INT PŘ/INT	
Lidské vztahy			ČJ/INT HV/INT TV/INT	AJ/INT PČ/INT TV/INT ČJ/INT	AJ/INT TV/INT PŘ/INT INF/INT PČ/INT VL/INT HV/INT VV/INT	INF/INT		D/INT RV/INT	ČJ/INT D/INT RV/INT PČ/INT
Etnický původ					VL/INT PR/INT HV/INT VV/INT	ČJ/INT Z/INT	ČJ/INT D/INT Z/INT VV/INT		PŘ/INT
Multikulturalita			AJ/INT PČ/INT						Z/INT
Princip sociálního smíru a solidarity			PRV/INT		VL/INT PŘ/INT			D/INT	Z/INT

Environmentální výchova – realizace tematických okruhů

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	PRV/INT PČ/INT HV/INT VV/INT		PRV/INT VV/INT	PŘ/INT VV/INT	VL/INT PŘ/INT VV/INT	PŘ/INT Z/INT	PŘ/INT PČ/INT	Z/INT	Z/INT PŘ/INT F/INT
Základní podmínky života		PRV/INT	PRV/INT	PŘ/INT PČ/INT	PŘ/INT VV/INT	D/INT Z/INT PŘ/INT F/INT	PŘ/INT F/INT OV/INT VV/INT	PŘ/INT F/INT CH/INT	Z/INT PŘ/INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV/INT	PRV/INT VV/INT	PRV/INT PČ/INT VV/INT	M/INT VL/INT PŘ/INT	M/INT VL/INT PŘ/INT PČ/INT VV/INT	Z/INT PŘ/INT VV/INT TV/INT PČ/INT	Z/INT PŘ/INT RV/INT TV/INT	ČJ/INT D/INT Z/INT PŘ/INT CH/INT VV/INT TV/INT	M/INT F/INT CH/INT OV/INT TV/INT
Vztah člověka k prostředí	PRV/INT PČ/INT TV/INT	PRV/INT VV/INT TV/INT	PRV/INT PČ/INT TV/INT	VL/INT PŘ/INT TV/INT ČJ/INT	M/INT PŘ/INT PČ/INT VV/INT TV/INT	D/INT PŘ/INT F/INT RV/INT TV/INT PČ/INT OV/INT	ČJ/INT PŘ/INT F/INT HV/INT TV/INT PČ/INT	ČJ/INT M/INT Z/INT PŘ/INT PČ/INT F/INT CH/INT RV/INT HV/INT TV/INT	AJ/INT PŘ/INT F/INT CH/INT HV/INT VV/INT TV/INT PČ/INT

Mediální výchova – realizace tématických okruhů

Tématické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJ/INT	ČJ/INT PŘ/INT TV/INT	ČJ/INT INF/INT	ČJ/INT INF/INT RV/INT	PČ/INT	PŘ/INT CH/INT PČ/INT	ČJ/INT PČ/INT
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ/INT	ČJ/INT	AJ/INT	VV/INT		ČJ/INT		ČJ/INT CH/INT	ČJ/INT M/INT CH/INT
Stavba mediálních sdělení					ČJ/INT				
Vnímání autora mediálních sdělení			ČJ/INT		ČJ/INT HV/INT				D/INT
Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ/INT PČ/INT VV/INT	PČ/INT VV/INT	PČ/INT VV/INT	PČ/INT TV/INT	PČ/INT VV/INT	Z/INT	Z/INT PŘ/INT	ČJ/INT D/INT Z/INT VV/INT	D/INT F/INT
Tvorba mediálního sdělení							VV/INT	M/INT	
Práce v realizačním týmu						TV/INT AJ/PRO	TV/INT AJ/PRO	TV/INT AJ/PRO	VV/INT TV/INT AJ/PRO

Učební plán

Učební plán pro I. a II. stupeň byl tvořen na základě Rámcového učebního plánu (RUP).

Při konstrukci učebního plánu jsme vycházeli z povinnosti dodržení podmínek stanovených RUP:

- celková povinná časová dotace pro I. stupeň základního vzdělávání je 118 hodin, pro II. stupeň základního vzdělávání 122 hodin,
- nesmí být překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. – 5. ročník 26 hodin, 6. a 7. ročník 30 hodin, 8. a 9. ročník 32 hodin),
- minimální týdenní hodinová dotace pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání je stanovena takto: 1. a 2. ročník 18 hodin, 3. – 5. ročník 22 hodin, 6. a 7. ročník 28 hodin, 8. a 9. ročník 30 hodin,
- minimální časová dotace pro jednotlivé vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) stanovená v RUP je závazná,
- disponibilní časová dotace je vymezena pro I. stupeň základního vzdělávání v rozsahu 16 hodin a pro II. stupeň základního vzdělávání v rozsahu 18 hodin,
- celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací.

Využití disponibilní časové dotace:

- k nabídce a realizaci volitelných vzdělávacích obsahů, které musí vycházet z cílů základního vzdělávání a rozvíjet klíčové kompetence žáků
- k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace
- k vytváření časové dotace pro realizaci dalších povinných vzdělávacích obsahů dotvářejících zaměření školy
- k nabídce dalších volitelných vzdělávacích obsahů
- k realizaci průřezových témat
- k realizaci doplňujících vzdělávacích oborů
- k realizaci vzdělávacích obsahů podporujících vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Rozčlenění vzdělávacích oborů do vyučovacích předmětů

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	I.stupeň	II.stupeň
		Název předmětu	Název předmětu
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	Český jazyk
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	Anglický jazyk
	Další cizí jazyk	x	Francouzský jazyk
			Německý jazyk
			Ruský jazyk
Matematika a její aplikace		Matematika	Matematika
Informační a komunikační technologie		Informatika	Informatika
Člověk a jeho svět		Prvouka	x
		Přírodověda	
		Vlastivěda	
Člověk a společnost	Dějepis	x	Dějepis
	Výchova k občanství		Občanská výchova
Člověk a příroda	Fyzika	x	Fyzika
	Chemie		Chemie
	Přírodopis		Přírodopis
	Zeměpis		Zeměpis
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	Hudební výchova
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	x	Rodinná výchova
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	Tělesná výchova
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	Praktické činnosti
		x	Volitelný předmět

Učební plán I. stupně

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	Časová dotace v ročníku					Min. čas. dotace	Dispon. hodiny	Celk.pov. čas.dotace
			1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jaz. komunikace	Český jazyk	Český jazyk	9	10	8	7	7	33	8	41
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	x	x	3	3	3	9	x	9
Matemat. a její aplikace		Matematika	5	5	5	5	5	20	5	25
Inf. a kom. technologie		Informatika	x	x	x	x	1	1	x	1
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	3	x	x	12	3	15
		Přírodověda	x	x	x	2	2			
		Vlastivěda	x	x	x	2	2			
Umění a kultura	Hud.výchova	Hud.výchova	1	1	1	1	1	12	x	12
	Výt.výchova	Výt.výchova	1	1	1	2	2			
Člov. a zdraví	Těles.výchova	Těles.výchova	2	2	2	2	2	10	x	10
Člověk a svět práce		Prakt.činnosti	1	1	1	1	1	5	x	5
Celkem			21	22	24	25	26	102	16	118

Učební plán II. stupně

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Předmět	Časová dotace v ročníku				Min. čas. dotace	Dispon. hodiny	Celk.pov. čas.dotace
			6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk	5	4	4	5	15	3	18
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	x	12
	Další cizí jazyk	Franc. jazyk	x	2	2	2	6	x	6
		Něm. jazyk							
		Ruský jazyk							
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4	4	15	1	16
Inf.a komun.technologie		Informatika	1	x	x	x	1	x	1
Člověk a jeho svět	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	11	1	12
	Vých.k občan.	Obč.výchova	1	1	1	1			
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	2	21	5	26
	Chemie	Chemie	x	x	2	2			
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	1			
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	1	2			
Umění a kultura	Hud.výchova	Hud.výchova	1	1	1	1	10	1	11
	Výt.výchova	Výt.výchova	2	1	2	1			
Člověk a zdraví	Vých.ke zdraví	Rod.výchova	1	1	1	x	10	1	11
	Těles.výchova	Těles.výchova	2	2	2	2			
Člověk a svět práce		Prakt.činnosti	2	1	x	1	3	1	4
		Volit.předmět	x	2	2	2	x	6	6
		Celkem	30	30	31	31	104	18	122

Nabídka volitelných předmětů

Práce s internetem

Tvorba webových stránek

Informační technika

Grafika na počítači

Počítače v praxi

Německý jazyk

Konverzace v anglickém jazyce

Francouzský jazyk

Ruský jazyk

Seminář z dějepisu

Seminář z českého jazyka

Seminář z matematiky

Seminář a praktikum z chemie

Seminář a praktikum z přírodopisu

Seminář a praktikum ze zeměpisu

Výtvarný seminář

Pohybové hry

Pěstitelství – chovatelství

Domácnost

Příprava pokrmů

Poznámky k učebním plánům

Český jazyk

Vyučovací předmět Český jazyk zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání. Časová dotace předmětu je posílena o 8 hodin na I. stupni a o 3 hodiny na II. stupni z disponibilní časové dotace.

Cizí jazyk

Předmět prvního cizího jazyka (anglický) má týdenní časovou dotaci 3 hodiny a je zařazen povinně do 3. – 9. ročníku.

Další cizí jazyk (francouzský, německý, ruský) je nabízen v 7. – 9. ročníku s týdenní dotací 2 hodiny.

Matematika

Předmět je zařazen ve všech ročnících základního vzdělávání. Na I. stupni je časová dotace předmětu posílena o 5 hodin, na II. stupni o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Informatika

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie je realizován v předmětu Informatika na I. i II. stupni základního vzdělávání. Další vědomosti a dovednosti mohou žáci získávat ve volitelných předmětech zaměřených na oblast výpočetní techniky.

Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

V těchto předmětech jsou naplňovány očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Předmět Prvouka je zařazen do 1. – 3. ročníku, předměty Přírodověda a Vlastivěda do 4. – 5. ročníku. Časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je posílena o 3 hodiny z disponibilní časové dotace.

Dějepis

Předmět zahrnuje vzdělávací obsah stejnojmenného vzdělávacího oboru. Je zařazen na II. stupni základního vzdělávání. Časová dotace předmětu je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Občanská výchova

Předmět zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství. Zařazen je do všech ročníků II. stupně základního vzdělávání.

Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a příroda jsou naplňovány v uvedených předmětech. Časová dotace pro tuto vzdělávací oblast je posílena o 5 hodin z disponibilní časové dotace. Předměty jsou zařazeny na II. stupni základního vzdělávání.

Hudební výchova

Předmět Hudební výchova je zařazen ve všech ročnících základního vzdělávání.

Výtvarná výchova

Předmět Výtvarná výchova je zařazen ve všech ročnících základního vzdělávání.

Tělesná výchova, Rodinná výchova

V těchto dvou předmětech jsou naplňovány výstupy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučovací předmět Tělesná výchova je zařazen ve všech ročnících základního vzdělávání. Vyučovací předmět Rodinná výchova je zařazen na II. stupni základního vzdělávání v 6. – 8. ročníku. Časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Praktické činnosti

Vyučovací předmět praktické činnosti je zařazen ve všech ročnících základního vzdělávání. Na I. stupni je vzdělávací obsah realizován ve čtyřech tematických okruzích, které jsou pro školu povinné – Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstelské práce, Příprava pokrmů.

Na II. stupni je vzdělávací obsah realizován ve třech tematických okruzích – Práce s technickými materiály, Pěstelské práce a chovatelství, Svět práce. Tematické okruhy byly vybrány jako nejlépe vyhovující podmínkám školy – velmi dobře vybavená školní dílna, rozsáhlý školní pozemek, moderně zařízená školní kuchyňka. Časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je na II. stupni posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Učební osnovy

I. stupeň – I. období (1. – 3. roč.)

I. stupeň – II. období (4. – 5. roč.)

II. stupeň (6. – 9. roč.)

Ročník: 1. – 3.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. období.

- 1. ročník - 9 vyučovacích hodin
- 2. ročník - 10 vyučovacích hodin
- 3. ročník - 8 vyučovacích hodin

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní a mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

- komunikační a slohovou výchovou;
- čtením a literární výchovou;
- psaním;
- jazykovou výchovou.

V hodinách českého jazyka tohoto období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Je potřeba si uvědomovat vzájemnou prostupnost

a propojenost těchto složek českého jazyka. Je-li k tomu vhodná příležitost, lze složky českého jazyka zpestřit dramatickou výchovou.

S vyučováním českého jazyka v 1. – 3. ročníku jsou bezprostředně spojeny počátky prvoučného vyučování. Zkušenosti žáků získané pozorováním okolní přírody a života lidí se prohlubují čtením uměleckých textů. Myšlení a řeč žáků se přitom rozvíjí v souladu s rozvojem fantazie, citů, vůle a smyslu pro krásu.

Učitel využívá dostupných nebo vlastních materiálů a metod. Žáci se podílejí na výstavbě hodiny, učí se pracovat s vlastními chybami. Značný význam má individuální přístup učitele k žákům.

Do vyučování jsou zařazovány besedy, divadelní představení, návštěva knihovny, výstavy, filmová představení ap.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura je rozdělen do 3 tématických okruhů:

1. Komunikační a slohová výchova

Komunikační výchova obsahuje činnosti:

- a) receptivní, tj. čtení a naslouchání;
- b) produktivní (tvořivé činnosti), tj. mluvený a písemný projev žáka.

V komunikační výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni.

Komunikační dovednosti žáků jsou vytvářeny nejen ve všech složkách českého jazyka, ale ve všech vyučovacích předmětech. Jednotlivé vyučovací předměty musí poskytovat dostatek prostoru k vyjadřování myšlenek a postřehů žáků k tomu, co se učí a co pozorují. Slovní zásoba je rozšiřována zejména využitím učiva prvouky, četby a vlastních zážitků. V tomto období je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování žáků. Žáci zpočátku při samostatném ústním i písemném vyjadřování reagují na otázky a pokyny učitele, později vytvářejí krátké souvislé projevy na témata blízká jejich zájmům a zkušenostem. Samostatná písemná forma vyjadřování je uplatňována od 3. ročníku. Při prvním písemném vyjadřování se požaduje používat krátké jednoduché věty o tom, co žáci prožili nebo co dobře znají.

Pro rozvoj vyjadřovacích schopností v prvním vzdělávacím období využíváme:

- vyprávění (o obrázku, vlastních zážitcích, přečteném textu, podle obrázkové osnovy)
- rozhovory žáků k určitému tématu
- formulace otázek a odpovědi k danému tématu
- mezipředmětové vztahy
- jednoduché popisy z písanek, psaní podobných textů
- možnost zpracovávat „první knihy“ např.: o květinách, o ptácích aj. v co nejjednodušší podobě, volně doplněné ilustracemi, výstřižky apod., využíváme i dětských knih a encyklopedií.

Při výuce *čtení* v tomto období se snažíme naučit všechny žáky číst přiměřeně náročné, umělecké i naučné texty jasně, zřetelně a s porozuměním. Při čtení textů se obohacuje slovní zásoba žáků a rozvíjí se i jejich ústní vyjadřování. Při práci s texty se spojuje výcvik čtení s rozvojem vyjadřování, se vzděláváním v různých oborech i s výchovou žáků.

Při výuce *psaní* v tomto období získají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech. Žáci jsou vedeni k psaní s porozuměním.

2. Jazyková výchova

V *jazykové výchově* v 1. období základního vzdělávání se žáci učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem, s využitím slovní zásoby odpovídající jejich věku a zároveň poznávají elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Dbá se na rozvoj jejich slovní zásoby a postupně se vytváří návyky správné spisovné výslovnosti.

Jazykové vyučování má velký význam pro rozvoj myšlení žáků, neboť se při něm učí jazykové a pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídit i zobecňovat. Nejprve se seznamují s konkrétními jazykovými jevy, pozorují je, hovoří o nich. Tak dochází k mnoha elementárním zobecněním a procvičování poznatých jazykových a pravopisných jevů. Pozornost je věnována výcviku v pravopise lexikálním.

I když je ve středu pozornosti učivo právě probíraného tématu, je třeba opakovat, procvičovat a zdokonalovat vyjadřovací schopnosti a dovednosti žáků. Význam pravopisu nelze přeceňovat, ale ani podceňovat. Pozornost se zaměřuje na jevy základní, žáci se učí užívat Pravidel českého pravopisu.

3. Literární výchova

V literární výchově seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací.

Žáci se učí esteticky prožívat a chápat přiměřené texty, později je výrazně číst, předčítat, přednášet, vyprávět, někdy i ilustrovat, něco podle popisu vyrobit, jindy text dramatizovat. Při čtení, poslechu a recitaci se zjemňuje smyslové vnímání žáků, např. sluch pro zvukovou stránku jazyka, bystří se pozorování, rozvíjí se představivost a fantazie, cvičí se paměť žáků, rozvíjí se pojmové i obrazné myšlení, ústní vyjadřování.

Při prožívání literárních ukázek a čtení prvních knížek poznávají žáci život dětí i dospělých, učí se chápat a hodnotit jejich životní příběhy, činy, charaktery a lidské vztahy. Tím rozšiřují svoji životní zkušenost, obohacují svůj citový život.

Žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném díle.

Konkrétní postup ve vyučování (pořadí témat, výběr textů, děl, autorů) si vytváří učitel sám s přihlédnutím k zájmům žáků, rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva.

Průřezová témata

V tomto předmětu jsou realizována: OSV, MKV, EV, MV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žáci - jsou vedeni ke stálému zdokonalování čtení, psaní

- jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- využívají naučené informace při řešení úkolů
- pracují s encyklopediemi a jinými informačními zdroji

Kompetence k řešení problémů

žáci - rozpoznají problém, navrhnou různá řešení, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry

- vzájemně si radí a pomáhají

učitel - hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

žáci - dodržují základní pravidla slušné komunikace

- ptají se, odpovídají na otázky, rozmyšlejí si odpověď

učitel - vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

žáci - respektují pokyny pedagogů

- jsou vedeni k prezentaci svých myšlenek a názorů a ke vzájemnému respektu

učitel - organizuje práci ve skupinách a vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské

žáci - znají svá práva a respektují práva ostatních, plní si své povinnosti

- nabídnou a poskytnou pomoc druhým, pokud ji potřebují
- respektují odlišnosti lidí, zemí i kultur

Kompetence pracovní

žáci - udržují na pracovním místě a v okolí pořádek

učitel - vede žáky k organizování a plánování učení

- učitel vede žáky k využívání moderní techniky – PC, video, DVD aj.

Výstupy z RVP ZV

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Sluchem rozpoznává hlásku na začátku, uprostřed nebo na konci slova. Pomocí sluchu rozloží slovo na slabiky, hlásky a ze slabik, hlásek složí slovo. Rozliší věty, slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní. Snaží se číst se správnou intonací větu rozkazovací, tázací, oznamovací. Rozšiřuje si v praktických situacích slovní zásobu o nové pojmy a sjednocuje ji se spolužáky.	Jazyková výchova. Zvuková stránka jazyka. Sluchové rozlišení hlásek – sluchová diferenciacce, sluchová analýza a syntéza slabik a slov. Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk). Slovní zásoba a tvoření slov. Slova a pojmy.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Učí se soustředěně poslouchat četbu (nahrávku) a vnímat obsah sdělení. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Vší má si ilustrací literárních děl pro děti. Zhodnotí vlastnosti hlavních postav. Přinese spolužákům ukázat knížky nebo časopisy, které má rád. Recituje kratší básnický text a osvojuje si některá rozpočítadla a říkanky. Vypravuje jednoduše obsah pohádky podle obrázkové osnovy. Ve skupině zahraje krátkou scénku z pohádky, ze života. Ilustruje pohádky, říkadla a jednoduché básničky. Učí se porozumět pojmům a výrazům při praktické činnosti – říkadla, rozpočítadla, hádanka, pohádka, báseň, spisovatel, kniha, časopis.	Literární výchova. Poslech literárních textů. Zážitkové čtení a naslouchání. Tvořivé činnosti s literárním textem. Přednes říkadel, krátkých básní. Volná reprodukce textu. Dramatizace. Vlastní výtvarný doprovod. Základní literární pojmy. Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, spisovatel, kniha, časopis.	VV – uplatňování subjektivity, typy vizuálně obrazných vyjádření. HV – vokální činnosti – hudební rytmus. PRV – lidé a čas – Vánoce, Velikonoce. PRV – lidé a čas – práce a volný čas. VV – uplatňování subjektivity, typy vizuálně obrazných vyjádření.	Návštěva knihovny. Projekt Vánoce.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Plynule čte jednoduchý text s porozuměním. Orientuje se v textu Slabikáře a dalších textech pro děti. Učí se respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoru. Porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti. Rozvíjí správnou výslovnost, hlas a dýchání. V praktických cvičeních si vyzkouší pozdrav, oslovení, omluvu, prosbu, poděkování. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký, jednoduchý mluvený projev.	Komunikační a slohová výchova. Čtení Praktické čtení – přípravná cvičení sluchová a zraková, správné čtení písmen, slabik a uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností. Hlasité čtení ze Slabikáře a časopisů. Naslouchání. Praktické naslouchání. Mluvený projev. Základy techniky mluveného projevu. Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování, vyprávění).	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení). MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role televize, knihy, časopisu v rodině). OSV – Sebepoznání a sebepojetí (vnímání sama sebe, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým). HV – vokální činnosti – pěvecký a mluvní projev. OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve třídě, odlišnosti). OSV - Komunikace (komunikace v různých situacích). MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Učí se zvládat základní hygienické návyky spojené s psaním. Provádí uvolňovací cviky a osvojuje si základní prvky písma. Píše správné tvary písmen a číslic. Spojuje správně písmena do slabik a slov. Učí se dodržovat správné pořadí písmen, úplnost slova a diakritická znaménka. Při psaní jednoduchých vět se seznamuje s použitím velkého písmene na začátku věty a zakončením věty interpunkčním znaménkem. Opisuje, přepisuje podle předlohy a píše podle diktátu a autodiktátu písmena, slabiky, slova a jednoduché věty. Učí se dodržovat čitelnost a úhlednost psaného projevu při zachování základních hygienických a pracovních návyků.	Písemný projev. Základní hygienické návyky – sezení, držení psacího náčiní, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku. Zacházení s grafickým materiálem. Činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů. Psaní jednotlivých prvků písmen a číslic. Osvojování psaní písmen, slabik, slov a jednoduchých vět. Opis, přepis, diktát, autodiktát. Vytváření základů rukopisu – čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu.	PRV – lidé kolem nás – rodina, chování lidí. TV – zdravotně zaměřené činnosti – relaxační chvíle, držení těla. VV – rozvíjení smyslové citlivosti, prvky vizuálně obrazného vyjádření.	

Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje hlásky, vyjmenuje krátké a dlouhé samohlásky, dvojhlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky. Ovládá gramatiku samohlásky u / ú / ů, tvrdých a měkkých souhlásek, vyhledá slabikotvorné r, l. Vysloví, napíše a zdůvodní pravopis párových souhlásek uprostřed a na konci slova. Rozdělí slovo na slabiky, rozdělí slovo na konci řádku. Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Porovnává významy slov, sestavuje slova do vět. Vyhledává a třídí slova nadřazená, podřazená, souřadná, protikladná a souznačná. Dodržuje pořádek slov ve větě. Poznává podstatná jména, slovesa, spojky a předložky v textu.	Jazyková výchova. Zvuková stránka jazyka. Hlásky. Rozdělení hlásek. Samohlásky u-ú-ů. Psaní y/ý po tvrdých souhláskách. Psaní i/í po měkkých souhláskách. Slabikotvorné souhlásky r/l. Psaní souhlásek uprostřed a na konci slov. Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Slovní zásoba a tvoření slov. Významy slov. Pořádek slov ve větě. Tvarosloví. Slovní druhy.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis jmen místních. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves. Pracuje s větou v mluvené i psané podobě jako s jednotkou projevu. Rozlišuje české věty od jiných jazyků. Sestavuje věty ve správném pořadí. Používá spojky ve větě jednoduché i v souvětí. Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího – věta oznamovací, tážací, rozkazovací a přací. Zná a správně používá interpunkční znaménka. Pozná konec věty a začátek věty následující. Na začátku věty píše velké písmeno.	Vlastní jména. Tvary slov. Skladba. Věta. Pořádek vět. Spojky. Druhy vět.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslouchá četbu poezie a prózy s porozuměním. Čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty. Umí naslouchat druhému. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Vypráví pohádku a povídku o dětech, recituje báseň, řeší hádanky a slovní hříčky, pracuje tvořivě s literárním textem. Domýšlí jednoduché příběhy. Dramatizuje veršované pohádky nebo povídky. Spojuje obsah textu s ilustrací. V poezii rozezná, verš, rým, přízvuk, přednes, přirovnání. Seznamuje se s literárními pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka a bajka. V próze zná pojmy vypravěč, příběh, děj. Seznamuje se s literárními pojmy povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář. Navštíví divadelní představení. Seznamuje se s pojmy herec, režisér, jeviště, hlediště, maňásky, loutky.	Literární výchova. Poslech literárních textů. Zážitkové čtení a naslouchání. Tvořivé činnosti s literárním textem. Přednes vhodných literárních textů. Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu. Dramatizace. Vlastní výtvarný doprovod. Základní literární pojmy. Literární druhy a žánry. Poezie. Próza. Divadlo.	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Čte správně plynule jednoduché věty, přiměřeně zvyšuje rychlost čtení. Čte zřetelně a jasně, dbá na správnou výslovnost, uplatňuje přirozenou intonaci, pauzy a citové zabarvení. Čte s porozuměním jednoduché texty potichu i nahlas. Orientuje se v konkrétním textu, vyhledá zadaná slova, věty v textu. Naslouchá přednesu i mluveným pokynům přiměřené složitosti. Reaguje otázkami k danému textu. Dokáže text převyprávět. Domýšlí jednoduché příběhy, spojuje text s ilustrací. Poslouchá pohádku čtenou učitelem, z kazety, CD. Správně dýchá, volí vhodné tempo řeči, pečlivě vyslovuje. Používá základní formy společenského styku – oslovení, pozdrav, prosba, poděkování, omluvu, vyprávění. Vypráví různé příhody i s pomocí obrázků, líčí humorné i smutné situace, dovypráví příběh, ovládá jednoduchý popis.	Komunikační a slohová výchova. Čtení. Praktické čtení. Věcné čtení. Naslouchání. Praktické naslouchání. Naslouchá druhému. Mluvený projev. Oslovení, pozdrav, prosba, poděkování, omluva. Vyprávění, popis.	VV – doplnění textu obrázkem.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním – správné sezení, držení těla, vzdálenost očí od podložky. Píše písmena abecedy a číslice v přirozené velikosti a liniatuře, dodržuje sklon písma. Správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen. Opíše a přepíše jednoduchý text. Správně užívá velká písmena ve slovech i větě a diakritická znaménka. Kontroluje vlastní písemný projev. Nacvičuje psaní adresy, přání, blahopřání a krátkého dopisu.	Písemný projev. Návyky při psaní. Technika psaní. Žánry písemného projevu.		

Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 3.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje druhy vět podle tempa, intonace, přízvuku. Umí abecedu, řadit slova podle abecedy, zná přibližnou polohu písmena v řadě, je-li stejné druhé, třetí písmeno. Rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova, osvojuje si jejich pravopis. Dovede najít společný slovní kořen, přiřadit slova příbuzná, umí rozlišit slova jednoznačná a mnohoznačná, utvořit slova protikladná. Zná obojetné souhlásky, zná vyjmenovaná slova, jejich pravopis, včetně slov příbuzných. Užívá správné gramatické tvary podstatných jmen, pozná podstatná jména, určuje pád, číslo, rod. Rozlišuje názvy obcí, ulic, hor, řek a správně je píše (jednoslovná vlastní jména). Pozná sloveso v určitém tvaru, určuje osobu, číslo, čas.	Jazyková výchova. Vyjadřovací schopnosti. Abeceda. Párové souhlásky uvnitř slova. Stavba slova. Vyjmenovaná slova. Tvarosloví – podstatná jména. Tvarosloví – vlastní jména. Tvarosloví – slovesa.	MKV – Kulturní difference (vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci). HV – píseň Abeceda. VV – ilustrace k básním na jednotlivá písmena. PRV – seznámení s některými druhy neznámých rostlin a živočichů. PRV – orientace ve městě, na mapě. ČJ – psaní – hádanky na pohyb.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dovede rozlišit slovní druhy v základním tvaru. Umí napsat předložky s podstatným jménem, pozná předložky, spojky, částice, citoslovce, příslovce. Utváří věty jednoduché. Umí spojit věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami, rozliší větu jednoduchou od souvětí. Vyhledává základní skladební dvojice.	Ostatní slovní druhy. Skladba věty.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředěnosti, dovednosti pro učení a studium). OSV – Komunikace (komunikační dovednosti, monolog, dialog, komunikace v různých situacích).	Vyprávění, popis činnosti, obrázku, psaní blahopřání.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí plynule číst, dovede přednášet a správně frázovat literární text – básně, říkanky, pohádky, divadelní hry. Využívá získaných čtenářských dovedností a návyků při četbě jednoduchých textů. Vypráví pohádku sám, dovede sehrát jednoduché role. Vyjadřuje pocity z přečteného textu. Rozpozná literární žánry – báseň, pohádka, bajka, hádanka, rozpočítadlo. Seznamuje se se základy literatury, poezie, prózy, divadla, literatury umělecké a věcné. Zná pojem spisovatel, básník, herec, ilustrátor, ilustrace. Dovede najít verše, rýmy a umí je sám utvořit. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností, dotváří a vymýšlí příběhy. Chápe četbu jako zdroj informací o světě i o sobě.	Literární výchova. Práce s literárním textem.	MKV – Kulturní difference (texty řešící základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a v Evropě). MKV – Lidské vztahy (udržování tolerantních vztahů, důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích). MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vytváření kritického postoje k reklamě a ke zpravodajství). VV – ilustrace pohádky.	DV – nácvik divadelního představení ke Dni matek. Návštěva knihovny, zakládání čtenářského deníku, dokončení děje, popis pohádkové bytosti.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí se souvisle vyjadřovat, klade otázky, dovede vypravovat na základě obrázkových materiálů jednoduchý příběh. Zná základní komunikační pravidla (oslovení apod.). Dovede napsat adresu, blahopřání, omluvku, pozvánku, dopis. Dokáže využívat text jako zdroj informací, poučení, zábavy. Umí vyhledat základní a zásadní slova v textu. Klade otázky, tvoří odpovědi, zaznamenává slyšené, rozumí textu.	Komunikační a slohová výchova. Komunikační žánry. Žánry písemného projevu.	VV – návrh pohlednice, blahopřání. MKV – Kulturní difference (jedinečnost každého jedince a jeho individuální zvláštnosti). VDO – Občanská společnost a škola (osvojení si způsobů uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, žákovské samosprávy, rady, spolupráce školy se správními orgány a institucemi). PRV – domov, adresa, ulice. MV – Vnímání autora mediálních sdělení (seznamování se s výrazovými prostředky pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazů, zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu).	

Ročník: 3.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Anglický jazyk je vyučován ve 3. – 5. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá v jazykových učebnách, v učebnách výpočetní techniky a v kmenových třídách.

Žáci jsou v hodinách anglického jazyka děleni na skupiny v rámci ročníku v závislosti na počtu žáků ve třídě.

Výuka v hodinách je postavena na učení se angličtině zábavnou a smysluplnou formou, na činnostech, které děti zaujmou a které je baví. Ve vyučovací hodině kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Bohatě jsou využívány říkanky, písničky, hry a hádanky soutěže, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty, které žáky osloví. Žáci jsou nenásilnou formou vtaženi do mluvení, psaní a čtení v angličtině, čímž postupně získávají větší sebedůvěru ve vlastní schopnost se v angličtině vyjádřit.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě. Proniká i do každodenního života dětí.

S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

V předmětu se realizují zejména tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a třídí informace
- žáci pracují se slovníkem v učebnici a tvoří si svůj vlastní slovník
- žáci odvozují zákonitosti použití jazykových prostředků a slovní zásoby na základě probrané látky a pomocí obrázků
- žáci si vedou záznamy o své práci a svých výsledcích, hodnotí svůj pokrok

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou konfrontováni s běžnou situací ze svého okolí
- žáci individuálně nebo ve skupinách řeší problémové úkoly
- žáci doplňují informace v textu dle vlastní úvahy, na základě svých znalostí a na základě porozumění slyšenému projevu rodilého mluvčího
- žáci řeší úkoly vyžadující znalosti i z jiných oborů

Kompetence komunikativní

- žáci jsou různými textovými a poslechovými cvičeními vedeni k souvislé a logické formulaci jednoduchých vět, a to ústně i písemně
- žáci jednoduchým způsobem vyjadřují své názory a naslouchají názorům ostatních
- žáci adekvátně reagují na dotazy a formulují vlastní otázky
- žáci používají komunikační technologie k dorozumění

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve dvojicích nebo ve skupinách, učí se spolupracovat
- žáci jsou si vědomi své zodpovědnosti za výsledek společné práce
- žáci prožívají příběhy různých skupin lidí a učí se tak vcítit do rolí jiných
- žáci se prezentují před ostatním svou individuální prací

Kompetence občanské

- žáci si vzájemně pomáhají
- žáci akceptují hodnocení spolužáků a výsledek společné hry
- žáci respektují kulturní tradice v jiných zemích, porovnávají je s našimi
- žáci jsou vedeni k zdravému životnímu stylu, k zapojování se do kulturního a sportovního dění ve svém okolí názornými ukázkami jednotlivých cvičení a příběhů

Kompetence pracovní

- žáci akceptují pravidla práce s učebnicí a zadaných aktivit
- žáci si plní své povinnosti, pracují na úkolech s jistým zadáním
- žáci se adaptují na různé formy činností a způsoby práce
- žáci pracují systematicky a v daném časovém rozpětí

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy – 1. období:

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 3.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozdraví a představí se. Reaguje na pokyny ve třídě. Počítá do 10. Pojmenuje předměty ve třídě. Pojmenuje členy rodiny. Pojmenuje základní barvy. Pojmenuje hračky. Pozná osobní zájmena. Pojmenuje zvířata. Pojmenuje základní potraviny. Pojmenuje základní části lidského těla. Pojmenuje běžné části oblečení. Pojmenuje běžné předměty v domě. Žák je seznámen se způsobem slavení svátku Halloween. Žák je seznámen se způsobem slavení Vánoc ve Velké Británii. Žák je seznámen se způsobem slavení Velikonoc ve Velké Británii.	Pozdravy Základní pokyny při vyučování Číslo od 1 do 10 Předměty ve třídě Členové rodiny Základní barvy Hračky Osobní zájmena Zvířata Jídlo Lidské tělo Oblečení Domov Svátky: Halloween Vánoce Velikonoce	OSV – Poznávání lidí (komunikace ve třídě). M – základní číselné operace (sčítání, odčítání násobení, dělení). ČJ – větné členy, slovní druhy, skladba věty, sémantika, básně. HV – reprodukce písní, poslechová cvičení. VV – kresba, projekty.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice Pomůcky: kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, tabule, audio technika, počítače, mapy, kopírovaný materiál

Ročník: 1. – 3.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Matematika

- je realizována v 1. až 5. ročníku po 5 hodinách týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- čísla a početní operace – osvojení aritmetických operací ve třech složkách:
 - dovednost provádět operaci
 - algoritmické porozumění
 - významové porozumění
 - získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná
- závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- geometrie v rovině a prostoru – určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Organizace – žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována: VDO, EV, VMEGS.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – žáci se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonalují grafický projev,

rozvíjejí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů – žáci se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, sebekontroly, systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbu správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní – žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální – žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu.

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské – při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa.

Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní – žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Výstupy z RVP ZV

Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.

Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.

Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.

Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.

Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.

Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.

Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.

Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.

Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.

Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Počítá předměty v daném souboru a vytváří soubory s daným počtem prvků. Orientuje se v číselné řadě a na číselné ose. Porovnává čísla a soubory prvků. Používá znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$. Sčítá a odčítá čísla v oboru 0 - 20 bez přechodu přes desítku. Řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0 – 20. Čte a zapisuje přirozená čísla 0 – 20. Řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky. Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací. Řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n - více (méně). Seznámí se se sčítáním a odčítáním v oboru 0 – 20 s přechodem přes desítku.	1. Číslo a početní operace. Obor přirozených čísel do 20. Počítání předmětů v daném souboru, vytváření souborů o daném počtu prvků. Číselná řada, číselná osa. Porovnávání čísel. Znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$. Sčítání čísel (bez přechodu přes desítku). Odčítání čísel (bez přechodu přes desítku). Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel. Číslice. Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání. Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n - více a o n – méně. Sčítání a odčítání čísel s přechodem přes desítku (orientační seznámení).	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení). TV – činnosti ovlivňující zdraví, zdravotně zaměřené činnosti, relaxační chvilky. PRV – lidé kolem nás – Vánoce, Velikonoce.	Projekt Vánoce.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se s pojmy metr, litr, kilogram a využije je při jednoduchých praktických činnostech. Vytváří jednoduché slovní úlohy ze života a řeší je na základě manipulace s modely peněz. Orientuje se v rovině (vpravo, vlevo, nahoře, dole). Rozezná a pojmenuje geometrické útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Manipuluje s geometrickými útvary. Orientuje se v prostoru (vlevo, vpravo, před, za, hned před, hned za, nahoře, dole, nad, pod, vedle, mezi). Rozlišuje tělesa (krychle, kvádr, válec, koule) a vyhledává je ve svém okolí. Při hře používá dětské skládanky a stavebnice.	2. Závislosti, vztahy a práce s daty. Závislosti a jejich vlastnosti. Metr, litr, kilogram. Manipulace s modely peněz. 3. Geometrie v rovině a v prostoru. Základní útvary v rovině. Orientace v rovině. Rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Základní útvary v prostoru. Orientace v prostoru. Tělesa – krychle, kvádr, válec, koule.	PČ – konstrukční činnosti – stavebnice (obrázky z rovinných útvarů). PČ – konstrukční činnosti - stavebnice.	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku. Dokáže zapsat a přečíst čísla do sta. Zakreslí čísla do sta na číselnou osu. Porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně. Sčítá a odčítá čísla do sta po desítkách, rozkládá čísla do sta na desítky a jednotky, znázorní daná čísla na desítky a jednotky. Sčítá a odčítá čísla do sta bez přechodu přes desítku. Sčítá a odčítá dvouciferná čísla do sta bez přechodu desítky. Přičítá jednociferná čísla k číslům dvouciferným s přechodem přes desítku a odčítá takováto čísla s přechodem přes desítku. Zná význam závorek a počítá příklady se závorkami. Provádí zápis slovní úlohy, řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, ke sčítání a odčítání čísel a s užitím vztahů o n-více/méně/ v oboru do sta.	Číslo a početní operace. Obor přirozených čísel. Počítání do dvaceti. Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa. Počítání do sta. Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Písemné algoritmy početních operací. Slovní úlohy.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se s principem násobilky, násobí jako opakované sčítání, zaměřuje činitele, používá závorky. Násobí a dělí 2,3,4,5,6,7,8,9,1,10,0. Užívá násobení a dělení v praktických situacích. Řeší slovní úlohy v oboru násobek a vytváří slovní úlohy s využitím vztahů n-krát více/ méně/. Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. Umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko). Kreslí křivé, lomené a rovné čáry. Zná pojem bod, přímka, polopřímka, čára, úsečka. Narýsuje přímku, polopřímku, lomenou čáru, úsečku, úsečku dané délky. Zná rozdíl mezi přímkou, polopřímkou, přímkou a křivou čarou. Rozpozná, pojmenuje, vymodeluje a popíše čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. Porovná úsečky podle velikosti, změří úsečku. Převádí metry na centimetry, centimetry na milimetry. Poznává geometrická tělesa - krychli, kvádr, kouli, válec.	Násobilka. Závislosti, vztahy a práce s daty. Závislosti a jejich vlastnosti. Diagramy, grafy, tabulky a jízdní řády. Geometrie. Základní útvary v rovině. Základní útvary v prostoru.	VV, PČ – znázorňování, modelování a užívání stavebnic ke stavbám podle obrázku.	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 3.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže násobit dělit dvojčífná, trojčífná, vícečífná čísla jednocífným číslem se zrakovou oporou. Umí písemně násobit jednocífným činitelem. Rozliší nejbližší násobky při dělení se zbytkem. Zná jednotky délky km, m, dm, cm, mm, objemu l, hl, času h, min, s a užívá jejich vztahy. Písemně sčítá a odčítá trojčífná čísla. Zaokrouhluje trojčífná čísla na stovky. Odhaduje výsledky sčítání a odčítání pomocí zaokrouhlování. Osvojené početní operace aplikuje při řešení slovních úloh.	Násobení a dělení mimo obor násobilky. Dělení se zbytkem. Jednotky. Písemné sčítání a odčítání trojčífných čísel. Zaokrouhlování na stovky. Písemné sčítání a odčítání trojčífných čísel, Dělení se zbytkem, Převody jednotek, Násobení a dělení mimo obor násobilky.	PRV – nakupování, volba zaměstnání. VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů). PRV - Lidé a čas, Věci a činnosti kolem nás.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pojmenuje, zná a umí narýsovat bod, přímku, polopřímku, úsečku. Pojmenuje polopřímky opačné, určí počátek polopřímky. Rozliší polohu dvou přímek, kolmice, rovnoběžky, označí průsečík. Dokáže změřit, přenést, porovnat úsečky. Rozezná, pojmenuje, popíše čtverec, obdélník, trojúhelník, nachází je v realitě. Umí narýsovat trojúhelník pomocí kružítka. Vyznačí čtverec, obdélník ve čtvercové síti. Zná pojmy protilehlá a sousední strana, vrchol. Seznámí se s 5-ti, 6-ti a jinými mnohoúhelníky. Rozliší kruh od kružnice, zná postup jejich konstrukce, označení. Pozná krychli, kvádr, nachází je v realitě, umí je vymodelovat. Umí vypočítat obvod trojúhelníku, obdélníku, čtverce pomocí součtu stran. Rozezná a dokreslí jednoduché souměrné útvary ve čtvercové síti.	Rovinné útvary. Tělesa.	VV – prostorové a plošné vyjádření. PRV – historické budovy, moderní stavby. VV – navrhujeme látku pomocí geometrických tvarů. PČ – práce se stavebnicí, konstrukční činnosti.	

Ročník: 1. – 3.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. období:

- 1. ročník - 2 vyučovací hodiny
- 2. ročník - 2 vyučovací hodiny
- 3. ročník - 3 vyučovací hodiny

Prvouka vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti, vztahující se i k jeho zdraví a bezpečí. Poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazu a jejich předcházení. Poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory, podněty jiných a respektu k ostatním.

Vyučovací hodiny jsou realizovány ve třídě, formou besed, exkurzí, vycházek a pozorování přírody.

V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů. Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky, exkurze apod.

Výuka prvouky v 1. období ve spojení s ostatními předměty uplatňuje v rozsahu přiměřeném chápání žáků tohoto věku prvky environmentální výchovy. Žáky učíme citlivému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti.

Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomili propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnost člověka přírodu ovlivňovat. Učíme je rozlišovat pozitivní způsoby působení člověka v přírodě od způsobů negativních. Žáci poznávají význam a úkol jednotlivých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Necháme je objevovat možnosti ke zlepšování okolního prostředí a péči o něj. Dáváme jim prostor pro nápady co dělat teď, aby i v budoucnosti bylo na Zemi zdravé životní prostředí. Vytváříme první předpoklady k tomu, aby žáci získávali dobrou hodnotovou orientaci v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské společnosti.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je rozdělen do 5 tématických okruhů:

1. Místo, kde žijeme – žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků např. v dopravní výchově.
2. Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).
3. Lidé a čas – orientace v dějích a čase. Vychází se od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.
4. Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody.
5. Člověk a jeho zdraví – poznávání, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Poznání zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Získání základního

poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojení si bezpečného chování a vzájemné pomoci v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí, docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Průřezová témata

V tomto předmětu jsou realizována: OSV, MKV, EV, VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žáci - jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět

- čtou přiměřené texty a rozumí přečtenému, vybírají důležité informace
- si upevňují preventivní chování
- orientují se ve světě informací
- propojují informace časové a místní, historické, zeměpisné a kulturní
- znají svůj styl učení, vytváří si optimální podmínky při učení, plánují a organizují učení
- vysvětlí ostatním, co se naučili, shrnou učivo svými slovy, diskutují o nových poznatcích
- posuzují výsledky své práce a chtějí se zlepšovat
- naučené informace využívají při řešení úkolů

učitel - pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií

- motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

žáci - rozpoznají problém

- osvojují si vhodné způsoby chování v situacích, které ohrožují jejich zdraví, bezpečnost a zdraví, bezpečnost druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost

učitel - pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům

- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různé informační zdroje
- ukazuje žákům, jak mají ověřovat pravdivost svých tvrzení pokusem či pozorováním

Kompetence komunikativní

žáci - si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech.

- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

učitel - podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemné naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemnou radu a pomoc

Kompetence sociální a personální

žáci - pracují ve skupině, jsou vedeni ke spolupráci, vzájemné ohleduplnosti a úctě

- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učí se věcně argumentovat

učitel - vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

žáci - chrání a oceňují naše tradice a kulturní historické dědictví

učitel - motivuje žáky k hledání možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody

- vede žáky k respektování pravidel
- utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům

Kompetence pracovní

žáci - jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

- rozvíjejí své zájmy a schopnosti pro budoucí povolání
- účelně využívají moderní techniku – PC, internet, video, DVD aj.

učitel - učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení

- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy 1. období

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi – odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

LIDÉ A ČAS

žák

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Orientuje se ve škole a v blízkém okolí školy. Seznámí se se jménem třídní učitelky a ředitele školy. Zapojuje se do všech činností ve škole, plní školní povinnosti a učí se spolupracovat a komunikovat se spolužáky i dospělými. Připraví si pomůcky do školy, udržuje pořádek ve svých věcech, uspořádá si pracovní místo. Chová se ukázněně ve škole i mimo školu, dokáže rozlišit nežádoucí formy chování. Vytváří si svůj nejvhodnější způsob práce a odpočinku, dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne (s pomocí učitele a rodičů). Dojde (dopraví se) bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět, předchází nebezpečí a respektuje základní dopravní předpisy. Dokáže se obracet na učitele o radu a pomoc.	1. Místo, kde žijeme. Škola. Prostředí školy – prostory školy a jejich funkce – učebny, šatny, ředitelna, sborovna, odpočinkové prostory, sportoviště. Činnosti ve škole – učení, poznávání, nové návyky, dovednosti, spolupráce, úkoly ap. Pomůcky, vhodné oblečení. Školní režim a řád, jak je škola organizována – rozvrh hodin, přestávky, volné dny, prázdniny, stravování, pohyb v prostorách školy aj. Vhodné prostředí pro práci a odpočinek ve škole, zdravé pracovní a odpočinkové návyky – sezení, stání, nošení školní tašky, pohybová aktivita aj. Okolí školy – bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace. Nové vztahy – ke spolužákům, učitelům, pracovníkům školy.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení). TV – zdravotně zaměřené činnosti – relaxační chvíle. OSV – Psychohygiena (hledání pomoci při potížích).	Vycházka do okolí školy.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Orientuje se v okolí svého bydliště, vysvětlí význam pojmu domov a buduje si vztah k domovu. Namaluje a popíše dům, pokojíček nebo pracovní kout, zná funkce jednotlivých prostorů domu a bytu. Rozliší různé typy bydlení (na vycházce, na obrázku), jednoduše zhodnotí jejich výhody a nevýhody. Rozlišuje hračky, školní potřeby, hygienické potřeby, kuchyňské potřeby, nářadí. Přiměřeně svému věku se chová na ulici, hřišti, v parku, dopravních prostředcích.	Domov. Pojem domov, vztah k domovu. Dům, místnosti, jejich funkce, vybavení, typy bydlení. Předměty denní potřeby. Okolí bydliště – místa pro hry, nejbližší obchod, ochrana zeleně a prostředí, vztahy v místě bydliště.	VV – uplatňování subjektivity – malování domova. VV – typy vizuálně obrazných vyjádření – hračka. PČ – příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně. EV – Vztah člověka k prostředí (životní prostředí v našem okolí). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady, ochrana přírody a kulturních památek).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje základní příbuzenské vztahy. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Charakterizuje rozdělení rolí v rodině, pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny. Orientuje se rámcově v profesi svých rodičů. Přiměřeně se chová ke starším a mladším členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám, vlastnímu i společnému majetku. Vypráví o rodinných akcích a událostech, znázorňuje je kresbou, dramatickou scénkou ap.	2. Lidé kolem nás. Rodina. Postavení jedince v rodině Příbuzenské a mezigenerační vztahy – otec, matka, syn, dcera, bratr, sestra, babička, dědeček. Role členů rodiny, zaměstnání. Vztahy mezi členy rodiny – úcta, pomoc, vzájemné pochopení, ochrana, chování k mladším a starším členům rodiny. Život a funkce rodiny – pravidla rodinného života, práva a povinnosti členů rodiny, jejich podíl na chodu domácnosti, společné činnosti rodiny, významné události v rodině (setkávání, oslavy).	MKV – Kulturní difference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování odlišností). OSV – Sebepoznání a sebepojetí (vnímání sama sebe, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým). VV – uplatňování subjektivity – kresba rodiny, rodinné události. ČJ – komunikační a slohová výchova – mluvený projev.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozdraví, přivítá se se známou osobou, představí se, rozloučí se, odpovídá na přiměřené otázky. Vhodně se chová v různých situacích a uplatňuje základní pravidla slušného chování (za pomoci učitele a rodičů). Chápe nevhodnost neslušných, hrubých a urážlivých výrazů a snaží se je nepoužívat v rozhovoru s jiným člověkem. Všímá si kladných a záporných vlastností lidí a diskutuje o nich. Učí se řešit spory nenásilným způsobem, nevynucovat si požadavky násilím, respektovat odlišné názory a zájmy jiných, jejich soukromí ap. (za pomoci učitele a rodičů).	Chování lidí. Ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace a chování, předcházení konfliktům. Vzájemné seznamování lidí. Základní společenská pravidla chování mezi lidmi. Vlastnosti lidí. Soužití lidí. Mezilidské vztahy. Principy demokracie.	ČJ – komunikační a slohová výchova – mluvený projev – komunikační žánry.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti. Pojmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období a jejich sled (v týdnu, roce), charakterizuje roční období. Určuje čas podle hodin (celé hodiny) a učí se orientovat v kalendáři. Dodrží základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich vhodnou délku – čas k zahájení a ukončení učení, práce, hry, odpočinku. Rozlišuje různá povolání a jejich význam. Vyměňuje si se spolužáky zkušenosti o využívání volného času (hry, kroužky, pohybové aktivity). Časově zařadí Vánoce a Velikonoce. Seznámí se s některými vánočními a velikonočními zvyky a tradicemi.	3. Lidé a čas. Orientace v čase a časový řád. Základní orientace v čase – teď, před chvílí, za chvíli, dříve, později, včera, zítra, dnes. Den, části dne – činnosti v průběhu dne, noc, dny v týdnu, měsíce, roční období, rok. Hodiny, určování času, kalendář, datum. Denní režim – práce, odpočinek, spánek, strava aj. Práce a volný čas – různá povolání, využití volného času. Současnost a minulost v našem životě. Státní svátky a významné dny.	VV – uplatňování subjektivity. TV – činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví. ČJ – literární výchova – tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace. M, ČJ, PČ, VV, HV – Vánoce, Velikonoce. HV – poslechové činnosti – hudební styly a žánry, hymna.	Projekt Vánoce.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozoruje a popisuje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích. Pozoruje a poznává zástupce některých rostlin, hub a živočichů. Ukazuje na rostlině kořen, stonek, list, květ, plod. Pojmenovává některá volně žijící, hospodářská i domácí zvířata, určuje názvy jejich mláďat. Pozoruje práci na poli, v sadu, parku, zahradě, popisuje (slovem, kresbou) pozorované skutečnosti.	4. Rozmanitost přírody. Rostliny, houby, živočichové. Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, reakce organismů na roční období. Živočichové ve volné přírodě. Znamé a snadno dostupné druhy rostlin a hub. Základní stavba těla některých druhů rostlin. Živočichové chování lidmi – užitková, hospodářská, domácí zvířata, jejich mláďata. Práce na poli, v sadu, parku, zahradě.	EV – Ekosystémy (základní seznámení s ekosystémem lesa, pole, okolí vody) PČ – práce s drobným materiálem – modelovací hmota – modelování ovoce a zeleniny. PČ – pěstitelské práce – pěstování rostlin- VV – uplatňování subjektivity.	Návštěva statku.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Určuje základní části lidského těla. Chápe, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb mají velký význam pro zdraví člověka. Uplatňuje základní návyky osobní hygieny a zařazuje je do denního režimu. Dodržuje při nemoci pokyny lékaře, rodičů, neužívá léky bez vědomí dospělého. Poskytuje první pomoc při drobném poranění. Ví, co dělat v případě úrazu. Zařazuje potraviny do skupin – masové, mléčné výrobky, pečivo, ovoce, zelenina. Chápe škodlivé vlivy sladkých, tučných a jiných pokrmů. Uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu (s pomocí učitelů a rodičů). Vhodně se chová u rodinného stolu a ve školní jídelně.	5. Člověk a jeho zdraví. Lidské tělo. Lidská postava, stavba těla, základní funkce a projevy. Péče o zdraví. Zdraví a nemoc, ochrana proti nemocem. Základní hygienické návyky, péče o zevnějšek. Chování nemocného doma, u lékaře. Drobná poranění a jejich ošetření. Péče o zdraví a zdravý životní styl. Základní rozdělení a výběr potravin. Vliv stravy na zdraví. Vhodná skladba stravy, způsoby uchování potravin. Denní stravovací a pitný režim. Rodinný stůl a stolování.	TV – činnosti ovlivňující zdraví – hygiena při TV. TV – činnosti ovlivňující zdraví – bezpečnost při pohybových činnostech. PČ – práce s drobným materiálem – papír.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Nacvičuje dovednosti odmítat cigarety, alkohol a drogy (řešení modelových situací). - Odmítá pilulky, bonbony od cizích osob. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. Zná důležitá telefonní čísla /150,155,158,112/. Seznamuje se v průběhu celého školního roku s mimořádnými situacemi a učí se na ně dle pokynů dospělých adekvátně reagovat /povodeň, přívalová vlna, sesuvy půdy, požár, jaderné a chemické nebezpečí, zemětřesení Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných při různých činnostech a v různých situacích. Ví, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit a uvědomuje si nebezpečí kontaktu s neznámou osobou, věcí a prostředím. Svěřuje se rodičům, učitelům s případy ohrožení sama sebe a spolužáků. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu. Pojmenuje některé dopravní prostředky. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Návykové látky a zdraví. Tabák, alkohol, drogy a jejich škodlivé účinky na zdraví. Dar od cizího člověka jako možný zdroj škodlivých látek. <i>Situace hromadného ohrožení.</i> Seznámení s některými mimořádnými událostmi (požár, povodeň, větrná bouře, zemětřesení, havárie s únikem nebezpečných látek, radiační havárie). Osobní bezpečí. Bezpečné chování při různých činnostech, vhodná a nevhodná místa pro hru. Nebezpečí pramenící z neznalosti věcí, prostředí, situace, osob. Nebezpečí zneužití mladšího a slabšího. Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, dopravní prostředky.	PČ – příprava pokrmů – stolování. TV – činnosti ovlivňující zdraví – bezpečnost při pohybových činnostech. VDO – Občanská společnost a škola (spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci). VDO – Občanská společnost a škola (spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci).	Exkurze Policie ČR. Exkurze k hasičům.

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Určí místo bydliště. Pamatuje si adresu svého bydliště a používá nejdůležitější spojení na rodiče – telefon. Porovnává život ve městě a na vesnici, v bytovém domě a rodinném domě. Bezpečně se orientuje v nejbližším okolí svého bydliště. Najde nejkratší a nejbezpečnější trasu domov – škola. Chápe pojem vlast, název hlavního města, jméno prezidenta ČR a symboly státu. Poznává prostory školy a jejich funkci, získává návyky, dovednosti. Spolupracuje s ostatními spolužáky, chystá si pomůcky a vhodné oblečení do školy. Dodržuje školní řád a režim školy. Najde bezpečnou cestu do školy a ze školy, zná dopravní značky, orientuje se v silničním provozu. Chová se vhodně ke spolužákům a učitelům, obrací se na ně o radu a pomoc, svěřuje se s problémy. Udržuje pořádek a neničí vybavení školy. Pojmenuje členy rodiny, dodržuje základní pravidla slušného chování v rodině i ve společnosti. Rozlišuje postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy. Začleňuje se do domácích prací a řídí se právy a povinnostmi členů rodiny, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Místo, kde žijeme. Domov. Adresa bydliště, telefon. Vesnice – město. Naše vlast, hlavní město, prezident, státní symboly. Škola, riziková místa a situace. Prostory školy. Učební pomůcky. Režim školy. Lidé kolem nás. Rodina.	EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl).	Ukázka telefonování. Vycházky k významným budovám a kulturním zařízením města. Důležitá telefonní čísla. Dopravní značky v okolí školy. Dopravní prostředky. Pomoc dětí při domácích pracích.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje čas k práci a k odpočinku. Seznamuje se s pracovní činností lidí, pozná různá povolání a výsledky jejich práce. Orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí, je schopen komunikovat s prodávčem. Umí zacházet s přidělenými penězi. Chová se ukázněně ve vyučování, o přestávce, ve školní družině i mimo školu. Rozlišuje nežádoucí formy chování, řídí se dle pravidel slušného chování. Toleruje přirozené odlišnosti spolužáků. Určuje čas podle hodin, kalendáře a pravidelných denních činností. Určuje hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny, minuty, sekundy, umí měřit čas. Vyjmenuje dny, měsíce a roční období. Rozlišuje rok kalendářní a školní. Orientuje se v kalendáři, vyhledá významné dny, najde den narozenin. Učí se psát datum dvěma způsoby /8. února, 8. 2. /. Napíše letopočet. Dodržuje denní režim. Umí charakterizovat jednotlivá roční období. Seznámí se s riziky v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi. Chápe rozdíl mezi dobou v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Třídí obrázky na historické, současné a případně i budoucí. Používá pojmy dříve, v minulosti, dávno, nedávno, nyní, teď. Zná některé státní svátky a významné dny, jejich význam, zvyky a tradice.	Soužití lidí. Principy demokracie. Povolání. Obchod. Chování lidí. Ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, předcházení konfliktům. Lidé a čas. Orientace v čase a časový řád. Určování času. Hodiny. Dny a měsíce. Práce s kalendářem. Denní režim. Roční období. Současnost a minulost v našem životě Třídění obrázků. Státní svátky, Vánoce, Velikonoce	VV – čím chci být. PČ – výroba hodin.	Dramatizace různých povolání.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pojmenuje některé rostliny pokojové, jarní, luční, polní, vodní a zemědělské plodiny. Popíše stavbu těla rostlin. Poznává určité druhy lesních plodin a lesních bylin. Určuje jehličnaté stromy, poznává vybrané druhy listnatých stromů a keřů, pojmenuje ovocné stromy. Seznámí se s průběhem života stromu. Chápe význam lesa pro člověka. Vyhledává houby v atlase a na obrázku, poznává některé jedlé i jedovaté houby. Pojmenuje domácí čtyřnohá zvířata. Poznává některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota...). Poznává vybraná volně žijící zvířata a ptáky. Umí popsat stavbu těla ptáků a živočichů chovaných lidmi. Pozoruje, popíše a porovná změny přírody v jednotlivých ročních obdobích. Rozlišuje charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, řeka. Zná význam lesa pro člověka. Má povědomí o významu životního prostředí. Pojmenuje vodní plochy na našem území – rybník, řeka, potok, jezero. Rozlišuje pitnou a užitkovou vodu.	Rozmanitost přírody. Rostliny, houby, živočichové. Rostliny. Houby. Živočichové. Voda a vzduch. Změny v přírodě. Ochrana přírody. Voda.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv průmyslu na prostředí, ochrana životního prostředí). EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec, příroda a kultura obce a její ochrana).	Atlas rostlin, stromů, plodů, hub. Pěstování rostlin ve třídě. Návštěva v zahradnictví. Koutek přírody ve třídě. Návštěva na statku.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyjmenuje základní části těla. Popíše jednotlivé části těla dle skutečnosti nebo na obrázku. Vyjmenuje smysly člověka a důležité vnitřní orgány člověka. Dodržuje denní stravovací a pitný režim, jí rozmanitou zdravou stravu. Zná důležitost ovoce, zeleniny, mléčných výrobků a celozrnného pečiva. Seznamuje se s kulturou stolování doma, ve školní jídelně i v restauraci. Vyjmenuje nejčastější dětské nemoci. Ví, jak postupujeme při úrazu. Předchází běžným úrazům a poraněním. Neohrožuje zdraví své a zdraví jiných. Dodržuje zásady bezpečnosti, čistoty a hygieny. Chápe nebezpečí léků užívaných bez vědomí rodičů, lékařů a učitelů. Odmítá „pilulky“ od spolužáků či cizích osob, upozorní na takového člověka. Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná. Chápe zdravotní rizika tabáku, alkoholu, nápojů s kofeinem, návykových látek, označování nebezpečných látek. Odmítá jejich užívání a experimentování s nimi. Rozezná krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Člověk a jeho zdraví. Lidské tělo- stavba, základní funkce a projevy člověka. Péče o zdraví, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů při drobných poraněních. Péče o zdraví. Návykové látky a zdraví- návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.	EV – Základní podmínky života (voda, ochrana její čistoty, pitná voda, význam vody pro lidské aktivity).	

Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyzná se ve škole a v jejím okolí, dodržuje školní režim a řád, zná rozvrh hodin, přestávky, volné dny, prázdniny. Udrží pořádek ve škole, zapojuje se do aktivit zvelebujících školu i okolí. Umí se obrátit na učitele, poprosit ho o radu, svěří se s problémy. Vhodně komunikuje se všemi dospělými ve škole i se spolužáky. Osvojuje si vhodné způsoby vstupu do různých místností ve škole, chování v jídelně. Zvládne samostatně cestu do a ze školy, orientuje se podle dopravních značek, světelné signalizace, dodržuje pravidla slušného a bezpečného cestování. Používá nejdůležitější spojení na rodiče, zná adresy domů, do zaměstnání rodičů a jejich telefonní čísla. Plánuje si školní i mimoškolní aktivity na den, týden tak, aby zvládl školní povinnosti. Při týmové práci je aktivní, přijme stanovenou roli, pomáhá a povzbuzuje spolužáky.	Místo, kde žijeme. Škola – poslání MŠ, ZŠ, osoby ve škole, ve třídě, prostředí školy, třídy, místnosti, bezpečná cesta do školy (přechody, semafor) – riziková místa a situace. Spolupráce a komunikace ve třídě. Plánování školních povinností, rozvoj týmové spolupráce.	VDO – Občanská společnost a škola (vytváření pravidel chování, pravidla týmové spolupráce). HV – lidové písně. MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost jedince). VV – kresba kamaráda. ČJ – vyplnění dotazníku. MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (aktivní spoluúčast).	Projekt Naše škola. Projekt – Strom rodiny.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy. Orientuje se ve své obci, v jejích částech, vyhledá městský úřad, nemocnici, hasiče, policii, poštu, nádraží, obchody, výrobní podniky. V přírodě se umí orientovat podle světových stran. Zná názvy ulic, částí obce, parků, náměstí, významných historických budov a památných míst, významných představitelů, historických osobností. Zná důležitá telefonní čísla 150, 155, 158, 112. Pozná významná místa své obce na fotografiích, obrázcích. Čerpá z různých informačních zdrojů poznatky o minulosti a současnosti obce, s pomocí učitele je vybírá, zpracovává a veřejně prezentuje. Umí vysvětlit účel škol a úřadů. Při vycházkách pozoruje místní krajinu, popíše ji, rozliší umělé i přírodní prvky a zhodnotí jejich estetickou stránku a význam. Seznamuje se s orientací v jednoduchých mapkách, vyhledává v nich zajímavá místa, budovy, přírodní lokality pozorované na vycházkách.	Obec (město), místní krajina, poloha obce v krajině, okolí našeho města, okres, plánec obce – ulice, budovy, důležité body, přírodní lokality, geografické zajímavosti, minulost a současnost obce (pověsti, kronika, tradice).	VDO – Občan, občanská společnost a stát (naše město). VV – kresba věže, historické budovy. PČ – město z krabiček, plastický plánec. EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (znečištění přírody). EV - Vztah člověka k prostředí (ochrana přírody).	Projekt – Naše město (kolektivní práce). Výstava – V. Menšík. Vycházka do okolí školy, města. Čistíme studánku.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR. Pozoruje, popíše nebo výtvarně vyjádří změny v nejbližším okolí, hodnotí, co se mu líbí, nelíbí a proč. Sestaví z krabiček model domu (kde bydlí), pokojíčku, popíše jednotlivé části a vysvětlí jejich význam (slovem, kresbou). Zajímá se o činnosti zlepšující prostředí bydliště, ochranu zeleně, úklid, co v okolí mého prostředí zlepšuje a co zhoršuje životní prostředí, jak mohu pomoci já (vlastní nápady a zkušenosti, vhodné příklady z okolí.) Osvojuje si pravidla slušného chování, rozliší vztahy kamarádké, sousedské, neosobní. Ví, jak se chovat k hostům, ovládá hostitelské povinnosti, seznamuje se s pravidly stolování. Zapojuje se do společných činností rodiny, domácích prací, her, návštěvy kina, divadla, ZOO, výletů apod., podílí se na kladném vytváření pocitu domova.	Domov – orientace v místě bydliště, plánec obce, vyznačení bydliště, školy.	EV - Základní podmínky života (okolí obce). MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost). VV – výrobky z odpadového materiálu. PČ – úprava jídelního stolu.	Návštěvy kulturních akcí, poučení o chování na nich, výlety.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy v rodině – otec, matka, prarodiče, sestra, bratr, sestřenice, bratranec atd. Porovnává je podle vzhledu, návyků a jiných znaků. Charakterizuje rozdělení rolí v rodině, vyjmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny, podílí se na chodu domácnosti, pečuje o domácí zvířata, pokojové rostliny. Orientuje se v profesi svých rodičů, ví, co je jejich náplní práce, vysvětlí pojem fyzická a duševní práce. Přiměřeně se chová ke starším a mladším členům rodiny, domácím zvířatům, chápe pojmy úcta, pomoc, pochopení, ochrana, nebojí se svěřit se svými problémy rodičům. Ví, jak komunikovat s blízkými členy rodiny a s neznámými osobami. Učí se řešit konfliktní situace mezi lidmi, ve třídě dohodou, nenásilným způsobem. Všíká si podobností ale i odlišností lidí – původ, barva pleti, jazyk, povolání. Zná pojem smíšené nebo dvojazyčné rodiny. Společně prožívá významné události v rodině – narození nového člena, setkání, oslavy, projevuje radost ze zdařilých rodinných akcí. Umí o nich vyprávět, znázorňovat je kresbou, dramatickou scénkou.	Lidé kolem nás. Rodina, příbuzenské vztahy, vztahy mezi členy rodiny, řád rodiny, významné události. Chování lidí, pravidla slušného chování, vzájemná komunikace, rasismus. Principy demokracie. Předcházení konfliktům.	PČ – pěstování pokojových rostlin, výsev semen. ČJ – popis zaměstnání, čím chci být. VV – kresba povolání. VDO – Občan, občanská společnost a stát (úloha občana). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy). MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (život ve společnosti).	Projekt Čím budu. Práva a povinnosti občanů a dětí.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Srovnává život v úplných, neúplných rodinách, na základě četby, sledování zpráv nebo vlastních zkušeností se seznamuje s pojmy dětský domov, bezdomovec, vesničky SOS. Chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti. Na základě pohádek, pověstí, vyprávění jiných lidí, vlastních zážitků, rodinných alb, deníků, fotografií se seznamuje s časovou posloupností. Dokáže určit čas podle hodin a kalendáře. Pojmenuje a charakterizuje názvy ročních období, měsíců. Umí je popsat nebo výtvarně ztvárnit. Používá kalendář ke sledování významných dat v rodině, ve škole a státu (narodeniny, prázdniny, státní svátky atd.). Dovede napsat přání, pozdrav, pozvánku. Sestavuje s pomocí učitele nebo rodičů vlastní režim dne. Poznává výhody pravidelnosti v denním režimu. Rozlišuje čas skutečný od fyziologického. Seznamuje se s názvy jednotlivých fází života od narození až po stáří.	Soužití lidí, děti bez domova (dětské domovy), bezdomovci, problémy v rodině – rozchod, smrt člena rodiny. Lidé a čas. Orientace v čase a časový řád, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období. Současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života, průběh lidského života, státní svátky a významné dny.	VDO – Občan, občanská společnost a stát (vztahy v rodině). ČJ – styly dorozumívání. VV – kresba měsíců. ČJ – popis měsíce, básně o jednotlivých měsících. VV – návrh pohlednice.	Exkurze na MÚ Ivančice, matrika, výstava fotografií. Projekt Roční období.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zajímá se o kulturní a společenský život v obci – školy, muzea, knihovna, kostel, kino, KIC aj. z novin, ze zpravodaje a z internetu. Je schopen vyprávět o zážitcích z návštěv kulturních a historických míst, ze společenských, kulturních a sportovních akcí (slovem, kresbou, dramatizací). Umí zazpívat státní hymnu, ví, kdo ji složil a napsal. S pomocí učitele srovnává a hodnotí způsob života a práci předků v minulosti a současnosti. Pomocí obrázků se seznamuje s různými druhy technik – dopravní, stavební, zemědělská, výrobní. Dokáže rozeznat nástroje a stroje minulé a současné. Ví, jak bezpečně zacházet s nejběžnějšími nástroji a přístroji. Chápe nebezpečí nevhodné manipulace s elektrickými spotřebiči, neznámými předměty. Ošetří drobná poranění (odřenin, drobné řezné rány).	Báje a mýty, pověsti, minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj. Regionální památky, symboly obce, významná výročí, významné tradice, pověsti.	ČJ – pověsti a báje od známých spisovatelů. HV – nácvik hymny. ČJ – četba o vzniku hudby. ČJ – popis obrázku se starodávnými nástroji.	Návštěva technického muzea.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje přírodniny živé, neživé. Popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích a zaznamenává je do kalendáře. Roztřídí přírodniny podle nápadných znaků. Umí popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. Užívá vhodné pomůcky váhy, teploměry, měřítka aj. a umí měřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu, své zjištění zaznamenává (slovem, písemně, kresbou). Na základě pozorování vytváří poznatky o vlastnostech vody, skupenství plynné, kapalné, tuhé. Ví, kdy voda mrzne a vře, dovede nazvat tyto dva stupně. Zjednodušeně popíše koloběh vody v přírodě. Zná skladbu vzduchu, ví, co je jediným zdrojem kyslíku, kdo jej potřebuje a kde se nachází. Provádí jednoduché pokusy se svíčkou. Při práci s hlínou, sázení a setí se dovídá informace o půdě, Zná vrstvy půdy, chápe rozdíl mezi úrodnou a neúrodnou půdou, ví, jak se o ni starat, využívat ji a chránit.	Rozmanitost přírody. Látky a jejich vlastnosti, změny skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin, praktické užívání základních jednotek. Voda a vzduch, výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti vzduchu, počasí a jeho změny. Nerosty a horniny, nejznámější nerosty a horniny, vznik a význam půdy, oheň – vlastnosti, ochrana před požáry.	M – měření a zápis jednotek. EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (znečištění vody a vzduchu). VV – linie drahokamy.	Jednoduché pokusy. Návštěva hasičů.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vytváří si pěkný vztah k přírodě, snaží se ji chránit. Poznává základní horniny a nerosty (ropa, uhlí, cukr, sůl, tuha) různými smysly. Dovede vysvětlit význam vody, vzduchu, půdy, ohně, nerostů, hornin pro člověka. Seznámí se se Sluncem jako zdrojem světla a tepla pro živé organizmy. Praktickým pokusem zjistí, proč se střídá den a noc. Popisuje a určuje podle charakteristických znaků rostlin dostupné druhy rostlin, stavbu těla a jeho částí (obrazy, modely květů a plodů). Vysvětlí rozdíl mezi dřevinou, bylinou, houbou. Ukáže a pojmenuje nadzemní a podzemní části rostlin. Sleduje život rostlin a jejich reakci na světlo, teplo, vodu při samostatném pěstování. Chápe funkce jednotlivých částí rostlin, pokusy s hráškem, obilím. Dokáže se starat o pokojové rostliny. Zná některé chráněné a ohrožené druhy rostlin. Označí okrasné a užitkové rostliny. Zná jedlé a jedovaté houby, jejich stavbu.	Vesmír a Země, význam Slunce pro život. Rostliny, houby živočichové, znaky života, průběh a způsob života, výživa a stavba těla některých druhů.	VV – kresba planet. ČJ – práce s encyklopedií, výpisky, hledání důležitých informací. EV – Ekosystémy (okolní krajina). EV – Základní podmínky života (péče o rostliny). HV – písničky o zvířatech. VV – kresba živočichů.	Návštěva planetária. Návštěva botanické zahrady.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Popisuje a určuje známá zvířata podle stavby těla, výživy, způsobu života. Rozdělí živočichy do skupin savci, ptáci, plazi, obojživelníci a ryby, hmyz. Rozlišuje pojmy volně žijící, hospodářská, domácí zvěř. Umí vhodně zacházet s drobnými domácími zvířaty. Zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými jedovatými rostlinami či zvířaty. Osvojí si pojmy podnebí, počasí. Srovná odlišné druhy rostlin a živočichů v různých částech světa. Vyrobí si kalendář a zaznamenává změny počasí v jednotlivých dnech a měsících různými značkami. Dovede vyjmenovat živočichy žijící ve vodě, na poli, na louce, v lese, v horách. Ví, co potřebují k životu – potravu, dostatek tepla a světla. Uvádí příklady rostlin a živočichů ze svého okolí. Má povědomí o významu životního prostředí, uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě, třídí odpad. Zná pojem přírodní živelné pohromy a ekologické katastrofy.	Rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi. Životní podmínky, rozmanitost podmínek života. Rovnováha v přírodě, význam, vzájemné vztahy. Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů.	HV – písňe o rostlinách. VV – kresba rostlin. PČ – úklid okolí školy, sledování filmu přírodní katastrofy.	Jarní setí na pozemku školy. Projekty: Roční období. Kalendář.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Určuje jednotlivé části těla, které jsou vidět. Popisuje slovem podle skutečnosti nebo modelu společné znaky, potřeby a projevy člověka. Nalézá rozdíly a podobnosti mezi nimi. Ví, čím se člověk liší od ostatních živočichů. Poznává nejdůležitější vnitřní ústrojí, orgány, orientuje se v jejich funkci. Vyjmenuje etapy lidského života (dětství, dospívání, dospělost, stáří), základní životní potřeby a projevy člověka. Popíše odlišnosti muže a ženy. Uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny, řadí je do denního režimu. Rozpoznává obvyklé příznaky běžných nemocí – bolest, nechut k jídlu, malátnost, zimnice, průjem aj. Umí si změřit teplotu, dodržovat zásady podávání léků. Pečuje o své zdraví vhodnou stravou, otužováním. Sestaví si zdravý jídelníček. Zná složení potravy, odkud ji získáváme, dovede si vybrat zdravou potravinu a tekutinu. Dodržuje zásady zdravého způsobu života. Chápe škodlivý vliv sladkých, tučných pokrmů, preferuje celozrnné pečivo, ryby, ovoce a zeleninu.	Člověk a jeho zdraví. Lidské tělo. Péče o zdraví, zdravá výživa.	M – jednotka teploty. VV – kresba talíře plného zdravých potravin. ČJ – popis receptu. PČ – stolování.	Projekt: Chceš být zdravý?

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládne ošetřit drobná poranění, říznutí nožem, odřeniny. Vyzkouší si obvázat ruku, kotník. Seznámí se s obsahem školní lékárničky, porovná s obsahem domácí. Chápe rozdíl mezi nemocí a úrazem. Zná důležitá telefonní čísla 150,155,158,112, ovládá přivolání první pomoci telefonem nebo dojde do nejbližšího zdravotnického zařízení. Chápe nebezpečí léků užívaných bez vědomí lékaře, rodičů. Zná pojem návykové látky, chápe zdravotní rizika tabáku, alkoholu, nápojů obsahujících kofein. Ví, že je má rozhodně odmítat, neexperimentovat s nimi. Zná instituce pomáhající při problémech s návykovými látkami – dětská krizová centra, linky důvěry. Osvojuje si způsoby bezpečného chování při různých činnostech (vycházka, jízda v tramvaji), způsoby odmítání různých návrhů a lákání cizími osobami. Ví, že nesmí chodit sám bez svolení rodičů, zvláště pak s cizí osobou, otevírat neznámým osobám, brát od nich cokoli. Informuje o šikaně a jiném zneužívání rodiče nebo učitele. Vnímá nevhodnost brutality, násilí, zabíjení, vulgarismy a odmítá je.	Návykové látky a zdraví, odmítání návykových látek. Hrací automaty a počítače, závislost. Osobní bezpečí, krizové situace, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty. Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií.	ČJ – rozhovor.	Beseda s pracovníkem záchranné služby, návštěva místní nemocnice. Projekt: Stop drogám. Soutěž: Jsi dobrý cyklista. Návštěva dopravního hřiště v Oslavanech.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se se základními pravidly silničního provozu, značkami. Hledá je v okolí školy a domova.	Dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích.		Beseda s pracovníkem Policie ČR.

Ročník: 1. – 3.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět hudební výchova je realizován v 1. – 3. ročníku 1 hodinu týdně.

Hlavními složkami hudební, výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Láska k hudbě se probouzí zpěvem, neboť při něm je žák aktivní a tvořivý. Nejčastější formou tohoto období je zpěv jednohlasý. Učitel dbá na individuální zvláštnosti dětského hlasu, vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. V hudební výchově je třeba střídat činnosti tak, aby děti nezpívaly po celou vyučovací hodinu.

V tomto období jsou pro zpěv nejvhodnější lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé, zařazujeme písně krajové nebo místní. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro čistou intonaci a rytmus. Používáme jednoduché doprovodné nástroje (tyčinky, bubínek, tamburína, činely aj.) ke zpěvu.

Poslechem se učí žáci hudbu citově prožívat a soustředit se, přitom jsou vedeni k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu hudebních skladeb.

Zpěv by se měl stát pro děti přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a proto zařazujeme zpěv i v průběhu vyučování jako doplněk učiva nebo jako relaxační chvíli.

Je třeba se vracet k probraným písním a skladbám, stále zdokonalovat reprodukci písní a prohlubovat vztah žáka k hudebnímu dílu. Při výuce je třeba se věnovat hudebně nadaným žákům, dále je rozvíjet, doporučit jim zájmovou činnost.

Žákům dáváme možnost objevit další zvukové efekty a zkusit je využít při zpěvu. Zpěv doprovázíme vyrobenými rytmickými nástroji, např. kelímky naplněné rýží, čočkou, vařečky, lžičky apod.

S hudbou se žáci setkávají při návštěvě výchovných koncertů, besedách o hudbě, hudebních aktivitách. Mohou sledovat záznam koncertu na DVD. Poslechové skladby volíme podle nahrávek, které jsou k dispozici.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytné komunikace.

Hudební činnosti vedou k rozvoji žákovy hudebnosti – jeho hudebních schopností, sluchových, pěveckých, rytmických, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových, hudebně tvořivých a poslechových.

Jedině tak žák uplatní svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém či sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti, pohybové dovednosti při tanci a může interpretovat hudbu podle svého zájmu a zaměření.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tématické okruhy:

vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti, poslechové činnosti.

Vokální činnosti – práce s hlasem, posilování správných pěveckých návyků.

Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje, využití při hudební reprodukci a produkci.

Hudebně pohybové činnosti – ztvárňování hudby, reakce na ni pohybem, gesty, tancem.

Poslechové činnosti – aktivní vnímání hudby, poznávání různých žánrů a podob hudby.

Žáci pracují během vyučovací hodiny ve třídě, využívají k učení různé formy práce, seznamují se s hudebními nástroji, zpívají s doprovodem i bez doprovodu varhan.

Učitel během hodiny používá dostupné vyučovací pomůcky – hudební nástroje, obrázky, skladby, nahrávky aj.

Průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, MV, EV, MV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci se učí čistě a výrazně zpívat lidové a umělé písně v hlasovém rozsahu přiměřeném jejich věku
- učitel vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku, rozvíjí hudební sluch žáků, smysl pro čistotu

Kompetence k řešení problémů

- žák rozliší hudbu příjemnou od nepříjemné, stává se aktivním provozovatelem hudby, volí vhodné typy doprovodu
- učitel umožňuje žákům pracovat s nástroji, zadává úkoly rozvíjející tvořivost, různé typy doprovodu, melodizace textu

Kompetence komunikativní

- žák využívá získaných komunikativních dovedností k práci ve skupině, s informačními prostředky, rozumí různým typům textů a záznamů, gestům, zvukům, využívá je k aktivnímu zapojení do společenského dění
- učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce, umožňuje hodnotit své úspěchy, zadává úkoly, při kterých se komunikuje, vede žáka ke správnému užití hudebních nástrojů, sleduje úspěšnost žáků

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry, ovládá a řídí svoje jednání a chování
- učitel vede žáky k diskusi, vybízí je, aby kladli otázky, zadává úkoly, při nichž žáci spolupracují, vede je k respektování pohledů a názorů druhých, podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj, zajímá se, jak žákům vyhovuje výuka, rozlišuje procesy učení a hodnocení

Kompetence občanské

- žák respektuje kulturní odlišnosti, přesvědčení druhých, vnímá estetickou kvalitu hudby, aktivně se zapojuje do kulturního dění, pozná a toleruje odlišnosti hudebních kultur
- učitel vede žáky k zamyšlení nad vztahy člověka a prostředí, k oceňování kulturních a historických tradic

Kompetence pracovní

- žák využívá a dodržuje vymezená pravidla, hygienu zpěvu, rozezpívání apod., využívá hudebních znalostí a zkušeností, používá jednoduché nástroje při doprovodu
- učitel vyžaduje dodržování pravidel, objasňuje žákům postupy, které jsou používány ve společné práci, vede žáky k plánování úkolů a postupů

Výstupy z RVP ZV

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě, přesně, v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozeznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Nabídka pro poslechové skladby:

Nácvik hymny ČR

I. Hurník – Zapomenutá písnička

J. Suk – V nový život

V. Trojan – Menuet

B. Smetana – Luisina polka, Má vlast (Vltava), Libuše

A. Dvořák – Můj domov op. 62, Humoreska, Slovanský tanec č. 7

N. A. Rimskij-Korsakov – Let čmeláka

J. J. Ryba – Libou písničku

Varhanní hudba, různé hudební nástroje

I. Hurník – Nedokončená pohádka, Kukačka

B. Smetana – Pochod komediantů

V. Trojan – Žabák

B. Flies – Princí můj maličký, spi

W. A. Mozart – Malá noční hudba

Nabídka pro nácvik písní:

Beskyde, Beskyde; Pekla vdolky; Vyletěla holubička; Už ty pilky dořezaly;

Či je, či je děvče; Kačena divoká; Slunéčko zachází za hory; Dostal jsem koníčka; Vrt' sa dívča;

Dva mrazíci; Tancuj, tancuj; Žádnej neví, co sou Domažlice; Není nutno; Dobrú noc, má milá;

Bejvávalo, bejvávalo;

Jarní slunce; A já su synek z Polánky, Mravenci; Ó, řebíčku zahradnický; Na Okoř je cesta;

Když náš táta hrál...

Vánoční koledy – Štěstí, zdraví, Já malý přicházím aj.

Zimní, Dělání, Jetelíčku náš, Otloukej se píšťaličko, Dú, kravičky, dú, Když jsem já sloužil a další podle zájmu dětí

Nabídka pro zpěv s tancem:

Polkový, valčíkový krok.

Měla babka čtyři jabka – mazurka, Na tý louce zelený, Vařila bába trnku, Dáme ruku sem
Marjánko, Marjánko, Kalamajka, Na tý louce zelený

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Pracuje nejméně s 10 písněmi. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. Využívá nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře.	1. Vokální činnosti. Pěvecký a mluvní projev. Pěvecké dovednosti – správné držení těla, dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamika. Hudební rytmus. Rytmizace a melodizace textů a hry s rytmem ve 2/4 a 3/4 taktu. Vokální improvizace. Hudební hry – ozvěna, otázka, odpověď. 2. Instrumentální činnosti. Hra na hudební nástroje. Hra nejjednodušších doprovodů na nástroje z Orffova instrumentáře. Hudební hry – ozvěna, otázka, odpověď.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování). ČJ – komunikační a slohová výchova – mluvený projev. TV – činnosti ovlivňující zdraví – zdravotně zaměřené činnosti (práce s dechem). ČJ – literární výchova – tvořivé činnosti s literárním textem. PRV – lidé a čas – Velikonoce.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Reaguje pohybem na znějící hudbu. Pohybem vyjadřuje svůj prožitek z hudby. Doprovází zpěv hrou na tělo nebo taneční hrou. Pracuje alespoň se 2 hudebně pohybovými hrami. Sluchem rozlišuje zvuky a tóny. Sluchem rozlišuje základní vlastnosti tónu a melodie: vysoký – nízký, dlouhý – krátký, silný – slabý, pomalý – rychlý, veselý – smutný (pomocí zrakového i pohybového názoru). Vnímá melodii vzestupnou a sestupnou.	3. Hudebně pohybové činnosti. Pohybový doprovod znějící hudby. Taneční hry se zpěvem. Pohybové vyjádření hudby. Hra na tělo. 4. Poslechové činnosti. Kvality tónů. Zvuk – tón. Délka, síla, barva, výška.	TV – činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – rytmické a kondiční formy cvičení. PRV – člověk a jeho zdraví – lidské tělo. EV – Ekosystémy (poslech přírodních zvuků). VV – rozvíjení smyslové citlivosti – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly (přepis zvuků).	Např.: píseň „Hlava, ramena, kolena, palce“, „Dáme ruku sem...“.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozliší řeč a zpěv, hlas mužský, ženský a dětský. Odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální. Rozpozná hru na zobcovou flétnu, klavír, housle a kytaru. Poznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje. Poslechne a zazpívá tichým hlasem ukolébavku, vysvětlí její funkci. Pochoduje v rytmu pochodové hudby. Poznává českou státní hymnu a ví, jak se při ní chovat. Zazpívá alespoň 1 vánoční koledu. Pracuje alespoň se 4 poslechovými skladbami.	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Řeč – zpěv. Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální. Hudební nástroje. Hudební styly a žánry. Ukolébavka. Pochod. Hymna. Koleda.	PRV – současnost a minulost v našem životě – státní svátek – 28. říjen. PRV – lidé a čas – Vánoce.	Projekt Vánoce.

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Rozvíjí hlavový tón. Vyslovuje samohlásky na konci slov. Poznává dynamická znaménka p- mf- f, zesilovat, zeslabovat. Rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování. Vytleská rytmus podle říkadla a písni. Zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč. Rozlišuje noty, pomlky, takty. Doplňuje zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje. Zazpívá vybrané písně dvojhlasně. Poznává a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, klarinet, pozoun, buben. Zahraje jednoduché skladbičky na nástroje z Orffova instrumentáře. Pohybuje se podle daného rytmu, při tanci tleská a do pochodu bubnuje. Pohybově vyjádří hudbu a zpěv tancem.	Vokální činnosti. Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv). Hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu). Dvojhlas a vícehlas (lidový dvojhlas, kánon). Instrumentální činnosti. Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten). Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace. Hudební hry (ozvěna- otázka- odpověď).	VV – ilustrace. TV – pochod, taneční krok. ČJ – říkadla a vypravování. VV – Vánoce. PČ – vánoční výzdoba. PRV – lidové zvyky a tradice.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Je schopen sluchově rozlišit jednoduchou melodii. Používá krok poskočný, drží ruce v tanečním pohybu (v bok, vedle sebe, proti sobě). Pohybuje se podle daného rytmu, při tanci tleská a do pochodu bubnuje. Reaguje pohybem na směr melodie. Vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby. Rozlišuje jednotlivé kvality tónů. Poznává tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Je schopen sluchově rozlišit, pěvecky a instrumentálně realizovat jednoduchou melodii. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje. Rozlišuje umělou a lidovou píseň. Zná pojem hudební skladatel. Seznamuje se s vybranými skladbami klasiků. Rozlišuje hudbu taneční od pochodové. Poznává ukolébavku.	Hudebně pohybové činnosti. Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt, 3/4 takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace). Poslechové činnosti. Kvalita tónů, vztahy mezi tóny (akord). Hudební výrazové prostředky a prvky (pohyb melodie, rytmus). Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...).		

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt. Dokáže pojmenovat notovou osnovu, rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční. Rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou. Podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii. Seznámí se s hymnou ČR. Naučí se zpívat vybrané písně. Dbá na správné dýchání, dokáže dodržet rytmus, tempo, melodii, sílu a barvu tónů. Rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad, poslechem je rozezná. Doprovází na jednoduché rytmické nástroje zpěv. Rozliší rytmus valčíku a polky, ovládá polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá). Dokáže pohybově vyjádřit hudbu.	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon). Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace. Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace).	VV – výtvarný záznam melodie, vyjádření pocitu z hudby. VMEGS – Evropa nás zajímá (hudební zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé a jejich kulturní tradice a zvyky). PRV – písně o lese, zvířatech, rostlinách. ČJ – četba o vzniku hymny. PČ – prostorové zobrazení hudebních nástrojů. ČJ – básně o hudebních nástrojích. MKV – Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování různých kultur, tance a chování typické pro danou skupinu).	Návštěva hudebního koncertu, vystoupení skupiny KLÁRA.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozná portrét B. Smetany a A. Dvořáka, zná některá jejich díla. Poslouchá různé druhy hudeb, rozliší od sebe hudbu vážnou, zábavnou, slavnostní.	Poslechové činnosti -kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) -hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...).		

Ročník: 1. – 3.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu Vyučovací předmět

Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Výtvarná výchova jako předmět se snaží rozvíjet estetické cítění žáků ke skutečnosti i k umění. Výuka vychází z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti, pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům.

První období základního vzdělání je postaveno na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

V 1. – 3. ročníku převládá spontánnost, bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Dítě kreslí samo, z paměti, předloham se vyhýbá. Jeho představy ho těší a snaží se je ztvárnit. Vhodná motivace, která předchází výtvarné tvorbě, podněcuje uvolnění dětské fantazie. Děti potom často tvoří s velkým zaujetím a prožívají velkou radost z toho, co vytvořily. Jejich práce jsou plné volnosti, naivnosti a psychologických záhad. Pro výtvarnou činnost v tomto období je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých.

Úlohou učitele je posilovat sebevědomí žáků, využívat jejich fantazii, rozvíjet ji, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjadřování, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací. V tomto období je vhodné, když mezi metody a formy práce zařazuje učitel co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování. Výtvarná výchova dává žákům možnost se individuálně svou výtvarnou činností projevit, sami mohou různými výtvarnými prostředky ztvárnit své vidění světa. Je dobře, když svůj výtvarný projev mají žáci možnost obhájit, vysvětlit spolužákům a vyslechnout jejich názory. Často právě vzájemné hovory žáků o svých výtvorech mohou měnit jejich pohled na svět nebo určitou věc. Zde má učitel příležitost jemně usměrňovat a postupně působit na vytváření výtvarného vkusu žáků.

Takové výtvarné práce mohou být dvojího druhu:

- na základě vlastní představy dítěte
- podle skutečnosti

Kresba z představy má zpočátku ilustrativní charakter, vypráví o bezprostředních zážitcích a zkušenostech žáků a o jejich citovém životě. Motivací k těmto kresbám může být prožitek z her, ze čteného textu, z osobního prožitku, z vycházky apod.

Kresba podle skutečnosti vyjadřuje obvykle první dojem žáka z pozorování. Každý sleduje zpočátku něco jiného, někoho zaujme barva, jiného zaujmou detaily, někdo dovede zachytit linie pozorovaných věcí, někdo zase zachytí jejich funkci. Žáci se postupně učí výtvarně uvažovat, pozorně vnímat skutečnost a výtvarně vystihnout její podobu. Proto již v tomto období můžeme začít i s kreslením věcí podle skutečnosti. Žáci samozřejmě nedokáží hned dokonale zachytit pozorovanou skutečnost. Spokojujeme se proto zejména s vystižením toho charakteru předmětu, který pozorujeme. Tyto kresby velmi vhodně využíváme nejen při výuce prvouky, ale i v hodinách matematiky, čtení a psaní. Mnohý žák se v mladším školním věku snáze vyjadřuje kresbou než slovy. Kresbou může např. snadno vyjadřovat porozumění čtené větě nebo čtenému příběhu, porozumění funkci pozorované věci (např. mlýnek, struhadlo). Tím výtvarná výchova přesahuje rámec předmětu jako takového.

K vytváření hlubšího vztahu k výtvarnému umění využíváme návštěvy výstav obrazů, loutek a maňásků, hraček, pohlednic aj., besedujeme nad knihami a jejich ilustracemi.

K vycházkám v průběhu roku je vhodné přidávat prvky výtvarné výchovy, neboť při nich s žáky můžeme pozorovat např. výstavbu obce, významné stavby obce, stavební sloh, ve kterém jsou domy postaveny, úpravu domů a jejich okolí, získáváme spoustu námětů, zajímavostí, postřehů, nasbíráme materiály pro další práci.

Na vytváření žákovského výtvarného vkusu a jeho vztahu k výtvarnému umění a výtvarným hodnotám má také vliv prostředí (rodina, škola, obec, její okolí), kde děti žijí. Nemalý vliv má i rozvoj techniky – fotografie, televize, video, počítače, které zprostředkovávají dětem spoustu podnětů, zážitků (pozitivních, ale v mnoha případech i negativních). Pak je třeba také taková témata do hodin výtvarné výchovy zařazovat a pomoci tak dětem přemíru podnětů zpracovávat, uvědomovat si jejich hodnotu, zaujímat k nim pozitivní i negativní postoje.

Některé činnosti mohou dětem ukázat, jak lze tuto moderní techniku vhodně využít (počítačová grafika, internet, televizní motivační či vzdělávací pořady, reklama, plakáty, kreslená animace, loutky apod.).

Učitel, který dovede dětskou duši naladit k výtvarnému projevu, bývá často odměněn bohatstvím dětských nápadů.

Pro výuku výtvarné výchovy je třeba mít dostatečné množství pomůcek a poučit žáky, jak se s nimi zachází. Kromě základních pomůcek pro výtvarné činnosti, které má každý žák svoje vlastní, je třeba mít soubor pomůcek ve třídě pro specifické a složitější výtvarné techniky. Výtvarná výchova nevede samoúčelně jen k osvojování výtvarných technik. Prostřednictvím výtvarných činností pomáhá k výchově citlivého člověka, který si všímá okolního světa a jeho projevů.

Výtvarná výchova se uskutečňuje nejen ve třídě, ale i v přírodě, na výstavách apod.

Výtvarná výchova je rozdělena do tří tématických celků:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti – obsahem jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.
2. Uplatňování subjektivity – obsahem jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.
3. Ověřování komunikačních účinků – obsahem jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci poznávají různé materiály (přírodní i umělé) seznamují se s různými způsoby jejich zpracování (různými technikami), osvojují si dovednosti práce s různými nástroji, pracují s barvou různé konzistence, rozeznávají studené a teplé barvy, osvojují si dovednost míchat základní barvy.

Učitel umožňuje žákům experimentovat s různými materiály k vytváření prostorových prací, rozvíjet schopnost výtvarně vnímat věci, užitkové předměty z hlediska funkce, tvaru, dekoru, pohybu apod.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí komponovat jednoduché tvary, vnímat neuspořádání či záměrné rozmísťování či řazení, poznávat možnosti námětového plošného i lineárního vyjádření, pokoušejí se volně pracovat s linkou, tvarem, obrysem.

Učitel vede žáky k tvořivosti, uplatňování vlastních nápadů, zadává úkoly, vedoucí k volbě různých postupů.

Kompetence komunikativní

Žáci si postupně osvojují schopnost vyjádřit se o své práci, zdůvodnit, hodnotit, vyjádřit se také o práci jiných, vést dialog o výtvarné práci, být tolerantní.

Učitel vede žáky k dotváření výtvarné práce písemným projevem, k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupině, vytvářejí třídní projekty, učí se spolupracovat.

Učitel umožňuje žákům poznávat prostředí školy, okolí obce, sledují detaily staveb, předmětů, vede žáky k vzájemné pomoci.

Kompetence občanské

Žáci se podílejí se na dotváření prostředí, ve kterém žijí, které je obklopuje, vystavují své práce, připravují výtvarnou výzdobu prostředí třídy, školy, poznávají výtvarná vyjádření významných malířů (zejména ilustrátorů dětských knih, regionálních umělců) a jiných výtvarných umělců.

Učitel umožňuje žákům, aby hodnotili svou činnost a výsledky podle jasných kritérií, každému žákovi umožní zažít úspěch, docházejí k poznání, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa.

Kompetence pracovní

Žáci správně a zodpovědně zacházejí s pomůckami a vytvářejí si pozitivní vztah k práci.

Učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny, ke správnému užívání materiálů a nástrojů, zohledňuje pracovní tempo jednotlivých žáků a podle potřeby žákům pomáhá.

Průřezová témata

V tomto předmětu jsou realizována: OSV, VDO, MKV, EV, MV.

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Ročník: 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Učí se techniku malby vodovými, temperovými barvami, suchým pastelem a voskovkami, seznamuje se s použitím různých druhů štětců. Využívá hry s barvou k poznání vlastností barev, k vyvození základních poznatků a pojmů – barvy základní, husté a řidké, světlé a tmavé. Výtvarně využívá vzniklých náhodností a představ. Zapouští barvy do vlhkého podkladu, rozfoukává barevné skvrny a dotváří je. Vymýšlí barevné návrhy na šatovku do mokrého podkladu. Barevně charakterizuje různá roční období apod. Učí se kresbu měkkou tužkou, pastelkou, špejlí, tuší, křídou apod. Poznává, zobrazuje tvary a funkci věcí jako záměrných lidských výtvorů, pozoruje tvar a jeho závislost na funkci a materiálu, graficky zaznamenává pohyb – např. kružnice, ovály, elipsy, svislé, vodorovné a šikmé čáry sloužící rozvoji kreslířského pohybu ruky.	1. Rozvíjení smyslové citlivosti. Prvky vizuálně obrazného vyjádření. Malba. Světlostní a barevné kvality. Kresba – linie, tvary.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů). ČJ – komunikační a slohová výchova – písemný projev (uvolňovací cviky pro psaní).	Mletí kávy, strouhání, hodinové kyvadlo, loupání brambor apod.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vytváří prostorové fantazie seskupováním a kombinováním přírodních i umělých materiálů, včetně materiálů netradičních. Využívá prostorové hry se stavebnicovými prvky, hry na pískovišti. Poznává základní vlastnosti plastických materiálů, vytváří objem modelováním, zkouší pevnost, tažnost a ohebnost plastických materiálů. Rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus. Rytmicky řadí různé přírodní prvky, otiskuje je na papír nebo do plastických materiálů, řadí jednoduché tvary, vystřihované z barevných papírů apod. Vnímá skutečnost různými smysly a výtvarně ji zaznamenává (pocity z dotýkání, přepis zvuků aj.). Výtvarně zachycuje situace podněcené vyprávěním, četbou, vhodnou motivací ilustrující fantazii dítěte – kreslení podle představ. Vytváří námětové práce na základě vlastních prožitků, zkušeností (domov, škola, příroda, sport, roční období, svátky aj.).	Uspořádání objektů do celků. Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. 2. Uplatňování subjektivity. Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností.	PČ – konstrukční činnosti - stavebnice. HV – poslechové činnosti – kvality tónů. EV – Ekosystémy (vztah člověka k prostředí, výtvarné zachycování prvků různých ekosystémů). PRV – domov, lidé kolem nás – rodina, lidé a čas – Vánoce, svátky a významné dny, roční období, rozmanitost přírody.	Projekt Vánoce.

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**Ročník: 2.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Při hře s linií získává poznatky o různých druzích linií a jejich výrazových možnostech – přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení, zhušťování a zředňování čar. U tvarů rytmicky řeší plochu s využitím různých geometrických tvarů. Poznává a zobrazuje tvar i funkci věcí, znázorní grafický záznam pohybu (vodorovné a šikmé čáry). Pozoruje přírodní útvary, rozlišuje a hodnotí tvary, barvy a struktury (otisk v barvě, frotáž, kresba, vrypy). Poznává krásy neživé i živé přírody. Při práci s objemy se seznamuje se základními vlastnostmi plastických materiálů, vytváří objem modelováním, zkouškou pevnosti, tažnosti i ohebnosti. Modeluje podle skutečnosti i na základě představ a fantazie. U světlostní a barevné kvality si hraje s barvou. Poznává vlastnosti barev. Využívá kontrastu světlých a tmavých barev k vystižení nálady v krajině a na ploše. Používá barvy základní, husté, řídké, světlé a tmavé, kontrastní a doplňkové.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy, kombinace a proměny. Tvary. Objemy. Světlostní a barevné kvality.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pomocí textury si žák rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus (rytmické řazení přírodních prvků, jejich otisky do plastických materiálů). Učí se řešit plochu s využitím prvků ve 2 – 3 světlých a tmavých barvách. Uvědoměle zachází s některými prostředky a materiály. Učí se pracovat s panelovými stavebnicemi, maketami domů, stromů, obytných prostor a pískovišť. Ukazuje různé hračky, loutky a maňásky. Rozlišuje výtvarnou hodnotu, materiál a tvar. Poznává hračky současné i minulé, využívá hračky k besedám a motivacím. Seznamuje se s významnými osobnostmi výtvarného umění jako je např. J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková. Porovnává různé interpretace a nechá se jimi inspirovat. Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění – malířstvím, grafikou, sochařstvím a architekturou. Objevuje zajímavé stavby v okolí, navštěvuje výstavy a galerie. Poznává některé aspekty kultury odívání a kultury bydlení. Průběžně rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí.	Textury. Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření. Uplatňování subjektivity. Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba. Ilustrátoři dětské knihy. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání a jejich motivace.	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek). EV – Vztah člověka k prostředí (naš životní styl).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Osvojuje si schopnost vyjádřit se o své práci, vyjádřit se o práci jiných, vést dialog o výtvarné práci a učí se být tolerantní. Učí se prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých. Využívá zkušeností spolužáků, učí se respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjádření.	Ověřování komunikačních účinků. Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – komunikace se spolužáky, s rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje.		

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 3.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládne techniku malby. Zná barvy základní a podvojně, rozliší barvy studené a teplé. Dovede vytvořit barevný kontrast. Využívá barev základních i barev vzniklých mícháním, tvoření souladu dvou barev. Používá různé druhy štětců dle obrazného vyjádření. Experimentuje s barvami míchání, zapouštění, překrývání, rozfoukávání. Při hře s linií získává poznatky o různých druzích linií a jejich výrazových možnostech. Při kresbě střídá přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení apod., používá různé materiály (tužka, dřívko, křída, rudka, uhlí, ruka, prsty aj.). Pozoruje tvary různých užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu, dekoru. Chápe vzájemné souvislosti, řeší přiměřené úkoly v plošných a prostorových pracích. Uplatňuje při práci představivost a fantazii. Pracuje s velkými formáty (balicí papír, velké formáty čtvrtky, asfalt). Podílí se na třídních projektech. Tvoří jednoduché náčrtky, plány, modely, využívá různé materiály k jejich prostorovému zpracování (plastelína, modurit, sádra, těsto, přírodní materiály aj.), panelové stavebnice.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Prvky vizuálně obrazného vyjádření – malba – barvy základní, podvojně, teplé, studené, kombinace barev. Linie – lineární představy (záznam zvuku, bludiště, mraveniště aj.). Uspořádání objektů do celku – na základě výrazovosti, velikosti, vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření.	PČ – práce se stavebnicí. PRV – živá příroda.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládne výtvarně vyjádřit svůj pocit na základě osobních zážitků z pozorování přírody a činností lidí. Sleduje rostliny, stromy, porovnává je tvarově a snaží se o jejich výtvarné vyjádření formou hry (rozfoukávání, kresba pastelem aj.). Dotváří rostliny na základě své fantazie. Uplatňuje rytmus v dekorativních činnostech, kombinuje libovolné prvky (geometrické tvary, barvy aj.) na ploše a v prostoru (utěrka, prostírání, tiskátka aj.). Pokusí se o výtvarný návrh hračky nebo o její výrobu a při tom využije různé materiály (plast, textil, kůže) a techniky (vytrhávání, vystřihování, lepení, navlékání). Seznamuje se s jednoduchými grafickými technikami (otisk, frotáž, koláž). Chápe funkci ilustrací, pozná díla např. J. Lady, A. Borna, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. Seznámí se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství, architektura). Vytváří si vlastní názor při poznávání různých druhů odívání a bydlení.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a chuťových. Uplatňování subjektivity. Hračka v životě dětí. Ilustrátoři dětské kresby.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině dříve a dnes). EV – Ekosystémy (les, pole, změny okolní krajiny vlivem člověka). ČJ – popis hračky.	Vycházky, exkurze, výstavy.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Učí se respektovat názory druhých, komunikovat o obsahu výtvarných prací se spolužáky, rodiči nebo učitelem. Snaží se vysvětlit výsledek své práce. S pomocí učitele se všímá rozdílného obrazného vyjádření stejných děl (různé zpracování ilustrace téže pohádky dítětem či ilustrátory).	Ověřování komunikačních účinků, osobní postoj v komunikaci, proměny komunikačního obsahu, komunikační obsah vizuálně obrazného vyjádření.	ČJ – popis obrázku. MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu, role ve filmu a televize životě jednotlivce, rodiny, společnosti, role medií v politických změnách, vliv medií na každodenní život, na výběr, na postoje a chování).	

Ročník: 1. – 3.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Dvě vyučovací hodiny tělesné výchovy se rovnoměrně rozkládají do týdenního rozvrhu.

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě. Tematické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky (plavání, lyžování, bruslení, turistika a pobyt v přírodě), jsou do výuky řazeny v případě vhodných podmínek.

Ve 2. a 3. ročníku se žáci ve 2. pololetí školního roku účastní plaveckého kurzu.

Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Na vyučovací hodiny tělesné výchovy se žáci převlékají do vhodného sportovního oblečení a obuvi.

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci.

Do vyučovacích hodin ostatních předmětů je vhodné vkládat tělovýchovné chvílky. Zařazují se, když se u žáků začne projevovat únava.

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu atd.).

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a ke správnému držení těla žáků.

Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním radostného pocitu z pohybu u dětí se podílíme na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům jejich okolí a na posilování jejich charakterových vlastností. Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů a úkolů je HRA a dodržování herních pravidel.

Osvojením základů herních technik a taktických postupů zvyšujeme u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporujeme jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat.

Neustále věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce tělesné výchovy, průběžně opakujeme bezpečnostní pravidla, upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke svým spolužákům.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Zde musíme citlivě hodnotit každého žáka, vzhledem k jeho individuálním možnostem a předpokladům pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

V hodinách tělesné výchovy se nezaměříme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také vštěpujeme důležité hygienické zásady s tím spojené.

Pohybové činnosti by měly prolínat a doplňovat i další oblasti výchovy, měly by se objevovat i v dalších předmětech jako např. relaxační chvílky, pohybové hry, taneční prvky.

Tělesná výchova tvoří pouze základ pro vzdělávání v dané oblasti. Aby si mohli žáci pohybové dovednosti upevnit a ověřit si jejich účinnost, je potřeba nabízet i další formy pohybových činností. K tomu je nezbytná spolupráce s rodiči a doporučení mimoškolní tělesné aktivity.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova je rozdělen na 3 tematické okruhy:

1. Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví
- příprava organismu
- zdravotně zaměřené činnosti
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV

- bezpečnost při pohybových činnostech

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry
- základy gymnastiky
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti
- průpravné úpoly
- základy atletiky
- základy sportovních her
- turistika a pobyt v přírodě
- plavání
- bruslení
- další pohybové činnosti

3. Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV
- organizace při TV
- zásady jednání a chování
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- měření a posuzování pohybových dovedností
- zdroje informací o pohybových činnostech

Průřezová témata

V tomto předmětu jsou realizována: OSV, MKV, EV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého popisu cvičení.
- Žáci s pomocí učitele změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími.
- Žáci se seznamují s informačními zdroji o aktivitách a sportovních akcích.
- Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a dle svých možností poskytnou první pomoc při úrazu spolužáka.
- Žáci řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, uvědomují si rizika nevhodných sportovních prostředí a nevhodných sportovních náčiní a nářadí.
- Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

- Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.
- Žáci se učí reagovat na základní povely a pokyny.
- Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování výkonu druhých.

Kompetence sociální a personální

- Žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play – dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině.
- Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.
- Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské

- Žáci se podílejí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, hodnotí cvičení.
- Žáci se učí být ohleduplní a taktní.
- Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě.
- Žáci se učí užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ví, že pohyb je vhodný pro zdraví. S pomocí učitele a rodičů se snaží každý den zařadit nějakou tělesnou aktivitu. S pomocí učitele se připravuje na různé pohybové činnosti a provádí protahovací a napínací cvičení. Za pomoci učitele se snaží dodržovat zásady správného držení těla při činnostech vsedě, vstoje, dýchání. Za pomoci učitele se snaží cvičením odstranit únavu při výuce.	1. Činnosti ovlivňující zdraví. Význam pohybu pro zdraví. Význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu žáka. Vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne. Příprava organismu. Příprava organismu pro různé pohybové činnosti (s pomocí učitele). Protahovací a napínací (strečinková) cvičení (volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků). Zdravotně zaměřené činnosti. Správné držení těla při činnostech vsedě, vstoje. Cvičení dechová. Cvičení kompenzační (po statické práci vsedě, vstoje a po jiné jednostranné zátěži).	PRV – lidé a čas – orientace v čase a časový řád režim dne, volný čas. ČJ – komunikační a slohová výchova – čtení a písemný projev. HV – vokální činnosti – pěvecký a mluvní projev (dechová cvičení). ČJ, M, PRV – relaxační chvílky.	Osvojování poznatků je spojováno s praktickými pohybovými činnostmi.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Za pomoci učitele při různých činnostech rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu, obratnost, pohyblivost. Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se. Osvojuje si základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi (za pomoci učitele). Ošetří drobná poranění nebo přivolá pomoc.	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu. Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti. Hygiena při TV. Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity. Pravidelné mytí po pohybových aktivitách. Bezpečnost při pohybových činnostech. Základní zásady bezpečného pohybu a chování při TV, sportu a různých hrách. První pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci.	PRV – člověk a jeho zdraví – základní hygienické návyky, péče o zevnějšek. PRV – člověk a jeho zdraví – osobní bezpečí – bezpečné chování při různých činnostech. PRV – člověk a jeho zdraví – drobná poranění a jejich ošetření.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo tělesnou výchovu. Umí k pohybové hře využít tradiční náčiní, hračky a jiné předměty. Uvědomuje si, že hra přináší radost a příjemné zážitky a že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem (slovem), představou, zkušeností. Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti. Chápe činnosti s míčem jako vhodné a emotivní činnosti a využívá je v pohybovém režimu za pomoci učitele, rodičů.	2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností. Pohybové hry. Pohybové hry pro osvojování různých způsobů pohybu. Pohybové hry pro ovlivňování kondice a koordinace. Pohybové hry soutěživé a bojové. Využití předmětů denní potřeby, hraček, tradičního i netradičního náčiní k pohybovým hrám. Psychomotorická cvičení. Pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě pohádek, vyprávění, pojmů, pocitů, představ). Pohybové hry kontaktní (pro procitňování vzájemné energie, blízkosti). Základy sportovních her. Držení míče jednoruč a obouřuč. Manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, vyvolenou rukou a nohou). Základní přihrávky vyvolenou rukou a nohou.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí kotoul vpřed, převaly na žíněnce. Nacvičuje prosté skoky snožmo z trampolínky a základy gymnastického odrazu. Učí se správně uchopit hrazdu a ručkovat. Provádí jednoduché cviky na lavičce a chůzi s dopomocí. Učí se základní postavení, úchop a zavěšení na tyči. Při pohybových hrách a průpravných kondičních cvičeních využívá průpravné přetahy a přetlaky.	Základy gymnastiky. Akrobacie - převaly - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed - kotoul vpřed. Přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky - skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky. Hrazda - ručkování ve visu. Kladinka, lavička - chůze s dopomocí. Šplh na tyči - základní postoj a úchop. Průpravné úpoly. Přetahy a přetlaky.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost. Snaží se o základní estetické držení těla. Pokouší se vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem. Umí 2 – 3 základní tanečky založené na taneční chůzi a běhu. Osvojuje si základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem.	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti. Soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie. Základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla). Rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem. Tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu). Základy atletiky. Běh - rychlý běh na 20 metrů - motivovaný běh v terénu až do 5 min. (běh prokládaný chůzí) - základy nízkého startu. Skok - skok do dálky z místa - skok do dálky z rozběhu - odraz z pásma širokého 50 cm. Hod - hod míčkem z místa.	HV – hudebně pohybové činnosti, pohybový doprovod znějící hudby (taneční hry se zpěvem, pohybové vyjádření hudby).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Uvědomuje si možná nebezpečí při přepravě, putování a chová se podle toho (s pomocí učitele). Umí se připravit na jednodenní turistickou akci (obléct, sbalit batoh) za pomoci dospělých. Dovede ošetřit drobná poranění nebo přivolá pomoc. Zvládá základní techniku chůze (i se zátěží), vyzkouší si běh po vyznačené trase s plněním různých pohybových úkolů. Ovládá základy jízdy na koloběžce. Seznámí se s tím, že nemá ničit přírodu, odhazovat odpadky a rušit zvěř.	Turistika a pobyt v přírodě. Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích a v přírodě. Oblečení pro turistiku, obsah batohu na jednodenní akci, stravování a pití. První pomoc při drobných poraněních. Základní zásady bezpečnosti a hygieny při pobytu v přírodě. Chůze v terénu (ve skupině, pochodovém tvaru). Chůze, běh po vyznačené trase (s překonáváním přiměřených přírodních překážek, s vykonáváním různých pohybových úkolů). Jízda na koloběžce. Elementární ochrana přírody.	PRV - člověk a jeho zdraví, základní hygienické návyky, drobná poranění a jejich ošetření. EV – Vztah člověka k prostředí (životní prostředí v našem okolí a jeho ochrana).	Turistika je převážně realizována na školním výletě, vycházkách a pochodovém cvičení.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob. Zvládá chůzi po ledě (s oporou, bez opory), klouzání. Seznamuje se se základy pohybu na bruslích. Umí postavit sněhuláka, hraje koulovanou a podle možností využívá sáně, boby.	Bruslení a hry na sněhu. Nebezpečí vstupu na zamrzlou přírodní vodní plochu. Pohyb na ledu bez bruslí (odstraňování zábran, strachu ze zamrzlé plochy), klouzání vyvolenou nohou vpřed. Klouzání na bruslích. Hry na sněhu.		Učivo tohoto tematického celku je zařazováno do výuky v případě vhodných podmínek pro bruslení a hry na sněhu.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pasivně si osvojuje základní pojmy související s cvičební polohou, postojem, pohybem paží, nohou, trupu, používaným náradím a náčiním. Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele. Podílí se na přípravě a úklidu náradí a náčiní a orientuje se v prostoru tělocvičny a hřiště. Učí se vzájemné toleranci a ohleduplnosti. Při pohybových činnostech se snaží dodržovat smluvená pravidla.	3. Činnosti podporující pohybové učení. Komunikace v TV. Základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením. Smluvené povely, signály, znamení, gesta a reakce na ně. Organizace při TV. Příprava a úklid náradí a náčiní. Zásady jednání a chování. Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení). OSV – Mezilidské vztahy (vztahy a naše skupina, chování podporující dobré vztahy, podpora, pomoc). PRV – lidé kolem nás – soužití lidí – mezilidské vztahy.	

Vyučovací předmět: Tělesná výchova**Ročník: 2.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Uvědomuje si význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu. Uplatňuje vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne. Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Dbá na správné dýchání. Zná kompenzační a relaxační cviky. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové formy nebo činnosti jednotlivce nebo celé skupiny. Usiluje o jejich zlepšení. Dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru. Po TV dodržuje hygienická pravidla. Volí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.	Činnosti ovlivňující zdraví. Význam pohybu pro zdraví. Příprava organismu – před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení. Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení. Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu. Hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí.	EV – Vztah člověka k prostředí (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, způsoby ochrany zdraví).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. Reaguje na smluvené povely, signály, znamení, gesta a jiné prostředky komunikace při TV a sportovní činnosti. Bezpečně ukládá nářadí a náčiní na určené místo. Ošetří drobná poranění s pomocí učitele, přivolá pomoc. Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV. Uvědomuje si možné nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit. Uvědomuje si, že lze pohyb spojit s hudbou, rytmem, příběhem, představou, zkušeností. Využívá k pohybové hře i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní. Ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, která napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly. Pasivně zná základní pojmy osvojovaných cviků a pojmenuje základní gymnastické nářadí a náčiní. Zvládne kotoul vpřed a procvičuje kotoul vzad. Nacvičuje gymnastický odraz z trampolínky, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu. Na hrazdě se učí přešvihy ze shybu stojmo. Na kladině nacvičuje chůzi s dopomocí. Umí skákat přes švihadlo, dokáže podbíhat dlouhé lano, provádí cvičení na lavičkách a na žebřinách.	Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností. Pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost. Základy gymnastiky – průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vnímá a prožívá rytmus, tempo a melodii a soustředí se na hudební a rytmický doprovod. Zvládá základní estetický pohyb těla. Umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem. Umí základní 2 – 3 tanečky založené na taneční chůzi a běhu. Seznamuje se s nimi v rámci pohybových her a průpravných kondičních cvičeních. Učí se techniku nízkého a polovysokého startu. Trénuje rychlý běh na 30 – 50m, motivovaný běh v terénu do 10 minut, zná princip štafetového běhu. Nacvičí skok do dálky spojený s rozběhem a odrazem, skok do dálky s odrazem z pásma. Hází míčkem z místa a z chůze. Zná techniku hodů kriketovým míčkem. Zná a dodržuje základní pravidla her. Je schopen soutěžit v družstvu, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo. Drží míč jednoruč i obouruč, manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou, nohou). Zvládá základní přihrávky rukou a nohou (vyvolenou i opačnou).	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance. Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky. Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem. Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznamuje se se základními pojmy spojenými s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením, orientací. Učí se bezpečně pohybovat v terénu, dodržuje zásady hygieny při turistice (stravování, pitný režim, vhodné obutí), zná obsah svého zavazadla. Přesunuje se v terénu po vyznačené trase, překonává překážky, plní pohybové úkoly. Učí se jízdě na koloběžce. Učí se základy plavání, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu pod vedením učitelů plavecké školy. Seznamuje se s kluzkým povrchem ledu a se základy bruslení. Zná pojmy související s osvojovanými hrami, činnostmi, s používaným náčiním a oblečením pro sportovní hry. Zná základní organizační povely a pravidla pro realizaci her a vnímá základní pojmy jednotlivých druhů cvičení, základních poloh a pohybů. Osvojuje si pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem. Učí se základní pojmy týkající se běhů, skoků a hodů, názvů částí atletického hřiště. Reaguje na startovní povely a signály. Rozumí pojmům spojených s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením a orientací.	Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody. Plavání – základní plavecká výuka. Hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu. Bruslení – hry na ledě a základní techniky pohybu na bruslích. Činnosti podporující pohybové ústrojí. Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály.		Učivo tohoto tematického celku je zařazováno do základní výuky ve druhém ročníku ve formě kurzu plaveckého výcviku v počtu 20 hodin pod vedením učitelů plavecké školy.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Respektuje a dodržuje základní organizaci při TV, je schopen sám zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy. Jedná v duchu fair play. Učí se respektovat zdravotní handicap. Zná význam sportování pro zdraví. Seznamuje se s olympijskými ideály a symboly. Dodržuje a zná základní pravidla her. Je schopen soutěžit v družstvu, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém / běžném / prostředí. Zásady chování a jednání – fair play, olympijské ideály, symboly. Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží. Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů.		

Vyučovací předmět: Tělesná výchova**Ročník: 3.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá základní přípravu organismu před cvičením a chápe její význam. Rozlišuje vhodné a nevhodné prostředí pro TV a sport. Zná základní pojmy spojené s novými činnostmi a prostředím. Uplatňuje základy osobní a pohybové hygieny. Dbá na bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech. Ví, co to znamená jednat fair play. Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje. Správně zachází s náčiním a některými částmi sportoviště. Sleduje informace o TV a sportu v novinách, televizi či na internetu, dovede podat stručnou informaci. Chápe škodlivý vliv kouření, alkoholu a drog na zdraví a fyzickou výkonnost. Dovede ošetřit lehká zranění, přivolat pomoc. Uvědomuje si, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí a svalů. Ví, že by měl aktivně sportovat, minimálně 2 hodiny denně a snaží se o to.	Činnosti ovlivňující zdraví. Význam pohybu. Příprava organismu. Hygiena při TV. Bezpečnost při pohybových činnostech. Zdravotně zaměřené činnosti.	ČJ – popis sportovní činnosti. VV – kresba nebo malba sportovců. PRV – péče o zdraví.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Spolupracuje při jednoduchých týmových hrách a soutěžích. Zná základní nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví. Snaží se o rozvoj kondičních a koordinačních předpokladů, zná základní způsoby jejich rozvoje. Chápe účinky jednotlivých druhů cvičení, zvládá základní techniku jejich provedení, používá základní způsoby kontroly (zrcadlo, spolužák, pocity...). Dovede střídat odpočinek a pohyb, předcházet únavě. Dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu. Ovládá základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu. Zná názvy používaného nářadí a náčiní. S pomocí učitele zvládne záchranu a pomoc při gymnastickém cvičení. Zvládne kotoul vpřed s i bez opory, napojované kotouly, kotouly vzad s různým zakončením na žíněnce a na koberci. Provádí přitahování do výše čela, shyb stojmo – odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo – stoj na hrazdě, shyb stojmo – přešvihy do svisu střemhlav a zpět do stoje s pomocí učitele.	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení. Protahovací, napínací, silová, dechová cvičení, kompenzační vyrovnávací, psychomotorická, pro únavu organismu, rychlostně silová cvičení. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, gymnastika – cvičení průpravná, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti (akrobacie, přeskoky, hrazda, kladina).		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Provádí cvičení na kladině, chůze bez pomoci. Umí správnou techniku odrazu z můstku, při cvičení na koze. Ovládá dle svých možností roznožku přes kozu naším odrazem z můstku. Zvládne základní taneční kroky 2/4, krok poskočný, přísunný. Dbá na estetiku pohybu těl a jeho částí v různých polohách. Rozpozná hezký i nezvládnutý pohyb. Využívá náčiní (šátek, míč, stuha...) k vyjádření pohybu na hudební nebo rytmický doprovod. Umí několik lidových tanečků. Aktivně se účastní pohybových her zaměřených na vhodnou aktivní obranu. Ví, co smí a co nesmí. Poznává a označuje přestupky proti pravidlům, je si vědom porušení pravidel a vyvozuje následky pro sebe i družstvo. Orientuje se na běžecké dráze, zná pomůcky pro měření výkonů, umí upravovat doskočiště. Zvládá základní techniku běhů – k metě, sprintu. Uběhne 400m. Seznámí se s běžeckou abecedou. Dovede běžet v terénu až 10 minut, běh prokládá chůzí. Rozumí startovním povelům, používá nízký start při běhu do 60m.	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem. Úpoly, přetahy a přetlaky. Atletika – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem.	HV – tanečky. M – jednotky času, délky, záznam do tabulek.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Skočí do dálky z rozběhu, nacvičuje správnou techniku skoku z místa. Nacvičuje skok do výšky (skrčný, střížný) přes švihadlo, nízkou překážku, švédskou bednu. Hází míčkem z rozběhu. S pomocí učitele zapisuje výkony jednotlivých disciplín. Účastní se atletických soutěží. Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových hrách. Vytváří varianty osvojených her, zná minimálně 10 různých her. Umí pohybově vytvořit předmět, zvíře, tvar, náladu. Používá v pohybových hrách nové náčiní (kelímky, pěnové míčky, papír aj.). Chápe, že pohybové hry jsou různého zaměření a účelu, např. pohybové hry motorické, pro manipulaci s náčiním, ovlivňující kondici a koordinaci, rozvíjející představivost a tvořivost, kontaktní, soutěživé a bojové. Zná základní pojmy osvojovaných činností, ovládá postup základní organizace utkání – rozlosování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání. Ví, jaké je vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry.	Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry, pohybová tvořivost, netradiční náčiní, psychomotorické hry. Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním materiálem, hra jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, pravidla sportovních her.	M – převody jednotek, porovnávání čísel, součet trojčiferných čísel. MKV – Lidské vztahy (udržovat tolerantní vztahy, uplatňovat princip slušného chování, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí). PRV – oblečení.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznamuje se s cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti, je schopen soutěžit v družstvu. Zná pravidla vybíjené, florbalu. Umí přihrávky jednoruč a obouruč, přihrávky vnitřním nártem (po zemi, obloukem). Pohybuje se s míčem po tělocvičně, nacvičuje driblink. Chytá míče jednoruč a obouruč. Zná techniku hodu kriketovým míčkem. Učí se základy plavání, prvky sebezáchrany a bezpečnosti pod vedením učitelů plavecké školy. Osvojí si názvy výstroje a výzbroje na bruslení. Dokáže se vhodně obléct pro pohyb na sněhu a na ledě. Ovládá zásady hygieny a bezpečnosti při pohybu na ledě. Zná nebezpečí bruslení, neznámé ledové přírodní plochy. Umí se sám obout, obléct, s pomocí učitele zavázat brusle. Seznamuje se s cviky pro osvojení rovnováhy na bruslích – chůze, skluz, dřepy, jízda na jedné brusli.	Plavání – základní plavecká výuka. Hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, vybraná plavecká technika, prvky sebezáchrany a bezpečnosti. Bruslení, lyžování – hry na sněhu a na ledě, základní technika pohybu na bruslích.	PRV – dodržování osobní hygieny. VV – kresba zimních sportů.	Základní výuka plavání se realizuje ve třetím ročníku v rozsahu 20 vyučovacích hodin.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Na led vstupuje s doprovodem. Zvládá jízdu vpřed – dvouoporovou, jednooporovou. Reaguje na pohyb jiného bruslaře zpomalením, zastavením, změnou směru jízdy. Zatáčí na obou bruslích. Ujede na rychlost 20 m a na vytrvalost až 400m. Ví, že turistika, jako pobyt v přírodě, je vhodná víkendová a prázdninová činnost. Umí se s pomocí dospělé osoby připravit na turistickou akci. Dokáže se vhodně chovat v dopravních prostředcích. Zvládá pohyb v mírně náročném terénu i se zátěží. Dovede se orientovat podle mapy s pomocí učitele. Chová se ohleduplně k přírodě, využívá znalostí z prvouky, dovede rozeznat některé stopy zvířat, pozná některé druhy rostlin, zvířat atd. Ujde v terénu s odpočinkem asi 10 km. Dovede ošetřit drobné poranění v improvizovaných podmínkách, nahlásit větší úraz, přivolat první pomoc. Zvládá základy jízdy na kole – nasedání, sesedání, jízda v přímém směru, zatáčení, odbočování, brzdění, zastavení.	Turistika a pobyt v přírodě, přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, ochrana přírody, táboření.	EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví). PRV – orientace na mapě, v terénu podle buzoly, kompasu, přírodních úkazů. VDO – Občan, občanská společnost a stát (aktivní odpovědnost za své činy). PRV – dopravní výchova.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy tělocvičného náradí, náčiní, pohybových činností. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje. Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Jedná v duchu fair play. Dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí přestupky proti pravidlům. Respektuje opačné pohlaví při pohybových hrách. S pomocí učitele měří a zaznamenává sportovní výkony svých spolužáků do tabulky a porovnává je. Sleduje informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště.	Činnosti podporující pohybové učení. Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví, smluvené signály, povely. Organizace při TV – základní organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí. Zásady jednání a chování pravidla osvojovaných pohybových činností. Měření a posuzování pohybových dovedností. Zdroje informací o pohybových činnostech.	ČJ – popis obrázku.	

Ročník: 1. – 3.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti, proto byl pro 1. stupeň zvolen název Praktické činnosti.

Předmět Praktické činnosti se vyučuje v 1. až 3. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Předmět Praktické činnosti je rozdělen do čtyř tématických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

vytváření předmětů z tradičních a netradičních materiálů, poznávání jejich vlastností, funkce, využití pracovních pomůcek a materiálů, jednoduché pracovní postupy a organizace práce, lidové zvyky, tradice a řemesla.

2. Konstrukční činnosti

práce se stavebnicí (plošná, prostorová, konstrukční), sestavování modelů, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem.

3. Pěstitelské práce

základní podmínky pro pěstování rostlin, péče o nenáročné rostliny, pěstování rostlin ze semen, pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování.

4. Příprava pokrmů

pravidla správného stolování, příprava tabule pro jednoduché stolování.

Ve všech tématických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel vede žáky ke správnému používání různých materiálů, vhodných nástrojů a nářadí, pozoruje pokrok u všech žáků, objasňuje postupy

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce, uplatňovat metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie, umožňuje hodnotit a prezentovat výsledky jejich práce, vybízí je, aby kladli otázky

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k prozkoumání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních, vede žáky k tvořivosti, vytrvalosti a soustavnosti, k uplatňování vlastních nápadů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují samostatně, ve skupinách, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku
- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci, vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu, zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a hodnocení

Kompetence občanské

- žáci si vytvářejí pozitivní vztah k práci
- učitel vede žáky k jejich odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce, umožňuje jim, aby hodnotili podle jasných kritérií své činnosti, umožňuje každému zažít úspěch

Kompetence pracovní

- žáci správně a zodpovědně zacházejí s pracovními pomůckami
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů, zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,

vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků

Výstupy z RVP ZV

Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.

Pracuje podle slovního návodu a předlohy.

Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.

Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.

Pečuje o nenáročné rostliny.

Připraví tabuli pro jednoduché stolování.

Chová se vhodně při stolování.

Vyučovací předmět: Praktické činnosti
Ročník: 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu učitele. Všimá si vlastností různých materiálů.	1. Práce s drobným materiálem. Vlastnosti materiálu a jednoduché pracovní operace a postupy. Drobný materiál a přírodniny. Určování vlastností materiálu – tvar, barva, povrch, tvrdost. Stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování. Modelovací hmota. Poznávání vlastností materiálu – tvrdost, soudržnost, tvárnost. Hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, dělení na části. Papír a karton. Určování vlastností papíru – tloušťka, barva, tvrdost. Překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, obkreslování podle šablony. Pracovní pomůcky a nástroje. Základní pracovní nástroje a pomůcky – funkce, způsob použití, vlastnosti, výběr, ovládání a používání. Organizace práce. Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů). PRV – rozmanitost přírody – rostliny – ovoce a zelenina. EV – Vztah člověka k prostředí (odpady, sběr papíru, šetření papírem). PRV – zdravá výživa – základní rozdělení potravin.	Materiál, nástroje a pomůcky: - dřívka, špejle, drátky, hadříky, stuhy, krabičky, korek, papír, provázky, listy, šišky, větvičky, plody a semena rostlin apod. - nůžky, tupá jehla, lepidlo, nit. Materiál, nástroje a pomůcky: - plastelína - podložka, nůžky. Materiál, nástroje a pomůcky: - papír různých vlastností a kvality, karton - nůžky, tužka, lepidlo.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
S pomocí učitele se snaží připravit si pracovní místo a práci si naplánovat. Seznamuje se s vánočními, velikonočními, jarními zvyky, tradicemi a předměty a prakticky využívá těchto znalostí při výrobě jednoduchých ozdob apod. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Pozoruje růst rostlin, pečuje o nenáročné rostliny.	Vytváření návyku organizace a plánování práce. Lidové zvyky a tradice. 2. Konstrukční činnosti. Stavebnice. Seznámení se s jednotlivými částmi stavebnice, možnostmi užití. Sestavování modelů podle představy z jednoduchých stavebnic. Vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu. 3. Pěstitelské práce. Pěstování rostlin ze semen v místnosti. Pěstování některých plodin (např. hrách, řepka, obilí) – úprava půdy, setí, ošetřování během vegetace. Pěstování pokojových rostlin. Ošetřování pokojových květin – zalévání.	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu). PRV – lidé a čas – současnost a minulost v našem životě – svátky a významné dny. EV – Ekosystémy (tvořivé činnosti s přírodními materiály). M – geometrie v rovině a prostoru. VV – rozvíjení smyslové citlivosti, uspořádání objektů do celků. PRV – rozmanitost přírody – rostliny – základní stavba těla.	Projekt Vánoce. Materiál, nástroje a pomůcky: jednoduché stavebnice z plastů, karton, špejle, odřezky dřeva, lepidlo. Materiál, nástroje a pomůcky: květináč, truhlík, konévka, semena, připravená půda.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se se základním nádobím a spotřebiči užívanými v kuchyni a s možným nebezpečím při práci v kuchyni. Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Chová se vhodně při stolování.	4. Příprava pokrmů. Základní vybavení kuchyně. Nádobí, některé spotřebiče. Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování. Jednoduché prostírání – rodinný stůl pro běžné každodenní stolování. Chování u stolu.	PRV – místo, kde žijeme – domov – předměty denní potřeby. PRV – člověk a jeho zdraví – zdravá výživa – rodinný stůl a stolování.	Možnost využití cvičné školní kuchyně.

Vyučovací předmět: Praktické činnosti
Ročník: 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozliší přírodní materiál od technického. Dovede navlékat, spojovat, propichovat, svazovat, slepovat, lisovat i dotvářet. Osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce. Umí válet, stlačovat, přidávat, ubírat, ohýbat, hníst a dělit na části. Dodržuje bezpečnost a hygienu při práci. Překládá, skládá, stříhá, trhá, vystřihuje, nalepuje, slepuje a mačká papír. Obkresluje podle předlohy. Vytváří jednoduché skládanky, vystřihovánky a kartonážní práce. Uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce. Navlékne nit do jehly, udělá uzlík. Naučí se šít přední i zadní steh. Přišije knoflík. Slepí textílii. Vyrobí jednoduchý textilní výrobek. Pracuje s dřívky, špejlí, krabičkou, korkem, provázkem, listy, šiškami, semeny i plody rostlin. Pracuje s modelovací hmotou, plastelínou a moduritem. Pracuje s papírem a kartonem. Pracuje s nití, bavlnkou, plstí, vyšívací látkou a jehlou. Naučí se s pomůckami a nástroji zacházet, udržovat je v pořádku a ukládat na bezpečné místo.	Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálu. Přírodniny. Modelovací hmota. Papír a karton. Textil. Pracovní pomůcky a nástroje (funkce – využití).	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (kultura z hlediska současné i historické perspektivy).	Nácvik zadního stehu na čtvrtce. Textilní koláž. Kolektivní práce.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy. Připraví si své pracovní místo. Udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny. Seznamuje se s nimi formou videa, filmu, návštěv muzeí, exkurzí a výstav. Vytváří plošné i prostorové kompozice ze stavebnicových prvků. Sestavuje modely podle předlohy i představivosti. Umí montovat i demontovat stavebnici. Zaseje semena. Pěstuje některé plodiny (hrách, fazole) a ošetřuje je během vegetace. Zná základy péče o pokojové rostliny. Otírá listy, zalévá, kypří. Provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování. Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Chová se vhodně při stolování. Připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně).	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. Lidové zvyky, tradice, řemesla. Konstrukční činnosti. Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů. Pěstitelské práce. Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina). Pěstování rostlin pokojových. Příprava pokrmů. Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.		Zasetí velikonočního osení. Vánoční posezení. Práce ve skupinách.

Vyučovací předmět: Praktické činnosti
Ročník: 3.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír. Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru. Dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál. Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy. Dokáže navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil. Naučí se zadní steh. Přišije knoflíky. Slepuje textilii, vyrábí jednoduché textilní výrobky. Sestavuje stavebnicové prvky, vytváří plošné, prostorové práce. Umí montovat a demontovat stavebnici. Ovládá základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření. Dovede zasít semena mrkve, petržele, provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování.	Práce s drobným materiálem – vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků, - papír a karton, - přírodniny, - textil. Konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi. Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti.	ČJ – popis obrázku. PRV – živá příroda, rostliny. EV – Vztah člověka k prostředí (vliv prostředí na zdraví, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (místa a artefakty z blízkého okolí mající vztah k Evropě a světu, různé typy budov). VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti vůči obci, státu). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (lidské sídlo – město – vesnice, kulturní krajina, ovlivnění přírody vývojem lidské civilizace člověka).	Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze. Nácvik zadního stehu na čtvrtce. Textilní koláž. Kolektivní práce. Zasetí velikonočního osení.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Chová se vhodně při stolování. Dovede připravit tabuli pro jednoduché stolování. Připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně). Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch.	Příprava pokrmu. Základní vybavení kuchyně, výběr, nákup potravin a jejich skladování, správné stolování.	ČJ – popis činnosti, recepty. MKV – Multikulturalita (prostředek vzájemného obohacování, naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem). MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu, rodinu, život jedince). PRV – zdravé potraviny.	

Ročník: 4. – 5.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku 7 hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- směřuje k osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností
- vede k využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, texty na internetu) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj.

Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

V předmětu se realizují tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel věnuje maximální pozornost čtení s porozuměním a vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel společně se žáky formuluje cíl úkolu, aby mohli posoudit, nakolik jej zvládli, učili se sebehodnocení, poznali svoje rezervy a tyto poznatky využili pro další učení
- učitel umožňuje žákům ověřovat si správnost řešení v dostupných materiálech a zdrojích
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhuji různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry

- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel dává možnost žákům pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci prezentují své myšlenky a názory
- učitel ve třídě navozuje atmosféru bezpečné a přátelské komunikace

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vzájemně si pomáhají, povzbuzují se
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- učitel umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení i pravidla soužití a důsledně vede žáky k dodržování stanovených pravidel
- učitel podporuje v žácích potřebu četby

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy – 2. období:

Komunikační a slohová výchova

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Jazyková výchova

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Literární výchova

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 4.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Porovnává význam slov. Rozlišuje slova jednoznačná a mnohoznačná, slova souznačná a protikladná. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. Poznává různě citově zabarvená slova. Pozná ve slově kořen a rozliší předponovou a příponovou část. Rozlišuje předložky a předpony. Uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov. Určuje slovní druhy. Určí rod, číslo a pád podstatných jmen. Skloňuje podstatná jména podle vzorů v rodě středním, ženském a mužském. Určí osobu, číslo a čas sloves. Pozná tvar určitý a neurčitý, rozliší jednoduché a složené tvary sloves, zvrtná slovesa. Časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím. Odliší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí, užívá různé spojovací výrazy.	Jazyková výchova. Nauka o slově. Význam slova. (slova jednoznačná a mnohoznačná, slova souznačná a protikladná). Slova spisovná a nespisovná. Slova citově zabarvená. Stavba slova. Předložky a předpony. Vyjmenovaná slova. Slovní druhy. Podstatná jména. Slovesa. Stavba věty. Věta jednoduchá a souvětí.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování). VL – určování mluvnických kategorií u slov s vlastivědnou tematikou.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Určí základní větné členy, vyhledá základní skladební dvojici. Píše správně koncovku v příčestí minulém. Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk. Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Zaznamenává slyšené, reaguje otázkami. Dbá na základy techniky mluveného projevu, základní komunikační pravidla. Používá mimojazykové prostředky řeči. Vyjadřuje se v jednoduchých formách. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru. Vede telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. Dbá na základní hygienické návyky a techniku psaní. Napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou. Zná různé druhy popisů a procvičuje je. Na základě osnovy vytváří krátký písemný projev s dodržением časové posloupnosti. Napíše jednoduchou pozvánku, vzkaz. Vyplní jednoduchou přihlášku a dotazník.	Podmět a přísudek. Shoda přísudku s holým podmětem. Komunikační a slohová výchova. Čtení. Naslouchání. Mluvený projev. Komunikační žánry. (Dialog, omluva, vypravování). Telefonování. Písemný projev. Žánry písemného projevu. Dopis, adresa. Popis. Vypravování. Pozvánka, vzkaz. Jednoduché tiskopisy.	PŘ – čtení s přírodovědnou tematikou. VL – čtení s vlastivědnou tematikou. EV – Vztah člověka k prostředí (vliv člověka na přírodu). OSV – Komunikace (cvičení aktivního naslouchání). MKV – Lidské vztahy (rozvoj spolupráce). OSV – Komunikace (rozvoj dovedností pro sdělování verbální a neverbální, komunikace v různých situacích). VV – výtvarný doprovod ke slohové práci.	Práce s internetem – elektronická pošta.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Přednese vhodný literární text. Reprodukuje přečtený nebo slyšený text a vytvoří k němu vlastní výtvarný doprovod. Rozlišuje některé typy uměleckých a neuměleckých textů. Poznává základy literatury. Rozumí základním literárním pojmům. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Literární výchova. Tvořivé činnosti s literárním textem. Základní literární pojmy. Literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; verš, rým, přirovnání.	OSV – Kreativita (rozvoj základních rysů kreativity). VV – výtvarný doprovod k textu. MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vnímání hodnotících prvků ve sdělení, identifikování základních orientačních prvků v textu). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (setkání s lidovou slovesností národů Evropy). HV – zpívaná poezie.	Dramatizace pohádky, bajky. Recitační soutěž. Divadelní představení.

Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 5.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Průběžně si osvojuje jazyk jako nástroj dorozumívání. Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponu a koncovku. Vyznačuje, jak byla slova odvozena, užívá správné koncovky, doplňuje předpony podle smyslu. Píše správně bě/bje, vě/vje, pě. Píše správně i/y slovech po obojetných souhláskách. Určí slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Určí rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen a skloňuje je podle vzorů, správně píše koncovky podstatných jmen. Určí druhy přídavných jmen, správně píše koncovky podle vzoru přídavných jmen. Určuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas, způsob). Rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary, zvrtná slovesa, infinitiv (neurčitek).	Jazyková výchova. Národní jazyk (mateřský jazyk), nejdůležitější prostředek dorozumívání. Spisovné a nespisovné tvary slov. Stavba slova (předpona, kořen, příponová část, koncovka). Kořen slova – společný pro všechna příbuzná slova. Psaní předpon roz-, bez-, vz-. Skupiny bě/bje, vě/vje, pě. Pravopis i/y po obojetných souhláskách (mimo koncovku). Slovní druhy. Podstatná jména. Přídavná jména. Slovesa – mluvnické kategorie.	VDO – Občanská společnost a škola (způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci). VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy). MKV – Kulturní difference (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika, jedinečnost každého člověka).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu. Zná pojem příčestí minulé a umí ho vytvořit. Pozná druhy zájmen, nahradí zájmeny podstatná a přídavná jména ve větách. Rozlišuje druhy číslovek, číslovky textu, skloňuje číslovky základní. Určuje základní větné členy. Vyhledává podmět nevyjádřený a vyjádřený. Užívá shodu přísudku s podmětem. Rozlišuje podmět a přísudek holý, rozvitý a několikanásobný. Určí větu jednoduchou, umí spojit jednoduché věty v souvětí. Určí větu řídící a závislou, určí větu hlavní a vedlejší, pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí. Využívá interpunkce ve slohovém výcviku (s pomocí Pravidel českého jazyka).	Zájmena. Číslovky. Skladba – základní větné členy. Podmět vyjádřený a nevyjádřený. Shoda přísudku s podmětem (holým). Podmět a přísudek. Věta jednoduchá, souvětí. Souvětí. Přímá řeč, interpunkce u řeči přímé.	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, chápání podstaty mediálního sdělení). MV – Stavba mediálních sdělení (příklady pravidelnosti v uspořádání mediálních sdělení, zejména ve zpravodajství, příklady stavby a uspořádání zpráv). MV – Vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci). VL – státy, národnosti.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu. Při dialogu se vyjadřuje zdvořile, pozorně a soustředěně naslouchá, aktivně zaznamenává slyšené, reaguje otázkami. Volně reprodukuje text. Vytvoří zkrácený zápis textu. Dokáže zdramatizovat vhodný text. Sestaví osnovu k popisu a vyprávění. Podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje. Zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu (vyprávění). Vytvoří jednoduchou reklamu, vysvětlí manipulativní vliv reklamy. Rozlišuje dopis osobní a úřední. V dopise používá tyto části: datum, oslovení adresáta, úvodní pozdrav, vlastní sdělení, pozdrav a podpis. U zdvořilostních nebo úředních dopisů píše zájmena Ty, Vy, ... s velkým počátečním písmenem. Na obálce uvádí v adrese správné údaje. Vyplňuje jednoduché tiskopisy. Napíše telegram. Napíše příspěvek do časopisu. Napíše nebo vyplní pozvánku, oznámení, vzkaz, inzerát, omluvenku, dotazník a přihlášku. Popisuje předměty, děje, pracovní postupy.	Komunikační a slohová výchova. Čtení – praktické, věcné. Naslouchání – vzájemná komunikace. Vyjadřovací schopnosti – vyprávění. Písemný projev. Reklama. Dopis, adresa. Tiskopisy. Telegram. Pozvánka, oznámení, vzkaz, inzerát, omluvenka, dotazník, přihláška. Vlastní popis.	VV – ilustrace. OSV – Sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně, vztahy k druhým lidem). OSV – Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích). OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí).	Literárně dramatická výchova.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na vlastní téma. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. Rozděluje básně na sloky a jednotlivé verše. Vytleskává rytmus básně. Vyhledává rýmy. Líčí své pocity, nálady a myšlenky z básně. Rozpoznává báseň lyrickou od epické. Dokáže reprodukovat děj pohádky samostatně nebo za pomoci osnovy. Vyjmenuje hlavní a vedlejší postavy. Rozlišuje pohádku lidovou, umělou a bajku. Charakterizuje pověst. Charakterizuje povídku. Vytvoří vlastní povídku, v níž vystupuje obvykle jedna hlavní postava a kde se děj odehrává v krátkém čase. Popíše stručně děj divadelního představení, zařadí do žánru, vyjmenuje hlavní postavy, zná pojem herec, režisér.	Literární výchova. Poslech literární textů. Zážitkové čtení a naslouchání. Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod. Základní literární pojmy – literární druhy a žánry. Báseň, verš, rým. Pohádka. Pověst. Povídka. Divadelní představení, herec, režisér,		

Ročník: 4. – 5.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Anglický jazyk je vyučován ve 3. – 5. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykových učebnách, v učebnách výpočetní techniky a v kmenových třídách. Žáci jsou v hodinách anglického jazyka děleni na skupiny v rámci ročníku v závislosti na počtu žáků ve třídě

Výuka v hodinách je postavena na učení se angličtině zábavnou a smysluplnou formou, na činnostech, které děti zaujmou a které je baví. Ve vyučovací hodině kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Bohatě jsou využívány říkanky, písničky, hry a hádanky soutěže, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty, které žáky osloví. Žáci jsou nenásilnou formou vtaženi do mluvení, psaní a čtení v angličtině. Postupně získávají větší sebedůvěru ve své vyjadřovací schopnosti v anglickém jazyce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a třídí informace
- žáci pracují se slovníkem v učebnici a tvoří si svůj vlastní slovník
- žáci odvozují zákonitosti použití jazykových prostředků a slovní zásoby na základě probrané látky a pomocí obrázků
- žáci si vedou záznamy o své práci a svých výsledcích, hodnotí svůj pokrok

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou konfrontováni s běžnou situací ze svého okolí
- žáci individuálně nebo ve skupinách řeší problémové úkoly
- žáci doplňují informace v textu dle vlastní úvahy, na základě svých znalostí a na základě porozumění slyšenému projevu rodilého mluvčího
- žáci řeší úkoly vyžadující znalosti i z jiných oborů

Kompetence komunikativní

- žáci jsou různými textovými a poslechovými cvičeními vedeni k souvislé a logické formulaci jednoduchých vět, a to ústně i písemně
- žáci jednoduchým způsobem vyjadřují své názory a naslouchají názorům ostatních
- žáci adekvátně reagují na dotazy a formulují vlastní otázky
- žáci používají komunikační technologie k dorozumění

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve dvojicích nebo ve skupinách, učí se spolupracovat
- žáci jsou si vědomi své zodpovědnosti za výsledek společné práce
- žáci prožívají příběhy různých skupin lidí a učí se tak vcítit do rolí jiných
- žáci se prezentují před ostatním svou individuální prací

Kompetence občanské

- žáci si vzájemně pomáhají
- žáci akceptují hodnocení spolužáků a výsledek společné hry
- žáci respektují kulturní tradice v jiných zemích, porovnávají je s našimi
- žáci jsou vedeni k zdravému životnímu stylu, k zapojování se do kulturního a sportovního dění ve svém okolí názornými ukázkami jednotlivých cvičení a příběhů

Kompetence pracovní

- žáci akceptují pravidla práce s učebnicí a zadaných aktivit
- žáci si plní své povinnosti, pracují na úkolech s jistým zadáním
- žáci se adaptují na různé formy činností a způsoby práce
- žáci pracují systematicky a v daném časovém rozpětí

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy – 2. období:

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

Žák

- aktivně komunikuje formou jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

Žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 4.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vybaví si slovní zásobu v daných tematických okruzích. Ovládá názvy členů rodiny. Pojmenuje běžné části oblečení. Pojmenuje vybrané školní potřeby. Prezentuje jednoduché říkanky a písničky. Označí základní barvy. Počítá do dvanácti. Pojmenuje vybraná zvířata. Popíše základní části lidského těla. Seznamuje se s populárními svátky anglicky mluvících zemí. Pozdraví a rozloučí se s dospělým a kamarádem, představí se. Poděkuje. Rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě. Sestaví jednoduchá krátká sdělení. Vybaví si a reprodukuje anglickou abecedu.	Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti. Tematické okruhy. Rodina. Oblékání. Škola. Říkanky a písničky. Barvy. Číslovky 0 – 12. Zvířata. Lidské tělo. Tradice a zvyky. Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích. Pozdrav, představování. Poděkování. Pokyny ve třídě. Jednoduchá sdělení. Adresa. Blahopřání. Anglická abeceda.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování). OSV – Kreativita (rozvoj originality). OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj komunikativních schopností). HV – zpěv písniček. VV – kreslení obrázků. M – sčítání a odčítání. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů Evropy). MKV – Multikulturalita (význam užívání cizího jazyka jako nástroje porozumění a celoživotního vzdělávání). OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích). VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve škole). MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení).	Projekty k tematickým okruhům. Dramatizace říkanek, písniček. Pomůcky: Kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, audio technika, mapy, počítače, kopírovaný materiál. Autoevaluace vlastní práce.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Utvoří větu jednoduchou, zápor a otázku. Upevňuje si stanovený slovosled anglické věty. Používá základní tvary druhů zájmen. Seznamuje se s předložkami s místním významem a jejich užitím v praxi. Používá členy ve větách, seznamuje se s jejich užíváním. Uvědomuje si výskyt a tvoření množného čísla podstatných jmen. Procvičuje a používá vazbu there is / there are k určení místa. Rozliší a přiřadí vybraná slova opačného významu. Určuje a rozlišuje základní tvary. Udává směry k cíli. Určuje čas v různých denních dobách (pouze celé hodiny). Používá slovníček k učebnici a orientuje se v něm.	Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov. Věta jednoduchá. Otázka, zápor u sloves: být, mít, moci / umět. Pořádek slov ve větě. Zájmena. Předložky. Člen neurčitý a určitý. Množné číslo podstatných jmen. Vazba there is / there are. Slovní zásoba a tvoření slov. Antonyma. Tvary. Směry. Čas. Slovní zásoba učebnice.		Pomůcka: papírové hodiny, budík.

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 5.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Používá základní slovní zásobu, např. na téma rodina, zvířata, škola, lidské tělo, věci kolem nás atd. Zdraví při setkání a loučení, představí sebe i druhé osoby. Poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas. Používá rozkazy a zákazy nejrůznějších aktivit. Vede rozhovor, získá a poskytne základní místní, časové a další informace vyplývající z probraných tázacích zájmen. Formuluje otázky a odpovídá na ně. Rozumí jednotlivým předložkám místa a času a umí je vhodně používat. Počítá do 100. Ptá se a odpovídá na množství. Pojmenuje běžné jídlo, cukrovinky a běžné obaly potravin s vizuální oporou. Požádá v cukrárně nebo v obchodě s potravinami o zboží. Používá přítomný čas průběhový pro děje právě probíhající. Využívá tohoto času při jednoduchém popisu. Pojmenuje aktivity volného času.	Opakování a procvičování probraného učiva z předchozích ročníků. Záporný rozkaz DON'T ... Question words: Where ... ?, How many ... ?, Which ... ? Předložky místa: IN, ON, NEAR, UNDER, INTO, OUT OF a předložky času: IN, ON, AT. Číslovky 1 – 100. Běžné potraviny a cukrovinky Zdvořilá žádost v obchodě "Can I have?" Sloveso „mít“ Přítomný čas průběhový – klad, zápor, otázka, krátká odpověď. Slovesa pohybu. Činnosti dětí ve volném čase.	OSV – Poznávání lidí (komunikace ve třídě). MKV – Lidské vztahy (multikultura, poznávání kultury anglicky mluvících zemí). Z – orientace na mapě, základní seznámení se s anglicky mluvícími zeměmi. M – základní číselné operace (sčítání, odčítání násobení, dělení). ČJ – větné členy, slovní druhy, skladba věty, sémantika, básně. HV – reprodukce písní, poslechová cvičení. VV – kresba, projekty.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice. Pomůcky: kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, audio technika, počítače, mapy, kopírovaný materiál.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Stručně pojmenuje aktuální počasí. Navrhne kamarádovi činnost, kterou by mohli dělat. Vyjmenuje některé známé státy světa a světové strany. Mluví o věcech, které má rád a které nemá rád. Zeptá se kamaráda na adresu, kde bydlí a na podobnou otázku odpoví. Pojmenuje běžné místnosti v domě a běžný nábytek. Používá přítomný čas prostý a chápe rozdíl mezi ním a časem přítomným průběhovým. Jednoduchým způsobem popíše svůj denní režim a každodenní opakující se činnosti. Používá frekvenční příslovce, dosadí je do vět na správné místo. Používá ve větách správné tvary zájmen. Rozlišuje osobní zájmena v podmětu a předmětu. Pojmenuje předměty ve škole a krátce hovoří o školním rozvrhu.	Počasí. Vyjádření „Pojďme ...“ (“Let’s” + infinitiv) Státy a světové strany. Slovesa LIKE a WANT – klad, zápor, otázka, krátká odpověď. Sloveso LIVE – klad, zápor, otázka, krátká odpověď. Místnosti v domě Přítomný čas prostý – klad, zápor, otázka, krátká odpověď. Každodenní běžné činnosti. Frekvenční příslovce. Osobní zájmena v předmětu. Vyučovací předměty ve škole.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyjmenuje dny v týdnu, roční období a měsíce. Určí datum a čas v celých hodinách. Tvoří na toto téma otázky i odpovědi. Zná základní významné dny roku v USA a UK. Mluví o minulém ději. Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché předem připravené texty. Čte potichu krátké texty (obsahující převážně známé jazykové prostředky) s porozuměním a zodpoví otázky týkající se přečteného textu.	Dny v týdnu, roční období, měsíce, datum – řadové číslovky, čas – celé hodiny a jejich užívání s předložkami ON, IN, AT. Svátky a významné dny. Minulý čas prostý slovesa TO BE a HAVE GOT s užitím příslovce času pro minulý děj.		

Ročník: 4. – 5.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku 5 hodin týdně.
- Matematika je součástí vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Číslo a početní operace

- Osvojení aritmetických operací ve třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritnické porozumění, významové porozumění, získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná.

Závislosti, vztahy a práce s daty

- Rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů.

Geometrie v rovině a v prostoru

- Určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- Uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života.

Organizace – žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována: VDO, EV, VMEGS.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení. Vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech

a praktickém životě. Operuje s obecně užívanými znaky a symboly. Posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící v učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit, stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu, vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů – vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách. Vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení. Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení logické, matematické a empirické postupy. Ověřuje matematicky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, kriticky myslí.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní – žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální – žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, přispívají k diskusi v malé skupině i v debatě celé třídy, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu.

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské – při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají, učí se vnímat složitosti světa.

Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní – žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Výstupy z RVP ZV

Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.

Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.

Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.

Řeší a tvoří úkoly, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.

Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.

Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel.

Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.

Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.

Vyhledává, sbírá a třídí data.

Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.

Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.

Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.

Sestrojí rovnoběžky a kolmice.

Uřídí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.

Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.

Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 4.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících. Čte, píše a zobrazí čísla na číselné ose. Rozloží čísla v desítkové soustavě. Porovnává čísla do 1 000 000. Zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky. Sčítá a odčítá základní příklady. Písemně sčítá a odčítá základní příklady. Písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem. Písemně dělí jednociferným dělitelem. Provádí odhady a kontroluje své výpočty. Počítá s využitím vlastností záměny a sdružování sčítanců a činitelů při pamětném i písemném počítání. Doplňuje údaje do tabulek. Přečte údaje z diagramu. Čte a orientuje se v jízdních řádech.	Číslo a početní operace. Přirozená čísla, celá čísla do 1 000 000. Počítání po statisících, desetitisících, tisících. Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa. Porovnávání čísel do 1 000 000. Zaokrouhlování čísel. Pamětné sčítání a odčítání. Písemné algoritmy početních operací. Písemné sčítání a odčítání. Písemné násobení. Písemné dělení. Odhad výsledku, kontrola výpočtu. Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Závislosti, vztahy a práce s daty. Tabulky, diagramy. Jízdní řády. -		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rýsuje úsečky různých velikostí, měří je a zapisuje jejich délku. Určí vzájemnou polohu dvou přímek. Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou. Sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce. Rozliší kružnici a kruh. Narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem. Rozliší různé mnohoúhelníky, určí počet vrcholů a stran. Narýsuje obdélník, čtverec, trojúhelník, čtyřúhelník. Určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. Vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce. Užívá základní jednotky obsahu. Určí obvod trojúhelníku. Užívá a převádí jednotky délky. Vymodeluje síť kváдру, krychle. Vymodeluje kvádr, krychli z dané sítě. Určí povrch kváдру, krychle. Rozpozná a pojmenuje jehlan, kouli, válec, kužel.	Geometrie v rovině a v prostoru. Délka úsečky. Vzájemná poloha dvou přímek v rovině. Rovnoběžky. Kolmice. Základní útvary v rovině. Kružnice, kruh. Mnohoúhelník. Obdélník, čtverec, trojúhelník, čtyřúhelník. Obvod a obsah obrazce. Jednotky délky a jejich převody. Základní útvary v prostoru. Kvádr, krychle. Jehlan, koule, válec, kužel.	PČ – sestavování modelů ze stavebnic. OSV – Kreativita (cvičení schopnosti vidět věci jinak).	Geometrie kolem nás.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozná souměrný útvar. Určí osu souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích. Zná zorní souměrný útvar ve čtvercové síti. Řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně). Řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony. Řeší zajímavé slovní úlohy, které podporují logické uvažování. Procvičuje sčítání v daném číselném oboru, rozvíjí myšlení. Rozvíjí logické a kombinační myšlení, objevuje zákonitosti, koncentruje pozornost. Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	Osově souměrné útvary. Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Slovní úlohy. Magické čtverce. Číselné a obrázkové řady. Zlomky, zápis zlomků, čtení zlomků.	PČ – vystřihování jednoduchých symetrických tvarů z přeloženého papíru. OSV – Rozvoj schopností poznávání (řešení slovních úloh). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (slovní úlohy o znečištění vody a ovzduší). ČJ – čtení s porozuměním. VL – řešení úloh s vlastivědnou tematikou. PŘ – řešení úloh s přírodovědnou tematikou.	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 5.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zapisuje, porovná, znázorní a přečte čísla do 1 000 000. Orientuje se na číselné ose v oboru do milionu. Rozkládá a skládá čísla v desítkové soustavě. Zaokrouhluje ve všech řádech oboru. Porovnává, užívá znamének nerovnosti, provádí odhady výsledků. Sčítá a odčítá čísla z paměti. Násobí i dělí v oboru násobilky, mimo obor násobilky provádí kontrolu početních operací. Písemně sčítá, odčítá, násobí, dělí. Řeší a tvoří slovní úlohy, aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. Využívá komutativnost a asociativnost sčítání, odčítání a násobení.	Číslo a početní operace. Obor přirozených, celých, desetinných čísel a zlomků do miliónu a přes milión. Číselná osa. Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model). Zaokrouhlování čísel. Porovnávání čísel. Pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel. Pamětné násobení a dělení přirozených čísel. Písemné algoritmy početních výkonů. Vlastnosti početních operací s čísly.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Využívá závorek. Zná názvy čísel v matematických operacích. Vyhledává, sbírá a třídí data. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. Převádí jednotky času a objemu. Umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji. Umí pracovat s údaji v cenících apod. Zná římské číslice I až X, L, C, D, M, umí přečíst číslo kapitoly a letopočet. Zná pojem zlomek. Pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu. Zná pojmy rovina, polorovina, umí sestrojit rovnoběžné, různoběžné a kolmé přímky, vyznačí průsečík. Sestrojí polopřímky, rozlišuje opačné polopřímky. Rýsuje úsečku, vyznačí střed a osu, graficky sčítá a odčítá.	Příklady se závorkami. Matematické názvosloví. Závislost, vztahy a práce s daty. Diagramy, grafy, tabulky. Jednotky. Římské číslice. Zlomky. Geometrie v rovině a prostoru. Rovina, polorovina, přímka. Polopřímka. Úsečka.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná pojem trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný. Umí sestrojit obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník, zná pojmy – strana, vrchol, střed trojúhelníku. Umí vypočítat obvod trojúhelníku. Rýsuje kružnici a kruh, rozpozná poloměr a průměr. Umí sestrojit čtverec, obdélník, dbá na přesnost a čistotu rýsování. Vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka. Umí změřit a vypočítat obvod čtyřúhelníku a mnohoúhelníku. Pozná a pojmenuje čtyřúhelníky. Rozpoznává ve čtvercové síti osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru. Umí zapsat, použít data z grafu ve čtvercové síti. Užívá základní jednotky obsahu. Pozná kvádr, krychli, jehlan, kužel, kouli, válec a nachází je v předmětech kolem sebe, dokáže je vymodelovat.	Trojúhelník. Kružnice, kruh. Čtverec, obdélník, čtyřúhelník, mnohoúhelník. Osově souměrné útvary. Čtvercová síť. Jednotky obsahu. Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec, obvod a obsah obrazce vzájemná poloha dvou přímek v rovině osově souměrné útvary.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Užívá náčrt a standardní konstrukční postup. Zná a používá základní značky a symboly. Řeší jednoduché slovní úlohy, dodržuje správný postup řešení, třídí údaje a podmínky, používá situační náčrty. Řeší a tvoří jednoduché magické čtverce. Doplňuje obrázkové a číselné řady. Umí vyřešit a sestavit jednoduchý rébus.	Náčrt a jednoduché konstrukční úlohy. Základní geometrie značky a symboly. Nestandardní aplikační úlohy a problémy. Slovní úlohy. Magické čtverce. Řady. Rébusy.	EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí).	

Ročník: 5.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Informatika je vyučován na 1. stupni v pátém ročníku a na 2. stupni v šestém ročníku v časové dotaci 1 hod. týdně. Všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium. 2. stupeň navazuje na 1. stupeň, procvičuje a dále rozšiřuje ovládání PC a vhodného software. S předmětem Informatika okrajově souvisí volitelné předměty Informační technika, Práce s internetem, Grafika na počítači a Počítače v praxi. Tyto předměty se zabývají konkrétní problematikou a dále rozšiřují získané vědomosti a dovednosti povinných předmětů Informatiky. Žáci jsou v hodinách Informatiky děleni do dvou skupin, tím je zajištěna individuální možnost ovládání PC.

Obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se realizuje ve výše zmíněných předmětech. Žáci mohou pracovat s informačními technologiemi – počítači v odborných učebnách i v domovských třídách (v rámci 1. stupně). Záměrem je, aby v jednotlivých předmětech mohli procvičovat, získávat informace – znalosti a dovednosti pomocí počítačů v běžných vyučovacích hodinách. V odpoledních hodinách jsou pro žáky zpřístupněny odborné učebny s výpočetní technikou prostřednictvím několika kroužků vedených na naší škole.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a bezpečné a smysluplně orientované práci na internetu. Pro vzájemnou komunikaci, komunikaci se svým učitelem, prezentování, třídění, výměně a předávání informací a souborů se učí používat elektronickou poštu.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací. Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v průběhu celoroční výuky realizují také některé tematické okruhy z průřezových témat:

- Mediální výchova (*Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením),
- Osobnostní a sociální výchova (*Komunikace* – komunikace v různých situacích; informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, řešení konfliktů, vysvětlování),
- Multikulturní výchova (*Lidské vztahy* – vzájemné se poznávání ve skupině, poznávání lidí při společné komunikaci na internetu),
- Výchova demokratického občana (*Občan, občanská společnost a stát* – odpovědnost za své činy).

V předmětu klademe důraz na životní kompetence: tvořivost (nalézá další cesty vedoucí k dosažení výsledků), práci s informacemi a jejich prezentaci, podnikatelské dovednosti, řešení problémů, zodpovědnost a spolupráci (dohodne se o práci, jejím průběhu a výsledcích), komunikaci (dorozumí se s ostatními lidmi). Používané formy a metody výuky jsou frontální a skupinové.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným softwarem, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, odborné časopisy, internetové zdroje apod.
- v pravidelné měsíční soutěži se učí vyhledávat informace na internetu, zhodnocují jejich věrohodnost.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni i k jiným způsobům komunikace, než které znají v klasických předmětech (komunikace formou školní sítě, e-mailu – odevzdávání některých prací, školní soutěže...)
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla, bezpečnost osobních dat a právo na soukromí (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní, hygienická a ergonomická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro práce zadané v jiných předmětech, pro hledání informací důležitých k profesnímu růstu

Výstupy z RVP ZV

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, vyhledává informace na portálech
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 5.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Je seznámen s bezpečností při práci na PC, s hygienou a ergonomií na pracovišti. Vysvětlí zásady a nutnost jejich dodržování. Umí zapnout a správně vypnout PC stanici, monitor, přihlásit se do a odhlásit ze sítě. Vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače. Chápe rozdíly mezi vstupními a výstupními zařízeními, uvědomuje si princip koloběhu informací do a z PC. Vysvětlí význam pojmu SOFTWARE, dokáže rozeznat média pro ukládání dat a jejich kapacitu. Pozná operační systém Windows, dokáže pracovat se základními prvky plochy (otevírání složek a programů, vytvoření a odstranění složek, práce s okny, hodiny). Chápe význam práce s klávesnicí a myší, učí se poznávat význam jednotlivých kláves, dokáže spustit program a práci v něm ukončit. Dokáže používat program Kalkulačka v systému Windows a použít ho tak k praktickým úkolům.	Bezpečnost a zásady při práci na PC. Zapnutí a vypnutí PC + monitoru, síť – přihlášení a odhlášení. Hardware – skříň (procesor, pevný disk, operační paměť, základní deska, zdroj, mechaniky – disketová, CD, DVD). Periferie (klávesnice, myš, mikrofon, monitor, tiskárna, skener, sluchátka...). Software – měření a ukládání dat. Uživatelské prostředí Windows, práce na ploše. Výukový software pro 5. ročník. Nabídka příslušenství – Kalkulačka.	Ukázka výukového software jiných předmětů. Z – ukázka jednotlivých časových pásem při nastavení hodin. Zvolí si práci v některém z výukových programů. M – práce s celými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení).	Po přečtení jednoho bodu je vedena s žáky diskuze k významu jeho dodržování. Bezpečné zacházení s osobními informacemi (uživatelské jméno a heslo). Ukázka vnitřního složení PC, popis jednotlivých částí. Video ukázka formou 3D videa. Popis jednotlivých zařízení, praktická ukázka jejich funkčnosti. Video ukázka. Rozdíl mezi SW a HW, ukázka jednotlivých typů médií, softwarové pirátství. Rozdíl mezi kliknutím a dvojklikem, uchopení a tažení. Ukázka OS Linux. Bezpečnost při práci s daty. Funkce kláves Esc, Enter, Tab, mezerník, Delete, Backspace, Shift, CapsLock, šipky. Využití práce s myší.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
S použitím nástrojů programu Malování dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, případně otevřít pro změny. Chápe jednotlivé geometrické útvary. Dokáže ve WordPadu napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, uložit práci, otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce (formátování), vložit obrázek z internetu, změnit jeho vlastnosti. Uplatňuje získané zkušenosti z předchozího programu v novém uživatelském rozhraní. Zvládá vytisknutí dokumentu. Rozlišuje mezi prohlížečem a vyhledávačem. V pravidelné měsíční školní soutěži hledá odpovědi na otázky. Správně zapíše webovou adresu do řádku pro adresy v internetovém prohlížeči, dokáže ji popsat. Seznamuje se s adresami kategorie výuka, zábava, informace... Seznamuje se s pravidly k bezpečnějšímu užívání internetu poté, co poznal význam i nebezpečí, které internet přináší. Vyhodnocuje všechny své kroky uskutečněné na internetu.	Nabídka příslušenství – Malování (grafický editor). Nabídka příslušenství – WordPad (textový editor). Seznámení s programem MS Word. Internet. Internetový prohlížeč. Internetový vyhledávač. Webové adresy. Desatero bezpečného pohybu na internetu.	VV – dokáže převést obrázek na papíře či svoji představu do PC. M – vytvoření geometrických útvarů. ČJ – zdůraznění typografických pravidel. ČJ – zdůraznění typografických pravidel. Automatická kontrola pravopisu v textovém editoru. MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením). OV – práva, morálka, nelegální činnost na internetu. OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích; informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, řešení konfliktů, vysvětlování).	Využití práce s myší, přesné a citlivé ovládání. Program vlastní všichni „majitelé“ OS Windows (narozdíl od placeného MS Office). Kopírování obrázků z internetu = dodržování zásad copyright. Je seznámen s balíčkem programů MS Office. Zdůraznění legálnosti software. Upozornění na nebezpečí při prohlížení webových stránek – viry, spyware, reklamy... Video zachycující funkce domény, internetové stránky. Chápe svoji činnost na internetu, ví, jak se může bránit proti nebezpečným kódům, jak si chránit svoje soukromí.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznamuje se s možnostmi komunikace na internetu. Aktivně využívá elektronickou schránku, kterou si zřídí na některém z freemailů nebo školním serveru.	Komunikace na internetu.	MKV – Lidské vztahy (vzájemné se poznávání ve skupině, poznávání lidí při společné komunikaci na internetu). VDO – Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy).	Důraz na bezpečnost osobních údajů.

Ročník: 4. – 5.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

- Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku po dvou hodinách týdně.
- Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí.
- Praktické poznávání místních a regionálních skutečností, utváření přímých skutečností žáků (např. v dopravní výchově).

Lidé kolem nás

- Základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie. Učit se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.
- Základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí.
- Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí.

Lidé a čas

- Orientace v čase – kalendáře, letopočet, režim dne.
- Současnost a minulost v našem životě.

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- Rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky.
- Rovnováha v přírodě.
- Vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy.

Člověk a jeho zdraví

- Lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, základy lidské reprodukce.
- Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy.
- Péče o zdraví, poskytování první pomoci.
- Zdraví jako důležitá hodnota v životě člověka. Odpovědnost člověka za své zdraví, bezpečí. Osvojují si bezpečné chování a poskytování první pomoci, vzájemnou pomoc v různých životních situacích.
- Situace hromadného ohrožení.
- Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života.
- Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Součástí výuky je exkurze do planetária.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života) a dále VMEGS, MV, OSV a VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – Žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování.

Učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu.

Kompetence k řešení problémů – žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Učitel zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami.

Kompetence komunikativní – žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech. Žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Učitel vede žáky k používání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální – žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně. Učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků.

Kompetence občanské – žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezpečné a bezkonfliktní komunikaci prostřednictvím elektronických médií.

Poznávají podstatu zdraví i příčinu jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení.

Poznávají a upevňují preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě, učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování. Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní – žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla.

Učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat. Učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky. Učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Učí se orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.

Výstupy z RVP ZV

Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.

Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.

Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí.

Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.

Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.

Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.

Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).

Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.

Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.

Rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.

Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životní prostředí obce (města).

Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.

Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.

Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.

Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.

Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.

Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.

Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.

Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.

Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.

Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.

Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.

Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.

Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.

Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.

Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.

Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.

Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek, uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.

Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.

Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.

Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 4.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Charakterizuje některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí apod. Pojmenuje běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech. Popíše stavbu jejich těla. Zná jejich způsob života. Pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech. Uvede rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub. Správně zařadí běžně se vyskytující živočichy a rostliny do jednotlivých společenstev. Ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra. Ví, jak se máme chovat v lese. Zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití. Zná běžné druhy zeleniny a ovoce. Rozliší základní orgány rostlin (kořen, stonek, list), jejich funkce a uvede příklady přizpůsobení orgánů prostředí. Hovoří samostatně o přípravě živočichů a rostlin na zimu. Popíše některé změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku. Dokáže posoudit vliv lidské činnosti na přírodu, vnímá ochranu přírody a životního prostředí. Pozná vybrané nerosty a horniny a vysvětlí příčiny jejich zvětrávání. Rozezná horniny vyvěřelé, usazené a přeměněné.	Rozmanitost přírody. Rostliny, houby, živočichové. Průběh a způsob života, výživa, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka. Nerosty a horniny. Půda.	EV – Ekosystémy (pochopení významu přírodních společenstev). PČ – výroba souborů přírodnin. VV – kreslení, koláž. EV – Základní podmínky života (půda).	Vycházky do přírody. Herbář. Prohlídka školní zahrady. Návštěva městské knihovny.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Orientuje se na mapě nalezišť energetických zdrojů. Vysvětlí vznik půdy a její význam pro život. Třídí látky, pozná změny látek a skupenství, dovede určit vlastnosti látek a porovnat je. Prakticky měří veličiny: hmotnost, objem, čas, teplotu, délku. Rozliší vlastnosti a formy vody, popíše oběh vody v přírodě. Zná vlastnosti složení a proudění vzduchu. Uvědomuje si význam vody a vzduchu pro život. Uvědomuje si význam živé a neživé přírody. Seznámí se s rozmanitostí podmínek života na Zemi. Vnímá důležitost rovnováhy v přírodě, pozoruje přírodu. Vysvětlí vztahy organismů a neživé přírody. Ví, co jsou potravinové řetězce. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě. Rozliší aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. Snaží se udržovat čistotu a pořádek v okolí svého bydliště. Dodržuje denní režim. Podílí se na sběru použitého papíru, třídí odpad. Chová se ohleduplně k přírodě (rostlinám i živočichům). Pomáhá přírodu chránit.	Látky a jejich vlastnosti. Voda a vzduch. Životní podmínky. Rovnováha v přírodě. Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody. Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi.	EV – Základní podmínky života (význam vody a vzduchu). EV – Vztah člověka k prostředí (zajišťování ochrany přírody životního prostředí v obci). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (význam ochrany přírody, způsoby hospodaření s odpady).	Exkurze do čističky odpadních vod. Beseda s ekologem.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Uvědomuje si, jak se má bezpečně chovat v rizikovém prostředí, v silničním provozu v roli chodce a cyklisty. Bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání. Seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání). Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní svoje názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.	Člověk a jeho zdraví, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům. Osobní bezpečí. Krizové situace.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná telefonní čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci, hasičů a policie). Rozpozná život ohrožující zranění. Ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo. Ví, co je armáda ČR, co je terorismus a anonymní oznámení. Je obeznámen s postupem chování při živelných pohromách, havárii s únikem nebezpečných látek a při radiační havárii. Seznámí se se základními pravidly ochrany před povodněmi. Zná zásady poskytování první pomoci za mimořádných situací. Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit. Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	Situace hromadného ohrožení. Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku. Principy demokracie.	ČJ – sloh – telefonování. VDO – Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy). MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálního sdělení).	Přednáška k první pomoci.

Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozná důležité nerosty a horniny, energetické suroviny, popíše využití některých nerostů. Vysvětlí proces zvětrávání hornin. Vymenuje rozdíly mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji. Popíše vznik a zvětrávání půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany. Zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, měsíc (umělé a přirozené družice). Popíše fáze Měsíce. Vysvětlí geomagnetické jevy (zemská přitažlivost). Určí tělesa, která jsou součástí sluneční soustavy. Vysvětlí střídání dne a noci, čtyř ročních období. Dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování. Určí a zařadí některé živočichy a rostliny do biologického systému a pěti základních tříd (ptáci, plazi, savci, obojživelníci, ryby). Vysvětlí pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad. Vysvětlí, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení. Charakterizuje jednotlivé podnebné pásy, vymenuje zástupce živočichů a rostlin.	Rozmanitost přírody. Nerosty a horniny, energetické suroviny, hospodářsky významné horniny a nerosty, půda (vznik půdy, složení a její význam, zvětrávání). Vesmír a Země, sluneční soustava, den a noc, roční období. Rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva). Životní podmínky, rozmanitost života na Zemi (podnebí a počasí, podnebné pásy, oceány a moře, přizpůsobivost rostlin a živočichů). Rostliny, houby živočichové.	EV – Ekosystémy. (tropický deštný les). EV – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví).	Oživení znalostí ze 4. ročníku. Vycházka. Projekt vesmír. Opakování a rozšíření učiva 4. ročníku.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vysvětlí přizpůsobení organismů k životu v oceánech. Vyjmenuje základní znaky života, životní potřeby a projevy, způsob života, výživu, stavbu těla u některých nejznámějších druhů. Rozlišuje význam zdravého životního prostředí pro člověka, vyjmenuje hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. Popíše průběh recyklace. Vysvětlí význam čističek odpadních vod. Zná pravidla chování v CHKO a v přírodě. Rozlišuje, které zásahy člověka do přírody a krajiny jsou prospěšné a škodlivé a uvede příklad. Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit Vysvětlí původ člověka jako druhu. Vysvětlí způsob rozmnožování a charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka. Popíše části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí. Jedná podle zásad první pomoci, rozpozná život ohrožující zranění. Uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství. Ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti. Zná svoje základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana. Umí zjistit telefonní číslo linky důvěry, krizového centra a zatelefonovat na tyto instituce.	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody. Rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi. Člověk a jeho zdraví (přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání). Lidské tělo (stavba těla, základní funkce a projevy, základy lidské reprodukce, vývoj jedince), ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV, AIDS), partnerství, rodičovství, základy sex. výchovy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality Péče o zdraví, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim. Návykové látky a zdraví, hrací automaty, počítače, závislost, komunikace přes média. Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy (biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality). Osobní bezpečí.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek). EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje, energie).	Projekt Člověk.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vysvětlí význam pojmů terorismus, rasismus. Je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.). Uplatňuje zásady bezpečného chování v různém prostředí – škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz a řídí se jimi. Vyjmenuje základní lidská práva a práva dítěte. Dodržuje pravidla pro soužití ve škole. Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci. Uznává rozdíly odlišných etnických skupin. Vyjmenuje jednoduché stroje a jejich praktické použití – páka, kladka, nakloněná rovina, kolo apod. Vysvětlí princip a užití parního stroje a spalovacího motoru, zná jejich význam v technickém pokroku. Má základní poznatky o využití elektrické energie. Dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými elektrickými přístroji. Sestaví jednoduchý elektrický obvod. Vyjmenuje zdroje elektrické energie.	Situace hromadného ohrožení, mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém. Lidé kolem nás a základní rozdíly mezi nimi. Právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva a práva dítěte). Základní globální problémy (významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi). Člověk a technika. Osobní bezpečí (bezpečné používání elektrických spotřebičů).	VDO – Občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti). VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (základní kategorie fungování demokracie). MKV – Lidské vztahy (význam kvality mezilidských vztahů). MKV – Etnický původ (projevy rasové nesnášenlivosti). MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (spolupodílení na přetváření společnosti; lidská práva).	Exkurze – JEDU.

Ročník: 4. – 5.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vlastivěda

- je realizována ve 4. a 5. ročníku po 2 hodinách týdně
- vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět
- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy

Místo, kde žijeme - chápání organizace života v obci, ve společnosti

- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás - upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi

- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas - orientace v dějích v čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů

- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Organizace – žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována tato: MKV, VMEGS, VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje

- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
 - učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanské

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Výstupy z RVP ZV

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 4.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná pojem nadmořská výška. Najde a pojmenuje na mapě velké řeky, jezera a rybníky v blízkosti svého bydliště a školy. Vyhledá Ivančice a své bydliště na mapě. Zná název kraje a krajského města. Vyjádří svými slovy územní pojmy: obec, okres, region. Charakterizuje zvláštnosti osídlení místní krajiny, uvádí významná města, místa a stavby regionu. Charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti regionu. Uvede příklady chráněných území v regionu. Rozliší pojmy: povodí, rozvodí, úmoří, jezero a rybník. Ukáže na mapě Českou republiku, hlavní město. Ukáže na mapě Čechy, Moravu a Slezsko a jejich významná města. Ví, že Praha je hlavní město ČR. Dokáže vyprávět pověst o založení Prahy. Zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce hlavního města. Stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství). Popíše surovinové zdroje, výrobu, služby a obchod ve vybraných oblastech ČR.	Místo, kde žijeme. - obec (město), místní krajina. Riziková místa a situace. Okolní krajina (místní oblast, region). Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR.	PČ – model města. OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích). OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj dovedností pro kooperaci a pro etické zvládání situací soutěže, konkurence). ČJ – sloh – Cestování. ČJ – sloh – Prázdninové zážitky. VV – mapky. VV – ilustrace k pověstem. ČJ – sloh – vypravování, reprodukce textu. ČJ – čtení.	Exkurze na MěÚ Ivančice. Vycházka – Ivančicko – chráněná území. Exkurze po regionu. Exkurze do Prahy. Projekt Staré pověsti české.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyhledá na mapě významná města a řeky a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech. Uvede jméno prezidenta ČR a premiéra ČR. Zná oficiální název ČR a správně ho píše. Seznámí se se základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správou a samosprávou, státními symboly. Vysvětlí význam globu a mapy. Zná význam měřítka map. Najde a ukáže poledníky a rovnoběžky, základní geografické značky. Ukáže na mapě a pojmenuje pohraniční pohoří, rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR. Vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou. Určuje čas jako fyzikální veličinu, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočty, generace, režim dne, roční období. Vnímá proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny.	Naše vlast – domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly, armáda ČR. Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky. Lidé a čas. Orientace v čase a časový řád. Současnost a minulost v našem životě.	VV – státní symboly. HV – nácvik České národní hymny. HV – poslech: B. Smetana, Naše vlast. VDO – Občanská společnost a škola (způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy). VDO – Občan, občanská společnost a stát (práva a povinnosti občana). VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná významná místa, kulturní památky a významné osobnosti Ivančic a přilehlého regionu. Seznámí se s minulostí kraje a předků. Zná některé postavy ze Starých pověstí českých. Charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů. Vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností, vyjmenuje první státní útvary na našem území, charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj českého státu za Karla IV. Popíše způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva (život ve středověké vsi, ve městě, na hradě, v klášteře). Popíše období husitských válek, jmenuje významné osobnosti této doby (Hus, Žižka). Nastíní způsob života lidí v této době a za vlády Jiřího z Poděbrad. Popíše způsob života lidí, nejvýznamnější události a osobnosti období habsburské monarchie (Rudolf II., Valdštejn, Komenský, Marie Terezie, Josef II.)	Regionální památky. Báje, mýty, pověsti.	HV – zpěv regionálních písní. EV – Vztah člověka k prostředí (příroda a kultura obce a její ochrana). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (význam ochrany přírody a kulturních památek). M – řešení úloh s regionální tematikou, využití číselné osy. ČJ – sloh. PČ – historické útvary. ČJ – sloh. HV – poslech husitské písně Ktož sú boží bojovníci. VV – kresby. PČ – husitské zbraně.	Návštěva městské knihovny. Beseda s místním historikem. Filmové představení. Školní výlet.

Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná letopočet vzniku ČR. Zná jméno prvního a současného prezidenta. Zná pojmy vláda, parlament, zákon. Vyjmenuje státní symboly, zná jejich význam. Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce. Vyhledává na mapě ČR jednotlivé kraje. Popisuje jejich polohu v ČR. Vyhledává významná města, řeky, hory, pohoří a nížiny v jednotlivých krajích. Vyjmenuje významné průmyslové podniky v jednotlivých krajích. Zná významné zemědělské plodiny. S pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých krajů. Orientuje se na mapě Evropy a polokoulí. Vyjmenuje a vyhledává na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi. Popíše povrch, vodstvo, podnebí, faunu a flóru Evropy. Stručně charakterizuje hospodářství a obyvatelstvo Evropy. Umí na mapě ukázat státy EU. Dokáže stručně charakterizovat stát EU. Vyjmenuje přímořská letoviska, známé kulturní památky evropských zemí.	Místo, kde žijeme. Naše vlast – domov, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR. Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod. Evropa a svět – kontinenty, evropské státy. Evropa. EU, cestování po Evropě.	VDO – Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby, politika). VMEGS – Evropa s svět nás zajímá (zážitky z Evropy, rodinné příběhy, naši sousedé v Evropě). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny, Evropa a svět, Den Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách). VMEGS – Jsme Evropané (institute Evropské unie a jejich fungování, mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže).	Regionální zajímavosti. Projekt – Státy Evropy.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. Umí na mapě určit polohu státu k ČR, najít hlavní město. Určí a lokalizuje na mapách sousední státy ČR. Popíše polohu sousedních států ČR, stručně posoudí jejich přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou vyspělost. Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí. Zná pojmy a umí časově zařadit – Velká Morava, Přemyslovci, Jagellovci. Zná významné osobnost a umí je zařadit do příslušného období – Karel IV., Jan Hus, Masaryk. Umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes. Popíše charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes.	Sousední státy ČR. Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky. Lidé a čas. Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny. Orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace.	MKV – Kulturní difference (poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik, problémy sociokulturních rozdílů v České republice). MKV – Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci). MKV – Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin, odlišné myšlení a vnímání světa). MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a přispění každého jednotlivce za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, lidská práva). EV – Ekosystémy (vodní zdroje, moře, problematika tropických deštných lesů). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady, hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině, Den Země).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vytváří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). Rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy. Orientuje se v kulturních institucích. Porovnává kulturu jednotlivých národů.	Lidé kolem nás. Soužití lidí – mezilidské vztahy, principy demokracie, obchod, firmy. Chování lidí – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům. Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky. Právo a spravedlnost – korupce, ochrana majetku včetně nároku na reklamaci. Kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura.		

Ročník: 4. – 5.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

- Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku 1 hodinu týdně.
- Hudební výchova je součástí vzdělávacího oboru Umění a kultura.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Vokální činnost

- Práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu.

Instrumentální činnost

- Hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci.

Hudebně pohybová činnost

- Ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty.

Poslechová činnost

- Aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob.

Organizace – žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě. Využívají audiovizuální techniku za pomoci různých forem práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována: OSV, MKV, MV, VMEGS.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.

Učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence k řešení problémů – rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby, rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební, nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.

Učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede je k vzájemnému naslouchání.

Kompetence komunikativní – žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem, reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální – žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby.

Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání, vede je k tomu, aby brali ohled na druhé.

Kompetence občanské – žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní – využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu.

Učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede je k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů, vede je k užívání různých nástrojů a vybavení.

Výstupy z RVP ZV

Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách, při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.

Orientuje se v zápisu jednoduché písničky či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje.

Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější, hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.

Rozpozná hudební formu jednoduché písničky či skladby.

Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry, provádí elementární hudební improvizace.

Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.

Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.

Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Využívá při zpěvu získané pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena). Rozliší lidové a umělé písně. Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i dvojhlas. Provádí v rámci svých individuálních dispozic elementární vokální improvizace. Zachytí melodii písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky). Orientuje se v notovém záznamu jednoduché lidové písně. Rozlišuje skupiny hudebních nástrojů. Využívá hudební nástroje z Orffova instrumentáře.	Vokální činnosti. Pěvecký a mluvní projev. Pěvecké dovednosti. Lidové a umělé písně. Hudební rytmus. Intonace. Dvojhlas. Vokální improvizace. Záznam vokální hudby (melodie vzestupná a sestupná). Instrumentální činnosti. Hra na hudební nástroje.	VV – ilustrace písní. ČJ – dramatické ztvárnění písní. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (setkání s lidovou slovesností, zvyky a tradicemi národů Evropy). OSV – Kreativita (rozvoj kreativity). VV – grafický záznam písně.	Projekt Vánoce. Využití dovedností žáků ZUŠ. Koncert.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Provádí dle svých schopností základní rytmizace, melodizace a hudební improvizace. Seznámí se s taktováním ve dvoudobém a třídobém taktu. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků. Vytváří pohybové improvizace na základě individuálních schopností a dovedností. Dovede v paměti uchovat a reprodukovat pohyby prováděné při tanci či pohybových hrách. Seznámí se s pojmy stupnice, tónina. Setkává se s akordy durových a mollových tónin. Vnímá v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků. Setkává se s hudbou taneční, pochodovou, ukolébavkou apod. Seznámí se s hudební formou jednoduché písně či skladby. Hovoří o hudbě a svých zážitcích z ní.	Rytmizace, melodizace, hudební improvizace. Hudebně pohybové činnosti. Taktování. Pohybové vyjádření hudby. Orientace v prostoru. Poslechová činnost. Stupnice, tónina. Vztahy mezi tóny-souzvuk, akord. Hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, barva, dynamika). Hudební styly a žánry. Hudební formy. Interpretace hudby.	OSV – Kreativita (rozvoj kreativity). OSV – Komunikace (cvičení v neverbálním sdělování). TV – pohybové hry. OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění). OSV – Komunikace (rozvoj dovedností pro verbální sdělování, cvičení aktivního naslouchání).	

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dodržuje hlasovou hygienu, upevňuje si vokální dovednosti. Umí taktovat třídobý, čtyřdobý takt. Vytleskává rytmus čtyřdobého taktu. Doplňuje neúplné takty. Zpívá dvojhlasně. Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v dur i moll, při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. Čte a zapisuje rytmické schéma písně. Orientuje se v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. Pozná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas, dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh, seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru. Zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení. Pozná basový klíč. Čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči.	Vokální činnosti. Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu). Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu). Dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas, dvojhlasé písně). Intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny). Grafický záznam vokální hudby.	MKV – Lidské vztahy (rozvíjení spolupráce). MKV – Etnický původ (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie. Seznámí se s krajovými lidovými tanci. Zná původ státní hymny. Hraje jednoduché lidové písně na orffovské nástroje melodické (v dur rozsahu oktávy). Vytleskává rytmus. Zaznamenává jednoduché melodie a reprodukuje je. Na základě svých individuálních schopností a dovedností ztvárňuje hudbu pohybem a vytváří pohybové improvizace.	Instrumentální činnosti. Reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře. Rytmizace, melodizace, stylizace, hudební improvizace, hudební hry – ozvěna, otázka a odpověď, jednodílná písňová forma (a-b). Grafický záznam melodie – rytmické schéma jednoduché skladby, záznam melodie a její reprodukce. Hudebně pohybové činnosti. Taktování, hra na tělo. Pohybové vyjádření znějící hudby – dvou až čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, pohybová orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (mezinárodní setkávání, hudební festivaly).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudebně výrazové prostředky (tempo, rytmus, dynamika, harmonické změny).	Poslechové činnosti. Vlastnosti tónu (délka, síla, výška, barva). Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord. Hudebně výrazové prostředky a prvky s výrazným sémantickým nábojem (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace, pohyb melodie – vzestupná x sestupná, zvukomalba, metrické, rytmické a dynamické změny v hudebním proudu. Hudba vokální a instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka. Hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace. Verbalizace – slovní vyjádření (jaká je znějící hudba, proč je taková).	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vytváření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci, výběr zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu).	

Ročník: 4. – 5.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

- Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.
- Výtvarná výchova je součástí vzdělávacího oboru Umění a kultura.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění.
- Vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově.
- Seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik.
- Učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace.
- Učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání.

Organizace – žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě, v počítačové učebně nebo v přírodě. Využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována: OSV, MKV, MV, EV.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení – žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů, využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech, zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření.

Učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů – žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření, přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj, využívají získaná poznání při vlastní tvorbě.

Učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů.

Kompetence komunikativní – žáci se zapojují do diskuse, respektují názory jiných, pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření.

Učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti.

Kompetence sociální a personální – žáci umí tvořivě pracovat ve skupině, žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.

Učitel vede žáky ke kolegiální pomoci.

Kompetence pracovní – žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky, dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla.

Učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi.

Kompetence občanské – žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí.

Učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům.

Výstupy z RVP ZV

Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).

Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.

Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.

Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.

Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.

Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova**Ročník: 4.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru. Uspořádá objekty na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly. Vnímá uměleckou výtvarnou tvorbu, fotografie, film, tiskoviny, televizi, elektronická média, reklamu. Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, sochařství, ve volné grafice. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Prvky vizuálně obrazného vyjádření. Uspořádání objektů do celku. Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření. Uplatňování subjektivity. Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Typy vizuálně obrazných vyjádření. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením.	EV – Ekosystémy (aplikace na místní podmínky). OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání). MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (vnímání různých typů sdělení, jejich rozlišování a funkce). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu). OSV – Kreativita (schopnost vidět věci jinak).	Projekt Ekosystémy. Projekt Třídění odpadu. Kulturní památky Ivančic a regionu.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Komunikuje o obsahu vizuálně obrazných vyjádření se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se pohybuje (ve škole i mimo školu). Vysvětlí výsledky tvorby podle svých schopností a zaměření. Komunikuje o záměrech tvorby a proměnách obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Ověřování komunikačních účinků. Osobní postoj v komunikaci. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření. Proměny komunikačního obsahu.	OSV – Komunikace (rozvoj specifických komunikačních dovedností).	Portfolio – výběr výtvarných prací.

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 5.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Užívá, pojmenovává, porovnává a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu jako nezávislý model. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky. Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Prvky vizuálně obrazného vyjádření – kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru. Uspořádání objektů do celku – vzájemné postavení ve statickém a dynamickém vyjádření. Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly. Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama.	MKV – Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur). MKV – Etnický původ (různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa). MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (organizace a postavení médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život). EV - Ekosystémy (lidské sídlo, město, vesnice, kulturní krajina). EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje, využívání přírodních zdrojů v okolí). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady). EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl).	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností).

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyjadřuje emoce, pocity a nálady na základě vizuálních podnětů. Orientuje se v různých typech vizuálně obrazného vyjádření. Vytváří sovětu, plastiku, komiks a reklamu. Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Porovnává samostatně vytvořené obrazné vyjádření i v rámci skupin, v nichž se pohybuje, s vlastní interpretací. Umí vysvětlit výsledky tvorby podle vlastních schopností a zaměření. Má záměr něco namalovat, namaluje to a pak si to zdůvodní.	Uplatňování subjektivity. Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Typy vizuálně obrazných vyjádření – sovětu, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama. Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání). Ověřování komunikačních účinků. Osobní postoj v komunikaci. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření. Proměny komunikačního obsahu.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (vizuálně obrazná vyjádření různých evropských národů).	

Ročník: 4. – 5.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova je vyučován ve 4. a 5. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tři tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, bruslení a další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

V tělesné výchově se realizují zejména tato průřezová témata:

Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair - play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- žáci se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní
- učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy – 2. období:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Vyučovací předmět: Tělesná výchova**Ročník: 4.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Dbá na správné dýchání. Zná kompenzační a relaxační cviky. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Zvládá základní techniku jednotlivých cviků, zná vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení. Dbá na správné držení těla při práci v sedě, ve stoje, při zvedání břemene. Cvičí kompenzační, vyrovnávací cviky a prakticky je využívá. Provádí protahovací a napínací cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti. Provádí vytrvalostní cvičení po dobu 10 až 15 minut.	Činnosti ovlivňující zdraví. Význam pohybu pro zdraví. Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy. Příprava organismu ke sportovnímu výkonu. Zdravotně zaměřené činnosti. Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu.	MKV – Lidské vztahy (spolupráce při cvičení). EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana přírody při venkovních hrách). MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na sportovní chování).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Provádí rychlostně silová cvičení po dobu 5 až 15 minut s intervaly odpočinku 2 minuty. Uplatňuje pravidla hygieny v běžném sportovním prostředí. Sleduje osobní hygienu při různých pohybových aktivitách. Má vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity. Uplatňuje pravidla bezpečnosti v cvičebním prostoru, dodržuje bezpečnost v šatnách a umyvárnách. Dbá na bezpečnou přípravu, ukládání náradí, náčiní a pomůcek. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Provádí psychomotorická cvičení, ovládá cvičení motivační, tvořivá a napodobivá. Využívá hraček a netradičního náčiní při cvičení. Zvládne cvičení na žíněnce – kotoul vpřed a vzad a jeho modifikace, stoj na hlavě. Provádí průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na ruce, zvládá stoj na ruce s dopomocí. Šplhá na tyči. Umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu. Provádí cvičení na švédské bedně. Zdokonaluje se ve cvičení na ostatním náradí.	Hygiena při TV. Bezpečnost při pohybových činnostech. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností. Pohybové hry. Základy gymnastiky.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí na hrazdě shyb stojmo a kombinaci cviků. Zvládá chůzi po kladince s dopomocí. Ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus. Zná názvy některých lidových a umělých tanců. Snaží se samostatně o estetické držení těla. Dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod. Umí několik lidových tanců (valčíkový a polkový krok). Zvládá přetahy a přetlaky jako vhodnou přípravu na aktivní obranu. Ovládá běžeckou abecedu, nacvičuje rychlý běh do 60 m, vytrvalý běh do 1000 m na dráze. Trénuje nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start. Umí skákat do dálky. Nacvičí správnou techniku skoku z místa. Zvládá základní techniku skoku do výšky. Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink, rozlišuje míč na basketbal a volejbal. Učí se ovládat hru s basketbalovým míčem. Nacvičuje střelbu na koš. Nacvičuje přehazovanou. Zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi.	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti. Průpravné úpoly. Základy atletiky. Základy sportovních her.	HV - lidové a umělé tance, - pohybové vyjádření hudby. OSV – Kooperace a kompetice (práce ve skupině). VMEGS – Jsme Evropané (sportovní evropské organizace).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Je schopen soutěžit v družstvu. Umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji. Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo. Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Ví, že turistika a pobyt v přírodě je vhodná víkendová a prázdninová činnost. Umí se orientovat podle mapy, pracovat s buzolou, napláňovat jednoduchou pochodovou trasu, volit vhodné oblečení. Umí se vhodně chovat v dopravních prostředcích. Zvládá základy jízdy na kole a chování v silničním provozu jako cyklista i chodec. Umí se chovat ohleduplně k přírodě. Dovede ošetřit i větší poranění v improvizovaných podmínkách. Dovede spojit turistiku s další pohybovou a poznávací činností a zpracovat o akci jednoduchou dokumentaci. Uvědomuje si zdravotní a kondiční význam pohybu na bruslích. Zná zásady bezpečnosti jízdy na bruslích a řídí se jimi (s pomocí učitele). Dovede se samostatně připravit pro činnosti na ledě (oblečení, obutí). Zvládá jízdu vpřed se schopností reagovat na pohyb jiného bruslaře, jízdu na jedné brusli, zastavení, zatáčení na obou bruslích. Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní.	Turistika a pobyt v přírodě. Bruslení. Činnosti podporující pohybové učení. Komunikace v TV.	VL – orientace v mapě, práce s buzolou. PŘ – ochrana přírody. EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana přírody při turistice). OSV – Komunikace (spolupráce při cvičení).	Dopravní výchova.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží, rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v běžném i méně známém prostředí sportovišť, přírody a silničního provozu. Jedná v duchu fair-play. Dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Seznamuje se s informačními zdroji o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace.	Organizace při TV. Zásady jednání a chování. Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností. Měření a posuzování pohybových dovedností. Zdroje informací o pohybových činnostech.	MKV – Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování). VDO – Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole). M – uplatnění délkových jednotek. MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty sportovního sdělení).	

Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 5.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Zná význam sportování pro zdraví. Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje. Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	Činnosti ovlivňující zdraví. Funkce pohybu ve zdravém životním stylu. Pořadová cvičení. Regenerace, kompenzace jednostranného zatížení, vyrovnavání oslabení. Význam přípravy organismu před cvičením. Základní pojmy (terminologie) spojené s novými pohybovými činnostmi a prostředím. Osobní hygiena při různých pohybových aktivitách. Bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech; jednání fair play.	MKV – Lidské vztahy (význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti). EV – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap. Dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky. Vytváří varianty některých osvojených pohybových her. Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Dbá na správné držení těla při různých činnostech. Zná konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení. Dbá na správné dýchání. Zná kompenzační a relaxační cviky. Cvičí rychlostně silová cvičení po dobu 5 – 15s s maximální intenzitou a s intervaly odpočinku kolem 2 minut, vytrvalostní cvičení po dobu nad 10 až 15 minut mírnou intenzitou, cviky pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti.	Vztah ke sportu. Organizace některých činností a soutěží, rozhodování. Zdravotně zaměřené činnosti. Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Užívá při cvičení netradiční náčiní (noviny, míčky, plastové kelímky). Umí pohovořit o svém prožitku. Kreativně doplňuje hudbu pohybem. Zná a užívá základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, tělocvičného nářadí a náčiní. Umí poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení. Zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky. Umí kotoul vpřed (švédská bedna), kotoul vzad (do roznožení), stoj na rukou. Zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly s různým zakončením. Odcvičí krátkou akrobatickou sestavu. Umí správnou techniku odrazu z trampolíny a můstku. Přeskakuje různá náčiní. Zvládá cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu, provádí cvičení na švédské bedně. Provádí přitahování nad bradu na hrazdě a výmyk. Zvládá shyb stojmo – odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo – stoj; shyb stojmo – přešvihy do svisu střemhlav a zpět do stoje; - ze svisu stojmo – náskok do vzporu – sešín.	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností. Pohybové hry; psychomotorická cvičení s netradičním náčiním. Základy gymnastiky. Průpravná cvičení: Akrobacie – kotoul před, kotoul vzad, stoj na rukou, akrobatické kombinace. Přeskok – nácvik odrazu z trampolíny, přeskok několika dílů beden odrazem z trampolíny, roznožka přes kozu odrazem z můstku, skrčka přes kozu. Hrazda, cvičení na hrazdě.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Chodí bez dopomoci na kladině. Zvládá otočku. Ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus. Zná názvy některých základních lidových a umělých tanců. Umí pojmenovat osvojované činnosti a cvičební náčiní. Snaží se samostatně o estetické držení těla. Dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod. Umí valčíkový a polkový krok. Umí se přetahovat a přetlačovat. Zná běžeckou abecedu. Rychlým během uběhne do 60 m, vytrvalým během do 1000m na dráze, v terénu až do 15 min. Běhá nízkým i polovysokým startem i z bloku. Zná princip štafetového běhu. Běhá terénem s překážkami. Umí skákat do dálky. Nacvičí správnou techniku skoku z místa. Zvládá základní techniku skoku do výšky. Zná techniku hodů kriketovým míčkem. Reaguje na smluvené povely a signály. Zná pravidla zjednodušených sportovních her (miniher), řídí se jimi. Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo. Poznává a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje.	Kladina. Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu těla, změny poloh, obměny těla a rytmu, základy cvičení s náčiním při hudebním nebo rytmickém doprovodu. Základní taneční ¾ krok. Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky. Základy atletiky – rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu. Základy sportovních her – manipulace s míčem, průpravné sportovní hry, pravidla minisportů.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Manipuluje s míčem. Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel. Umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji. Umí přihrávky jednoruč, obouruč, dribling. Učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, nacvičuje střelbu na koš. Nacvičuje přehazovanou. Umí se převážně samostatně připravit na turistickou akci, naplánovat jednoduchou pochodovou trasu, volit oblečení. Umí se vhodně chovat v dopravních prostředcích. Zvládá základní pohyb v mírně náročném terénu i se zátěží. Orientuje se podle mapy (s pomocí učitele). Umí se chovat ohleduplně v přírodě. Zvládá základy stavby a likvidace tábořiště, dovede připravit jednoduchý pokrm a nápoj. Dovede ošetřit i větší poranění v improvizovaných podmínkách. Umí nasedat, sesedat, jet v přímém směru, zatáčet, odbočovat, brzdit a zastavovat.	Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody, zásady první pomoci, pohybové aktivity. Jízda na kole.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí se samostatně připravit pro pohyb na ledě (brusle, oblečení). Dodržuje základní hygienické zásady a bezpečnost. Zvládá průpravná cvičení na bruslích – chůze, skluz, dřepy, jízda na jedné brusli, přednožování, zanožování. Zvládá jednooporovou a bezoporovou jízdu vpřed.	Bruslení – zásady, průpravná cvičení.		

Ročník: 4. – 5.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Praktické činnosti je vyučován ve 4. a 5. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně.

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti, proto byl pro I. stupeň zvolen název Praktické činnosti.

Předmět Praktické činnosti se vyučuje v 4. a 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Praktické činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie
- učitel předkládá dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožní žákům tvořivý přístup k plnění zadaných témat
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel zařazuje do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností, poskytuje žákům prostor k výrobě pomůcek, souborů přírodnin, sbírek, plánek, modelů apod.
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům
- v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy – 2. období:

Práce s drobným materiálem

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé
- výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Konstrukční činnosti

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Příprava pokrmů

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm

- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Vyučovací předmět: Praktické činnosti**Ročník: 4.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Určuje vlastnosti materiálu. Pracuje s přírodními materiály. Seznamuje se se základními nástroji a pomůckami, s jejich účelem, způsobem použití, s jejich vlastnostmi. Určuje vlastnosti papíru. Rozlišuje a pojmenovává druhy zpracovávaného papíru, rozlišuje tvary a formáty papíru. Vhodně volí a používá pracovní nástroje a pomůcky. Dokáže vystřihovat, skládat, překládat, slepovat, řezat papír a karton. Vytváří prostorové konstrukce. Užívá vhodné nástroje a pomůcky, jejich výběr, užití vlastností, způsoby použití, uživatelské dovednosti. Zvládne různé druhy stehů: přední, zadní, ozdobný. Zvládne sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý šev. Poznává vlastnosti materiálů. Ovládá a používá pracovní nástroje a pomůcky.	Práce s drobným materiálem. Vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků. Přírodniny. Papír a karton. Textil. Modelovací hmota.	PŘ – Rozmanitost přírody (dělení přírodnin). M – pěstování prostorové představivosti. OSV – Kreativita (originalita výrobků). OSV – Kooperace a kompetice (komunikace při práci).	Exkurze do textilního závodu. Projekt ve spolupráci se SVČ Ivančice (dle nabídky).

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. Ovládá různé techniky modelování. Upevňuje návyky organizace a plánování práce, bezpečnosti a hygieny práce. Poskytne první pomoc při úrazu. Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. Sestavuje modely podle předlohy i podle představy nebo jednoduchého náčrtu. Vytváří vlastní plošné a prostorové kompozice ze stavebnicových prvků. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. Seznamuje se se základními podmínkami pro pěstování rostlin, půdou a jejím zpracováním, výživou rostlin, osivem. Dovede pěstovat rostliny ze semen v místnosti. Ošetřuje pokojové rostliny. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc při úrazu. Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Seznámí se s výběrem a nákupem potravin, jejich skladováním. Seznámí se s jednoduchou úpravou stolu a pravidly stolování. Chová se u stolu společensky. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	Lidové zvyky, tradice a řemesla. Organizace práce. Konstrukční činnosti. Stavebnice. Pěstitelské práce. Pěstování rostlin. Příprava pokrmů. Kuchyně. Potraviny. Úprava stolu a stolování.	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v životě jednotlivce). M – používání základních tvarů těles, rozvoj prostorové představivosti. OSV – Kreativita (schopnost vidět věci jinak). EV – Základní podmínky života (uvědomění si základních podmínek života). PŘ – Podmínky života na Zemi (uvědomění si, co jednotlivé podmínky přinášejí rostlinám). MKV – Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování).	Návštěva výstavy k lidovým zvykům. Exkurze do zahradnictví (poznávání rostlin, aranžování přírodnin). Prohlídka školní zahrady. Návštěva školní kuchyně. Mechanizace v kuchyni. Kuchyně dříve a dnes. Tradice v kuchyni. Chemie v domácnosti.

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 5.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Udržuje pořádek na pracovním místě a udržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. Vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje, vystřihuje, vyšívá, vytváří prostorové konstrukce. Seznámí se se základy aranžování a využití samorostů. Seznámí se během činnosti s různým materiálem, s prvky lidových tradic. Montuje a demontuje stavebnici samostatně, s návodem nebo předlohou. Dodržuje zásady hygieny, poskytne první pomoc. Zná základy péče o pokojové květiny. Zná rozdíl mezi setím a sázením. Zná množení rostlin odnožemi a řízkováním. Seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogami, alergiemi na rostliny.	Práce s drobným materiálem. Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát). Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů. Jednoduché pracovní postupy, organizace práce. Využití tradic, řemesel a lidových zvyků. Konstrukční činnosti. Práce se stavebnicemi (plošnými, konstrukčními, prostorovými). Pěstitelské práce. Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin. Pěstování rostlin ze semene v místnosti, na zahradě. Rostliny jedovaté, drogy, alergenní.	MKV – Lidské vztahy (lidská solidarita). MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na život člověka). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Den Země). EV – Vztah člověka k prostředí (nerovnoměrnost života na Zemi).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vede pěstitelské pokusy a pozorování. Umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze. Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze.	Příprava pokrmů. Základní vybavení kuchyně. Výběr a nákup a skladování potravin. Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.		

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět:

- v 6. a 9. ročníku – 5 hodin týdně,
- v 7. a 8. ročníku – 4 hodiny týdně.

V 8. a 9. ročníku je volitelný předmět seminář z českého jazyka, který se vyučuje 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- podporu rozvoje komunikačních kompetencí
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientace při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- kultivace jazykových dovedností a jejich využívání
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři...), *občanskou výchovou* (osobnosti a památky v regionu), *zeměpisem* (názvy míst zemí, památek, evropská kultura), *výtvarnou výchovou* (popis uměleckých děl).

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů...
- VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volných a charakterových rysů (sebekontrola rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti...).
- VMEGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy...), život dětí v jiných zemích, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa.
- EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství...
- MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení, vztahy mezi kulturami, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost.
- MV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělání žák:

- organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje celoživotní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělání žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- rozumí různým typům textů a záznamů obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Výstupy z RVP ZV

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech

- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje jeho smysl
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí vyplnit jednoduché tiskopisy. Umí sestavit jednoduché komunikační žánry (vzkaz...). Dokáže rozlišit a napsat osobní a úřední dopis. Seznámí se s jednoduchými druhy popisu. Používá vhodné jazykové prostředky při sestavování vlastního popisu. Seznámí se se způsobem tvoření a využitím výtahu a výpisků. Umí napsat osnovu krátkého vypravování. Dodržuje časovou posloupnost. Využívá rozmanité jazykové prostředky.	Komunikační a slohová výchova. Vyplňování jednoduchých tiskopisů. Jednoduché komunikační zprávy. Dopis. Popis. Výtah a výpisky. Vypravování.	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (mediální sdělení a jeho hodnocení). MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama a zpravodajství). OSV – Mezilidské vztahy (vztahy a naše třída). PŘ, Z, D – práce s odborným textem. MKV – Etnický původ (rodinné příběhy z cest).	Během roku napíše 2 kontrolní slohové práce, a to školní.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy. Umí určit mluvnické kategorie. Rozliší různé druhy podstatných jmen (konkrétní...). Zvládá základy pravopisu obecných a vlastních jmen. Dokáže určit vzory podstatných jmen. Pravidla českého pravopisu využívá k určování odchylek. Tvoří tvary přídavných jmen. Určuje druhy zájmen. Skloňuje vybrané druhy zájmen. Určuje druhy číslovek. Skloňuje základní číslovky. Určuje základní mluvnické kategorie, obtížné tvary vyhledává ve Slovníku spisovné češtiny. Dokáže najít ZSD. Seznámí se s rozvíjejícími větnými členy. Rozliší od souvětí větu jednoduchou. Rozpozná nejobvyklejší spojovací výrazy. Určuje větu hlavní a vedlejší.	Jazyková výchova. TVAROSLOVÍ. 1,2,3,4,5 Podstatná jména. Přídavná jména. Zájmena. Číslovky. Slovesa. SKLADBA. Větné členy. Věta jednoduchá. Souvětí.	Různé předměty – na základě výběru textu. Různé předměty – na základě výběru textu.	Pravopis – procvičování v průběhu celého školního roku. Napíše 5 kontrolních diktátů. Pravopis procvičovat v průběhu školního roku.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Má základní znalosti o hláskách. Dokáže rozlišit spisovnou a nespisovnou výslovnost. Čte věty se správným přízvukem a melodií.	Zvuková stránka jazyka. Opakování o hláskách. Spisovná a nespisovná výslovnost. Zvuková stránka slova a věty.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších.	Literární výchova. Próza – dobrodružné příběhy.	OSV – Poznávání lidí (poznávání lidí dle příběhů).	V průběhu roku: základy lit. teorie, literárně – výchovné aktivity (výstavy, mimočítanková četba – zápis, městská knihovna...).
Přednáší z paměti literární texty přiměřené věku.	Poezie – moje vlast, naše významné osobnosti.	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (výběr literatury).	Recitační soutěže.
Podle svých schopností volně reprodukuje text.	Příběhy o přírodě.	OSV – Komunikace (příběhy a dobrodružství).	
Vyjádří své pocity z přečteného textu.	Příběhy ze života dětí.	MKV – Etnický původ (život dětí v jiných zemích).	
Pokusí se vytvořit vlastní literární text na dané téma.	Nevšední příběh, pohádka.	OSV – Poznávání lidí (projekt pohádka, poznávání lidí).	

Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Používá samostatně Slovník spisovné češtiny pro určení významu slova. Chápe způsoby tvoření slov. Rozlišuje významy nově utvořených slov. Rozšiřuje si slovní zásobu. Ovládá pravopisné jevy morfologické. Rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí podřadném.	Jazyková výchova. Nauka o významu slov (slova jednoznačná, mnohoznačná, sousloví, rčení, synonyma, homonyma, antonyma a odborné názvy). Nauka o tvoření slov (slovní zásoba a její obohacování, způsoby tvoření slov). Tvarosloví (opakování ohebných slovních druhů, slovesa, neohebné slovní druhy). Skladba (druhy vět podle postoje mluvčího, věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty, ZSD a rozvíjející větné členy, druhy VV).	Různé předměty – na základě výběru textu.	Pravopis a jazykový rozbor – v průběhu celého školního roku. Napsat 5 kontrolních diktátů.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
K popisu používá vhodné jazykové prostředky. Dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby. Rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby. Dokáže popsat své city, pocity, nálady. Při práci s textem dokáže vystihnout hlavní myšlenky. Dokáže vhodně použít spisovné i nespisovné výrazové prostředky.	Komunikační a slohová výchova. Popis (výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu). Charakteristika (přímá, nepřímá). Líčení. Výtah. Vypravování s dějovým napětím.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (mluvní cvičení, poznávání lidí dle příběhů). EV – Vztah člověka k prostředí (příroda a já). ČJ – literární texty. Odborný text z učebnic různých předmětů. OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině).	Během roku napsat 2 kontrolní slohové práce – obě školní.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznamuje se s nejstaršími literárními památkami a s významnými osobnostmi.	Literární výchova. Pověsti (české), kroniky, legendy.	D – národní dějiny. OSV – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy).	V průběhu roku: základy literární teorie, literárně – výchovné aktivity (referáty, mimočítanková četba...). Recitační soutěže.
Seznamuje se se základy starověké literatury.	Báje a pověsti starověkých národů.	MKV – Etnický původ (charakteristika člověka). D – antika.	
Umí rozpoznat klasickou a moderní pohádku.	Pohádky.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost a příroda).	
Pochopí kritiku lidských vlastností prostřednictvím zvířecího světa.	Bajky.	VDO – Občan, občanská společnost a stát (výchova demokratického občana, formování volných a charakterových rysů člověka).	
Poznává charaktery cizích zemí na základě četby literárních děl.	Cestopisy.	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (cestování). Z – státy Evropy.	
Dokáže rozlišit realitu a fikci.	Sci – fi.	Poznatky z kteréhokoliv předmětu.	

Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
K slovům přejatým dokáže najít synonymní tvary. Dovede užít cizích vlastních jmen v textu. Získá vědomostní základy pro tvoření slovních tvarů. V souvětí dokáže určit počet vět. Zjišťuje vztahy mezi větami v souvětí. Dokáže rozlišit souvětí podřadné a souřadné.	Jazyková výchova. Slovní zásoba (obohacování, slova přejatá, pravopis a výslovnost). Tvarosloví (skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen, slovesa). Skladba (věta jednoduchá, souvětí podřadné a souřadné).	Různé předměty – na základě výběru textu.	Pravopis a jazykové rozbory – v průběhu celého školního roku, 5 kontrolních diktátů.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dovede rozlišit hlavní myšlenky textu. Dovede charakterizovat literární postavu na základě přečteného textu. Formuluje přesně hlavní myšlenky textu s pomocí odborných názvosloví a dodržuje jeho stavbu. Uplatňuje vlastní názor. Dokáže vyjádřit svoje stanovisko k určitému problému.	Komunikační a slohová výchova. Výtah. Charakteristika literární postavy. Výklad. Úvaha.	Odborné předměty podle výběru textu. ČJ – literární texty. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (formování volných a charakterových rysů člověka). OSV – Komunikace (mluvní cvičení, sebepoznání, sebepojetí). F – odborné fyzikální názvy. VMEGS – Jsme Evropané (občanská odpovědnost, angažovanost každého žáka). EV – Vztah člověka k prostředí (životní prostředí). PŘ – region.	2 slohové práce – 1 školní a 1 domácí.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozná významné osobnosti i po stránce literární. Umí se orientovat v základních žánrech dramatu. Seznámí se se středověkou literaturou. Chápe bibli jako významnou písemnou kulturní památku. Rozliší epiku, lyriku, základní znaky poezie. Dokáže pracovat s literárním textem a chápe jeho význam.	Literární výchova. Biografie. Antické drama. Rytířská tematika v literatuře. Biblické příběhy a postavy. Poezie. Příběhy.	VV, HV, D – renesance, humanismus, baroko a klasicismus. D – antika. MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (život lidí v různých dějinných etapách). MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (respektování zvláštností různých etnik v textu). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (člověk a příroda, člověk a společnost). OSV – Poznávání lidí (poznávání osudů lidí).	V průběhu roku: základy literární teorie; literárně – výchovné aktivity (výstavy), zápis mimočítankové četby, referáty... Recitační soutěže.

Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Chápe významové vztahy mezi slovy. Dokáže použít slovníky. Rozlišuje slova ohebná a neohebná. Dokáže určit mluvnické kategorie. Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Orientuje se ve stavbě vět a správně používá interpunkční znaménka. Dokáže vyjádřit svoje myšlenky.	Jazyková výchova. Slovní zásoba, význam slova. Tvarosloví. Skladba. Obecné poučení o jazyce.	Různé předměty – na základě výběru textu.	Pravopis a jazykové rozbory – v průběhu celého školního roku, 5 kontrolních diktátů

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vysvětluje vnitřní souvislosti a vztahy jevů. Orientuje se v různých druzích popisu. Vhodně používá a vybírá jazykové prostředky. Dokáže charakterizovat určité typy osob a užívá k tomu výstižných hodnotících prostředků. Reprodukuje přečtený text vlastními slovy. Umí sdělit svůj vlastní příběh. Na základě získaných poznatků se zamýšlí nad problémem a dojde k určitému závěru. Dokáže rozlišit různé řečnické útvary a dokáže je v praxi využít.	Komunikační a slohová výchova. Výklad. Popis. Charakteristika. Vypravování. Úvaha. Slohové útvary dle výběru žáků.	Různé předměty – odborné texty. PČ – popis pracovních postupů. VV – popis uměleckých děl. D – popis historické události. ČJ – literární text. MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (diskuse, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my). OSV – Komunikace (mluvní cvičení). OSV – Komunikace (pracuje s textem sám a porozumí mu, je schopen samostatně tvořit).	3 kontrolní slohové práce – 2 školní a 1 domácí.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Orientuje se v základních literárních směrech. Formuluje vlastní názory na umělecké dílo. Seznámí se s významnými představiteli naší a světové literatury. Pozná základní literární žánry. Vyhledává informace z různých zdrojů (internet, knihovna) a umí je zpracovat do útvaru referátů.	Literární výchova. Za literárními památkami (od renesanční literatury po symbolismus a dekadenci). Avantgarda. Literatura 20. stol. a exilová, samizdatová česká literatura.	OSV – Psychohygiena (texty s psychologickými a sociálně kritickými tématy). MKV – Lidské vztahy (můj domov a svět). VV, HV, D – různé směry. MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (propagandistické texty). VDO – Občan, občanská společnost a stát (demokratické zásady v dílech spisovatelů). VV, HV, D – dějiny 20. stol.	V průběhu roku: základy literární teorie, literárně – výchovné aktivity (výstavy, besedy, mimočítanková četba...). Recitační soutěže.

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Anglický jazyk je vyučován v 6. – 9. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykových učebnách, v učebnách výpočetní techniky a v kmenových třídách. Žáci jsou v hodinách anglického jazyka děleni na skupiny v rámci ročníku v závislosti na počtu žáků ve třídě.

Pro výuku anglického jazyka je nezbytné získat zájem žáků a vytvářet u nich pozitivní vztah k tomuto předmětu. Osvojené potřebné jazykové znalosti a dovednosti pak mohou aktivně využít v osobním i v profesním životě.

V prvních dvou ročnících druhého stupně jde spíše o osvojování cizího jazyka, jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Žáci si začínají uvědomovat odlišnosti struktur studovaného cizího jazyka a mateřského jazyka. Zařazují se metody, které vyžadují uvědomělý přístup k osvojování gramatického i lexikálního učiva i samostatnou práci žáků.

V následujících dvou ročnících se výuka soustřeďuje na komplexní rozvoj řečových dovedností, přičemž se na rozvoj čtení s porozuměním a písemné vyjadřování klade ještě větší důraz než v předchozím období. Stále více se pracuje i s autentickými materiály různého druhu, uplatňuje se snaha využívat informací z cizojazyčných zdrojů pro obohacení výuky některých předmětů, dochází tak k výraznějšímu propojení jak s mateřským jazykem, tak i dalšími humanitními i přírodovědnými předměty. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů, chápou jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa a jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání. U žáků je rozvíjen pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

S rozšiřováním rozsahu osvojovaného učiva a se zvyšováním celkové intelektuální úrovně žáků se dále obohacují zavedené metody a formy práce, více se uplatňuje logičnost a tvořivá

samostatná práce žáků. Soustavná pozornost se věnuje osvojování účinných studijních dovedností a návyků, včetně uplatňování autokorekce a způsobů skupinové práce.

Realizují se také některá témata z průřezových témat:

VMEGS (Evropa a svět nás zajímá)

MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita)

VDO (Občanská společnost a škola)

OSV (Osobnostní a sociální výchova)

MV (Mediální výchova)

EV (Výchova k ochraně přírody)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné pracovní atmosféry
- žáci jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- žáci si efektivně organizují svoji práci

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

žák

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- porozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s osvojovanými tématy, pokud jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a slovním spojením, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální podporu. Porozumí krátkému a jednoduchému poslechovému textu, je-li pronášen pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu. V krátkém a jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace, pokud má k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu. Mluvení Ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech použije základní zdvořilostní obraty (např. pozdrav, rozloučení, poděkování). Představí se, uvede, odkud pochází, kolik je mu let, co vlastní, co dělá, co má nebo nemá rád.	Mluvnice - sloveso ,být, mít, moci / umět' - přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi - otázky ,ano / ne', otázky s tázacími zájmeny - vazba ,there is / there are' - osobní a přivlastňovací zájmena - určitý a neurčitý člen - množné číslo podstatných jmen - rozkazovací způsob - přídavná jména, postavení přídavných jmen ve větě - předložky místa a času - tázací zájmena - příslovce - přivlastňovací pád - otázky na cenu	Osobnostní a sociální výchova Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebezpojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita Sociální rozvoj - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět	MV – Práce v realizačním týmu (tvorba projektů ve skupinách).

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny, spolužáků a kamarádů (např. jméno, bydliště, věk, škola, každodenní a volnočasové aktivity). Odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho samotného, jeho rodiny a kamarádů a vztahují se k osvojovaným tématům. Zeptá se na konkrétní informace vztahující se k osvojovaným tématům za použití slov a jednoduchých slovních spojení a vět. Zapojí se do jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých sdělí konkrétní informace o sobě, dalších osobách, předmětech a činnostech, nebo se na podobné informace zeptá. Čtení s porozuměním V krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, činnostech, číselných a časových údajích). V krátkém textu z běžného života rozumí významu známých slov, slovních spojení a jednoduchých vět, zejména pokud má vizuální oporu. Rozumí tématu krátkého textu z běžného života, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je doprovázen vizuální oporou.	Zvuková a grafická podoba slova - souhlásky a samohlásky - fonetická abeceda - krátké a dlouhé samohlásky - přízvuk slov - intonace ve větě Slovní zásoba - já, moje rodina a moji kamarádi - číslovky 1 – 100 - volný čas, zábava, sporty, režim dne - domov, dům, pokoje - zvířata - škola, předměty ve škole, vyučovací předměty - město, budovy, obchody - části lidského a zvířecího těla - oblečení	Multikulturní výchova - Kulturní difference - Lidské vztahy - Etnický původ - Multikulturalita - Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova - Ekosystémy - Český jazyk a literatura (1. – 6. lekce) - Komunikační a slohová výchova; Jazyková výchova; Literární výchova - Matematika a její aplikace – čísla a početní operace (1. lekce) - Člověk a jeho svět – Evropa a svět (2. lekce) - Člověk a příroda - přírodopis (3. lekce) - Hudební výchova (4. lekce) - Člověk a jeho svět – domov, obec (město) (5. lekce)	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Psaní S použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, má, umí nebo neumí, má nebo nemá rád. S použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém představí členy své rodiny, spolužáky a kamarády, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, mají, umí nebo neumí, mají nebo nemají rádi. Za použití jednoduchých slov, slovních spojení a vět napíše krátký pozdrav, dotaz či vzkaz vyplní osobní údaje do formuláře.	Tematické okruhy - domov - rodina - škola - volný čas - lidské tělo - jídlo - oblékání - zvířata - nákupy - bydliště - dopravní prostředky - dny v týdnu - hodiny		

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat, např. kalendářní rok, zvířata, prázdniny a cestování, jídlo, geografické útvary, místa a názvy, počasí, TV programy a filmové žánry. V pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace. Mluvení Zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví. Mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, aktuálních činnostech, škole, cestování, stravování, počasí, zemi, odkud pochází, a TV programech či filmových žánrech.	Mluvnice - přítomný čas prostý – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - příslovce častosti děje - řadové číslovky - předložky času - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas prostý vs. přítomný čas průběhový - předmětná zájmena - sloveso <i>to be</i> v minulém čase – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas pravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas nepravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - počítatelná a nepočítatelná podstatná jména - <i>some / any</i> - <i>How much / How many?</i> - neurčitý člen <i>a / an</i>, určitý člen <i>the</i>	Osobnostní a sociální výchova Tematické okruhy: - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana Tematické okruhy: - Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Tematické okruhy: - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova Tematické okruhy: - Lidské vztahy - Multikulturalita	MV – Práce v realizačním týmu (tvorba projektů ve skupinách).

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života, kalendářní rok, svůj jídelníček a přípravu svého oblíbeného jídla, své prázdniny a zemi, odkud pochází. Vypráví jednoduchý příběh související s výše uvedenými osvojovanými tématy Čtení s porozuměním Rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům (např. kalendářní rok, zvířata, prázdniny a cestování, jídlo, geografické útvary, místa a názvy, počasí, TV programy a filmové žánry), rozumí tématu a obsahu textů. V textu (např. příběhu, letáčku či vyprávění), který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace. Psaní Vyplní ve formuláři základní údaje. Zapiše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat.	- <i>a little / a few</i> - otázky s <i>How</i> + přídavné jméno - stupňování přídavných jmen - přirovnání <i>as ... as</i> - vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - přídavná jména a příslovce - <i>have to</i> - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - návrhy Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetická abeceda - pravopis slov osvojené slovní zásoby - přízvuk slov - intonace ve větě - znělé a neznělé <i>th</i> - výslovnost koncového -s/-es - výslovnost -ed / -d - výslovnost samohlásek <i>i: / ɪ</i> - výslovnost <i>æ / a:</i> - výslovnost <i>ʌ</i> - výslovnost <i>p</i> - výslovnost <i>b / ɔ:</i> - výslovnost <i>r</i> Slovní zásoba - měsíce v roce, datum, kalendářní rok - každodenní činnosti a volnočasové aktivity - domácí práce - oslava narozenin - každodenní činnosti a volnočasové aktivity	Environmentální výchova Tematické okruhy: - Lidské aktivity a problémy životního prostředí Mediální výchova Tematické okruhy: - Tvorba mediálního sdělení Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Český jazyk a literatura (1. – 6. lekce) - Komunikační a slohová výchova; Jazyková výchova; Literární výchova; - Matematika a její aplikace – čísla a početní operace (1. lekce); - Člověk a jeho svět – Evropa a svět (2. lekce); - Člověk a příroda - fyzika (1. lekce), přírodopis (2. lekce), zeměpis (4. a 5. lekce); - Člověk a společnost - dějepis (3. lekce); - Umění a kultura – dramatická výchova (6. lekce), hudební výchova (1. – 6. lekce).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, kalendářního roku, volnočasových aktivit, přípravy jídla, apod. Reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat. Napíše pohlednici či email kamarádovi z dovolené. Napíše začátek či konec příběhu.	- zvířata, popis zvířat, jejich pohyb, zvyky, strava - prázdniny, dovolená - cestování, dopravní prostředky - jídlo, stravovací návyky - jídelníček, v kavárně, v restauraci - nákupní seznam - příprava jídla – recept - geografické názvy a pojmenování - počasí - přídavná jména - TV programy, filmové žánry, kultura - domluva schůzky, návrhy - moderní technologie, média - práce se slovníkem Tematické okruhy - domov, volný čas, škola, kalendářní rok - aktuální činnosti, zvířata, každodenní činnosti - cestování - stravovací návyky - počasí - kultura, moderní technologie a media - reálie anglicky mluvících zemí – školní rok ve Velké Británii, svátky ve Velké Británii, domácí mazlíčci a zvířata ve Velké Británii, jak Britové tráví a trávili dovolenou, zeměpis Spojeného království a USA, britský filmový průmysl		

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním Rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené promluvy, vyprávění či konverzace, které se týkají osvojovaných témat, např. rodiny, domova, bydliště, volby povolání, města a přírody, volného času, společnosti a jejích problémů, péče o zdraví a reálií anglicky mluvících zemí. V pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace. Rozumí obsahu písně, téma písně se týká osvojovaných témat. Mluvení Zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví. Mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, a dalších osvojovaných tématech.	Mluvnice Přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny. Přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny. Přítomný čas prostý vs. přítomný čas průběhový. Sloveso <i>to be</i> v minulém čase – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny. Minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny. Minulý čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny. Minulý čas průběhový vs. minulý čas prostý. Budoucí čas <i>will</i> – vyjádření rozhodnutí a nabídky - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny. Vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> - vyjádření předpovědi do budoucna - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny.	<i>Osobnostní a sociální výchova</i> Tematické okruhy: - Rozvoj schopnosti poznávání - Sebepoznání a sebepojetí - Seberegulace a sebeorganizace - Kreativita - Poznávání lidí - Mezilidské vztahy - Komunikace - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Výchova demokratického občana</i> Tematické okruhy: - Občanská společnost a škola <i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i> Tematické okruhy: - Evropa a svět nás zajímá - Objevujeme Evropu a svět	MV – Práce v realizačním týmu (tvorba projektů ve skupinách).

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích, pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co bude dělat, kam půjde, co se mu líbí či nelíbí, co chce či nechce, co musí či nemusí. Vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy. Čtení s porozuměním Rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům (např. rodina, domov, bydliště, volba povolání, město a příroda, volný čas, společnost a její problémy, péče o zdraví a realie anglicky mluvících zemí), rozumí tématu a obsahu textů. V textu (např. příběhu, letáčku či vyprávění), který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace. Rozumí popisu cesty, běžným nápisům ve městě. Rozumí popisu osob, míst a událostí.	Neurčitý člen <i>a / an</i>, určitý člen <i>the</i> s názvy míst. Neurčitá zájmena <i>every- / some- / any- / no- + -body / -thing</i>. Přítomný čas průběhový – vyjádření blízké budoucnosti. Návrhy <i>Shall ...? , What about ...?</i> Předpřítomný čas prostý - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny, <i>ever, never, just</i>. <i>should / shouldn't / must / mustn't / don't have to</i> příslovce zájmena spojky prostředky textové návaznosti	<i>Multikulturní výchova</i> Tematické okruhy: - Lidské vztahy - Multikulturalita - Kulturní difference - Etnický původ <i>Environmentální výchova</i> Tematické okruhy: - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Vztah člověka k životnímu prostředí <i>Mediální výchova</i> Tematické okruhy: Tvorba mediálního sdělení	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Psaní Vyplní ve formuláři základní údaje. Zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat. Napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, popis cesty či události. Reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat. Napíše jednoduchý příběh, kde používá spojky <i>when, so, and, because, but</i> a příslovce a příslovecná určení času <i>first, then, after that, ...</i>, text vhodně člení do odstavců.	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetická abeceda - pravopis slov osvojené slovní zásoby - přízvuk slov - intonace ve větě - krátké a dlouhé samohlásky - dvojhásky - znělé a neznělé souhlásky - <i>silent letters</i> (hlásky, které nevyslovujeme) - výslovnost sykavek - výslovnost pomocných sloves v záporu Slovní zásoba - životní etapy, rodina - každodenní činnosti a volnočasové aktivity - co máme či nemáme rádi - pozvání - vesmír - domov a pracoviště - volba povolání - dopravní prostředky, cestování - přírodní katastrofy - bydlení, domy, nábytek - město, místa a budovy ve městě - popis cesty - zážitky, prázdniny, dovolená - domluva schůzky, návrhy - ambice - problémy, péče o zdraví, pocity a nálady - pravidla - moderní technologie, media - frázová slovesa - práce se slovníkem	Český jazyk a literatura (1. – 6. lekce) - Komunikační a slohová výchova; Jazyková výchova; Literární výchova Člověk a společnost - dějepis (1. a 4. lekce) Člověk a příroda - zeměpis (2., 3. a 4. lekce), přírodopis (6. lekce) Člověk a zdraví – výchova ke zdraví (4. a 5. lekce) Informační a komunikační technologie – informační a komunikační technologie (5. lekce) Umění a kultura – hudební výchova (1. – 6. lekce)	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Tematické okruhy - rodina, volný čas, sport, každodenní činnosti - cestování - volba povolání - bydlení, domov - příroda a město - společnost a její problémy - péče o zdraví, pocity a nálady - škola - modern technologie a media Reálie anglicky mluvících zemí – rodinný život ve Velké Británii, doprava a dopravní prostředky ve Velké Británii, Anglie, Wales, Skotsko, Irsko – vznik Spojeného království, New York, hrdinové a hrdinky Velké Británie, nápisy.		

Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním Žák rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat, tj. volný čas, každodenní činnosti, společnost a její problémy, volba povolání, nákupy a móda, škola, kultura, moderní technologie a média, pocity a nálady, péče o zdraví, stravovací návyky, sport, příroda a město, počasí, domov, rodina či realie anglicky mluvících zemí. V pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k výše uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace. Rozumí obsahu písničky, jejíž téma se týká osvojovaných témat. Mluvení Žák se zeptá na základní informace týkající se činností, osob, míst, času a výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví.	Mluvnice - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas prostý vs. přítomný čas průběhový - budoucí čas <i>will</i> – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - vyjádření budoucího děje pomocí <i>going to</i> - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - minulý čas průběhový vs. minulý čas prostý - <i>too/enough</i> - <i>could/couldn't, had to/didn't have to</i>	Osobnostní a sociální výchova Tematické okruhy jsou členěny do tří částí: Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání; - Sebepoznání a sebepojetí; - Seberegulace a sebeorganizace; - Kreativita. Sociální rozvoj - Poznávání lidí; - Mezilidské vztahy; - Komunikace. Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; - Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana Tematické okruhy: - Občanská společnost a škola; - Občan, občanská společnost a stát	MV – Práce v realizačním týmu (tvorba projektů ve skupinkách).

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí, ve kterém se pohybuje, o svých zvycích, zážitcích a plánech do budoucna, o svých problémech, životním stylu a stravovacích návycích, zdraví a dalších osvojovaných tématech. Adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojuje do rozhovorů, v nichž např. vyjádří své plány do budoucna, poradí v situacích, jež se vztahují k osvojovaným tématům, formuluje pozvání nebo na pozvání reaguje, vyjádří souhlas či nesouhlas, obavy či požádá o laskavost. Vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu, věty vhodně propojuje spojkami a jinými prostředky textové návaznosti. Popíše místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku. Čtení s porozuměním Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům, tj. které se týkají osvojovaných témat, tj. volný čas, každodenní činnosti, společnost a její problémy, volba povolání, nákupy a móda, škola, kultura, moderní technologie a média, pocity a nálady, péče o zdraví, stravovací návyky, sport, příroda a město, počasí, domov, rodina či realie anglicky mluvících zemí.	- předpřítomný čas prostý - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny, <i>for, since, been, gone</i> - předpřítomný čas prostý vs. minulý čas prostý - tázací dovětky - vztažná zájmena <i>who, which, that</i>, vztažné věty vedlejší - <i>should / shouldn't, might / might not</i> - <i>So do I / Neither do I</i> - sloveso + <i>-ing</i> / infinitiv - trpný rod v přítomném čase prostém, minulém čase prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím čase - první kondicionál - časové věty vedlejší - vyjádření účelu – <i>to</i> - spojky a prostředky textové návaznosti Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetická abeceda - pravopis slov osvojené slovní zásoby - slovní a větný přízvuk - intonace - výslovnost <i>ea</i> - výslovnost koncovek –<i>es</i> a –<i>ed</i> - výslovnost <i>a</i> - intonace – tázací dovětky - výslovnost <i>th</i> - výslovnost <i>i</i>	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Tematické okruhy: - Evropa a svět nás zajímá; - Objevujeme Evropu a svět; - Jsme Evropané Multikulturní výchova Tematické okruhy: - Lidské vztahy; - Multikulturalita; - Kulturní difference Environmentální výchova Tematické okruhy: - Lidské aktivity a problémy životního prostředí; - Ekosystémy; - Základní podmínky života; - Vztah člověka k životnímu prostředí Mediální výchova Tematické okruhy: - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; - Tvorba mediálního sdělení	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
V textu (např. příběhu, vyprávění, článku nebo na internetu) vyhledá požadované informace. Rozumí popisu osoby, místa, předmětu či události. Rozumí radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech. Odvodí z kontextu význam neznámých slov, porozumí definicím slov nebo výrazů. Rozumí literárním textům, zjednodušeným ukázkám z literatury (např. bajce, legendě, povídce). Psaní Žák zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat. Odpoví písemně na otázky, týkající se osvojovaných témat. Napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, předmětů, prostředí, ve kterém se pohybuje, nebo leták či plakát, který souvisí s osvojovanými tématy. Napíše jednoduchý dopis nebo příběh, kde používá vhodné spojky a prostředky textové návaznosti, text vhodně člení a propojuje. Popíše událost za použití vhodně propojených vět, používá adekvátní prostředky textové návaznosti. Reaguje na jednoduché písemné sdělení vztahující se k osvojovaným tématům.	- slovní přízvuk – slovesa - výslovnost o - výslovnost samohlásek - výslovnost podobných slov - vázání Slovní zásoba - každodenní činnosti - volnočasové aktivity - charitativní činnost - první pracovní zkušenosti a pocity - materiály - oblečení, popis oblečení - nakupování - testy, škola - složená podstatná jména - popis události - film a filmování, práce kaskadérů - výhody a nevýhody života celebrit - televizní pořady - počítače, práce s počítačem - slovesa a předložky - tvoření slov – podstatná a přídavná jména - životopis slavné osobnosti - práce se slovníkem - části lidského těla - zdraví, zdravý životní styl - zdravotní potíže a nemoci - návštěva lékaře, léčba - vyjádření rady - vyjádření souhlasu a nesouhlasu - leták	- Český jazyk a literatura - Člověk a společnost - dějepis, výchova k občanství - Informační a komunikační technologie – informační a komunikační technologie - Člověk a zdraví – výchova ke zdraví - Člověk a příroda - zeměpis, přírodopis - Umění a kultura – výtvarná výchova, hudební výchova - Člověk a svět práce – člověk a svět práce	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- život rytířů ve středověku - přídavná jména končící na <i>-ing / -ed</i> - pocity a nálady - vyprávění - objednání jídla v restauraci - zdvořilá žádost - výtvarné umění – malba - životní prostředí, problémy a ochrana životního prostředí - zvířata, mláďata, ochrana ohrožených druhů - vyjádření obavy - hurikány - plakát – ochrana životního prostředí - přátelství, vztahy, rodina, generační rozdíly - frázová slovesa - slovesa a podstatná jména - vyjádření účelu - EU - dopis – řešení problému, vyjádření rady Tematické okruhy - volný čas - každodenní činnosti - společnost a její problém - volba povolání - nákupy a móda - škola - kultura - moderní technologie a média - pocity a nálady - péče o zdraví - stravovací návyky - sport		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- příroda a město - počasí - domov, rodina - reálie anglicky mluvících zemí – život vrstevníků ve Velké Británii, historie Velké Británie do roku 1066, teenageři ve Velké Británii a čtení, sportovní události ve Velké Británii, výtvarné umění – J. M. W. Turner, Král Artuš, Robin Hood, Austrálie, typický víkend britské rodiny		

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk – německý jazyk umožňuje žákům osvojit si vedle hlubších znalostí jednoho cizího jazyka základy komunikační a gramatické v dalším jazyce. Žákům je poskytnuta příležitost rozvíjet individuální zájmy a nadání v cizím jazyce, přispívá k rozšíření jejich jazykového vzdělání, a tím jim dává větší šanci při uplatnění na trhu práce v tuzemsku i v zahraničí.

Obsah výuky je rozvíjení řečových dovedností, které se realizuje na základě osvojení přiměřeného rozsahu jazykových prostředků vzhledem k přidělené dotaci vyučovacích hodin. Jde o nejběžnější situace a témata, která jsou blízká zájmům a věkové kategorii žáků. Umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice, prohlubuje mezinárodní porozumění, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci našich sousedících zemí, snižuje jazykové bariéry.

Předmět další cizí jazyk – německý jazyk se vyučuje jako povinný předmět v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně v především k tomu vybavených jazykových učebnách a je možné využít učebnu internetu pro výukové programy. Ve výuce se uplatňují formy a metody práce obdobné jako ve výuce prvního cizího jazyka, a to poslech, četba, dialogy, skupinové vyučování, samostatná práce (vyhledávání se slovníkem), zpěv, krátkodobé projevy, výklad, hry, projekty.

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v německém jazyce realizují také některá témata z průřezových témat:

VMEGS (Evropa a svět nás zajímá)

MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita)

VDO (Občanská společnost a škola)

OSV (Osobnostní a sociální výchova)

MV (Mediální výchova)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné pracovní atmosféry
- žáci jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- žáci si efektivně organizují svoji práci

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

žák

- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Mluvení

žák

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby

Psaní

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Získá základní výslovnostní návyky, vztah mezi výslovnostní a grafickou podobou. Umí použít sloveso „jmenovat se“, „být“, „bydlet“ v přítomném čase, zná číslovky do 20, umí se představit. Jmenuje osobní zájmena v prvním pádu. Vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích a tázacích větách k tématům.. Umí člen určitý v 1. pádu a používá přivlastňovací zájmeno můj, tvůj. Umí položit jednoduchou otázku Časuje pravidelná slovesa a nepravidelné sloveso „mít“, umí použít způsobové sloveso mögen. Vysvětlí použití zájmena man. Používá zápor nicht, kein, člen určitý a neurčitý umí ve 4. pádu. Popíše jednoduše dům a byt, zná barvy, zná jména domácích zvířat. Časuje nepravidelná slovesa v přítomnosti, seznámí se s vazbou „es gibt“ Procvičí osobní zájmena ve 4. pádu a používá množné číslo podstatných jmen. Seznámí se s časováním sloves s odlučitelnou předponou v přítomnosti. Jmenuje školní potřeby a předměty, jmenuje televizní programy a použije sloveso finden při vyjádření názoru. Jednoduše popíše svůj všední den.	Zvuková a grafická podoba jazyka. Seznámení, pozdravy. Moje rodina, sourozenci, bydlení. Slovní zásoba k těmto tématům. Dům, návštěva, jídlo, nákupy, sousedé, domácí zvířata. Slovní zásoba. Všední den, dny v týdnu, měsíce, škola, televizní program. Slovní zásoba.	AJ – pozdravy, seznámení. OV – slušné chování. AJ – rodina, bydlení. ČJ – přivlastňovací zájmena. ČJ – modální slovesa. RV – domov. VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě). RV – zájmy, záliby, denní režim. VDO – Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy).	Projekt „Moje rodina“. Projekt „Naši sousedé“. Projekt „Rozvrh hodin“ nebo „Všední den“.

Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných. Rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout. Rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob. Ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma. Vede základní komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích. Běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání, blahopřání, přání. S porozuměním využívá různé informace z různých materiálů – časopisů, knih, inzerátů, prospektů apod. Správně užívá přivlastňovací zájmena, osobní zájmena ve 4. pádě, tázací zájmena typu „welch-“ a ukazovací zájmena ve větě. Umí nahradit podstatná jména osobním zájmenem ve 3. a 4. pádě.	Práce s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka – časopisy, knížky, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem, poslech nahrávek (čtení, překlad, interpretace). Svátky, tradice, zvyky. Popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti. Různé typy informací. Tematické okruhy: - rodina, povolání - bydlení, domácí práce - denní rozvrh, čas - cestování, popis cesty, doprava - narozeniny, oslava narozenin - počasí, roční období - prázdniny Slovní zásoba k tématům. Přivlastňovací zájmena, osobní zájmena ve 4. pádě, tázací zájmena „welch-“, ukazovací zájmena „der, die, das“. Osobní zájmena ve 3. a 4. pádě.	OSV – Sociální rozvoj (komunikace v různých situacích). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (státní symboly německých mluvících zemí). MKV – Multikulturalita (vztahy mezi kulturami). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (sport a zdraví). MV – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu sdělení). ČJ, INF, OV, RV, D, HV, VV, CJ, Z – různé informace.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice. Pomůcky: audio a videotechnika, počítače, internet, časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky. Projekt: Evropský den jazyků. Projekty: Mein Tag Reiseziele in Deutschland.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Správně časuje slovesa, jejichž kmen je zakončený na souhlásky –t, -d, -s, -z a nepravidelná slovesa v přítomném čase.	Časování sloves s kmenem zakončeným na souhlásky –t, -d, -s, -z, nepravidelná slovesa.		
Umí časovat modální slovesa v přítomném čase.	Časování modálních sloves.		
Odvozuje a tvoří podstatná jména a slovesa.	Podstatná jména s příponou – in.		
Řekne, kde se daná věc, osoba nachází.	Příslovce místa. Příslovečné určení místa.		
Vytvoří tvary rozkazovacího způsobu některých pravidelných a nepravidelných sloves.	Imperativ.		
Rozlišuje a správně používá vybrané předložky se 3. nebo 4. pádem v reakci na otázku kde? nebo kam? pro orientaci v prostoru.	Předložky se 3. nebo 4. pádem (in, unter, hinter, neben, auf)		
Rozlišuje a správně používá předložky se 3. a se 4. pádem.	Předložky se 3. a se 4. pádem (für, zu, mit).		
Správně časuje vybraná slovesa s odlučitelnou předponou.	Slovesa s odlučitelnou předponou.		
Umí časovat slovesu „werden“ ve všech osobách.	Časování „werden“.		
Dokáže vytvořit souvětí s nepřímým slovosledem po spojce „deshalb“.	Slovosled ve větě po spojce „deshalb“.		
Chápe tvorbu préterita u pomocných sloves „haben, sein“ a časuje tato slovesa ve všech osobách.	Préteritum „haben, sein“.		
Umí vyjádřit věk, čas, den, měsíc, roční období a používá časové předložky.	Časové údaje. Číslovky. Letopočty. Příslovečné určení času. Předložky im, am, um, von-bis, vor, nach.		

Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Postihne hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů. Porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru a krátce je reprodukuje. Běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky, umí vyhledávat a používat zdroje na internetu. Orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, a to i v porovnání s reáliemi mateřské země. Umí vést jednoduchý dialog na zadané téma, správně využívá již nabytou slovní zásobu a gramatická pravidla. Používá rozkaz.způsob nepravidelných sloves. Tvoří jednoduché věty v minulosti. Pracuje s přídavnými jmény v různých tvarech, porovnává. Umí vytvořit vedlejší větu s použitím nejčastějších spojek. Používá vhodně zvolená poziční slovesa s danou předložkou se 3. a 4. p. Pracuje s cenou a násobky. Vytvoří větu se způsobovým slovesem v minulosti.	Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy – sport, cestování, město a bydlení, životní milníky, volnočasové a prázdninové aktivity, oblečení, nakupování, ekologie a ochrana životního prostředí, lidské tělo, zdraví a nemoci Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět: - Rozkaz – nepravidelná slovesa - Perfektum - Zvratná slovesa - Skloňování (1.a 4.p.) a stupňování příd.jmen + als - Vedlejší věty (dass, weil) - Předložky se 3.a 4. pádem + poziční slovesa - Násobné číslovky - Préteritum způsobových sloves (können, wollen)	OSV – Sociální rozvoj (komunikace v různých situacích). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (evropské německy mluvící země a jejich osobnosti a nákupní zvyklosti). MKV – Multikulturalita (specifické rysy jazyků; kulturní specifika německy mluvících oblastí). EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl a ochrana životního prostředí). MV – Tvorba mediálního sdělení (sportovní zpráva). ČJ, INF, OV, RV, D, HV, VV, CJ, Z – různé informace.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice + internet, časopisy, knihy, audio a videotechnika, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky. Projekty: Evropský den jazyků. Unsere Klassenolympiade

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk - francouzský jazyk se vyučuje jako povinný předmět v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- pomáhá získat zájem o studium cizího jazyka
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci v Evropě i ve světě
- umožňuje poznávat život a kulturní tradice jiných národů a národností
- přispívá k porozumění mezi národy

Předmět francouzský jazyk je úzce spjat s ostatními předměty

(zeměpis – údaje o frankofonních zemích, dějepis – historie Francie..., hudební a výtvarná výchova – odkaz kulturního dědictví Francie současného světa..., občanská a rodinná výchova, ostatní světové jazyky – porovnání, odlišnosti...).

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – sociální rozvoj

VMEGS – Evropa a svět (zajímavosti)

MKV – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ

EV – problémy životního prostředí

VDO – společnost, stát

MV – tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- k pevnému osvojení základů mluvené i psané podoby jazyka umožňujícím dorozumění v běžných situacích každodenního života
- k orientaci v obsahu jednoduchého textu

- na pevné osvojení správných výslovnostních návyků
- k vytvoření správné vazby mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka
- k osvojení efektivního způsobu studia francouzštiny s jistou mírou autokorekce

Učitel

- zařazuje metody, při kterých žáci nacházejí různá řešení (dialogy)
- používá v hodinách srozumitelnou francouzštinu
- dává pokyny a organizuje hodinu v cizím jazyce
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vyhledávají informace
- kriticky myslí
- obhajují svůj názor

Učitel

- zadává úkoly přiměřené schopnostem žáků
- klade srozumitelné otázky
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- podněcuje žáky k diskuzi

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na dané téma na odpovídající úrovni
- soustavně si rozšiřují slovní zásobu
- osvojují si struktury pro správnou stavbu věty

Učitel

- vede žáky k postupnému přechodu na myšlení v cizím jazyce
- motivuje žáky k soustavnému rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci
- poskytuje žákům v hodině dostatečný prostor pro dialog
- vytváří příležitosti k prezentaci textů, obrazových materiálů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují (ve dvojicích, ve skupině)
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- volí formy a metody, při nichž mohou žáci spolupracovat
- sleduje, zda při skupinové práci všichni spolupracují dle svých možností
- vede žáky k osvojení zdvořilostních struktur

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k toleranci
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili činnost svoji i svých spolužáků

Kompetence pracovní

Žáci

- si ověřují výsledky své práce
- plní v termínu zadané úkoly

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků činnosti
- požaduje důsledně dodržování termínů pro splnění daného úkolu

Výstupy z RVP ZV

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku
- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník

PSANÍ

Očekávané výstupy

žák

- sdělí písemně základní údaje o své osobě, své rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, vyplní základní údaje do formulářů
- reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět

MLUVENÍ

Očekávané výstupy

žák

- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák se orientuje na mapě nejen Evropy, ale i světa vzhledem k bývalým francouzským koloniím. Má povědomí o státech s používání francouzštiny jako oficiálního úředního jazyka. Je seznámen s multikulturou „francouzské části světa“. Umí vyjmenovat jednotlivá písmena francouzské abecedy a vyhláskovat probraná slovíčka a své vlastní jméno a příjmení. Dokáže vyjmenovat číslovky a také je aktivně použít v matematických operacích. Je schopen zodpovědět otázky na kvantitu. Žák dokáže popsat vybavení třídy, předměty jeho denní potřeby, rozumí a dokáže reprodukovat jednotlivé běžné příkazy. Je schopen vyjádřit aktuální den, měsíc a rok. Zvládá běžnou denní zdvořilou konverzaci. Je schopen používat neurčitý člen v jednotném a množném čísle v závislosti na rodu podstatného jména. Žák umí vytvořit pravidelná množná čísla.	Francie (její geografie – Evropa, Afrika, zámořské departementy a teritoria, její vlastní evropská kultura versus multikulturní svět jejích bývalých kolonií, jazyk jako základní pojítko všech jejích částí). Francouzská abeceda. Pravidla hláskování ve francouzštině. Číslovky 1 – 20. Jazyk třídy (vybavení, pomůcky, příkazy). Vyjádření aktuálního data – dny, měsíce, roky. Pozdravy a zdvořilostní formule. Člen neurčitý (UN, UNE, DES). Tvary pravidelného množného čísla.	OSV - Poznávání lidí (komunikace nejen ve třídě, ale i mimo školu, vztahy mezi žáky a učiteli, postavení mužů a žen ve společnosti, konflikt a tolerance v našem životě, rovnost pohlaví). MKV – Multikulturalita (respekt k ostatním kulturám, symboly různých zemí, mezilidské vztahy). EV – Ekosystémy (lidská sídla ve Francii). Z – orientace na mapě, poznávání jednotlivých oblastí samotné Francie i jejích bývalých kolonií. M – základní číselné operace (sčítání, odčítání násobení, dělení). ČJ - čeští autoři píšící francouzsky, Češi žijící ve Francii.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice Pomůcky: kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, audio technika, počítače, mapy, kopírovaný materiál.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže vytvořit tyto vazby s podstatným jménem v jednotném a množném čísle. Žák je seznámen s mezinárodními slovy ve francouzštině a jejich užitím. Foneticky a intonačně správně vyslovuje probraná slova a věty. Dokáže pozdravit při setkání a loučení, oslovit, představit se a představit druhé osoby. Umí vyjmenovat některé národnosti. Dokáže vyčítat a správně užít nepravidelná slovesa être, avoir a aller. Je schopen vyčítat a správně užít pravidelné sloveso habiter a zvrtné sloveso s'appeler. Umí vyjmenovat a vhodným způsobem používat přivlastňovací zájmena. Je seznámen s tvary členu určitého v závislosti na rodě a čísle podstatného jména. Jsou mu jasné základní rozdíly v užívání členu určitého a neurčitého. Zná základní příslovce kvantity, je schopen je aktivně a vhodně užívat ve větách.	Užití vazeb c'est a ce sont. Mezinárodní slova ve francouzštině. Nácvik intonace s přízvukem na poslední slabice. Představování se (jméno a příjmení, věk, národnost). Popis vzhledu a představení dalších osob. Osobní informace. Rodina a přátelé. Národnosti. Nepravidelná slovesa être, avoir a aller. Pravidelná slovesa habiter a s'appeler. Přivlastňovací zájmena. Člen neurčitý a určitý. Příslovce množství.	HV - francouzští hudebníci. VV - francouzští slavní umělci. OV - základy slušného chování (zdravení, poděkování, zdvořilé otázky a odpovědi).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže vyjmenovat číslovky a také je aktivně použít v matematických operacích. Je schopen zodpovědět otázky na kvantitu. Je schopen vyjmenovat základní běžná povolání a představit povolání jednotlivých členů své rodiny. Foneticky správně vyslovuje koncové němé souhlásky a „e“. Umí poděkovat a odpovědět na poděkování, vyjádřit svůj souhlas, nesouhlas, odmítnutí, radost, spokojenost či nespokojenost. Dokáže krátce pohovořit o svém volném čase, obecně vyjmenovat obvyklé aktivity volného času. Chápe tvorbu a vhodné použití všeobecného podmětu „on“. Je schopen vytvořit otázky s „est-ce que“ a odpovědět na ně. Je seznámen se systémem, tj. koncovkami při časování pravidelných sloves ve francouzštině. Žák rozeznává rozdíly v psané, ale i fonetické podobě mezi zájmeny 3.os.j.č. a mn.č..	Číslovky 20 – 59. Povolání. Výslovnost němých koncových souhlásek a „e“. Přijetí a odmítnutí návrhů, popření. Vyjádření své chuti, spokojenosti, nespokojenosti a entusiasmu (slovesa aimer, adorer, détester a préférer). Můj volný čas a sport. Všeobecný podmět on. Otázky s est-ce que. Časování pravidelných sloves. Tvary zájmen 3. os. j.č. – il, ils, elle, elles.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže vyčítat a správně užít nepravidelné sloveso „faire“. Umí tvary členu dělivého v závislosti na rodě a čísle podstatného jména. Je seznámen se základními pravidly jeho užití. Dokáže vhodným způsobem zodpovědět otázky zjišťovací pomocí oui (kladná odpověď na kladnou otázku) a si (kladná odpověď na zápornou otázku). Foneticky správně vyslovuje dvojice samohlásek [œ] a [ø], [e] a [ɛ]. Umí zazpívat píseň, rozumí jejímu obsahu. Samostatně vypracovává projekt.	Nepravidelné sloveso faire. Dělivý člen. Odpovědi pomocí oui a si. Výslovnost dvojic samohlásek [œ] a [ø], [e] a [ɛ]. Francouzská píseň „Désir, désir“. Projekt 1 – „Společenské hry“.		

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák si znovu upevní již probrané učivo. Je schopen vyjádřit aktuální čas, den, měsíc a rok. Dokáže krátce pohovořit o svých každodenních aktivitách, obecně vyjmenovat obvyklé každodenní činnosti a zvyky ostatních lidí. Umí krátce představit svou školu, rozvrh, oblíbené předměty, učitele. Dokáže vyčíslovat a správně užít nepravidelná slovesa „être a avoir“ množném čísle. Je seznámen se systémem, tj. koncovkami při časování pravidelných sloves v množném čísle a s pravidly časování zvrtných sloves. Chápe systém tvorby přítomného času pomocí vazby „être en train de“, jejího užití pro děje právě probíhající. Je schopen jednoduchého popisu použitím tohoto času. Dokáže používat základní slovesa týkající se jídla a činností s ním spojených. Je schopen vyjmenovat další běžná povolání a představit povolání členů své rodiny, přátel, atd.	Opakování učiva předchozího ročníku. Časové údaje – hodiny, dny a jejich části, týdny. Každodenní aktivity – koníčky, zvyky i ostatních lidí. Škola – každodenní rozvrh hodin, předměty. Časování sloves être a avoir v množném čísle. Časování pravidelných sloves v množném čísle. Časování zvrtných sloves. Vyjádření právě probíhající činnosti „être en train de“ . Jídlo – užitečná slovesa. Povolání.	OSV - Poznávání lidí (komunikace – zdvořilý ústní projev, rodina, respekt jednotlivých členů rodiny, vztahy rodiče – děti, spolupráce mezi žáky samotnými, učiteli a lidmi mimo školu – klima třídy a školy). MKV - Lidské vztahy (multikultura, respekt k jiným formám života, volný čas Francouzů). EV - Ekosystémy (významná francouzská města). Z – orientace na mapě s důrazem na významná francouzská města. M – základní číselné operace (sčítání, odčítání násobení, dělení). ČJ - čeští autoři píšící francouzsky, Češi žijící ve Francii.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice Pomůcky: kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, audio technika, počítače, mapy, kopírovaný materiál.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže vyjmenovat číslovky a také je aktivně použít v matematických operacích. Je schopen zodpovědět otázky na kvantitu. Umí popsat své aktuální potřeby. Je schopen vytvořit otázky s „pourquoi“ a odpovědět na ně pomocí „parce que“ . Foneticky správně vyslovuje [b], [p], [v] a [f]. Žák umí popsat místo svého bydliště, jednotlivé části města, tj. jeho kulturní, vzdělávání instituce a služby. Dokáže lokalizovat místo, popsat cestu. Je schopen vhodně používat osobní zájmena „tu“ pro tykání, sloveso „tutoyer“ a „vous“ pro vykání, sloveso „vousvoyer“. Dokáže přikázat druhé osobě / dalším osobám a vyjádřit jejich povinnosti. Rozumí jednotlivým předložkám a umí je vhodně používat aktivně k popisu. Jsou mu jasné rozdíly v užívání některých předložek mezi českým a francouzským jazykem. Umí vytvořit rozkazy od pravidelných sloves. Dokáže vyčítat a správně užít tvary nepravidelných sloves „pouvoir a vouloir“.	Číslovky 60 – 100. Vyjádření fyzických potřeb člověka – mít hlad atd. Otázka „pourquoi“ - proč s odpovědí „parce que“ – protože. Výslovnost [b], [p], [v] a [f]. Popis čtvrti, města a vesnice, kde bydlím. Obchody. Lokalizace místa. Itinerář cesty. Důležitá slovesa (acheter, voir, prendre aj.). Vykání a tykání – tu a vous. Příkazy a vyjádření povinnosti. Předložky místa. Člen určitý s předložkami à a de. Rozkaz. Časování nepravidelných sloves pouvoir a vouloir.	HV - slavní francouzští zpěváci a herci. VV - slavní francouzští výtvarní umělci a jejich díla. OV - zdravý životní styl – hygiena, zdravá výživa.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže vytvořit tyto vazby a vhodně je používat v hovoru. Foneticky správně vyslovuje [y], [u] a [i] . Umí zazpívat píseň, rozumí jejímu obsahu. Samostatně vypracovává projekt. Ověří si své dosud nabyté vědomosti v testové části „Vers le DELF“.	Vazba „il faut...“ a „il y a ...“ . Výslovnost [y], [u] a [i] . Francouzská píseň „Bulle de savon“. Projekt 2 – „Webová stránka mé školy“. Evaluační část „Vers le DELF“.		

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák je schopen vést základní telefonní rozhovor, umí příslušné fráze. Je seznámen s tvorbou minulého příčestí u pravidelných sloves a některých sloves nepravidelných. Umí vytvořit minulý čas „le passé composé“ s pomocným slovesem „avoir“ u pravidelných a některých nepravidelných sloves. Je schopen vyprávět děj v minulosti. Je seznámen s pravidly použití tohoto času pro děj minulý. Dokáže pohovořit o svých každodenních a víkendových aktivitách, obecně vyjmenovat obvyklé každodenní a víkendové činnosti. Umí vyjmenovat a vhodným způsobem používat přivlastňovací zájmena. Foneticky správně vyslovuje [ʃ], [ʒ], [ʒə] a [ʒe]. Je schopen aktivně používat základní slovní zásobu k tématu cestování. Umí popsat svou oblíbenou dovolenou, místa, dobu pro cestování a jak tráví prázdniny.	Telefonní rozhovor. Minulé příčestí pravidelných a některých nepravidelných sloves. Složený minulý čas „le passé composé“ s pomocným slovesem „avoir“ – vyprávění děje v minulosti. Můj den a víkend – každodenní a víkendové aktivity. Přivlastňovací zájmena. Výslovnost [ʃ], [ʒ], [ʒə] a [ʒe]. Cestování. Prázdniny. Budoucí čas „le futur proche“.	OSV - Poznávání lidí (komunikace, vztahy a vývoj jedince v rodině, rovnost a nerovnost postavení lidí ve společnosti). MKV - Lidské vztahy (multikultura, spolupráce mezi rozdílnými integritami, volný čas Francouzů o víkendu, jiné kultury jako cíle našich dovolených a volného času). EV – Ekosystémy (zdravý životní styl – aktivní trávení volného času v čistém životním prostředí). Z - orientace na mapě, známá letoviska. M - základní číselné operace (sčítání, odčítání násobení, dělení) ČJ - čeští autoři píšící francouzsky, Češi žijící ve Francii.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice Pomůcky: kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, audio technika, počítače, mapy, kopírovaný materiál.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže se aktivně zeptat na základní informace (datum, délka trvání, místo atd.) a umí tyto informace také podat další osobě. Je schopen aktivně používat základní slovní zásobu k tématu počasí. Popsat typické počasí pro jednotlivá období, počasí aktuální. Chápe systém použití předložek u zemí světa v závislosti na jejich rodě a čísle „en, au, aux“ a umí je správně použít. Je schopen vytvořit otázky s tázacími zájmeny „quel, quelle, quels, quelles“ v závislosti na rodě a čísle podstatného jména a odpovědět na ně. Foneticky správně vyslovuje nosové samohlásky. Umí zazpívat píseň, rozumí jejímu obsahu. Samostatně vypracovává projekt. Ověří si své dosud nabyté vědomosti v testové části „Vers le DELF“.	Podávání informací (datum, doba trvání, místo atd.). Počasí. Předložky u zemí světa – en, au, aux. Tázací zájmeno který – quel, quelle, quels, quelles. Výslovnost nosových samohlásek. Francouzská píseň „Aline“. Projekt 3 – „Svátky a tradice.“ Hodnotící část „Vers le DELF“	HV - známí francouzští hudební umělci a jejich díla. VV - návštěvy kulturních institucí ve volném čase. OV - zdravý životní styl – aktivní trávení volného času, rovnost a nerovnost šancí v našich životech. D - mezní události formující život Francie.	

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk – ruský jazyk se vyučuje jako povinný předmět v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně v především k tomu vybavených jazykových učebnách a je možné využít učebnu internetu pro výukové programy. Ve výuce se uplatňují formy a metody práce obdobné jako ve výuce prvního cizího jazyka, a to poslech, četba, dialogy, skupinové vyučování, samostatná práce (vyhledávání se slovníkem), zpěv, krátkodobé projevy, výklad, hry, projekty.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- receptivní řečové dovednosti;
- produktivní řečové dovednosti;
- interaktivní řečové dovednosti.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV - sociální rozvoj, obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe i jiných lidí;
- zaměřuje se na běžnou verbální komunikaci jako nástroj jednání v různých životních situacích.
- VMEGS - cizí jazyk je klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů;
- má praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní;
- je prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské kultury.
- MKV -umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami;
- zprostředkovává porozumění jiným kulturám, vede k chápání a respektování příslušníků jiných národů.
- MDV - se týká zejména mluveného i psaného projevu, jeho stavby, uplatňování odpovídajících výrazových prostředků a osvojení základních pravidel komunikace a dialogu. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a jejich rozbor.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- dovednosti vybírat a využívat vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- plánování, organizování a řízení vlastního učení
- schopnosti vyhledávat a třídit informace a využívat je v procesu učení
- poznávání smyslu a cíle učení a k vytváření pozitivního vztahu k učení
- schopnosti překonávat překážky nebo problémy bránící učení a plánování, jak by své učení mohli zlepšit
- umění posuzovat vlastní pokrok a kriticky hodnotit výsledky svého učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadáva úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům nebo řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- obhajují svůj názor
- zodpovědně se staví k řešení problémů a překonávají je
- nenechají se odradit případným nezdarem a hledají prostředky, jak dojít až do stanoveného cíle
- uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a umí zhodnotit výsledky své práce
- využívají znalosti z českého jazyka i ze studovaného cizího jazyka, nacházejí shodné, podobné i odlišné znaky a dovedou jich využít v osvojování ruského jazyka

Učitel

- zadáva úkoly přiměřené schopnostem žáků
- klade srozumitelné otázky
- podněcuje žáky k diskusi a k tomu, aby se nebáli hovořit rusky
- s případnými chybami žáků pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- naslouchají promluvám v ruském jazyce, učí se jim porozumět a vhodně na ně reagovat
- učí je formulovat své myšlenky a vyjadřovat je rusky
- soustavně si rozšiřují slovní zásobu, nejprve odpovídají na otázky a pokyny jednoduše, aby dokázali, že rozumí projevům vyučujícího, čím více se rozšiřuje jejich slovní zásoba, tím se jejich projevy stávají složitějšími
- osvojují si struktury pro správnou stavbu vět

Učitel

- vede žáky k postupnému přechodu na myšlení v cizím jazyce
- motivuje žáky k soustavnému rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci
- poskytuje žákům v hodině dostatečný prostor pro dialog
- vytváří příležitosti k prezentaci textů, obrazových materiálů apod.
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují (ve dvojicích i ve skupině)
- při práci jsou vedeni ke kolegiální radě nebo pomoci
- učí se pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby umějí uznat chybu a požádat o pomoc

Učitel

- volí formy a metody, při nichž žáci mohou spolupracovat
- sleduje, zda při skupinové práci všichni pracují podle svých možností
- vede žáky k osvojení zdvořilostních struktur
- hodnotí žáky takovým způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede je k tomu, aby se učili hodnotit své vlastní činnosti

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k toleranci

- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost a byli zodpovědní za výsledky své práce
- vede žáky k tomu, aby spravedlivě hodnotili i činnosti svých spolužáků

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- ověřují si výsledky své práce
- zadané úkoly plní zodpovědně a v daném termínu

Učitel

- napomáhá žákům při cestě ke správnému řešení úkolů
- vede žáky k ověřování výsledků činnosti
- důsledně požaduje dodržování termínu pro splnění daného úkolu
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Výstupy z RVP ZV

Poslech s porozuměním

Očekávané výstupy:

Žák

- čte nahlas plynule a se správnou ruskou výslovností jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby;
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně;
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu;
- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích, v textu vyhledá potřebnou informaci nebo odpověď na otázku;
- odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu daného textu;
- používá abecední slovník v učebnicích a dvojazyčný slovník česko-ruský i rusko-český.

Psaní

Očekávané výstupy:

Žák

- sestaví jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a běžných každodenních situací, vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;
- písemně tvoří gramaticky správné věty, umí obměnit jednoduché věty a dotvořit krátké texty;
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu nebo promluvy;
- reaguje na jednoduché písemné sdělení, přičemž správně používá gramatická pravidla a stavbu vět;
- umí v daném jazyce vyžádat jednoduchou informaci.

Mluvení

Očekávané výstupy:

Žák

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích;
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech;
- vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života;
- zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob a umí poskytnout požadované informace.

Čtení s porozuměním

Očekávané výstupy:

Žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech;
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.

Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
žák: receptivní řečové dovednosti: - seznamuje se se zvukovou podobou ruského jazyka, vnímá fonetická pravidla a správnou intonaci - vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu - interpretuje obsah poslechu - pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - chápe obsah čteného textu nebo konverzace, soustředí se na nejdůležitější informace, rozliší hlavní a doplňující informace, pochopí hlavní myšlenku - čte nahlas, čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - v souvislém projevu rodilého mluvčího pochopí jeho záměr a názor - při práci s textem používá slovník, vyhledá potřebné informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi	jazykové prostředky a funkce: <i>fonetika</i> - zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - opakování výslovnosti jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět <i>pravopis</i> - seznámení s ruským pravopisem <i>gramatika</i> - skloňování vybraných podstatných jmen - skloňování vybraných přídavných jmen - vybrané tvary přivlastňovacích zájmen - minulý čas - slovesné vazby odlišné od češtiny - vyjádřená zápora komunikativní funkce jazyka a typy textů: - popis, vypravování - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu - vyjadřování žádostí, přání tematické okruhy a komunikační situace: - představení se, pozdravy, základní zdvořilostní fráze volnočasové aktivity	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – Sociální komunikace OSV – Morálka všedního dne OSV – Spolupráce a soutěž MDV – Mediální produkty a jejich význam MDV – Uživatelé MDV - Účinky mediální produkce a vliv médií ČJ - srovnávání písmen azbuky a latinky. VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (kdo jsou naši přátelé a odkud pocházejí). Z - státy a města, hledání na mapě. INF - co je nového na internetu. ČJ - srovnávání českých a ruských slov (přízvuk, výslovnost). HV - poslech a zpěv ruských popěvek a písniček.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
produktivní řečové dovednosti: - požádá v jednoduchých větách o informace z každodenního života - požádá o základní informace z běžného života a sám je v jednoduchých větách poskytuje - adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - reprodukuje méně náročný autentický text - seznamuje se s tiskací ruskou azbukou - na základě výchozího textu, napíše několik vět o sobě - vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - napíše text ve formě odpovědi na zadaný úkol či otázku při zpracování písemného projevu využívá slovník interaktivní řečové dovednosti: - domluví se v běžných každodenních situacích, požádá o radu, o pomoc - zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- škola, školní předměty - rodina, rodinní příslušníci, vybraná povolání - bydlení, jeho popis a vybavení reálie zemí studovaného jazyka: - základní informace o životě v Rusku a porovnání s ČR		

Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
žák: receptivní řečové dovednosti: - rozvíjí úroveň správné ruské výslovnosti - používá správnou ruskou intonaci - vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu, rozpozná téma, hlavní myšlenku - interpretuje obsah poslechu - pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - shrne v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace - v souvislém projevu rodilého mluvčího rozliší hlavní informace, pochopí záměr mluvčího - čte nahlas, plynule a foneticky správně - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při práci s textem používá slovník a internet produktivní řečové dovednosti: - žádá vhodnou formou o informace z každodenního života - v jednoduché konverzaci žádá o běžné informace a sám je poskytuje - adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích - na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě	jazykové prostředky a funkce: <i>fonetika</i> - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět <i>pravopis</i> - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě <i>lexikologie</i> - slovní zásoba jednotlivých tematických celků a její využití v běžných řečových situacích <i>gramatika</i> - přídavná jména tvořená od jmen podstatných - vybraná osobní zájmena - vybraná ukazovací zájmena - číslovky 1 – 100, 1 000 - časování sloves I. a II. typu - časování sloves pohybu - vybrané vazby sloves - příslovce komunikativní funkce jazyka a typy textů: - popis, vypravování - stručné zaznamenání čteného a slyšeného textu, jeho reprodukce - jednoduchá prezentace - informace z médií	OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – Sociální komunikace OSV – Spolupráce MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Morálka všedního dne MDV – Mediální produkty a jejich význam MDV – Uživatelé MDV – Účinky mediální produkce a vliv médií VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky - reprodukuje méně náročný autentický text - jednoduše se vyjádří k různým tématům - při zpracování písemného projevu využívá překladové slovníky interaktivní řečové dovednosti: - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné informace, požádá o radu, o pomoc - vyjádří, co smí, může, umí a má udělat	tematické okruhy a komunikační situace: - rok, roční období, měsíce - popis dne, časové údaje - jídlo, stravovací návyky - nákupy, móda, oblékání, styly oblékání - vzhled a charakter člověka reálie zemí studovaného jazyka: - základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky - základní informace o životě v Rusku		

Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
žák: receptivní řečové dovednosti: - zdokonaluje úroveň své četby, čte plynule s porozuměním - dbá na správnou výslovnost a intonaci - vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu - interpretuje obsah poslechu - pochopí význam autentických nápisů a orientačních pokynů a porozumí jejich obsahu - využívá kontext a znalosti klíčových slov k odhadu významu neznámých slov - interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text nebo obsah konverzace - vlastními slovy vyjadřuje podstatu textu, zhodnotí ho, zaujímá stanovisko - čte nahlas, plynule a foneticky správně, rozliší základní informace - dokáže vyhledat základní informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně - při čtení dokáže, podle obsahu, rozlišit typ textu a účel čtení - při práci s textem používá slovník a internet	jazykové prostředky a funkce: <i>fonetika</i> - další rozvoj výslovnostních návyků, opakování intonačních konstrukcí vět (přízvuk slovní i větný, rytmus, intonace a melodie) <i>pravopis</i> - upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě <i>lexikologie</i> - tvoření slov, ustálená slovní spojení <i>gramatika</i> - skloňování podstatných jmen - 3. stupeň přídavných jmen - řadové číslovky - minulý a budoucí čas sloves - rozkazovací a podmiňovací způsob sloves - vazby нужно a нельзя - spojka если komunikativní funkce jazyka a typy textů: - formální i neformální rozhovor, diskuse, korespondence - jednoduchá prezentace informace z médií	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – Sociální komunikace OSV – Morálka všedního dne OSV – Spolupráce a soutěž MDV – Mediální produkty a jejich význam MDV – Uživatelé MDV – Účinky mediální produkce a vliv médií VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky VMEGS – Žijeme v Evropě MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
produktivní řečové dovednosti: - navazuje jednoduchou konverzaci - vhodnou formou zjišťuje informace týkající se každodenního života - navazuje konverzaci, žádá o běžné informace a sám je poskytuje - adekvátně reaguje ve formálních a neformálních situacích - reprodukuje méně náročný autentický text - na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě - vytvoří krátký text na téma související s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky - jednoduše se písemně vyjádří k různým tématům interaktivní řečové dovednosti: - domluví se v běžných každodenních situacích, vyžádá si potřebné informace, požádá o radu, o pomoc - bez problémů se zapojí do komunikace v hodinách	tematické okruhy a komunikační situace: - volný čas a cestování - doprava, orientace ve městě - zdraví a nemoci, části těla, zdravý životní styl, počasí - svátky a oslavy, blahopřání - hlavní město Ruska – Moskva reálie zemí studovaného jazyka: - základní geografické, ekonomické, kulturní a historické reálie Ruska a srovnání s reáliemi České republiky - základní informace o životě v Rusku		

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Matematika se na 2. stupni vyučuje jako samostatný předmět ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

V 6. – 9. ročníku se vyučuje po 4 hodinách týdně.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na

- osvojení pojmů a matematických postupů,
- rozvoj exaktního a abstraktního myšlení,
- logické a kritické uvažování,
- užití matematiky v reálných situacích.

Předmět Matematika má vazby na předměty F, CH, Z, D, PŘ, PČ.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – práce s měřítkem mapy, slevy zboží

MV – grafy a statistiky v tisku

EV – životní prostředí ve slovních úlohách

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- osvojují si základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytvářejí si zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívají prostředků výpočetní techniky.

Učitel

- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k řešením a závěrům
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech i v životě.

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému, plánují řešení, odhadují výsledky
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a problémů.

Učitel

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat správné řešení
- vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy a obhajují je
- učí se přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel

- vede žáky ke správnému užívání terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům.

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- učí se věcně argumentovat
- učí se schopnosti sebekontroly.

Učitel

- umožní každému žáku zažít úspěch
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává úkoly podporující spolupráci žáků
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- učí se hodnotit svou práci
- jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- zodpovědně se rozhodují.

Učitel

- vede žáky k ohleduplnosti
- umožňuje, aby žáci hodnotili výsledky své práce.

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivní organizaci své práce
- učí se využívat znalosti a dovednosti v praktických činnostech
- umí používat pracovní pomůcky.

Učitel

- požaduje dodržování požadované kvality a termínů zadaných úkolů
- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých oborů
- vede žáky ke správnému používání a využívání vybavení, techniky, pomůcek.

Výstupy z RVP ZV

Vzdělávací oblast oboru Matematika a její aplikace je rozdělena na čtyři části.

Na okruh **Čísla a početní operace** z 1. stupně navazuje a dále ho prohlubuje tématický okruh **Čísla a proměnná**, ve kterém si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritnické porozumění a významové porozumění. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Očekávané výstupy:

- žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, využívá kalkulátor
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek a část (přirozené číslo, poměr, zlomek, desetinné číslo, procento)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta
- matematizuje jednoduché situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad na součin pomocí vzorců a vytýkáním

- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.

V tématickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles i nulová hodnota. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, případně je konstruují. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Očekávané výstupy:

- žák vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.

V tématickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině a v prostoru, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah, povrch a objem, zdokonalovat grafický projev. Zkoumání tvarů a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů.

Očekávané výstupy:

- žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti,

- odhadne a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť jednoduchých těles
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.

Řešení úloh z tématického okruhu **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** mohou být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi okruhy. Žáci se učí řešit problémové situace a úkoly ze života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět náčrty. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, výukové počítačové programy) a používat některé další pomůcky.

Očekávané výstupy:

- žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí.

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla. Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně. Provádí odhady a kontrolu výpočtů. Zaokrouhluje. Umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose. Žák zná pojem zlomku jako části celku. Převádí nepravé zlomky na smíšená čísla a naopak. Umí krátit a rozšiřovat zlomky. Žák umí narýsovat a popisovat geometrické útvary. Užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka. Rýsuje lineární útvary. Převádí jednotky délky, hmotnosti, času. Umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku. Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů. Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary.	Rozšířené opakování. Přirozená čísla. Čtení a zápis čísla v desítkové soustavě. Zobrazení na číselné ose. Početní operace. Zlomky. Zlomek jako část celku (opakování). Smíšené číslo. Krácení a rozšiřování zlomků. Geometrické útvary v rovině. Rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh. Převody jednotek. Obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku.	F – měření délky. OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (určení obvodu pozemku apod.).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák čte a zapisuje desetinná čísla. Umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose. Porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla. Provádí početní operace s desetinnými čísly. Umí vypočítat aritmetický průměr. Převádí jednotky. Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností. Žák zná pojem násobek, dělitel. Umí použít znaky dělitelnosti. Rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené. Rozloží číslo na součin prvočísel. Určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele. Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N. Žák rozumí pojmu úhel. Narýsuje a změří daný úhel. Umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu. Rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů. Provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách). Poznává dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností. Rozumí pojmu mnohoúhelník. Umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník.	Desetinná čísla. Čtení a zápis v desítkové soustavě. Zobrazení na číselné ose. Porovnávání. Zaokrouhlování. Početní operace. Aritmetický průměr. Převody jednotek. Dělitelnost přirozených čísel. Násobek, dělitel, znaky dělitelnosti. Prvočíslo, číslo složené. Společný násobek, společný dělitel. Úhel a jeho velikost. Pojem, rýsování a přenášení úhlu. Osa úhlu. Jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu. Ostrý, tupý, pravý a přímý úhel. Početní operace s velikostmi úhlu. Vrcholové a vedlejší úhly. Mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod).	F – řešení početních úloh, jednotky. OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (odhad a určení např. ceny nákupu). Z – určování zeměpisné polohy.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti. Pozná útvary osově souměrné a shodné útvary. Žák zná jednotky obsahu, umí je převádět. Umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku. Využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců. Charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle). Umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat. Načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání. Vypočítá povrch krychle, kváдру. Užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí. Odhaduje a vypočítá objem krychle, kváдру. Žák určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti. Pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly apod.). Umí sestrojit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku. Umí sestrojit kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou.	Osová souměrnost. Shodné útvary. Osově souměrné útvary. Obsah čtverce a obdélníku. Povrch a objem krychle a kváдру. Jednotky obsahu. Obsah čtverce a obdélníku. Obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku). Kvádr, krychle, síť těles. Zobrazování těles. Povrch krychle, kváдру. Jednotky objemu. Trojúhelník. Pojem, druhy. Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku. Těžnice, střední příčky, výšky. Kružnice opsaná, vepsaná. Závěrečné opakování.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (obsah pokoje, pozemku). F – jednotky objemu.	

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák si upevní a ověří svoje znalosti a vědomosti. Žák umí vyjádřit část celku zlomkem a desetinným číslem. Převádí zlomky na desetinná čísla a naopak. Porovnává zlomky. Provádí početní operace s racionálními čísly. Analyzuje a řeší jednoduché slovní úlohy a problémy s využitím oboru racionálních čísel. Žák rozlišuje kladná a záporná čísla. Umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose. Chápe pojem opačné číslo. Určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam. Provádí početní operace s celými čísly. Řeší slovní úlohy v oboru celých čísel. Žák pozná shodné útvary. Zná a užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách. Umí sestrojit trojúhelník z daných prvků. Umí zapsat postup konstrukce. Dbá na kvalitu a přesnost rýsování.	Opakování učiva 6. ročníku. Racionální čísla. Opakování zápisu a čtení zlomku. Vztah mezi zlomky a desetinnými čísly. Zobrazení na číselné ose. Převrácený zlomek. Početní operace se zlomky. Složený zlomek. Celá čísla. Čtení a zápis čísla. Zobrazení na číselné ose. Opačné číslo. Absolutní hodnota čísla. Početní operace s kladnými a zápornými čísly. Shodnost geometrických útvarů. Shodnost a sestrojitelnost trojúhelníků podle vět sss, sus, usu.	F – jednotky času, výpočty. CH – výpočty. D – časová přímka. F – teploměr. OSV – Rozvoj schopností poznávání (půjčky, dluhy, stav účtu).	Rýsovací potřeby.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák si upevní znalosti o osově souměrnosti. Umí vypočítat úhly v rovnoramenném trojúhelníku. Sestrojí úhel 60° bez použití úhloměru. Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti. Určí středově souměrné útvary. Žák určí dvojice vrcholových, vedlejších, souhlasných a střídavých úhlů. Umí vypočítat jejich velikost v různých zadáních. Určí vzájemnou polohu přímek. Žák umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami. Zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru. Dělí celek na části v daném poměru i v postupném poměru. Pracuje s měřítky map a plánů. Řeší poměrem slovní úlohy. Poznává vztah přímé a nepřímé úměrnosti. Užívá trojčlenku při řešení slovních úloh. Narýsuje a popíše soustavu souřadnicových os. Sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti. Žák chápe pojem 1%. Užívá základní pojmy procentového počtu. Vyjádří část celku pomocí procent. Řeší slovní úlohy. Chápe pojem 1‰. Zaokrouhluje a provádí odhady. Řeší aplikační úlohy na procenta.	Shodná zobrazení. Shodnost trojúhelníků sss,sus,usu. Konstrukce trojúhelníku. Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník. Středová souměrnost. Přímky proťaté příčkou. Poměr. Postupný poměr. Přímá a nepřímá úměrnost. Zvětšení a zmenšení v poměru. Měřítko. Trojčlenka. Procenta. Základ, procentová část, počet procent. Promile. Slovní úlohy.	F – vztahy mezi veličinami. Z – měřítko plánu a mapy. CH – výpočty pomocí trojčlenky. CH – koncentrace roztoků. OSV – Rozvoj schopností poznávání (slevy).	Rýsovací potřeby. Práce s kalkulačkou. Práce s kalkulačkou.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák umí charakterizovat pojem čtyřúhelníku a rovnoběžníku. Rozlišuje různé druhy rovnoběžníků. Umí sestrojit rovnoběžník. Odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku s využitím vzorců. Odhaduje a vypočítává obsah trojúhelníku s využitím vzorce. Rozpozná a pojmenuje lichoběžník. Umí sestrojit lichoběžník a zapsat postup. Vypočítá obvod a obsah lichoběžníku s použitím vzorců. Žák rozezná a pojmenuje hranol. Načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině. Načrtne a narýsuje síť hranolu. Vypočítá povrch a objem hranolu s použitím vzorce.	Čtyřúhelníky. Rovnoběžníky. Obsah trojúhelníku. Lichoběžník. Hranoly. Povrch a objem hranolu.		Rýsovací potřeby. Rýsovací potřeby, kalkulačka.

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák si upevní své vědomosti a dovednosti. Rozumí pojmu druhá mocnina a odmocnina, čte a zapisuje druhé mocniny a odmocniny, určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek a kalkulačky, užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech a při řešení slovních úloh z praxe, umí řešit úlohy s geometrickou tematikou. Zná Pythagorovu větu a rozumí odvození jejího vzorce, chápe její algebraický a geometrický význam, užívá Pythagorovu větu při výpočtu odvěsny a přepony pravoúhlého trojúhelníku a při řešení slovních úloh z praxe. Umí číst a zapsat mocniny s přirozeným mocnitelem, provádí základní početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování) s mocninami s přirozeným mocnitelem, určí mocninu součinu a zlomku, zapíše číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$. Rozumí pojmem číselný výraz a výraz s proměnnou, zapíše slovní text pomocí výrazů, matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, provádí početní operace s výrazy.	Opakování učiva 7. ročníku. Druhá mocnina a odmocnina. Druhá mocnina přirozených čísel, nuly, desetinných čísel, zlomků a záporných čísel. Druhá odmocnina přirozených a kladných desetinných čísel a zlomků. Pythagorova věta. Důkaz Pythagorovy věty. Výpočet délky přepony a odvěsny pravoúhlého trojúhelníku. Užití Pythagorovy věty v praxi. Mocniny s přirozeným mocnitelem. Početní výkony s mocninami. Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě. Výrazy. Číselné výrazy. Výrazy s proměnnou.	F – druhá mocnina ve vzorcích. D – pythagorejská škola. F, CH – zápis hodnot fyzikálních a chemických veličin. D – matematické poznatky ze starověku (základy algebry).	Reálná čísla (rozšiřující učivo). Tabulky, kalkulačky (pomůcky). Konstrukce úseček velikosti druhých odmocnin (rozšiřující učivo). Předpony jednotek (rozšiřující učivo). Obor proměnné (rozšiřující učivo).

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozumí pojmu mnohočlen, upravuje mnohočleny s využitím sčítání a odčítání, vynásobí dva mnohočleny, používá ke zjednodušení mnohočlenů vzorce pro druhou mocninu dvojčlenu a pro rozdíl druhých mocnin, upraví mnohočlen vytýkáním před závorku. Užívá a zapisuje vztah rovnosti, řeší lineární rovnice s jednou neznámou pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku správnosti řešení, vypočítá neznámou ze vzorce, řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic. Řeší jednoduché nerovnice v oboru celých čísel. Rozumí pojmům statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus a diagram, provádí jednoduchá statistická šetření, třídí podle kvantitativních a kvalitativních znaků, zapisuje zjištěné údaje do tabulky, určí četnost hodnot daného znaku pomocí čárkovací metody, vypočítá aritmetický průměr, určí medián a modus a zná jejich užití v praxi, umí číst a sestavit sloupcový a kruhový diagram i s údaji zadanými v procentech, vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách.	Mnohočleny. Pojem mnohočlenu. Sčítání a odčítání mnohočlenů. Násobení mnohočlenu mnohočlenem. Vzorce. Lineární rovnice. Rovnost, rovnice. Řešení rovnic. Výpočet neznámé ze vzorce. Řešení slovních úloh rovnicemi. Lineární nerovnice. Základy statistiky. Základní pojmy. Aritmetický průměr. Modus a medián. Diagramy.	CH – úpravy chemických rovnic. OSV – Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů ve slovních úlohách). Z, PŘ – třídění a znázornění údajů EV – Vztah člověka k prostředí (šetření statistických údajů o vlivu člověka na životní prostředí). MV – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr diagramů a tabulek).	Opačné mnohočleny, druhá mocnina trojčlenu (rozšiřující učivo). Nerovnost, lineární nerovnice, nelineární rovnice (rozšiřující učivo). Vážený průměr, rozptyl hodnot, směrodatná odchylka (rozšiřující učivo). Využití počítačového programu Excel při tvorbě diagramů.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Sestrojí kruh a kružnici daného poloměru, určí vzájemnou polohu přímky a kružnice, zná pojmy tečna, sečna a vnější přímká, sestrojí tětívu a tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice a z bodu vně kružnice, určí vzájemnou polohu dvou kružnic, zná pojmy vnější a vnitřní dotyk dvou kružnic a středná, zná Thaletovu větu a umí ji použít v praxi, zná číslo π, vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice, řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu kruhu. Charakterizuje válec, zná pojmy podstavy a plášť válce, sestrojí síť válce, vypočítá objem a povrch válce, řeší slovní úlohy z praxe na výpočet objemu a obsahu válce. Rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti a umí je sestrojit, zná základní pravidla přesného rýsování a užívá je v praxi, sestrojí základní konstrukční úlohy (osa úsečky, osa úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti, soustředné kružnice), řeší konstrukční úlohy na sestrojování trojúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků, provádí rozbor konstrukční úlohy, zápis postupu konstrukce pomocí symboliky, provedení konstrukce a diskusi k počtu řešení.	Kružnice a kruh. Vzájemná poloha přímky a kružnice. Vzájemná poloha dvou kružnic. Délka kružnice. Obsah kruhu. Thaletova kružnice. Válec. Opakování – krychle, kvádr, hranol. Rotační válec a jeho povrch. Objem válce. Konstrukční úlohy. Množiny všech bodů dané vlastnosti. Jednoduché konstrukce. Postup řešení konstrukční úlohy. Konstrukce trojúhelníků. Konstrukce čtyřúhelníků.	PČ – zavlažování pozemku. D – Ludolf van Ceulen. Z – vzdálenost míst na rovníku. PČ – objem a povrch nádrží. OSV – Kreativita (cvičení schopnosti vidět věci z různých úhlů pohledu a rozvoj nápaditosti a originality).	Mezikruží, středový úhel, oblouk kružnice a kruhová výseč (rozšiřující učivo). Rýsovací potřeby. Volné rovnoběžné a pravoúhlé promítání, sdružené průměty (rozšiřující učivo). Rýsovací potřeby. Rýsovací potřeby.

Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců). Provádí početní operace s lomenými výrazy. Řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech. Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací). Řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic. Užívá a zapisuje vztah nerovnosti. Řeší lineární nerovnice a jejich soustavy pomocí ekvivalentních úprav. Znázorní řešení lineárních nerovnic na číselné ose a zapíše řešení pomocí číselného intervalu. Zakreslí bod v PSS. Chápe pojem funkce. Rozlišuje lineární a kvadratickou funkci. Sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce. Užívá funkční vztahy při řešení úloh. Řeší úlohy z praxe na jednoduché i složené úrokování s využitím znalostí procent.	Opakování učiva 8. ročníku. Lomené výrazy. Rozklady výrazů pomocí vzorců. Rozklad výrazů na součin. Pojem lomený výraz. Početní operace s lomenými výrazy. Rovnice s neznámou ve jmenovateli. Soustavy rovnic. Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. Slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic. Nerovnost. Nerovnice, soustavy nerovnic. Lineární nerovnice. Soustava lineárních nerovnic. Funkce. Pravoúhlá soustava souřadnic. Pojem funkce a graf. Lineární funkce (přímá úměrnost). Kvadratická funkce. Finanční matematika. Základní pojmy finanční matematiky	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (čtení z grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu). OSV – Rozvoj schopností poznávání (plat, srážky, úroky).	Rýsovací potřeby.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozliší shodné a podobné útvary. Užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách (rozdělení úsečky, změna úsečky). Charakterizuje jednotlivá tělesa. Umí narysovat síť a z ní těleso vymodelovat. Vypočítá povrch a objem těles s využitím vzorců. Zná vztahy mezi úhly a stranami v pravoúhlém trojúhelníku (sinus a tangens ostrého úhlu). Užívá vzorce sinus a tangens pro řešení pravoúhlého trojúhelníku. Používá tabulky a kalkulačku. Řeší slovní úlohy.	Podobnost. Věty o podobnosti trojúhelníků sss, sus, uu. Tělesa. Kužel. Jehlan. Koule. Povrch a objem těles. Goniometrické funkce. Sinus. Tangens. Závěrečné opakování.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (plány). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (spotřeba materiálu, stavebnictví).	Rýsovací potřeby. Kalkulačka. Kalkulačka, tabulky.

Ročník: 6.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Informatika je vyučován na 1. stupni v pátém ročníku a na 2. stupni v šestém ročníku v časové dotaci 1 hod. týdně. Všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium. 2. stupeň navazuje na 1. stupeň, procvičuje a dále rozšiřuje ovládání PC a vhodného software. S předmětem Informatika okrajově souvisí volitelné předměty Informační technika, Práce s internetem, Grafika na počítači a Počítače v praxi. Tyto předměty se zabývají konkrétní problematikou a dále rozšiřují získané vědomosti a dovednosti povinných předmětů Informatiky. Žáci jsou v hodinách Informatiky děleni do dvou skupin, tím je zajištěna individuální možnost ovládání PC.

Obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se realizuje ve výše zmíněných předmětech. Žáci mohou pracovat s informačními technologiemi – počítači v odborných učebnách i v domovských třídách (v rámci 1. stupně). Záměrem je, aby v jednotlivých předmětech mohli procvičovat, získávat informace – znalosti a dovednosti pomocí počítačů v běžných vyučovacích hodinách. V odpoledních hodinách jsou pro žáky zpřístupněny odborné učebny s výpočetní technikou prostřednictvím několika kroužků vedených na naší škole.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a bezpečné a smysluplně orientované práci na internetu. Pro vzájemnou komunikaci, komunikaci se svým učitelem, prezentování, třídění, výměně a předávání informací a souborů se učí používat elektronickou poštu.

Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací. Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v průběhu celoroční výuky realizují také některé tematické okruhy z průřezových témat:

- Mediální výchova (*Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením),
- Osobnostní a sociální výchova (*Komunikace* – komunikace v různých situacích; informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, řešení konfliktů, vysvětlování),
- Multikulturní výchova (*Lidské vztahy* – vzájemné se poznávání ve skupině, poznávání lidí při společné komunikaci na internetu),
- Výchova demokratického občana (*Občan, občanská společnost a stát* – odpovědnost za své činy).

V předmětu klademe důraz na životní kompetence: tvořivost (nalézá další cesty vedoucí k dosažení výsledků), práci s informacemi a jejich prezentaci, podnikatelské dovednosti, řešení problémů, zodpovědnost a spolupráce (dohodne se o práci, jejím průběhu a výsledcích), komunikace (dorozumí se s ostatními lidmi). Používané formy a metody výuky jsou frontální a skupinové.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným softwarem, spolupráci s ostatními žáky, náповědu u jednotlivých programů, odborné časopisy, internetové zdroje apod.
- v pravidelné měsíční soutěži se učí vyhledávat informace na internetu, zhodnocují jejich věrohodnost.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni i k jiným způsobům komunikace, než které znají v klasických předmětech (komunikace formou školní sítě, e-mailu – odevzdávání některých prací, školní soutěže...)
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla, bezpečnost osobních dat a právo na soukromí (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní, hygienická a ergonomická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro práce zadané v jiných předmětech, pro hledání informací důležitých k profesnímu růstu

Výstupy z RVP ZV

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, vyhledává informace na portálech
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru

- ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zopakuje si zásady bezpečnosti při práci na PC, hygieny a ergonomie na pracovišti. Vysvětlí dodržování zásad na PC a internetu, předvede správné sezení před monitorem, držení myši, nastavení monitoru – vliv na naše zdraví. Chápe rychlost vývoje PC technologií (zastarávání PC), formou krátkých referátů zachycuje trendy a novinky v současném technickém vybavení PC, umí pracovat se skenerem a digitálním fotoaparátem. Dokáže pohovořit o významu PC v dnešním světě. Zařadí jednotlivé programy do správné kategorie. Chápe jejich význam a užitek. Dokáže program nainstalovat i zaktualizovat. Dokáže ochránit svůj PC pravidelně aktualizovaným antivirovým programem a dalšími programy odhalujícími nebezpečné kódy stahující se z internetu. Po vložení textu a jeho zformátování dokáže vložit obrázek, klipart či WordArt a upravit jej. Umí vložit tabulku a upravit ji.	Bezpečnost a zásady při práci na PC. Desatero bezpečného pohybu na internetu. Hardware – historie PC, moderní trendy. Software – rozdělení na systémové a uživatelské programy. Kategorie freeware, shareware, demo, open source. Antivirová ochrana PC. Boj proti spywaru, phishingu a dalším nebezpečným kódům. Textový editor MS Word – rozšiřující práce.	OV – práva, morálka, nelegální činnost na internetu. D – 2. světová válka. OV – zákon o autorských právech. VDO – Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy). ČJ – kontrola pravopisu v textovém editoru (červené podtržení textu).	Po přečtení jednoho bodu je vedena s žáky diskuze k významu jeho dodržování. Diskuze k nebezpečným vlivům při hraní her. Žák si přinese obrázek či fotografii a provede její oskenování. Vznik programu a náklady spojené s jeho tvorbou, autorská práva, licence, multilicence, výhody registrovaného uživatele, výhody a kontrola užívání legálního softwaru (softwarové pirátství, legální stahování z internetu). Důležitost aktualizace – připojení k internetu. Nebezpečné webové stránky. Zpracovává informace získané z různých zdrojů v textovém editoru – dokáže vytvořit rozvrh hodin, lenoch, dopis, formulář.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Naučí se prohlížet fotografie a jejich jednoduchou úpravu. Chápe rozdíly mezi veřejnou a neveřejnou PC sítí, důvody vzniku celosvětové sítě, internet jako informační dálnici. Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. Komunikuje pomocí e-mailové schránky, vyzkouší si psaní sms zpráv, krátkou komunikaci po chatu, rozumí programům ICQ a Skype. Dokáže přes mikrofon vytvořit vlastní záznam, ten dále upravovat. Poslouchá hudbu či sleduje krátká videa stažená legálně z internetu.	Grafický editor – úprava digitální fotografie, obrázku. Počítačové sítě (internet, intranet). Internet – jak funguje? Jeho historie. Školní intranet a jeho využití, zálohování dat. Vyhledávání, třídění a zpracování informací. Další způsoby komunikace na internetu. Práce s audio a video soubory.	VV – vytvoření nejrůznějších efektů z původního obrázku. D – období studené války (SSSR x USA). MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením). OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích; informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, řešení konfliktů, vysvětlování). MKV – Lidské vztahy (vzájemné se poznávání ve skupině, poznávání lidí při společné komunikaci na internetu). OV – zákon o autorských právech.	Dokáže vytvořit pomocí programu Zoner Photo Studio 8 kalendář s vlastními fotkami. Upraví svoji fotografii a vytvoří si průkazku. 3D video zachycující fungování internetu, intranetu. Ukázka školního intranetu. Zpracování práce na zvolené téma v programu MS Word. Informace umí vložit do textového editoru a dále upravovat, tisknout. Umí uložit obrázek z internetu. Společná komunikace s žáky po chatu.

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického povědomí
- pochopení uceleného obrazu hlavních vývojových linií v českých i světových dějinách
- rozvíjení schopností orientací v čase
- pochopení kauzality dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- zeměpis – orientace na mapě, územní rozsah států a jejich změny v průběhu století, rozlišení světových stran,
- přírodopis,
- chemie,
- matematika,
- fyzika – vědecké poznatky získané po staletí, osobnosti vynálezců,
- jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba, osobní přínos spisovatelů pro dějiny své země,
- výtvarná výchova – významní umělci a jejich cíle, stavební slohy a jejich charakteristika,
- tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry a jejich prosazování v dějinách,
- hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé a jejich dílo,
- občanská výchova – člověk a společnost, stát a jeho úloha ve společnosti, lidská a občanská práva, různé volební systémy.

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – komunikace v třídním kolektivu, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, cvičení poznávání a naslouchání druhému.

VDO – demokracie v Athénách a novověku, občanská práva, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie.

EV – úloha přírody při vzniku prvních civilizací, dopad průmyslové revoluce na přírodu.

MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení, vztahy mezi kulturami a poznávání jiných kultur.

VMEGS – integrace Evropy, vliv Říma na formování raně středověkých států, vznik evropských států, křížové výpravy, reformace, buržoazní revoluce, první a druhá světová válka jako mezníky vývoje, OSN, vojenské bloky, revoluce 1989.

MV – národní obrození, vývoj medií – rádio, televize a jejich vliv na myšlení člověka.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- učí žáky používat správnou terminologii a symboliku
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z jiných předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák

- vyhledává a roztrídí informace a systematicky je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- používá obecně užívané termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje poznatky získané z různých vzdělávacích oblastí a vytváří si ucelenější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje různé formy práce (diskuse, výklad, kreslení, řešení rébusů, vyhledávání poznatků na počítači)
- užívá metod, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti v životě
- samostatně řeší problémy pomocí různých způsobů řešení
- kriticky myslí, činí správná rozhodnutí, která je schopen obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému, výstižnému a vhodnému vyjadřování
- vede k naslouchání promluv druhých lidí
- zařazuje do výuky diskusi
- vede žáky k věcné argumentaci
- učí žáky práci s různými typy textů
- vede žáky k využití informačních a komunikačních technologií

Žák

- formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se přesně, výstižně, vhodně v mluveném i písemném projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim a vhodně na ně dovede reagovat
- zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů, záznamů
- využívá informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivou atmosféru ve třídě
- povzbuzuje žáky a zvyšuje jejich sebedůvěru
- podle potřeby pomáhá žákům v různých činnostech

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě ve třídě, uvědomuje si potřebu spolupracovat s druhými při řešení problému

Kompetence občanské

Učitel

- vychází při výuce ze společenského i přírodního dění
- vychovává žáky k ohleduplnosti
- vede žáky k prozkoumávání různých názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

- trvá na dodržování kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Výstupy z RVP ZV

Člověk v dějinách

- uvede příklady zdrojů informací o minulosti
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Počátky lidské společnosti

- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- uvede příklady archeologických kultur na našem území

Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury

- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstruje přínos antické kultury, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Křesťanství a středověká Evropa

- rozpozná podstatnou změnu evropské civilizace, způsobenou příchodem nových etnik, christianizace a vznik států
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko – slovanské a islámské kulturní oblasti
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Objevy a dobývání. Počátky nové doby.

- vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádají reformu církve
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Modernizace společnosti

- vysvětlí ekonomické, sociální a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek
- porovná fáze utváření českého státu v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- uvede požadavky formulované v evropských revolucích
- na příkladech demonstuje základní politické proudy
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Moderní doba

- na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách, rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, rozpozná destruktivní sílu totalitarizmu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Rozdělený a integrující se svět

- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Osvojí si práci s časovou přímkou. Osvojí si základní periodizaci dějin. Dokáže pracovat s pojmy prostor, čas. Uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti. Dovede pojmenovat instituce, v kterých jsou shromažďovány. Rozliší vývojová stadia člověka. Pochopí způsoby obživy a soužití lidí. Uvědomí si podmínky a důsledky přechodu zemědělství. Pochopí podmínky vzniku řemesel. Pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu. Uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa.	Pravěk. Úvod do učiva. Význam zkoumání dějin. Získávání informací o dějinách. Historické prameny. Starší doba kamenná. Způsob života u jednotlivých vývojových typů člověka. Mladší doba kamenná. Způsob života a obživy. Počátky řemesel. Doba bronzová a železná. Rozvoj řemesel a obchodu. Počátky řemesel. Naše země v pravěku. Kultura únětická, mohylová, popelnicových polí. Shrnutí.	Z – světové strany, světadíly. VV – pravěké malby. OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích). OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj sociálních dovedností). OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (mezilidské vztahy a řešení problémů). EV – Vztah člověka k prostředí (člověk a příroda). Z – zemědělské oblasti. Z – orientace v mapě.	Pomůcky: historické mapy, texty, dějepisné atlasy, obrázkové encyklopedie, historická beletrie, soubory historických pojmů, internet, video, PC (ve všech ročnících).

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států. Seznámí se s podstatou společenského uspořádání. Seznámí se s projevy náboženských představ. Uvědomuje si podstatu antické demokracie, Chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury. Uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých. Pochopí prolínání kulturních vlivů. Učí se chápat formy státní moci. Získá představu o životě a jednání společenských skupin a jednání významných osobností. Popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše. Uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států. Dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky. Uvědomuje si rozdílný vývoj v různých částech Evropy.	Starověk. Oblasti starověkého východu. Hlavní rysy oblastí. Vývoj společnosti. Náboženské představy. Počátek písma a kultury. Přínos starověkých civilizací. Shrnutí. Řecko. Kořeny řecké civilizace. Archaické a klasické období. Makedonie. Helénismus. Řím. Království. Republika. Císařství. Počátky křesťanství. Římská kultura. Rozpad římské říše. Shrnutí. Opakování učiva 6. ročníku.	EV – Základní podmínky života (úloha přírody při vzniku prvních civilizací). VV – řecké umění. ČJ – eposy, řecké báje a pověsti. VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie v Athénách). Z – orientace na mapě. ČJ – římské báje. VDO – Občan, občanská společnost a stát (občanská práva). VM EGS – Jsme Evropané (integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy).	Zdůraznit osobnost Alexandra Makedonského.

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Naučí se periodizaci středověku. Seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formováním národních států. Učí se chápat úlohu křesťanství a víry. Uvědomí si obohacení Evropy kulturními podmínky z jiných oblastí světa. Seznámí se s prvními panovnickými dynastiemi a jejich úlohou při vzniku států. Uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí. Učí se charakterizovat životní styl soudobé společnosti. Seznamuje se se změnami politickými, hospodářskými a kulturními. Uvědomí si rozmach českého státu a jeho význam ve střední Evropě. Chápe dobový životní styl z hlediska sociálního i etnického.	Opakování. Krise císařství. Křesťanství. Zánik západořímské říše. Středověk Nový etnický obraz Evropy. Byzantská, arabská a francká říše. První státní útvary na našem území. Český stát v době knížecí. Formování prvních státních celků v Evropě. Boj mezi světskou a církevní mocí. Křížové výpravy. Románská kultura. Shrnutí. Vrcholný středověk. Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam. Český stát za vlády posledních Přemyslovců. Nástup Lucemburků a vláda Karla IV. Gotická kultura a první univerzity.	VV – byzantské, arabské umění, románský sloh. ČJ – české pověsti, první písemné památky, kroniky. OV – národ, vlast. VMEGS – Jsme Evropané (formování raně středověkých států, křížové výpravy). MKV – Etnický původ (náš etnický původ). ČJ – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny – Hus, rozvoj vzdělání. VV – gotické umění. HV – gotická hudba, husitské písně.	Důraz na české osobnosti.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se s jevy, které vedly ke kritice církve a vyústily v české reformaci. Učí se chápat toleranci a intoleranci v historii. Uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí. Osvojí si periodizaci novověku. Seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí. Poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí. Seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli. Chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus. Snaží se porozumět postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy, rozdělené na katolický a reformní blok. Chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti.	Kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách. Pozdní středověk. Konflikt mezi Anglií a Francií. Doba poděbradská. Doba jagellonská. Raný novověk Humanismus a renesance. Objevné plavby a jejich důsledky. Náboženská reformace. Počátky absolutních monarchií. České země v předbělohorském období. Třicetiletá válka. Shrnutí učiva 7. ročníku.	MKV – Etnický původ (vztahy mezi kulturami, různá vyznání – katolictví, husitství). VV – pozdní gotika. VDO – Formy participace občanů v politickém životě (Magna charta 1215, vznik parlamentu). VV, HV – renesance. ČJ – humanismus v dílech českých autorů. MKV – Lidské vztahy (poznávání jiných kultur). OV – typy států, složky státní moci. MKV – Lidské vztahy (předsudky, stereotypy katolické církve).	Hus a jeho odkaz.

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie.	Opakování učiva 7. ročníku. Anglie za Cromwella.		
Seznámí se s vývojem v českých zemích a vybraných evropských zemích po třicetileté válce.	Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. Upevnění vlády Habsburků po třicetileté válce.	VV, HV – baroko (stavby, sochy, malířství, hudba). ČJ – baroko v české literatuře.	
Učí se rozpoznávat projevy barokní kultury.	Baroko a životní styl.	ČJ – osvícenství, klasicismus.	
Učí se chápat význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj.	Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství.	ČJ – počátky národního obrození.	
Pochopí pojem osvícenský absolutismus.	Marie Terezie a Josef II.		
Uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie.	Situace ve Francii, Rusku, Prusku.	VDO – Občan, občanská společnost a stát (USA, Francie – revoluce, Listina práv a svobod). VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (ústava).	
Chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu.	Vznik Spojených států amerických.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur. Seznámí se s prudkým rozvojem průmyslu jako předpokladem vzniku společenských změn, dopadem na životní prostředí. Uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti. Chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů. Seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození. Uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností. Chápe historický rozměr pojmu rasismus.	Období od konce 18. stol. do pol. 19. stol. Francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii a ostatní evropské státy. Napoleonské války a jejich důsledky. Průmyslová revoluce, modernizace společnosti. Národní a osvobozenecská hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj. Utváření novodobého českého národa. Rok 1848 v Evropě a v Čechách. Procesy sjednocování v Německu a Itálii.	VV, HV – klasicismus, romantismus. EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (průmyslová společnost, dopad na životní prostředí). VDO – Občan, občanská společnost a stát (občanská společnost). MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (NO – obroda českého jazyka, knihy, noviny). VMEGS – Jsme Evropané (revoluce 1848). ČJ – čeští romantici. MKV – Principy sociálního smíru a solidarity (rasismus – otrokářství v USA).	Důraz na Dobrovského, Jungmanna, Palackého.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran. Chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie). Učí se chápat 1. polovinu 20. století jako období dvou světových válek.	Opakování učiva 8. ročníku. Období od roku 1850 do roku 1914. Postavení českých zemí v 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé. Moderní doba – situace v letech 1914 – 1948. První světová válka. Situace v Rusku, ruské revoluce. Shrnutí.	ČJ,VV,HV –umění 2. pol.19. stol. a přelomu 19. a 20. stol. VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (vznik totalitního zřízení).	

Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Učí se chápat okolnosti vzniku samostatného Československa, jeho vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky. Uvědomí si změnu mezinárodně politických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu. Pochopí souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby. Chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese. Učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní evropské kultury k tomuto odkazu. Seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky, protektorátu. Učí se účt k odkazu účastníků odboje. Chápe poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948.	Vznik Československa, hospodářsko – politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy. Mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech. Počátky fašistického hnutí. SSSR v meziválečném období. Světová hospodářská krize a její důsledky. Nacismus v Německu. Kultura, věda a technika u nás v předválečném období. Cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky. Protektorát Čechy a Morava. II. světová válka. Domácí a zahraniční odboj. Mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa. Poválečné Československo v letech 1945 – 48	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (propaganda). VDO – Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy, formy vlády). MKV – Lidské vztahy (rasismus ve 20. stol., solidarita během válek). VMEGS – Jsme Evropané (I. a II. světová válka jako mezníky vývoje). VMEGS – Jsme Evropané (OSN). VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (totalitní režim). MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (propaganda).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím. Seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech. Učí se rozpoznat znaky totalitní společnosti. Učí se chápat vznik a existenci bipolárního světa. Uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých. Seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1968. Učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů. Seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik České republiky. Seznámí se s ustavením demokratického režimu České republiky.	Únorový převrat. Dějiny od pol. 20. stol. do současnosti. Postavení Československa a jeho začleňování do sféry vlivu SSSR. Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků. Vnitřní situace v zemích východního bloku a u nás a její vyústění do krizí. Rozpad sovětského bloku. „Sametová revoluce“. Rozpad Československa, vznik České republiky. Shrnutí. Opakování učiva 9. ročníku.	OV – mezinárodní organizace. VMEGS – Jsme Evropané (Východ proti Západu, NATO, Varšavská smlouva). VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (formy vlády, Charta 77). VMEGS – Jsme Evropané (revoluce 1989). MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (sdělovací prostředky a politika).	OSV – Kooperace a kompetice (projekt Nejoblíbenější historická osobnost).

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět občanská výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu občanská výchova je zaměřeno na:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- všeobecná orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti a jejich možné zapojení do občanského života
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život, vědomí solidarity a pomoci lidem v nouzi, v situacích ohrožení a obrany státu
- vedení žáků k sebepoznávání
- utváření představ žáků o právních, mravních předpokladech soužití, o hospodářském životě společnosti a o demokratických postupech při veřejném rozhodování, řízení a kolektivní obraně státu
- srovnávání společenských jevů ve vlastní zemi i v celosvětovém měřítku, utvoření představ žáků o společenských problémech a způsobech jejich řešení
- orientace v rozmanitých situacích osobního, citového, rodinného, pracovního a občanského života
- osvojení dovedností přiměřené mezilidské komunikace a společenského styku, vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názory, respektovat práva a názory druhých
- získání použitelných poznatků z oblasti práva, orientace v důležitých právních otázkách a jejich aplikace ve společnosti
- rozvoj finanční gramotnosti a osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a při mimořádných událostech
- přiblížení úkolů důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina (skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, projekty, video)
- beseda

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup:

- vedení žáků k ověřování důsledků
- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup:

- kladení otevřených otázek
- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup:

- zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup:

- vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Postup:

- dodávání sebedůvěry
- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Výstupy z RVP ZV

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti,
- ví, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně
- ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede jejich příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení

- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí
- uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů
- uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování

- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty seznámí se s původem a způsoby dodržování svátků. Uvádí příklady přísloví a pořekadel. Vysvětlí význam pojmu rodina, pochopí vztahy mezi členy rodiny a význam rodiny pro zdravý vývoj jedince. Rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvádí způsoby jejich řešení. Seznámí se se slovem rozpočet a pochopí význam pro fungování hospodaření v rodině. Vysvětlí pojem domova z hlediska sounáležitosti k rodině, regionu, vlasti. Uvede příklady prvků, které pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí. Seznámí se se systémem našeho školství. Vysvětlí význam vzdělávání pro vlastní rozvoj. Zná základní pravidla školního řádu. Uvědomuje si svá práva a povinnosti. Pochopí význam a nutnost první pomoci. Seznámí se s možnými nebezpečími kolem nás. Seznámí se se zásadami první pomoci a při záchráně lidského života.	Rok v jeho proměnách. Kalendář. Svátky. Příspěvky a pořekadla. Rodina. Vztahy v rodině, funkce rodiny. Rodinné problémy, rozpočet. Domov. Pojem domova. Prostředí domova. Bydliště a jeho okolí. Vztah školy a rodiny. První pomoc, ohrožení života. Ochrana obyvatel za mimořádných událostí.	D – svátky, výročí. ČJ – přísloví, pořekadla. RV – rodina. OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; zodpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování - člověk neočekává protislužbu; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne). VDO – Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy). PŘ – přírodní katastrofy. CH – chemické látky. EV – Vztah člověka k prostředí (aktuální lokální ekologický problém).	Projekt „Rodokmen“. Projekt „Moje bydliště“. Beseda s policií ČR.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná státní symboly, seznámí se s hlavními mezníky našeho státu. Má povědomí o některých významných osobnostech a památkách. Pochopí pojmy lidská práva a povinnosti. Seznámí se s právy dětí. Učí se uplatňovat své právo slušným způsobem.	Má vlast a její historie. Mini úvod do lidských práv.	D – historie ČR. ČJ – osobnosti v kultuře. Z – poloha, památky.	

Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pochopí důležitost výchovy, rozpozná negativní vlivy a eliminuje je. Vhodně volí způsob komunikace vzhledem k aktuální situaci. Vysvětlí obsah pojmu kultura, odlišnosti jiných kultur. Seznámí se s funkcemi umění, rozliší druhy umění, respektuje vkus druhých. Seznámí se s náboženskými systémy a jejich principy, respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí. Upevní si znalost slušného chování. Cení si krásy naší země, aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí, zná různé způsoby ochrany životního prostředí. Rozlišuje důležité potřeby a snaží se je uspokojovat bez poškození druhých. Chrání vlastní majetek, respektuje cizí, rozlišuje druhy vlastnictví. Umí vysvětlit, co ovlivňuje životní úroveň lidí.	Život mezi lidmi. Vliv rodiny, školy, vrstevníků. Komunikace, media. Člověk a kultura. Kultura a umění. Víra a náboženství, nejstarší formy náboženství. Pravidla slušného chování. Přírodní a kulturní bohatství. Krása naší země. Ochrana přírodního a kulturního bohatství. Majetek v našem životě. Naše potřeby. Majetek a vlastnictví. Mít nebo být.	OSV – Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání). D – druhy náboženství. PŘ – životní prostředí. Z – ČR. EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje, zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).	Návštěva muzea (aktuální výstava). Projekt „Krásy naší vlasti“.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se s různými způsoby podílení se na veřejném životě. Obhajuje principy demokracie. Rozlišuje různé formy státu Vysvětlí význam voleb, rozlišuje druhy voleb. Uvědomí si potřebu vzájemné spolupráce. Zajímá se o dění ve světě. Přistupuje k lidem bez předsudků. Dovede uvést příklady mezinárodních organizací. Ví, jak se zachovat při varovném signálu, a dovede vysvětlit jednotlivé složky integrovaného záchranného systému. Uplatňuje svá práva v konkrétních situacích. Posuzuje svá práva a práva jiných. Seznámí se s Všeobecnou deklarací lidských práv. Odlišuje práva od povinností. Prohloubí si poznatky o různých druzích diskriminace.	Řízení společnosti. Stát. Demokracie, volby. Svět kolem nás. Spolupráce mezi zeměmi Evropy. Tolerance k národnostním menšinám. Nadnárodní společenství. Ochrana obyvatel za mimořádných událostí. Lidská práva. Dokumenty o lidských právech. Rovnost a nerovnost lidí. Svoboda a autorita člověka. Morálka a mravnost.	VDO – Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku, Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému, právo, spravedlnost, diferenciacie, různorodost, principy soužití s minoritami, vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů). D – dějiny státu. VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa). Z – Evropa. D – dějiny Evropy.	

Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poznává sebe sama, uvědomuje si své klady a zápory, formuluje své cíle a možnosti. Orientuje se ve světě prostřednictvím smyslového poznávání. Využívá zkušenosti získané učním a uchované v paměti. Poznává své schopnosti a uvědomuje si, jak city ovlivňují naše poznání i jednání. Přiměřeně se vyjadřuje a prosazuje v životě. Seznámí se se způsoby řešení konfliktů. Uvědomuje se vztah mezi svojí tělesnou a duševní stránkou. Porozumí pojmu stres, konflikt. Uvědomí si důležitost zdraví pro život. Seznámí se se základními ekonomickými pojmy a porozumí jim. Poznává ekonomické pojmy i v praktickém životě. Využívá způsoby komunikace při nákupu. Orientuje se ve výrobních a nevýrobních odvětvích.	Osobnost. Psychický a fyzický vývoj člověka. Sebepoznání. Sebehodnocení. Psychické stavy a procesy. Poznávání a vnímání. Myšlení a paměť. Způsoby učení. Prožívání. Člověk v sociálních vztazích. Způsoby chování ve společnosti. Vyjádření vlastního názoru a postoje. Pojem zdraví, pravidlo zdravého života. Hospodaření. Základní ekonomické pojmy. Tržní hospodářství. Tvorba ceny a inflace. Prodej, nákup.	RV – osobnost. PŘ – člověk. OSV – Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně).	Projekt

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se se základními pojmy práva. Vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami. Uvědomí si potřebu dodržování pravidel ve společnosti. Seznámí se s Ústavou ČR. Uvědomí si význam našeho právního a mocenského systému. Seznámí se s významem soudní moci. Upevní své znalosti o základních lidských právech a povinnostech. Seznámí se s různými druhy politických stran.	Právní minimum. Právo a morálka. Právo jako systém a nutnost. Zákony. Moc zákonodárná, výkonná a soudní. Základní práva a svobody. Obrana státu. Politika a právo v Evropě. Základní práva spotřebitele. Protiprávní jednání včetně korupce.	VDO – Formy participace občanů v politickém životě (volební systémy a demokratické volby a politika, parlamentní, krajské a komunální volby; obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí .	Beseda s kurátorkou na téma „Právní zodpovědnost mládeže“.

Vyučovací předmět: Občanská výchova**Ročník: 9.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pochopí význam řízení obce. Seznámí se se systémem komunálních voleb. Pochopí význam pojmů – státní občanství, imigrace, demokratická společnost. Uvědomí si význam členství v Evropské unii pro ČR. Získá informace o základních právních pojmech. Seznámí se právy a povinnostmi občana. Porozumí základní problematice vlastnictví. Seznámí se s Ústavou ČR a Listinou základních práv a svobod. Seznámí se se základní problematikou majetkoprávních vztahů. Pozná orgány právní ochrany a sankce. Seznámí se s problematikou trestního práva a trestní odpovědnosti. Pochopí zodpovědnost za vlastní chování a jednání.	Člověk jako občan. Občan a právo. Právní ochrana.	VDO – Formy participace občanů v politickém životě (obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí). D – historie našeho státu.	Beseda se starostou města. Beseda s kurátorkou na téma „Trestní zodpovědnost mládeže“.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Učí se zodpovědně volit životní cíle na základě vlastního sebepoznání a sebehodnocení a nachází cesty k plánování vlastní budoucnosti. Uvědomí si důležitost získávání informací pro volbu povolání. Seznámí se se způsoby komunikace při hledání zaměstnání. Rozumí základním pojmům pracovního práva – pracovní smlouva, výpověď, rozvázání pracovního poměru, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. Vysvětlí význam rodiny z pohledu práva. Uvede příklady právní zodpovědnosti rodičů. Seznámí se s problematikou ekonomiky státu. Zná význam státního rozpočtu. Pochopí význam zachytivé sociální sítě. Vyjmenuje některé peněžní ústavy a vysvětlí pojmy úrok a úvěr. Získá základní představu o právních subjektech podnikání. Uvede příklady některých globálních problémů v současnosti a jejich důsledků pro život lidstva. Uvede příklady některých projevů globalizace a objasní její klady a zápory. Uvede příklady ohrožení ekologické rovnováhy na naší planetě. Uvědomí si význam svého vlastního názoru a rozhodování.	V pracovním poměru. Volba povolání. První zaměstnání. Rodina a zákony. Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing. Rozpočet státu – typy a jejich odlišnosti, význam daní. Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků. Globální svět. Projevy globalizace, včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení. Významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.). Životní perspektivy.	PČ – volba povolání. RV – zákon o rodině. PŘ – ekologický přírodopis. Z – svět a jeho problémy, změny v krajině. EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (doprava a životní prostředí, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace).	Návštěva Úřadu práce. Projekt „Rodinný rozpočet“. Projekt „ Ohrožená planeta “.

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku po 2 hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost fyzikálních poznatků a jejich aplikací v praktickém životě
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- využívá poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat (VDO)
- rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MV)
- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (VMEGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- učí žáky samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Žák:

- poznává souvislosti zkoumání ve fyzice a ostatních přírodních vědách
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Žák:

- samostatně řeší problémy, vyhledává informace k řešení problémů
- volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické a matematické postupy
- porovnává mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- vede žáky k práci ve skupinách založené na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- učí se přijímat kritiku a poučí se z ní
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a grafů
- naslouchá promluvám jiných lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinového vyučování, vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska
- ovládá a řídí svoje jednání a chování

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (např. havárie jaderných energetických zařízení)

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti (upřednostňování obnovitelných zdrojů, šetření elektrickou energií)

- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla – ochrana zdraví a ochrana životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti v praxi
- dodržuje zásady bezpečnosti při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Výstupy z RVP ZV

Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

- havárie jaderných energetických zařízení

Látky a tělesa

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Pohyb těles. Síly

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- změří velikost působící síly

- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
- aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

Mechanické vlastnosti tekutin

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
- předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

Energie

- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
- určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Zvukové děje

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Elektromagnetické a světelné děje

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

- zapojí správně polovodičovou diodu
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Vesmír

- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ví, jak se chovat v případě havárie jaderného energetického zařízení. Rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles. Popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší. Rozpozná, zda na dané těleso působí síla, ujasní si, že může působit při dotyku i na dálku, změří sílu siloměrem. Rozlišuje tři základní fyzikální pole – gravitační, elektrické, magnetické. Ví, kolem jakého tělesa existuje, jak se nazývá síla, kterou působí, a mezi jakými tělesy zprostředkuje vzájemné silové působení. Správně používá pojem atom, molekula, iont. Má představu o tom, z čeho se skládá atom. Pochopí, že mnoho jevů souvisí se zelektrováním těles. Naučí se tělesa elektrovat třením, elektrické síly mohou být přitažlivé i odpudivé. Zjistí, zda na těleso působí magnetická síla. Dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích. Ověří existenci magnetického pole. U konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry.	Havárie jaderných energetických zařízení. Látka a těleso. Síla, vzájemné působení těles. Gravitační, elektrické a magnetické pole. Složení látek z částic, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron). Elektrické vlastnosti látek. Magnetické vlastnosti látek, magnetické pole.	PŘ – rozdělení přírody na živou a neživou. EV – Základní podmínky života (změny skupenství – počasí, srážky atd.) TV – silové sportovní disciplíny. Z – postavení Země ve vesmíru. OSV – Kooperace a kompetice (práce s kompasem a buzolou, orientace na mapě, určování světových stran).	Siloměr, ocelové válečky. Polyethylenové proužky. Tyčové magnety, magnetky, ocelové piliny. Kompas, buzola, glóbus.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ovládá značky a jednotky základních veličin. Umí vyjádřit hodnotu veličiny a přiřadí jednotku.	Fyzikální veličiny.	Z, PŘ, TV – fyzikální veličiny používané v těchto předmětech.	
Změří délku tělesa, výsledek umí zapsat a vyjádřit v různých jednotkách.	Délka.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (soustava jednotek SI).	Délková měřidla.
Změří objem kapalin a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek.	Objem.	M – převody jednotek, převodní vztahy.	Odměrný válec, odměrky.
Změří hmotnost pevných těles a kapalin na rovníramenných a digitálních vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce.	Hmotnost.	TV – význam hmotnosti ve sportu. PŘ – hmotnost živočichů. OV – dopravní značky.	Rovnoramenné a digitální váhy, závaží.
Získá představu o pojmu hustota, pozná dvě jednotky hustoty a řeší jednoduché příklady.	Hustota, výpočet hustoty látky.	Z – závislost hustoty na teplotě – příčiny vzniku větru, plovoucí ledovce, Mrtvé moře. EV – Základní podmínky života (vliv oteplování na životní prostředí).	Krychličky o objemu 1cm ³ z různých látek, digitální váhy.
Změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin.	Čas, měření času.	Z – zdánlivý pohyb slunce a měsíce po obloze, rovnodennost. ČJ – původ slov sekunda, vteřina.	Časová měřidla.
Změří teplotu pomocí teploměru, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot. Předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší.	Teplota, teplotní roztažnost těles.	EV – Vztah člověka k prostředí (oteplování Země jako důsledek spalování fosilních paliv). PŘ – teploty různých živočichů, popáleniny, omrzliny, úžeh, úpal. Z – vegetační pásma, teplota na povrchu Slunce a planet.	Měřidla teploty.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje pojmy elektrický proud a elektrické napětí. Umí sestavit jednoduchý elektrický obvod a používá schematické značky. Zná příklady elektrických vodičů a izolantů, zásady správného užívání elektrických spotřebičů. Pozná, že v okolí vodiče, kterým prochází elektrický proud, vzniká magnetické pole. Zjistí, jaké vlastnosti mají magnetické indukční čáry v okolí vodiče. Naučí se, jak můžeme měnit proud a pochopí funkci elektromagnetu a jejich užití v praxi. Naučí se sestavovat složitější elektrické obvody. Osvojí si pojmy zapojení vedle sebe a zapojení za sebou. Seznámí se s hlavními zásadami bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči. Naučí se, jak poskytnout první pomoc při úrazu elektřinou.	Elektrický proud. Magnetické pole elektrického proudu. Rozvětvený elektrický obvod.	EV – Základní podmínky života (využívání elektřiny). EV – Vztah člověka k prostředí (třídění odpadu). PŘ – první pomoc při úrazu elektrickým proudem.	Prvky pro sestavení elektrického obvodu, pojistka. Cívka, elektrický obvod, magnetka, galvanometr, elektromagnet.

Vyučovací předmět: Fyzika**Ročník: 7.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ví, jak se chovat v případě havárie jaderného energetického zařízení. Rozhodne, zda je těleso v klidu nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu. Změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas. Určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas. Používá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu. Znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak. Rozeznává jednotlivé druhy sil. Umí změřit velikost působící síly. Určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů. Určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese. Využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil. Využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací.	Havárie jaderných energetických zařízení. Pohyb tělesa. Klid a pohyb tělesa. Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný. Rychlost rovnoměrného pohybu, okamžitá a průměrná rychlost pohybu tělesa. Síla. Gravitační pole. Gravitační síla a hmotnost tělesa. Skládání dvou sil stejného a opačného směru. Rovnováha dvou sil. Těžiště tělesa. Posuvné účinky síly. Pohybové zákony (první, druhý – kvalitativně, třetí) Otáčivé účinky síly. Rovnováha na páce a pevné kladce. Užití páky.	M – přímá úměrnost výpočty. M – grafické sčítání a odčítání úseček. EV – Vztah člověka k prostředí (silniční doprava – rozložení nákladu, škody na komunikacích). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (bezpečnost silničního provozu, setrvačnost – bezpečnostní pásy).	Tabulky, kalkulačka. Siloměr, pružiny, hranol s otvory pro pokusné určení těžiště. Souprava pro mechaniku, páka, kladka.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
V jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly. Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí. Změří třecí sílu. Užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu. Navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly. Užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení. Vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah pro výpočet hydrostatického tlaku k řešení problémů a úloh. Objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci. Porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině. Vysvětlí existenci a vznik atmosférického tlaku. Umí vysvětlit použití přetlaku a podtlaku v praktickém životě. Umí použít Archimédův zákon pro atmosférický vzduch.	Deformační účinky síly. Tlak. Tlaková síla. Tření. Třecí síla. Ovlivňování třecí síly v praxi. Mechanické vlastnosti kapalin. Pascalův zákon. Hydraulická zařízení. Hydrostatický tlak. Vztlaková síla působící na tělesa v kapalině. Potápění, plavání a vznášení se těles v kapalině. Mechanické vlastnosti plynů. Atmosférický tlak. Vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země. Tlak plynu v uzavřené nádobě.	M – převody jednotek. EV – Vztah člověka k prostředí (železniční a silniční doprava, přetěžování kamionů, škody na komunikacích). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (bezpečnost silničního provozu). M – výpočty. OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (záchrana tonoucího). Z – atmosféra Země. EV – Základní podmínky života (předpověď počasí, znečištění ovzduší, exhalace).	Kalkulačka, média, internet. Siloměr, podložky z různých materiálů. Tabulky, kalkulačka, kádinky, tělesa z různých materiálů. Deformační manometr.

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ví, jak se chovat v případě havárie jaderného energetického zařízení. Rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním používá vztah $W=Fs$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh. Z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností. Vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty. Rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením). Dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství). Rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace). Určí skupenské teplo tání u některých látek.	Havárie jaderných energetických zařízení. Mechanická práce. Výkon. Polohová a pohybová energie. Vnitřní energie tělesa. Tepelná výměna. Teplo přijaté a odevzdané tělesem.	PŘ – činnost svalů. TV – práce při sportech. OV – význam práce. PŘ – výkon zvířat s porovnáním výkonu člověka. OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů tvořivosti). CH – složení látek a atomů. PŘ – energetická hodnota potravin. CH – charakter chemické reakce. OV, PŘ – zásady první pomoci při omrzlinách a popáleninách.	Učebnice, tabulky. Literatura, internet. Tabulky, učebnice, literatura. Varná konvice, referáty, kádinky. Využití v praxi.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje. Objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě. Popíše funkci spalovacích motorů čtyřtákních a dvoutákních. Vysvětlí rozdíl složení naftových motorů. Ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole. Pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud. Objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové). Změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem. Dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem. Používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách ($A = U/I$). Pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben.	Změny skupenství Pístové spalovací motory. Elektrická síla, elektrické pole. Elektrický proud. Elektrické napětí. Pravidla bezpečné práce. Zkrat. Pojistka. Ohmův zákon. Odpor vodiče.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa). EV – Základní podmínky života (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání a šetření zdrojů). PŘ – význam elektrického proudu v živých tělech, vyšetření EKG, EEG. EV – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, rozmanitost vlivů na zdraví a možnosti a způsoby ochrany zdraví, bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu el. proudem). PŘ – úrazy elektrickým proudem.	Internet, literatura Učebnice, internet, literatura. Souprava pro elektřinu. Měřicí přístroje voltmetr a ampérmetr, baterie, propojovací kabely.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu. Volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí. Odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů. Určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí. Chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny. Využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří. Zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet. Rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí Určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka.	Jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod. Akustika. Zvuk, zdroj zvuku. Šíření zvuku. Odraz zvuku. Tón, výška tónu. Kmitočet tónu. Hlasitost zvuku.	OV – rozhlas, televize. D – bitva u Slavkova. PŘ – stavba a funkce ucha. EV – Vztah člověka k prostředí (nadměrná hladina zvuku).	Model ucha, ladička.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vysvětlí meteorologické prvky. Objasní rozdíly mezi jednotlivými sférami Země. Určí na vlhkoměru hodnotu. Vysvětlí způsoby měření srážek, změří tlak vzduchu na barometru, teplotu na teploměru, vyhledá v tisku informace o předpovědi počasí. Vysvětlí funkci ozónu a složek atmosféry. Vysvětlí princip skleníkového jevu.	Meteorologie. Základní meteorologické jevy. Problémy znečištění atmosféry, skleníkový efekt.	Z – meteorologie, přístroje. PŘ – skleníkový efekt, plyny, atmosféra. EV – Základní podmínky života (předpověď počasí, ovzduší – význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny).	Video, literatura, internet, obrazy.

Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ví, jak se chovat v případě havárie jaderného energetického zařízení. Žák prokáže znalosti z učiva 8. ročníku.	Havárie jaderných energetických zařízení. Opakování.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (výkladová hodina, tvorba referátů, LP). OSV – Seberegulace a sebeorganizace (řád učebny F, péče o pomůcky, dobrovolná účast ve fyzikální olympiádě). OSV – Komunikace (schopnost diskuse o fyzikálních jevech, referáty). OSV – Kooperace a kompetice (práce ve skupinách). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (neničit zařízení učebny F, péče o svěřené učební pomůcky).	Učebnice, sešit.
Žák spojuje magnetické pole s usměrněným pohybem částic s elektrickým nábojem v elektrickém poli, vysloví Ampérovo pravidlo pravé ruky a dokáže ho použít na příkladech, popíše elektromagnet, zvonek, jistič a elektromagnetické relé, při pokusu ukáže pohybové a otáčivé účinky magnetického pole na vodič, kterým prochází elektrický proud, popíše elektromotor, pomocí pokusu popíše elektromagnetickou indukci.	Elektromagnetické jevy.		Magnet, cívka, zvonek, jistič, elektromotor.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu, orientuje se v časovém grafickém znázornění – sinusoidě, prokáže znalost pojmu perioda a kmitočet, dokáže použít vzorec pro výpočet kmitočtu a periody, orientuje se v rozdílu mezi alternátorem a dynamem, popíše transformátor, používá transformační poměr, vysvětlí rozvodnou síť. Žák na základě pokusu popíše elektrolyzu, prokáže znalost pojmu elektroda, elektrolyt, popíše pokovování, popíše princip jiskrového výboje, elektrického oblouku a výboje ve zředěných plynech, popíše princip blesku a nebezpečí z toho plynoucí. Žák popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičů (fotorezistor, termistor), popíše vznik polovodiče typu P i polovodiče typu N, popíše princip polovodičové diody i způsob jejího zapojení v propustném i závěrném směru, prokáže, že ví, co je voltampérová charakteristika diody a dokáže se v ní orientovat, dokáže popsat užití diody jako jednoduchého usměrňovače a vznik tepavého proudu, vysvětlí přechod PN. Žák se řídí základními bezpečnostními pravidly pro práci s elektrickým proudem a elektrickými zařízeními, uvede příklady různých elektrických spotřebičů v domácnosti, vysvětlí princip	Střídavý proud. Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech. Vedení elektrického proudu v polovodičích. Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními.	EV – Ekosystémy (výroba a přenos elektrické energie). M – výpočty. VDO – Občan, občanská společnost a stát (elektrický proud – pravidla pro bezpečné zacházení).	Ampérmetr, graf, transformátor. Učebnice. Ukázky polovodičových součástek.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
uzemnění, rozliší barevně jednotlivé vodiče v zásuvce a vidlici, vyjmenuje nejdůležitější bezpečnostní předpisy a zásady, vysvětlí pojem zkrat a blesk, popíše postup první pomoci při úrazu el. proudem. Žák podá přehled elektromagnetických vln a jejich užití, vysvětlí pojem vlnová délka, zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu, popíše podstatu světla, prostředí, v jakém se elektromagnetické vlny šíří, vypočte u elektromagnetické vlny její kmitočet, popíše zdroje záření i jejich způsob užití. Žák rozpozná zdroje světla, ví, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu, využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí, určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem, na pokusech popíše lom světla na rozhraní různých optických prostředí, dokáže je graficky znázornit, vysvětlí lom na čočce spojné i rozptylce, dokáže určit, jaký obraz vznikne, popíše oko z fyzikálního hlediska, určí, jak napravovat základní optické vady (dalekozrakost a krátkozrakost), umí vysvětlit princip lupy, mikroskopu a dalekohledu.	Elektromagnetické záření. Světelné jevy a jejich užití.	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (sledování nejnovějších objevů, princip radiových a televizních vln, satelitů, televizní obrazovky, radaru, mobilních telefonů, systému GPS). M – výpočty.	Tabulka elektromagnetických vln. Souprava pro optiku, čočky, model oka, lupa, mikroskop, dalekohled.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák dokáže popsat stavbu atomu, vysvětlí pojmy nukleon, nuklid, zná nukleonové číslo, zná podstatu tří druhů záření (alfa, beta i gama), jejich nebezpečnost i způsoby ochrany před nimi, na některých známých radionuklidech popíše proces přeměny i užití radioaktivity v různých oborech činnosti, popíše řetězovou reakci i uvolňování jaderné energie, za pomoci obrázku popíše jaderný reaktor, zná možná nebezpečí jaderných reakcí i způsob ochrany, popíše historii jaderné energetiky, má znalosti o způsobech likvidace jaderného paliva, dokáže pohovořit o bezpečnosti jaderné elektrárny a ochrany před jaderným zářením.	Jaderná energie.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (výzkum jaderné energie ve světě). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (jaderný odpad, nebezpečné záření a ochrana před ním). EV – Vztah člověka k prostředí (likvidace jaderného odpadu). CH – atom, prvek.	Exkurze do jaderné elektrárny Dukovany. Periodická tabulka prvků.
Žák podá přehled všech těles ve Sluneční soustavě, popíše rozdíl mezi planetou a hvězdou, dokáže vysvětlit pojem Galaxie i polohu naší Země v ní, orientuje se v základních souhvězdích na obloze, zná stručné dějiny kosmonautiky.	Země a vesmír.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (technické vynálezy, lety do vesmíru). Z – planeta Země.	Exkurze do planetária.
Žák prokáže, že má ucelené a uspořádané základní vědomosti celé fyziky základní školy.	Čemu jste se ve fyzice naučili.		Závěrečné opakování.

Ročník: 8. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda v 8. a 9. ročníku po 2 hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek) a částečně s matematikou – chemické výpočty.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, ochota pomoci a spolupracovat, zodpovědnost každého jedince za své zdraví (OSV, VDO)
- zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (EV)
- výroba a potřeba energie (paliv) v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (VMEGS)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlením
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Žák:

- poznává souvislosti zkoumání v chemii a ostatních přírodních vědách
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Žák:

- samostatně řeší problémy, vyhledává informace k řešení problémů
- volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy

- porovnává mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických užívání symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Žák:

- formuluje, vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, grafů
- naslouchá promluvám jiných lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- učí se přijímat kritiku a poučí se z ní

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska
- konfrontuje své vlastní zkušenosti se zkušenostmi ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- společně se žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat a poskytnout první pomoc)
- seznamuje žáky se zásadami chování občanů při úniku nebezpečných látek

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel – povinnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla – ochrana zdraví a ochrana životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti v praxi
- zachází bezpečně s laboratorními pomůckami a chemickými látkami

Výstupy z RVP ZV

Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

- havárie s únikem nebezpečných látek

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
- objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

Směsi

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití

- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

Částicové složení látek a chemické prvky

- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Anorganické sloučeniny

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Organické sloučeniny

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů
- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Chemie a společnost

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Vyučovací předmět: Chemie**Ročník: 8.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě. Zná hodnocení nebezpečných látek a přípravků, varovné značky a jejich význam. Dovede poskytnout první pomoc. Zná telefonní číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc. Pozná skupenství a jejich přeměny. Rozliší fyzikální a chemický děj. Určí společné a rozdílné vlastnosti látek. Rozlišuje směsi a chemické látky. Umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí. Zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok. Zná vliv teploty, plošného obsahu povrchu na rychlost rozpouštění. Zná příklady z praxe. Umí vypočítat hmotnostní zlomek složek směsí a %koncentraci. Zná princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace. Umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí. Umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění.	Bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech. Látky, jejich vlastnosti, skupenství. Směsi. Směsi stejnorodé a různorodé. Roztoky. Složení roztoků. Oddělování složek směsí. Voda.	OČMS – havárie chemických provozů, únik nebezpečných látek. OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (odpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem). F – opakování učiva 6. ročníku. M – výpočty. EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek). PŘ – koloběh vody. F – skupenství, teplota varu, tuhnutí.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná hygienické požadavky na pitnou vodu. Zná hlavní znečišťovatele pitné vody. Zná procentový obsah hlavních složek vzduchu. Umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny. Zná hlavní znečišťovatele vzduchu, navrhne nejvhodnější preventivní opatření.	Vzduch.	EV – Základní podmínky života (voda a vzduch). MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (voda balená x z vodovodu). MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (kritický přístup k informacím z médií k problematice čistoty vody a vzduchu). VMEGS – Jsme Evropané (čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva, dotace EU na projekty ochrany čištění vody a ovzduší, význam zeleně obecně). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu). PŘ – význam kyslíku pro dýchání, potřeba čistého vzduchu pro zdraví.	
Zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo. Zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu. S PSP umí nakreslit schéma atomu. Umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu.	Částicové složení látek. Atom. Molekula. Ionty.	F – 6. ročník.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou. Zná české názvy a značky důležitých prvků. S pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak. Zná princip uspořádání prvků v PSP. Umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP. Umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP. Zná znění a význam periodického zákona. Zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy. Umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou. Určí počet atomů ve vzorci. Zná pojem elektronegativita. Umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP. Určí charakter chemické vazby podle elektronegativity. Zná význam symbolů v chemické rovnici. Rozliší reaktanty a produkty chemické reakce. Umí zapsat slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí. Umí zformulovat zákon zachování hmotnosti.	Chemické prvky Periodická soustava prvků (PSP). Chemické sloučeniny. Chemická vazba. Chemické reakce. Chemické rovnice. Zákon zachování hmotnosti.	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a životní prostředí). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami – těžké kovy, baterie z mobilních telefonů, součástky PC v odpadu...). EV – Vztah člověka k prostředí (znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici. Umí vysvětlit pojem halogenid. Zná pravidla názvosloví halogenidů. Umí vytvořit vzorec z názvu a naopak. Zná význam a užití NaCl. Umí vysvětlit pojem oxid. Zná pravidla názvosloví oxidů. Umí vytvořit vzorec z názvu a naopak. Zná význam a užití významných oxidů. Zná pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid. Podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid. Orientuje se na stupnici pH.	Jednoduché anorganické sloučeniny. Halogenidy. Názvosloví halogenidů. Významné halogenidy. Oxidy. Názvosloví oxidů. Významné oxidy. Kyselost a zásaditost roztoků, pH roztoků.	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost jedince za své zdraví – NaCl – hypertenze). EV – Vztah člověka k prostředí (solení silnic). MV – Interpretace vztahu, mediálních sdělení a reality (informace a názory v médiích k problematice solení vozovek, formulace vlastních názorů). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (zodpovědnost jedince za své zdraví – revize plynových spotřebičů v domácnosti, význam hromadné dopravy – oxidy ve výfukových plynech). VMEGS – Jsme Evropané (kamiony x železnice -dotace EU na snížení emisí). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (skleníkový efekt). EV – Základní podmínky života (vliv pH na život ve vodě, reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná rozmezí pH kyselin a zásad. Zná pojem pH indikátor. Zná barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univerzálního indikátoru. Zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě. Umí vysvětlit pojem kyselina. Zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých. Umí vytvořit vzorec z názvu a naopak. Zná vzorec, vlastnosti, význam a užití kyseliny chlorovodíkové, sírové a dusičné. Zná zásady bezpečné práce s kyselinami. Zná postup při ředění koncentrovaných kyselin. Umí poskytnout první pomoc při poleptání. Umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada). Zná pravidla názvosloví hydroxidů. Umí vytvořit vzorec z názvu a naopak. Zná vzorec, vlastnosti, význam a užití hydroxidu sodného, draselného, vápenatého a amonného. Zná zásady bezpečné práce s hydroxidy. Umí poskytnout první pomoc při poleptání.	Kyseliny. Názvosloví kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin. Významné kyseliny. Hydroxidy. Názvosloví hydroxidů. Významné hydroxidy.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (osobní zodpovědnost při práci s kyselinami a hydroxidy, poskytnutí první pomoci při poleptání, zabezpečení lékařské pomoci zraněnému). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů). OSV, EV – viz kyseliny.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně). Zná příklady užití neutralizace v praxi. Umí vysvětlit pojem sůl. Zná pravidla názvosloví solí. Umí vytvořit vzorec z názvu a naopak. Zná vybrané metody přípravy solí. Zná příklady použití solí z praxe. Zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna. Zná princip tvrdnutí malty.	Neutralizace. Soli. Názvosloví solí. Vznik solí. Vlastnosti solí.	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost při užívání chemických látek – hnojiva). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (nebezpečí nadměrného hnojení umělými hnojivy – stav plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy atd.).	

Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě. Zná pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce. Umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině. Pozná redoxní reakci. Zná princip výroby surového železa a oceli. Zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí. Zná princip galvanického článku. Zná užití galvanického článku v praxi. Zná příklady užití elektrolýzy v praxi. Zná pojem látkové množství, molární hmotnost. Umí vypočítat molární hmotnost sloučenin. Umí vypočítat hmotnost látky z jednoduchých chemických rovnic. Umí vypočítat molární koncentraci roztoku. Zná pojem rychlost chemické reakce. Zná srážkovou teorii. Zná faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí. Umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí. Umí třídit paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe. Zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie. Umí poskytnout první pomoc při popáleninách.	Bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech. Redoxní reakce. Výroba železa a oceli. Koroze. Galvanický článek. Chemické výpočty. Výpočty hmotnosti látek z chemických rovnic. Koncentrace. Rychlost chemických reakcí. Faktory ovlivňující rychlost reakce. Katalyzátory. Energie. Paliva. Hašení plamene. Zpracování ropy, zemního plynu a uhlí.	OČMS – havárie chemických provozů, únik nebezpečných látek. Z – naleziště rud, ocelářský průmysl. EV – Vztah člověka k prostředí (význam sběru starého železa a ostatních kovů jako průmyslové suroviny, hospodářské ztráty způsobené korozí železa). M – trojčlenka. Z – těžba ropy, uhlí, plynu. PŘ – ochrana přírody. OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (vlastní zodpovědnost za bezpečnou práci s topnými plyny a palivy).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasících přístrojů. Zná vliv produktů spalování na životní prostředí. Zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí. Zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku. Rozliší řetězec otevřený, uzavřený. Zná obecné vlastnosti uhlovodíků. Umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků $C_1 - C_{10}$. Umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce $C_1 - C_{10}$. Umí sestavit model uhlovodíků $C_1 - C_{10}$. Umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb. Zná vzorec, význam, užití methanu, ethanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu. Zná pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly. Zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek, derivát uhlovodíku. Umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny.	Uhlovodíky. Alkany. Alkeny. Alkiny. Cykloalkany. Areny. Deriváty uhlovodíků.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (oxid uhličitý jako skleníkový plyn, oxid siřičitý jako vedlejší produkt spalování uhlí – kyselá dešť, význam obnovitelných zdrojů energie). EV – Vztah člověka k prostředí (závislost světového hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teroristickými útoky). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy). MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (informace o haváriích tankerů). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky – zemní plyn, acetylen, benzen atd.). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků – rozpouštědla, ředidla, barvy).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná význam freonů. Zná vlastnosti a užití teflonu. Zná vzorec, význam, užití methanolu, ethanolu, glycerolu, fenolu. Zná pojem vícesytný alkohol. Umí vysvětlit rozdíl líh – denaturovaný líh. Zná podstatu alkoholového kvašení. Zná důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka.	Halogenderiváty uhlovodíků. Alkoholy a fenoly.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (znečišťování životního prostředí a odpadních vod organickými rozpouštědly a znečišťování životního prostředí v chemických výrobcích). EV – Vztah člověka k prostředí (poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva). CH – 8. ročník, destilace. OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu). VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (zákony o výrobě, prodeji a užívání alkoholických nápojů). MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (výsledky průzkumu o užívání alkoholických nápojů nezletilými).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu. Zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu. Zná pravidla bezpečné práce.	Karbonylové sloučeniny.	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost při práci s acetonem - karcinogenní látka). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (nakládání se zbytky organických rozpouštědel, acetonu aj.).	
Zná vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí, octové. Zná pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny. Umí zapsat obecné schéma neutralizace karboxylové kyseliny.	Karboxylové kyseliny.		
Umí zapsat obecné schéma esterifikace. Rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny.	Estery.		
Zná pojmy monomer, polymer, makromolekula.	Makromolekulární chemie.		
Zná rovnici a podmínky fotosyntézy. Zná rozdělení sacharidů. Zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů. Umí zařadit glukózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu. Zná jejich výskyt a význam. Zná podstatu diabetes.	Přírodní sloučeniny. Sacharidy.	PŘ – zelené rostliny. Z – pěstování cukrovky a cukrové třtiny, bavlníku, papírný v ČR. OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost za svojí výživu, nadměrný příjem cukru). EV – Vztah člověka k prostředí (stav tropických deštných pralesů).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozliší tuky podle původu. Rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe. Zná schéma rovnice vzniku tuků. Zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu. Zná princip a význam ztužování tuků. Zná princip zmýdlení. Umí vysvětlit rozdíl ve vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí. Zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam. Zná princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu. Zná význam DNA, RNA. Zná faktory poškozující bílkoviny. Umí vyjmenovat některé z funkcí bílkovin. Zná význam enzymů, hormonů, vitaminů. Zná zdroje nejznámějších vitaminů v potravě. Zná zásady zdravé výživy. Umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitečných vlastností a vlivu na životní prostředí. Zná rozdělení plastů podle vlastností. Zná běžně užívané zkratky plastů, jejich vlastnosti a užití. Zná význam recyklace plastů.	Tuky. Bílkoviny. Biokatalyzátory. Hormony. Vitaminy. Plasty. Syntetická vlákna.	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem tuků, cholesterol). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (znečištění odpadní vody saponáty). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost za svoji výživu). MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (informace o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (plasty v odpadech, význam recyklace, plasty jako globální problém lidstva). VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (zákony a předpisy odpadech, recyklaci plastů).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná významné chemické závody v ČR. Zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla atd. Zná pojmy léčiva, pesticidy, drogy, doping, karcinogeny. Zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání. Zná schéma výroby skla, porcelánu a keramiky. Zná význam hnojiv. Zná běžně užívané stavební materiály a pojiva.	Chemie v životě člověka.	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnost, zaměstnání).	

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda v 6. až 8. ročníku 2 hodiny a v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Oblast zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací části dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou F, CH, PŘ a Z, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných poznávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání

ve prospěch ochrany životního prostředí. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na území ČR, v Evropě i ve světě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, tím vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví a zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Kompetence k učení

V souvislosti s ekologickým přírodopisem se doporučuje:

- volit netradiční a nové metody a formy vyučování, vtahovat žáky do výkladu učiva na základě využívání informací z přímého pozorování okolní skutečnosti, samostatného získávání informací, řešit úkoly, prezentovat je, zařazovat aktuální informace
- vyhledávat a třídit informace o jednotlivých organismech, aktivně je zařazovat do systému, postupně vyvozovat systematické skupiny, pracovat s tabulkami a klíči

- znovu využívat základní pojmy, spirálovitě rozvíjet jejich obsah, hledat a uvádět souvislosti mezi různými skupinami organismů, mezi základními ději v přírodě, využívat mezipředmětové souvislosti
- pozorovat přírodu, zařazovat praktická cvičení, získávat základní dovednosti pozorování s využíváním lupy, mikroskopu, dalekohledu
- rozvíjet zájem o poznávání přírody, zadávat vhodné problémové úkoly k samostatnému řešení, využívat vazeb mezi tématy a tematickými celky učiva, využívat úkoly v učebnicích

Kompetence k řešení problémů

- předkládat otázky, hledat odpovědi na základě otázek v učebnici, využívat zkušenosti, úsudky, souvislosti, rozdíly a shody, přizpůsobení prostředí a způsobu života, probírat důsledky vlivů člověka na přírodu, souvislosti mezi způsobem života a zdravím, zamýšlet se nad problémy
- vyhledávat informace o jednotlivých organismech i o přírodních celcích, shromažďovat informace na základě vlastního pozorování v okolní přírodě, organismů v domácnosti, doporučené diskuse s rodiči apod., na základě využívání časopisů, televizních a rozhlasových pořadů, využívání internetu, postupně zvyšovat nároky na kvalitu informací, na jejich přehlednost, vhodně přitom žáky motivovat
- zadávat zpracování samostatných individuálních nebo skupinových referátů na základě získaných informací a zkušeností a vyžadovat jejich prezentaci – ústní, písemnou, formou kresby, fotografie, úpravou nástěnky atd., ukládat samostatné zpracovávání závěrů z pozorování přírody, z pokusů, z exkurzí na základě předem položených otázek
- hodnotit kvalitu zpracovaných referátů, oceňovat dobrou práci, povzbuzovat pro další aktivity, porovnávat přístupy k vyhledávání a zpracování informací o přírodě, navozovat spolupráci, oceňovat vytrvalost při poznávání přírody a přírodních dějů, zdůraznit důležitost získávání informací i prostřednictvím moderních komunikačních prostředků a procvičovat takové získávání informací při řešení zadaných úkolů
- organizovat diskuse o získaných informacích, diskuse na základě pozorování při praktických cvičeních, respektovat obhajování vyjadřovaných názorů, nazakazovat, ale logicky vyvracet nesprávné názory, diskutovat o odpovědnosti člověka za chování v přírodě, vybízet k hodnocení důsledků pozitivních i negativních vlivů a jevů v přírodě

Kompetence komunikativní

- vyžadovat souvislé odpovědi na zadanou otázku, zpracovávání popisů a úvah týkajících se přírody, zdraví, vztahů člověka k životnímu prostředí, změn v přítomnosti, důsledků pro budoucnost, spolupráce s ostatními předměty

- organizovat besedy s různými odborníky, v rámci třídy (u příležitosti Dne Země, ŽP, Dne vody)
- vybízet k využívání odborných textů, atlasů, map a webových stránek, k porovnávání zpráv získaných z tisku, z literatury, z různých informačních materiálů a vlastního pozorování, k vyjadřování názorů na okolní situaci v přírodě, v prostředí, na postoje lidí k některým problémům
- vytvářet situace pro navazování kontaktů mezi žáky – při diskuzích o okolní přírodě, o vztazích lidí k ní, o aktuálních místních problémech týkajících se zdraví, životního prostředí a ochrany přírody

Kompetence sociální a personální

- organizovat práci ve skupinách při pozorování přírody, laboratorních pracích, při hledání odpovědí na zadané otázky a při tom zapojovat všechny členy skupiny
- pozitivně hodnotit dobrou spolupráci ve skupinách, zdůrazňovat rovný přístup všech žáků ke zkoumání zadaných úkolů, oceňovat snahu, zručnost a pečlivost při řešení úkolů týkajících se přírody a péče o živé organismy, podněcovat zájem žáků méně schopných zvládat teoretické části učiva, vytvářet situace pro vnímání krásy a harmonie přírody a při pobytu v přírodě na celkový rozvoj osobnosti žáka
- vytvářet pocit spolupráce při pozorování v přírodě, oceňovat postřehy žáků, šikovnost při práci v praktických cvičeních, rozdělovat úkoly ve skupinách a navozovat diskusi ve skupinách, podporovat vzájemnou spolupráci
- pozitivně hodnotit zájem, snahu, spolupráci při zkoumání přírody a odpovědné citlivé postoje k přírodě – nejen vědomosti o ní

Kompetence občanské

- zdůrazňovat rovnost lidí, potřebu jejich vzájemné spolupráce, ohleduplnost k lidem hendikepovaným poškozením smyslových orgánů, ke starším a nemocným lidem, k těhotným ženám, důležitost vzájemné lidské pomoci při přírodních katastrofách, pomoc při úrazech, v nemoci, malým dětem
- zdůvodňovat význam ochrany jednotlivých organismů, rozmanitosti přírody na úrovni druhové, ekosystémové i genetické, důležitost zákonů v tomto smyslu, význam ochrany zdraví a odpovědnosti lidí za zdraví své i dalších lidí, právo na zdravé životní prostředí i povinnost odpovědného jednání v prostředí, připomínat význam spolupráce v celé republice i mezinárodní spolupráce při ochraně přírody
- prakticky ukazovat a procvičovat první pomoc při úrazech a probírat jednání v různých krizových situacích, vysvětlovat příčiny a následky ohrožení zdraví a přírody

- zdůrazňovat propojenost našich kulturních tradic se vztahem k přírodě, uvědomovat si, že součástí našeho historického dědictví a vlastenectví je i láska k naší přírodě, zapojení do soutěží
- učit myslet v souvislostech, chápat ekologické vazby v prostředí a systémové uspořádání v přírodě, uvědomovat si ohrožování základních podmínek života, možnosti a způsoby jejich ochrany, vlastní odpovědnosti v tomto smyslu, získávat dovednosti a návyky správného jednání vůči prostředí, svému zdraví a zdraví jiných lidí,
- zdůrazňovat spolupráci a aktivitu lidí u nás i na celém světě

Kompetence pracovní

- věnovat náležitou pozornost dodržování bezpečnosti při pobytu v přírodě, při praktických cvičeních, seznamovat žáky s pravidly bezpečného jednání v návaznosti na učivo o jednotlivých organismech, o člověku i přírodních celcích a o práci v přírodě
- diskutovat o výsledcích práce v okolí z hledisek ochrany přírody, udržitelnosti rozvoje a ochrany zdraví lidí, kriticky z tohoto pohledu hodnotit i ekonomické aktivity ve světě, v regionu, v místě bydliště
- ukazovat možnosti i problémy spojené s různými pracovními činnostmi v přírodě (v lesnictví, zemědělství, při ochraně přírody), při využívání přírody k rekreaci a pro turistiku, připomínat vlivy dalších lidských činností na přírodu a nezbytnost omezování negativních vlivů (doprava, stavebnictví, odpadové hospodářství), zdůrazňovat nároky na přípravu pro jednotlivé pracovní činnosti i pro přípravu k odpovědnému jednání vůči prostředí, seznámit s důležitostí a významem odpovědnosti každého člověka jako spotřebitele při ochraně životního prostředí a s označováním ekologicky šetrných výrobků a biopotravin
- vést k uvědomování si složitosti řešení problémů a významu respektování základních potřeb a podmínek života, využívat náměty z učebnic – vytvářet předpoklady pro napojování průřezových témat na učivo přírodopisu

Výstupy z RVP ZV

Obecná biologie a genetika

Žák:

Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.

Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlinnou a živočišnou a bakterií, objasní funkci základních organel.

Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů.

Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.

Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.

Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu.

Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.

Biologie hub

Žák:

Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.

Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.

Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků.

Biologie rostlin

Žák:

Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.

Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku.

Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.

Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.

Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.

Biologie živočichů

Žák:

Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.

Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje do hlavních taxonomických skupin.

Biologie člověka

Žák:

Určí polohu, objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.

Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.

Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.

Rozlišuje příčiny běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života.

Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.

Neživá příroda

Žák:

Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.

Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.

Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody.

Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě.

Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků.

Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.

Základy ekologie

Žák:

Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.

Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladů základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.

Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.

Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.

Praktické poznávání přírody

Žák:

Aplikuje praktické metody poznávání přírody.

Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody.

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák porovná pozorování pouhým okem, lupou, mikroskopem. Rozlišuje základní části květu. Umí použít termín organismus a orgán. Žák uvádí příklady lesních organismů a pojmenovává je. Uvede základní části ekosystému a rozlíší pojem ekosystém a společenstvo. Žák porovná nápadné odlišnosti rostlin a hub. Žák popíše stavbu těla řasy. Uvede základní děje probíhající v těle řasy: a) porovná význam fotosyntézy a dýchání, b) popíše rozmnožování jednobuněčné řasy. Vysvětlí, proč je řasa organismus výživově soběstačný. Uvede příklad jednobuněčné a mnohobuněčné řasy. Žák rozlíší tělo a plodnici houby a popíše stavbu plodnice. Rozpozná několik nejznámějších jedlých hub. Jmenuje poznávací znaky muchomůrky zelené, uvede příklady dalších jedovatých hub.	Poznáváme přírodu. Les. Porovnání rostlin a hub. Řasy. Houby.	EV – Ekosystémy (les).	Význam znalosti hub. První pomoc při otravě.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák objasní funkci dvou organismů v lišejníku. Vysvětlí význam soužití (symbiózy). Uvede příklady lišejníků. Žák uvede místa a podmínky výskytu mechů. Popíše mechovou rostlinku. Vysvětlí výživu mechů. Uvede příklady mechů. Popíše rozmnožování mechu. Vysvětlí význam mechů v lese. Žák uvede časté místo výskytu kapradin v lese. Popíše kapradinu a její život v průběhu roku. Vysvětlí způsob výživy kapradin. Popíše rozmnožování kapradin. Porovná stavbu těla kapradin, přesliček a plavuní. Vysvětlí význam kapradin, přesliček a plavuní pro vznik uhlí. Žák třídí poznané organismy, popisuje znaky jednotlivých skupin. Žák popíše stavbu těla a život borovice lesní a její přizpůsobení podmínkám prostředí. Uvede rozdíl mezi rozmnožováním pohlavním (semeny) a nepohlavním (výtrusy a jinými částmi). Vyjádří rozdíl mezi opylením a oplozením. Vysvětlí pojem nahosemenná rostlina. Pozoruje části jehličnanů a rozlišuje je.	Lišejníky. Mechy. Kapradiny. Přesličky. Plavuně. Přehled a třídění poznaných lesních organismů. Rostliny nahosemenné.	Z – naleziště černého a hnědého uhlí.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vysvětlí pojem lesní monokultura. Uvede význam jehličnanů pro hospodářství. Objasní význam správného chování v lese. Žák rozliší byliny a dřeviny (keře a stromy). Opakuje základní části těla rostliny (kořen, stonek, list). Jmenuje části květu, odliší pojem opylení a oplození. Vysvětlí pojem vytrvalá bylina a uvede podzemní části rostlin se zásobními látkami (kořen, cibule, oddenek). Vysvětlí význam ochrany rostlin. Pozoruje části lesních dřevin a určuje je. Popíše život listnatého stromu. Zná způsob pojmenování organismů rodovým a druhovým jménem, uvede příklad. Charakterizuje listnaté a smíšené lesy. Žák rozliší lesní patra. Uvede význam půdních bakterií. Vysvětlí vytváření humusu, pojem rozkladač. Naznačí vztahy mezi zelenými rostlinami, houbami a půdními bakteriemi. Žák uvede příklady různých lesních živočichů. Žák popíše vnější stavbu plže, zná pojem ulita a měkkýš. Uvede způsob výživy plže. Porovná způsob výživy živočicha a rostliny. Popíše způsob života plže. Objasní pojem obojetník (hermafrodit).	Rostliny krytosemenné. Lesní patra. Živočichové v lesích. Měkkýši.	EV – Vztah člověka k prostředí (chování v lese).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák popíše, porovná a vyjádří rozdíly mezi pavoukem, korýšem, mnohonožkou, stonožkou a hmyzem. Uvede příklady lesního hmyzu. Porovná způsob výživy různých členovců. Uvede příklady vztahů býložravců a masožravců. Uvede zásady ochrany před klíšťaty. Vysvětlí význam ochrany mravenišť pro život lesa. Objasní princip biologické rovnováhy v lese. Charakterizuje pojem členovec, uvede zástupce jejích skupin. Žák popíše a odliší zástupce žab a mloků. Uvede podmínky prostředí vhodné pro obojživelníky. Objasní nepřímý vývin obojživelníků. Uvede příklady obojživelníků v lese. Vysvětlí význam ochrany obojživelníků. Žák popíše zmiji obecnou a způsob života. Uvede způsob chování po uštknutí. Vysvětlí význam ochrany zmijí. Žák popíše ptáky podle přírodnin nebo obrázků. Zařadí je do skupin (dravci, pěvci, sovy, kukačky, šplhavci). Určí charakteristické znaky jednotlivých skupin. Vysvětlí vztahy mezi různými ptáky a ostatními organismy. Objasní rozdíl mezi ptáky stálými a stěhovavými. Vysvětlí význam ptáků pro udržení přírodní rovnováhy. Vysvětlí instinkt a hnízdní parazitismus. Vysvětlí význam ochrany ptáků.	Členovci. Obratlovci. Obojživelníci. Plazi. Ptáci.		Nemoci přenosné klíšťaty, očkování. První pomoc při uštknutí.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Třídí ptáky do skupin. Žák popíše savce patřící do různých skupin (sudokopytníci, šelmy, hmyzožravci, letouni, hlodavci). Vytkne jejich charakteristické znaky ve stavbě těla, přizpůsobení podmínkám prostředí a způsobu života). Uvede příklady savců z jednotlivých skupin. Vysvětlí význam mezi masožravci a býložravci pro rovnováhu. Zná zásady správného chování v lese. Vysvětlí význam ochrany ohrožených druhů. Třídí savce do skupin. Žák uvede příklady lesních býložravců, predátorů a parazitů. Uvede typické organismy pro různá patra v lese. Vysvětlí pojem producent, konzument a rozkladač. Vysvětlí potravní pyramidu, uvede příklad potravního řetězce. Uvede význam půdních bakterií. Vyjádří, co je ekosystém. Žák uvede podmínky důležité pro výskyt různých lesů v naší přírodě. Uvede příčiny poškozování a ohrožování lesů. Objasní význam lesů pro krajinu. Žák vypráví o způsobech hospodaření v lesích. Objasní nebezpečí odlesnění a půdní eroze. Vysvětlí význam lesů.	Savci. Vztahy živočichů a rostlin v lese. Rozmanitost a význam lesů. Péče o lesy.	EV – Základní podmínky života (ochrana ohrožených druhů). Z – druhy lesů. EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv člověka na život lesa).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Správně se chová v lese. Žák uvede vodu jako prostředí pro život organismů. Zná základní odlišnosti mezi sladkou a slanou vodou. Popíše oběh vody v přírodě. Žák uvede příklady vodních organismů v našich vodách i v mořích. Žák na příkladu rybníka rozliší, co je společenstvo a co je ekosystém. Zdůvodní význam rostlin pro život ve vodě. Pozorované rostlin třídí do skupin. Pozná několik rostlin žijících ve vodě a jejím okolí. Objasní význam břehové zeleně. Vysvětlí, co je plankton a jeho význam pro vodní živočichy. Objasní vliv člověka na vodní prostředí, na rozšíření vodního květu (eutrofizace). Vysvětlí nebezpečnost koupání ve znečištěných vodách. Žák uvede příklady živočichů žijících ve vodě na základě dosavadních znalostí a vysvětlí rozdíl v jejich výživě. Žák objasní termín jednobuněčný organismus. Zná rozdíl mezi jednobuněčnou rostlinou a prvokem ve výživě. Uvede příklady prvoků a popíše je podle obrázku. Uvede význam prvoků ve vodě.	Voda a její okolí. Vlastnosti vodního prostředí. Rostliny rybníka a jeho okolí. Živočichové rybníka a jeho okolí. Prvoci.	EV – Základní podmínky života (význam vody pro život). EV – Ekosystémy (rybník). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (nebezpečí koupání ve znečištěných vodách).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák uvede místa výskytu nezmara. Popíše podle obrázku vnější stavbu těla nezmara a jeho život. Objasní, co je regenerace. Zařadí nezmara do žahavců.	Žahavci.		
Žák uvede místa výskytu ploštěnek, popíše ploštěnku podle obrázku. Uvede způsob výživy.	Ploštěnci.		
Žák charakterizuje plže a uvede příklady plžů ve vodě a v lese. Popíše podle obrázku mlže a způsob pohybu. Uvede odlišnost dýchacích orgánů vodních měkkýšů.	Měkkýši.		
Žák charakterizuje vnější stavbu těla kroužkovců. Uvede příklady kroužkovců žijících ve vodě. Objasní přizpůsobení pijavek parazitickému způsobu života.	Kroužkovci.		
Žák charakterizuje významné znaky členovců.	Členovci.		
Žák charakterizuje významné znaky korýšů. Podle obrázku popíše raka. Objasní význam čistoty vody pro život některých korýšů a jejich ochranu.	Korýši.	EV – Základní podmínky života (ochrana čistoty vody).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák charakterizuje vnější stavbu těla pavouků. Uvede vodoucha stříbřitého. Porovná a utřídí dosud poznané pavouky. Žák charakterizuje vnější stavbu těla hmyzu. Uvede příklady hmyzu ve vodě a u vody. Vysvětlí nepřímý vývin a odliší proměnu dokonalou a nedokonalou. Uvede podmínky pro přemnožení komárů. Utřídí dosud probraný hmyz do skupin. Porovná probrané skupiny bezobratlých živočichů. Žák charakterizuje významné znaky obratlovců. Žák vyjádří základní znaky vnější stavby ryb. Popíše rybu podle obrázku nebo přírodniny. Zařadí ryby mezi obratlovce. Vypráví o způsobu života kapra. Objasní přizpůsobení ryb dravému způsobu života. Vypráví o významu chovu kapra a jiných ryb pro hospodářství. Žák charakterizuje obojživelníky, jejich vývin a způsob výživy. Uvede příklady obojživelníků – ocasatí, bezocasí. Objasní význam vodního prostředí pro rozmnožování. Uvede přehled obojživelníků z různých ekosystémů.	Pavoukovci. Hmyz. Obratlovci. Ryby. Obojživelníci.	Z – rybníkářské oblasti u nás.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák charakterizuje plazy a jejich způsob života. Popíše užovku, odliší ji od zmije. Žák charakterizuje vnější stavbu těla ptáků. Rozliší různé skupiny vodních ptáků. Uvede příklady vodních ptáků, pozná je podle obrázků. Objasní význam ochrany vodních ptáků. Žák charakterizuje vnější stavbu těla savců. Uvede příklady savců u vody. Třídí poznané druhy do skupin. Žák objasní vztahy mezi vodními živočichy. Uvede příklady potravních řetězců. Objasní pojem biologická rovnováha. Objasní závislost života ve vodě na podmínkách prostředí. Uvede důsledky znečišťování vody a význam ochrany čistoty vody. Žák uvede louky, pastviny a pole jako příklady ekosystémů. Odliší pojem společenstvo a ekosystém. Charakterizuje travní společenstva. Uvede závislost vzhledu travních společenstev na podmínkách (půda a podnebí) a vlivech člověka. Charakterizuje způsob využívání luk, pastvin a polí. Ví, co znamená monokultura, kulturní step, obhospodařování půdy a osevní postupy. Objasní nebezpečí eroze půdy a význam rozptýlené zeleně.	Plazi. Ptáci. Savci. Rybník jako celek. Louky, pastviny, pole.	EV – Základní podmínky života (ochrana vodního ptactva). Ekosystémy (louky, pastviny, pole).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák uvede příklady několika trav. Uvede příklady keřů a bylin na pastvinách a loukách. Uvede význam fotosyntézy. Rozliší rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé a uvede příklady. Zdůvodní význam ochrany rostlin a druhové rozmanitosti. Zařazuje rostliny do systematických skupin. Žák uvede příklady obilnin a dalších polních plodin. Uvede a pozná nejčastější polní plodiny v okolí. Vypráví o pěstování polních plodin. Objasní pojem plevel, uvede příklady. Ví, co je ornice, půdní mikroorganismus, humus, zelené hnojení. Charakterizuje ekologické zemědělství. Žák charakterizuje živočichy, jejich odlišnosti od rostlin a závislost na podmínkách prostředí. Žák uvede příklady plžů z travních ekosystémů. Charakterizuje společné znaky plžů. Žák charakterizuje znaky kroužkovců. Popíše vnější stavbu těla žížaly a uvede význam žížal v přírodě. Objasní pojem rozkladač.	Rostliny travních společenstev. Rostliny polí. Živočichové travních společenstev. Měkkýši. Kroužkovci.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák charakterizuje znaky pavoukovců. Uvede příklady pavouků v travních společenstvech. Uvede příklad predátora a rozkladače ze skupiny pavoukovců. Žák charakterizuje společné znaky hmyzu. Uvede znaky a příklady motýlů, brouků, hmyzu blanokřídlého a rovnokřídlého. Objasní rozdíl mezi vývinem hmyzu s proměnou nedokonalou a dokonalou. Uvede příklady hmyzu býložravého, hmyzožravého a parazitického, objasní pojem škůdce. Žák charakterizuje obratlovce a jejich skupiny. Uvede příklady obojživelníků, plazů, ptáků a savců žijících v travních společenstvech, pozná a určí je. Objasní pohlavní dvojtvárnost. Uvede příklady potravních řetězců. Vysvětlí přemnožování a pojem škůdce. Třídí obratlovce do skupin. Objasní závislost travních společenstev na podmínkách prostředí a na činnostech lidí. Uvede příklady organismů v různých patrech. Podle obrázku naznačí oběh látek v travním společenstvu. Zdůvodní význam druhové rozmanitosti.	Členovci. Pavoukovci. Hmyz. Obratlovci. Travní společenstva jako celek.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství).	

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák uvede příklady různých organismů a objasňuje základní pojmy vyvozené v 6. ročníku (přehled pojmů). Žák uvede příklady ekosystémů umělých a přirozených, vysvětlí jejich základní odlišnosti, objasní význam ochrany přírody. Žák objasní pojem monokultura, uvede základní skupiny polních plodin, jejich význam a příklady zástupců, pozná naše hlavní polní plodiny, třídí polní plodiny podle systematických skupin s využitím tabulky. Žák vyjádří, proč jsou sady umělé ekosystémy, objasní význam umělých ekosystémů. Žák vyjmenuje příklady ovoce pěstovaného v našich zahradách, zařadí ovocné rostliny do systému, charakterizuje stavbu květu čeledi růžovitých, rozliší růstové formy ovocných dřevin, vyjádří význam šlechtění, uvede příklady odrůd různého ovoce, pozoruje rostliny a určuje (přírodniny, obrázky) rostliny v bylinném patru sadu a systematicky je třídí, hodnotí kvalitu ovoce a jeho význam ve výživě, zdůvodní, proč se nejí nahnílé a plesnivé ovoce.	Opakování. Ekosystémy přirozené a umělé. Rozmanitost polních ekosystémů. Sady a ovocné zahrady. Rostliny sadů a ovocných zahrad.	EV – Ekosystémy (botanické a zoologické ekosystémy, ochrana přírody). OV, RV – zdravá výživa.	Třídění organismů, práce s atlasy a klíči. Porovnávání ekosystémů (les, rybník, louka, pole), exkurze do zahrady školy. Pozorování v přírodě, ukázka polních plodin, třídění do skupin. Ovocný sad ve školní zahradě. Klíče, atlasy ovocných dřevin.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák vysvětlí rozdíl mezi houbami parazitickými a hniložijnými, uvede představu o velikosti bakterií a virů, řekne, co způsobují houby, bakterie a viry v sadech a objasní příčiny jejich šíření, uvede různé způsoby ochrany rostlin (biologické, chemické) a porovná je z hlediska vlivu na lidské zdraví. Žák uvede příklady hmyzu žijícího v sadech a rozliší jeho význam z hlediska člověka, objasní pojem škůdce, příklady hmyzu utřídí do systému podle tabulky, popíše život včelstva a význam chovu včel, vysvětlí pojem instinkt, ví, co dělat po bodnutí hmyzem, uvede příklady ptáků běžných v zahradách a vztahy mezi různými druhy hmyzu a mezi ptáky a hmyzem, ví, co je biologická regulace (biologický boj), zhodnotí význam ptáků a dravého hmyzu v zahradách, uvede, jak lidé mohou pečovat o ptactvo v zahradách a v okolí lidských sídel a jaký to má význam. Žák uvede příklady zeleniny u nás pěstované a význam zeleniny pro správnou výživu, roztřídí příklady zeleniny, uvede příklady chorob a škůdců v zelinářských zahradách, objasní pojem plevel a škůdce ve vztahu k přírodě a k člověku, zařadí původce chorob a škůdců do hlavních systematických skupin, pozoruje a určuje plevele v zahradách.	Houby, bakterie a viry v sadech a ovocných zahradách. Bezobratlí v sadech a ovocných zahradách. Ptáci v sadech a zahradách. Zelinářské zahrady.	CH – chemické postřiky. PČ – stavění ptačích budek. OV, RV – správná výživa.	Mikroskop, obrázky, video. Pozorování přírodnin, tabulky, atlasy, kreslení schémat (částí těl), video. Učebnice, atlasy.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák objasní význam těchto umělých ekosystémů a pojem cizokrajné rostliny, pozoruje, určuje a zařazuje okrasné rostliny do systematických skupin, rozlišuje rostliny nahosemenné a krytosemenné, jednoděložné a dvouděložné, jednotlivé květy a květenství, rozlišuje letničky, dvouletky, trvalky a rostliny popínavé, uvede rozdíly mezi anglickým a francouzským typem parku, vyjádří význam sídlištní zeleně pro život města, diskutuje o zeleni v okolí. Žák pozoruje živočichy v okolním prostředí, uvede příklady bezobratlých a obratlovců, zařazuje živočichy do skupin, vyjádří, jaký význam má aktivní ochrana živočichů, hodnotí chování lidí vůči živočichům v okolí. Žák vyjádří, co je rumiště, pozoruje rumiště v okolí, uvádí příklady rostlin a živočichů na rumištích, jmenuje příklady léčivých a jedovatých bylin, uvádí příklady jejich využití, uvede zásady první pomoci při otravě jedovatou rostlinou. Žák charakterizuje organismy provázející člověka, uvede příklady mikroorganismů v okolí člověka, odliší pojem virus, řekne, co je infekce, epidemie a pandemie, uvede příklady bakteriálních a virových onemocnění, zdůrazní význam prevence a očkování, uvede příklady vnitřních a vnějších parazitů člověka a jejich způsob života, řekne, jak se chránit před parazity, uvede příklady členovců a obratlovců žijících	Okrasné zahrady, parky a sídlištní zeleň. Okrasné byliny. Okrasné dřeviny. Sídlištní zeleň. Živočichové našich parků, okrasných zahrad a sídlištní zeleně. Rumiště a okraje cest. Lidská sídla. Organismy provázející člověka.	VV – okrasné rostliny. F – hlučnost, prašnost, ozon. OSV – Psychohygiena (rozpoznat jedovaté rostliny). OV, RV – první pomoc. OV, RV – hygiena.	Výstavy, zeleň v okolí školy. Pozorování (lupa, dalekohled), tabulky, referáty. Obrázky, referáty žáků, video.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
v bytech a jejich okolí, objasní význam hygienických zásad, zachovává hygienická pravidla, vysvětlí význam slova deratizace a prevence. Žák uvede závislost pokojových rostlin na určitých podmínkách prostředí (sucho, vlhko, teplo), jmenuje příklady pokojových rostlin (péče o ně), uvede příklady nejčastěji doma chovaných živočichů a chování člověka vůči nim, třídí chované živočichy do skupin, objasní, co je zdomáčňování (domestikace) a pojem plemeno a odrůda, pozoruje jejich chování. Žák uvede příklady našich hospodářsky významných organismů, vypráví o způsobech a významu našich nejběžnějších hospodářských zvířat, objasní závislost lidí na hospodářských rostlinách a zvířatech, umí je zařadit do skupin, rozlišuje pojem plemeno a odrůda, uvede rozdíly mezi lichokopytníky a sudokopytníky, zná rozdíl mezi malochovem a velkochovem, porovná oběh látek v zemědělských a přírodních ekosystémech, objasní ekologické zemědělství a vysvětlí, co je bioprodukt. Žák uvede příklady cizokrajných ekosystémů a charakterizuje podmínky v nich, jmenuje příklady organismů v uvedených oblastech, jejich způsob života, systematicky je zařadí a uvede charakteristické znaky skupin,	Organismy člověkem pěstované nebo chované. Hospodářsky významné organismy. Cizokrajné ekosystémy.	EV – Vztah člověka k prostředí (člověk ve vztahu k rostlinám, k živočichům). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologické zemědělství). EV – Základní podmínky života (ochrana biologických druhů). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (chráněné rostliny a živočichové).	Využívání tabulek, atlasů. Samostatné referáty, internet. Systém – učebnice, referáty, video. Televizní pořady, atlasy, mapy, referáty, exkurze do zoologické a botanické zahrady.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
popíše vztahy organismů v těchto ekosystémech, uvede negativní vlivy člověka na cizokrajné ekosystémy a jejich důsledky, jmenuje ohrožené organismy a význam jejich ochrany, jmenuje rostliny cizokrajných oblastí, uvede význam zoologické a botanické zahrady pro ochranu druhové rozmanitosti, zhodnotí nebezpečí chovu některých cizokrajných zvířat v domácnosti. Žák objasní význam rozmanitosti v přírodě, zdůvodní význam ochrany přírody a chráněných území, uvede příklady chráněných organismů, CHKO a NP, vyjádří význam biosférických rezervací UNESCO. Žák na základě získaných znalostí charakterizuje základní projevy života organismů, uvede příklady různých způsobů výživy, dýchání, rozmnožování, růstu a vývoje, vnímavosti a chování, přizpůsobení k podmínkám prostředí, života v různých ekosystémech. Žák uvede příklady biologických vědních oborů a metod zkoumání přírody, čím se zabývají a objasní jejich význam pro život lidí. Žák objasní rozdíl mezi organismy jednobuněčnými a mnohobuněčnými, uvede příklady.	Ochrana rozmanitosti přírody. Co jsme již poznali. Zkoumání přírody. Stavba a činnost těl organismů.	EV – Ekosystémy (ochrana přírody). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (významní biologové a jejich objevy).	Soutěživé hry, testy, třídění obrázků.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák hodnotí význam mikroskopu, uvede jméno objevitele buněk a mikroskopu, porovná rozdíly mezi buňkou rostlinnou (autotrofní) a buňkou živočišnou (heterotrofní), jmenuje části buněk a jejich význam pro život buňky, vysvětlí význam jádra a popíše jeho dělení, rozliší pojem mateřská buňka a buňky dceřiné, vysvětlí vlivy prostředí na život buňky, porovná velikost buněk. Žák charakterizuje viry, uvede příklady virových onemocnění, vyjádří význam a způsoby ochrany před virovými infekcemi. Žák vytkne odlišnosti buňky bakterie od buněk rostlin a živočichů, porovná bakterie a viry, hodnotí význam bakterií pro oběh látek v přírodě, uvede příklady bakteriálních onemocnění a prevenci, charakterizuje sinice, uvede příklad zelené řasy a způsob jejího života, vysvětlí význam kvasinek, uvede příklady prvoků, vysvětlí pojem plankton, popíše tělo trepky, porovná různé způsoby pohybu prvoků. Žák objasní specializaci buněk, porovná rostlinná pletiva a živočišné tkáně, správně použije pojem orgán, orgánová soustava a organismus.	Buňka. Podbuněčné organismy – viry. Jednobuněčné organismy: Bakterie. Sinice. Řasy. Kvasinky. Prvoci. Mnohobuněčné organismy.	M – jednotky délky. RV – onemocnění AIDS. EV – Základní podmínky života (ochrana čistoty vody).	Model buňky, mikroskop, trvalé preparáty. Film o AIDS. Mikroskop, senný nálev.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák uvede příklady mnohobuněčných řas a jejich výskyt v přírodě ve vztahu k podmínkám prostředí, uvede příklady hub vytvářejících podhoubí. Žák charakterizuje vyšší rostliny a uvede jejich příklady, uvede výskyt a příklady mechu, kapradin, přesliček a plavuní, popíše rozmnožování, objasní nepohlavní rozmnožování (výtrusy), uvede příklady nahosemenných a krytosemenných rostlin, rozliší výtrusné rostliny (jednodušší stavba) a semenné rostliny (složitější stavba). Žák vysvětlí význam kořenu pro rostlinu, odliší stavbu kořenů jednoděložných a dvouděložných rostlin, objasní pojem kořenová soustava, popíše vnitřní stavbu kořene, popíše, jak kořen přijímá vodu s rozpuštěnými látkami z půdy. Žák uvede význam stonku a popíše jeho základní stavbu, rozlišuje různé typy stonků, popíše vnitřní stavbu stonku, rozliší stonky jednoděložných a dvouděložných rostlin, vysvětlí tloušťku kmene dřevin, objasní rozdíl mezi tvrdým a měkkým dřevem, pozná několik stromů podle kmene. Žák vyjádří význam listu, popíše jeho základní části, rozliší listy jednoduché a složené, popíše vnitřní stavbu listu, objasní význam fotosyntézy a buněčného dýchání, porovná podmínky fotosyntézy a dýchání, hodnotí vlivy prostředí na listy.	Nižší rostliny a houby. Vyšší rostliny: výtrusné rostliny, semenné rostliny. Základní orgány těl semenných rostlin: Kořen. Stonky. List.	OSV – Psychohygiena (jedovaté houby). EV – Základní podmínky života (stavba rostlinného těla).	Ukázky hub. Ukázky mechu a kapradin, mikroskop. Mikroskop. Obrazy a modely. Učebnice, obrazy, modely.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák popíše vztahy mezi kořeny, stonkem a listy, objasní změny v rostlinném těle při nedostatku vody, hodnotí celkové vlivy znečištěného prostředí na život rostliny. Žák uvede příklady nepohlavního rozmnožování semenných rostlin, porovná nepohlavní a pohlavní rozmnožování rostlin, popíše rozmnožování nahosemenné rostliny, popíše základní stavbu květu, odliší rostliny s jednotlivými květy a s květenstvím, objasní vztah mezi květem (květenstvím) a plodem (plodenstvím), rozlišuje rostliny na jednodomé a dvoudomé, odliší opylení a oplození. Žák popíše růst a vývoj rostliny, vysvětlí vývoj rostliny nahosemenné, krytosemenné jednoděložné a dvouděložné, hodnotí rychlost růstu rostliny, popíše jejich pohyby a délku života (jednoleté, dvouleté, vytrvalé), hodnotí význam živin, vody a světla pro život rostlin, zdůvodní význam ochrany rostlin, uvede příklady chráněných rostlin v naší přírodě. Žák uvede příklady bezobratlých živočichů a jejich zařazení do potravních vztahů v různých ekosystémech, vysvětlí rozdíl mezi rostlinami a živočichy s ohledem na získávání energie pro život, objasní vztahy mezi tkáněmi, orgány, orgánovými soustavami a organismem – uvede příklady.	Celistvost těla rostliny. Rozmnožování rostlin. Život rostliny. Bezobratlí živočichové: Stavba a činnost těl bezobratlých živočichů.	EV – Základní podmínky života (stavba živočišného těla).	Obrazy, ukázky, lupy. Chráněné rostliny v ČR, video. Soutěže, testy.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák popíše nezmaru a jeho způsob života, podle obrázku popíše vnitřní stavbu těla, přijímání a trávení potravy, dýchání a citlivost, vysvětlí, co znamená obojetník a regenerace. Žák popíše podle obrázku ploštěnku a její způsob života, uvede souvislosti mezi aktivním pohybem a uspořádáním těla, popíše způsob trávení, dýchání, vylučování a smyslového vnímání, vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním ploštěnky, pojem regenerace, obojetník a vývin přímý. Žák popíše vnější stavbu těla hlemýžďe a způsob jeho života, pozoruje pohyb hlemýžďe, rozliší základní vnitřní orgánové soustavy a uvede jejich význam pro život, vyjádří rozdíl mezi trávením a vstřebáváním, objasní pojem cévní soustava otevřená, vytkne souvislosti mezi orgánovými soustavami, porovná souvislosti mezi aktivním pohybem, uspořádáním smyslových orgánů a nervové soustavy, popíše způsob rozmnožování hlemýžďe a vysvětlí, co je obojetník. Žák popíše vnější stavbu žížaly, způsob života a postavení v potravních vztazích, popíše vnitřní stavbu, vyjádří funkci základních orgánových soustav a vztahy mezi nimi, regenerační schopnosti, objasní rozdíl mezi otevřenou a uzavřenou cévní soustavou.	Žahavci. Ploštěnci. Měkkýši. Kroužkovci.		Obraz, nákres. Obraz. Obraz, ukázky ulit, video. Pozorování žížaly.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák uvede příklady různých skupin členovců, pozoruje a popíše základní části těla hmyzu, objasní vnější kostru hmyzu a jakou má funkci, popíše vnitřní stavbu hmyzu, vyjádří funkci orgánových soustav a jejich zvláštnosti, objasní funkci vzdušnic, porovná rozdíly mezi dýcháním a funkcí cévní soustavy hmyzu a jiných skupin členovců, porovná způsob života hmyzu a utváření ústního ústrojí a smyslových orgánů, popíše rozdíly v rozmnožování členovců a uvede příklady přímého a nepřímého vývinu s proměnou nedokonalou a dokonalou. Žák uvede příklady vlivů prostředí na živočicha, hodnotí význam rozmanitosti živočišné říše pro zachování přírodní rovnováhy a uvede příklady potravních vztahů mezi bezobratlými i v celém ekosystému, porovná rozmanitost hmyzu s ostatními skupinami živočichů a význam hmyzu v ekosystémech, uvede podmínky, které vyvolají přemnožení hmyzu, objasní pojem škůdce, vysvětlí, v čem spočívá biologická regulace, uvede hospodářské důsledky přemnožení hmyzu v lesích a zemědělství u nás i ve světě, vyjádří způsoby ochrany zdraví člověka, hodnotí význam bezobratlých pro hospodářství (opylování, chov včel, potrava) u nás i ve světě, řekne, co ohrožuje bezobratlé (chemizace, sběr, snižování rozmanitosti rostlin), objasní pojem bioindikátor, uvede způsoby ochrany živočichů u nás, umí vyhledat informace o ohrožených druzích a ochraně přírody.	Členovci. Živočichové a prostředí.	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (reklamy a životní prostředí, referáty, práce s informační technologií).	Mikroskop, obrazy, preparáty, schémata, video. Atlasy, tabulky, samostatné referáty, encyklopedie, internet.

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Popíše stavbu a funkci buněk, odliší buňku rostlinnou a živočišnou. Vyjádří vztahy mezi buňkou, tkání, orgánem, orgánovou soustavou a organismem. Uvede základní orgánové soustavy bezobratlých a jejich funkce ve vztahu k vnějšímu prostředí a k zajišťování dějů uvnitř organismu. Rozliší nepohlavní a pohlavní rozmnožování. Uvede základní systematické skupiny obratlovců. Charakterizuje je, vyjmenuje jejich zástupce z různých ekosystémů a jejich různé postavení v potravních vztazích v ekosystému. Uvede příklady a význam různého pokryvu těla u skupin obratlovců. Pozoruje některé tělní pokryvy. Podle obrázků porovná a popíše stavbu tělních pokryvů obratlovců.	Opakování. Obratlovci. Povrch těla.	EV – Vztah člověka k prostředí (ekologické problémy).	Učebnice. Obrazy. Obrazy. Obrazy, šupiny, pero.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyjádří, že pro jakoukoliv činnost organismu je nezbytná energie, kterou živočichové získávají z potravy. Uvede, že všechny organismy (i rostliny a houby) získávají energii dějem probíhajícím ve všech živých buňkách. Popíše příklady potravních vztahů v ekosystému, charakterizuje roli producentů, konzumentů a rozkladačů a uvede příklady postavení různých obratlovců v potravních vztazích (býložravci, masožravci, všežravci – konzumenti různého řádu). Uvede přehled látek, které živočich z prostředí získává jako předpoklad života. Porovná množství získávané potravy a způsob života. Uvede, že se potravou do těla dostávají i škodlivé látky. Vyjmenuje základní části trávicí soustavy a objasní jejich význam. Uvede příklady přizpůsobení částí trávicí soustavy přijímané potravě. Popíše funkce složeného žaludku přežvýkavců. Objasní postup trávení, funkci enzymů a princip vstřebávání. Vyloží, že ze vstřebaných živin se vytvářejí látky vlastní tělu každého organismu, že živiny jsou rozváděny po těle krví a jejich zásobárnou jsou játra.	Základní činnosti těla. Získávání energie z potravy.	CH – cukry v potravě.	Učebnice. Obrazy, video. Obrazy.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyjádří význam dýchací soustavy a příklady různého přívodu vzduchu s kyslíkem do těla obratlovce. Porovná vdech a výdech žábami a plícemi. Uvede rozdíly ve stavbě plic obojživelníků, plazů, ptáků a savců. Popíše funkci plicního sklípku. Uvede nebezpečí škodlivých látek ve vzduchu.	Dýchací soustava.	EV – Základní podmínky života (znečišťování ovzduší, klimatické změny).	Model, obraz, učebnice.
Vyjádří, jaký význam mají tělní tekutiny, odliší krev a mízu. Objasní výměnu látek mezi krví a buňkami. Objasní význam oběhové soustavy, funkci srdce a cév. Porovná oběhovou soustavu ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců.	Tělní tekutiny. Oběhová soustava.		Učebnice.
Objasní nezbytnost stálého vnitřního prostředí v těle. Uvede funkci vylučovací soustavy. Vyjádří, že vylučování souvisí s prostředím, ve kterém živočich žije. Objasní funkci ledvin.	Vylučovací soustava.		Učebnice, model.
Vyjádří funkce jednotlivých orgánových soustav. Aplikuje znalosti na popis vnitřní stavby těla ryby, obojživelníka, plaze, ptáka a savce.	Celistvost organismu.		Obrazy, model.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Uvede, že všichni obratlovci se rozmnožují pohlavně. Porovná pojmy oddělené pohlaví a obojetník. Uvede příklady pohlavní dvojtvárnosti. Porovná podle obrázku dělení tělních a pohlavních buněk. Pojmenuje pohlavní samčí a samičí buňky, uvede, kde vznikají, uvede poloviční počet chromozomů. Objasní pojem kombinování chromozomů. Podle obrazu popíše rozmnožovací orgány obratlovců. Vyjádří význam oplození vnější a vnitřní. Popíše přímý vývin ryby, nepřímý vývin obojživelníka, vznik nového jedince u plazů, ptáků a savců. Uvede příklady péče o potomstvo.	Rozmnožování živočichů.		Učebnice, obrazy, video.
Uvede příklady aktivit živočichů v průběhu dne a v průběhu života. Uvede příklady chování živočichů. Charakterizuje získávání schopností učním.	Chování obratlovců.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (životní prostředí, přenos nemocí, ptačí chřipka).	Knihy, video, televize.
Vyjádří, čím jsou živočichové ohrožováni. Uvede příklady ohrožených druhů živočichů. Vysvětlí způsoby ochrany živočichů. Jmenuje mezinárodní organizace na ochranu živočichů. Kriticky hodnotí vztahy člověka k živočichům.	Ochrana obratlovců.	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (chápání odpovědnosti postojů člověka ke krajině a živočichům v celoevropských dimenzích).	Video, kniha, mapa.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Uvede příklady biologické příbuznosti člověka a ostatních živočichů. Hodnotí vlastnosti lidí. Popíše lidské tělo, pojmenuje jeho části. Uvede význam kůže a jejích částí. Porovná vzhled kůže starých a mladých lidí. Vysvětlí význam daktyloskopie. Popíše barvy kůže lidských ras. Uvede příklady poškození kůže, její ochrany. Předvede předlékařskou 1. pomoc při poranění kůže. Uvede zásady dodržování hygienických pravidel a příklady péče o kůži. Porovná kostru člověka a šimpanze podle obrázku. Popíše hlavní části lidské kostry, jejich význam a spojení kostí. Vysvětlí význam správného držení těla a cvičení. Popíše vnitřní stavbu kostí. Hodnotí význam správné výživy pro kostru. Uvede význam správného držení těla. Uvede význam svalstva a jeho vlastnosti. Popíše podle obrázu hlavní části kosterního svalstva člověka. Objasní připojení svalů ke kostře. Porovná typy svalstva, jejich prokrvení a cvičení. Uvede přehled orgánových soustav zajišťujících základní životní děje a vnitřní rovnováhu u savců	Vztahy člověka k ostatním živočichům. Lidské tělo. Povrch lidského těla. Tvar a pohyb těla. Lidská kostra. Svalstvo.	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (člověk jako zdroj informací o sobě, svém těle, úrazy a péče o tělo).	Video, obraz. Model, video, učebnice. Video, obrazy, mikroskop. Obrazy, video.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Popíše složení a funkci krve, význam složek krve. Objasní význam očkování. Uvede hlavní krevní skupiny a podíl J. Jánského na jejich objevu. Vysvětlí význam srážení krve. Popíše oběhovou soustavu, srdce a jeho činnost podle obrázku. Odliší tepny a žíly, vyloží jejich význam v oběhové soustavě a význam vlásečnic. Změří tep a zdůvodní význam měření tlaku. Uvede, co ohrožuje kvalitu cév a co přispívá k srdečnímu infarktu a mozkové mrtvici. Hodnotí vliv obezity, alkoholu a kouření na cévní choroby. Předvede 1. pomoc při poranění tepny a žíly. Objasní význam mizní soustavy a sleziny. Uvede příklady škodlivých vlivů z prostředí na člověka. Vysvětlí význam vnitřní stálosti lidského těla. Popíše vylučovací soustavu, objasní funkci ledvin. Uvede vlivy působící na onemocnění ledvin. Vyloží význam umělé ledviny a problémy transplantace ledvin a jiných orgánů. Popíše celkové uložení vnitřních orgánů v těle. Vysvětlí propojenost dějů v lidském těle. Zdůvodní zodpovědnost za zachování zdraví. Uvede příklady správného a nesprávného jednání v péči o zdraví.	Rozvádění látek po těle. Vylučování. Co již víme o lidském těle.		Obraz, video, laboratorní práce. Model ledviny, obrazy, video. Model lidského těla.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyjádří význam řízení lidského organismu ve vztahu vnitřního a vnějšího prostředí. Uvede příklady reakcí na vnější podněty. Objasní význam a funkci hormonů. Objasní význam nervového řízení, vysvětlí, co je neuron. Vyjmenuje základní části nervové soustavy. Popíše reflexní oblouk, odliší vrozené a získané reflexy. Vyloží význam míchy a mozku, rozliší jeho části podle obrázku. Objasní význam jednotlivých částí mozku. Vysvětlí ochranu míchy a mozku, uvede příklady jejich poškození a důsledky. Vyjmenuje lidské smysly, jejich význam. Popíše vnímání chuti, hmatu, tepla, chladu, smyslová ústrojí zraku a sluchu. Uvede možnosti poškození smyslových ústrojí, vady oka a význam brýlí. Vyloží škodlivost hluku na zdraví. Objasní vytváření podmíněných reflexů a význam řeči pro abstraktní myšlení. Vyloží význam odpočinku, spánku a denního režimu. Uvede vliv prostředí na vyšší nervovou činnost. Popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci. Objasní hormonální řízení rozmnožování a menstruačního cyklu. Vyloží vliv vývinu pohlavních orgánů v pubertě na celkové chování. Uvede způsoby prevence před AIDS, příklady pohlavních chorob a jejich prevenci. Vysvětlí nebezpečí předčasného pohlavního styku.	Řízení lidského organismu. Smyslové vnímání. Vyšší nervová činnost. Rozmnožování člověka.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů – poškození mozku, míchy, první pomoc, zneužívání léků, drog). VDO – Občanská společnost a škola (odpovědnost za své postoje a činy).	Video. Obrazy. Pomůcky na určování smyslů. Obrazy, video.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vysvětlí pojmy zárodek, plod, placenta, šestinedělí, kojení. Uvede význam vloh. Na obrázku vysvětlí principy dědičných znaků u člověka. Vysvětlí pojem novorozenec, kojeneček až stáří. Vysvětlí význam pojmů infekce, inkubační doba, antibiotika, epidemie. Vysvětlí zvláštnosti každé populace. Na příkladech uvede význam životního prostředí pro člověka. Objasní pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka.	Vývin nového jedince. Dědičnost u člověka. Průběh lidského života. Zdraví a nemoc. Lidská populace. Člověk a jeho životní prostředí.	OSV – Mezilidské vztahy (vztahy ke starším, těhotným a postiženým lidem). EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí a lidského zdraví).	Literatura, video, obrazy. Učebnice. Referáty, internet. Video. Video.

Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Objasní vztahy jednotlivých orgánových soustav lidského těla k okolnímu prostředí a pro život člověka. Uvede, jak a odkud se do lidského těla mohou dostávat škodlivé látky z prostředí. Vyloží, jak se člověk vyvíjí. Objasní vyšší nervovou činnost. Charakterizuje odlišnosti člověka od ostatních organismů. Uvede, jak se vyvíjely názory na život. Vyloží, jak poznávání přírody bylo ovlivněno technickým rozvojem. Uvede zásady pro správné založení pokusu. Na příkladech objasní, jaký vliv mají základní objevy pro rozvoj společnosti a život lidí. Uvede význam L. Pasteura a jiných vědců. Charakterizuje postavení Země ve sluneční soustavě a význam vytvoření základních podmínek pro život. Objasní příčinu střídání dne a noci a ročních období. Rozliší části slunečního záření ve vztahu k životu. Popíše stavbu zemského tělesa. Vyjmenuje základní zemské sféry, objasní pojem litosféra. Vyjádří vztahy mezi zemskými sférami.	Opakování. Zkoumání přírody. Myšlení a způsob života lidí. Postupné rozvíjení poznání. Vesmír – Země – podmínky života. Země ve vesmíru. Stavba Země.	EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, odpadové hospodářství). Z, F – Sluneční soustava. Z – Stavba Země.	Učebnice, obrazy. Učebnice. Učebnice, literatura, internet. Učebnice, literatura, video. Učebnice, video.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Charakterizuje nerosty a odliší je od hornin. Uvede příklady nerostů. Objasní, jak vznikají krystaly, uvede jejich příklady. Určuje vlastnosti nerostů. Uvede příklady vnitřních a vnějších geologických dějů. Rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné, objasní jejich vznik. Rozlišuje vyvřelé horniny hlubinné a výlevné. Uvede příklady rud a jejich význam pro člověka. Jmenuje příklady výskytu rud v ČR. Objasní zvětrávání hornin, rozliší zvětrávání mechanické, chemické a vznik krasových jevů. Rozliší sedimenty úlomkovité, organické a chemické a uvede příklady. Vyloží příčinu vrstevnatosti úlomkovitých sedimentů. Uvede názory na vznik uhlí, ropy, zemního plynu a jejich význam. Podle mapy vysvětlí výskyt sedimentů na území ČR. Objasní příčiny přeměny hornin. Uvede příklady přeměněných hornin a jejich vlastností. Uvede příklady výskytu v ČR. Objasní vztahy mezi vyvřelinami, sedimenty a horninami přeměněnými. Popíše geologický cyklus. Uvede, které horniny obsahuje oceánská a pevninská kůra. Vyloží význam a využití hornin.	Zemská kůra. Nerosty – minerály. Horniny. Vnitřní geologické děje a vznik hornin. Vnější geologické děje a vznik usazených hornin. Přeměny hornin. Horninový cyklus.	Z, CH – Prvky. EV – Ekosystémy (změna okolní krajiny vlivem člověka, hospodaření s přírodním bohatstvím). Z – Geologické děje. Z – Geologické děje.	Ukázky nerostů, modely krystalových soustav. Ukázka hornin, mapa, video. Horniny, mapa, video. Horniny, mapa video. Učebnice, video.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Popíše pohyb kontinentů. Objasní vlivy pohybu zemské kůry na tvar zemského povrchu. Objasní sopečnou činnost, zemětřesení a uvede jejich různé projevy a důsledky pro utváření zemského povrchu. Vysvětlí, co je to zemětřesení a význam seismografu. Objasní vlivy vody, větru a zemské přitažlivosti na zemský povrch. Charakterizuje protichůdnost vnějších a vnitřních dějů. Vyjádří význam vody pro život na Zemi. Uvede rozložení vody na Zemi, zapojení života do oběhu vody. Objasní význam čistoty vody pro zdraví, uvede zdroje pitné vody. Vyloží význam minerálních vod a zásady pro jejich využívání. Uvede význam jednotlivých vrstev atmosféry pro život. Objasní vlivy organismů na složení atmosféry (fotosyntéza a dýchání). Vyloží vlivy využívání fosilních paliv na skleníkový jev. Objasní vlivy oxyselování prostředí na organismy a člověka. Objasní příčinu a důsledky inverze a uvede zásady chování při smogové situaci.	Vznik a vývoj litosféry. Hydrosféra. Atmosféra.	EV – Základní podmínky života (přírodní zdroje, surovinové, jejich vyčerpatelnost, hospodaření s přírodními zdroji). EV – Ekosystémy (vodní zdroje, hospodaření s vodou). CH, Z – Složení atmosféry. EV – Základní podmínky života (ovzduší, význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás).	Video, učebnice, literatura. Video. Video, literatura.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyloží vznik půdy a vlivy podnebí na vlastnosti půdy. Uvede příklady organismů, které se podílejí na rozkladných procesech v půdě, vysvětlí půdní úrodnost a humus. Rozliší půdní druhy a typy, uvede příklady. Vysvětlí, co je eroze, co ji urychluje. Objasní význam zeleně pro ochranu půdy před erozí. Uvede, čím je půda ohrožována, jaké to má důsledky. Vytkne souvislosti mezi sférami. Charakterizuje jednotlivé geologické éry a vývoj života v nich. Popíše rozsah vývoje jednotlivých skupin organismů ve vztahu k vývoji podmínek na Zemi. Objasní časová měřítká vývoje přírody a porovná je s vývojem člověka. Vyloží vznik fosilních paliv a zdůvodní jejich neobnovitelnost. Uvede vlivy podnebí na tvárnost zemského povrchu (dob ledových a meziledových). Charakterizuje hlavní předchůdce člověka a vytkne jejich odlišnosti od současného člověka. Charakterizuje biologický a společenský vývoj člověka. Hodnotí vývoj vztahu člověka k prostředí a k ostatním organismům. Uved příklady vědních oborů, které se zabývají studiem Země.	Pedosféra. Vývoj Země, života a člověka. Od vzniku Země k nejstarším formám života. Prvohory. Druhohory. Třetihory. Čtvrtohory.	Z – Stavba Země. EV – Základní podmínky života (půda, propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí). D – Vývoj člověka.	Ukázky typů a druhů půd. Obrazy, diapozitivy, video, literatura.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Jmenuje Ch. Darwina jako autora vývojové teorie a objasní základy této teorie. Objasní, co je přírodní výběr a co vytváří jeho předpoklady. Vyloží souvislosti mezi nadprodukcí potomstva, dědičností, proměnlivostí, přizpůsobivostí prostředí a konkurencí organismů stejného druhu. Rozliší umělý a přírodní výběr. Uvede výhody a nevýhody specializace k podmínkám prostředí. Uvede různé příklady vývojové teorie. Porovnává stavbu těl rostlin a živočichů, porovnává rozšíření příbuzných druhů živočichů ve vztahu k pohybu litosférických desek. Uvede způsoby šlechtění a příklady různých odrůd u rostlin a plemen u živočichů.	Vývojová teorie. Doklady vývojové teorie.	MKV – Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur).	Literatura.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Uvede přibližný počet organismů na Zemi, zdůvodní význam rozmanitosti přírody a nezbytnost její ochrany. Objasní pojmy: druh, populace, společenstvo, ekosystém a biosféra. Vyloží, co je ekologická přizpůsobivost. Vysvětlí vzájemnou závislost organismů a důsledky porušení přírodní rovnováhy. Charakterizuje ekosystémy typické pro vegetační pásy Země a uvede příklady organismů. Zdůvodní prvořadý význam teploty prostředí a přítomnost vody pro existenci ekosystémů. Porovná ekosystémy vegetačních pásů a výškových stupňů. Porovná ekosystémy přirozené a umělé. Objasní celkový oběh látek v biosféře a jeho závislost na sluneční energii.	Rozmanitost organismů.	Z – Rozšíření organismů na Zemi. EV – Ekosystémy (změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření v různých ekosystémech).	Literatura, video.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Popíše a rozliší buňku rostlinnou a živočišnou. Objasní základní funkce buňky a charakterizuje jejich průběh. Vyjádří význam buňky jako základní strukturní a funkční jednotky v přírodě. Objasní vztah fotosyntézy a buněčného dýchání. Uvede základní rozdíly mezi jedno a mnohobuněčnými organismy. Vysvětlí význam specializace buněk, vyloží, co jsou pletiva a tkáně, uvede příklady stavby a funkce orgánů a orgánových soustav. Objasní rozdíl mezi dělením buněčného jádra při vzniku tělní buňky a při vzniku pohlavní buňky. Uvede rozdíly mezi rozmnožováním pohlavním a nepohlavním a různé příklady vývinu organismů (přímý, nepřímý, s proměnou dokonalou a nedokonalou).	Základ a trvání života.		Video, obrazy, literatura.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyjádří rozdíl a vztah mezi dědičností a proměnlivostí. Jmenuje Mendela jako zakladatele nauky o dědičnosti. Objasní, co je vloha, řekne, že každá vloha je podmíněna dvěma alelami a rozliší alely převládající a potlačené. Uvede, že geny jsou uspořádány za sebou v chromozomech, a že chromozomy tvoří velmi složitá látka – DNA. Ví, že každý organismus má určitý počet chromozomů a uspořádání DNA. Uvede, co jsou to mutace a jejich možné nebezpečí. Objasní, co je to genofond a význam jeho ochrany. Vyjádří, že plemena a odrůdy jsou výsledky šlechtění a objasní, co jsou geneticky modifikované organismy. Hodnotí rozmanitost organismů v přírodě a důležitost její ochrany. Objasní význam genetického inženýrství.	Dědičnost.	EV – Ekosystémy (druhová odlišnost, rozmanitost, důležitost její ochrany).	Referáty, literatura, video.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vysvětlí význam podnebí, množství vody, význam vody a teploty prostředí pro život, využití a ochranu přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka. Vysvětlí význam složení zemského povrchu v souvislostech s vývojem přírody pro současnou rozmanitost přírody. Uvede rozmanitosti ekosystémů v naší přírodě a nejbližším okolí. Vysvětlí význam a způsoby ochrany jednotlivých druhů organismů i ochrany celých ekosystémů s ohledem na regionální zvláštnosti. Rozliší velkoplošná a maloplošná chráněná území ČR a vyjmenuje naše národní parky. Charakterizuje ochranu přírody v Evropě. Vysvětlí základní pojmy z učení o přírodě. Objasní mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR jako jsou povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí a ochranu před nimi.	Naše příroda.	Z – Podnebí na Zemi. EV – Ekosystémy (kulturní krajina, pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny, chráněná území).	Internet, literatura, učebnice, video.

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Zeměpis se na 2. stupni vyučuje jako samostatný předmět ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda v 6., 7. a 9. ročníku po 2 hodinách a v 8. ročníku po 1 hodině týdně.

Vzdělávání v zeměpise je zaměřeno na

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických jevů a pojmů
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu člověka
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Předmět zeměpis má vazby na předměty F, CH, PŘ, D.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV - Mezilidské vztahy, rozvoj schopností poznávání.
- VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.
- VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.
- MKV - Lidské vztahy, etnický původ.
- EV - Ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí.
- MV - Fungování a vliv médií ve společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení.

Učitel vede žáky:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- předkládá dostatek textů, odborných článků, umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem.

Kompetence komunikativní

- žáci využívají různých informačních a komunikačních prostředků
- formulují a vyjadřují své myšlenky
- zapojují se do diskuze a obhajují své názory.

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a k dodržování předem stanovených pravidel komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné podobě.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí.

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou.

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání.

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování
- k utvoření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků

- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku.

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografické a životním prostředí.

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci.

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.

Výstupy z RVP ZV

Tematický okruh **Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie.**

Očekávané výstupy:

- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- využívá mapy pro orientaci v konkrétních regionech.

Tematický okruh **Přírodní obraz Země.**

Očekávané výstupy:

- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země,
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost

- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodní a na lidskou společnost.

Tematický okruh **Regiony světa.**

Očekávané výstupy:

- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry jednotlivých světadílů a států.

Tematický okruh **Společenské a hospodářské prostředí.**

Očekávané výstupy:

- posoudí na přiměřené úrovni organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst a pohyby
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapě hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní politické problémy ve světových regionech.

Tematický okruh **Životní prostředí.**

Očekávané výstupy:

- porovnává různé krajiny jako součást krajinné sféry, rozlišuje specifické znaky a funkce krajin
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajin, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů
- uvádí závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.

Tematický okruh **Česká republika.**

Očekávané výstupy:

- vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště
- vyhodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních organizacích.

Tematický okruh **Terénní geografická výuka.**

Očekávané výstupy:

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině a v modelových situacích
- zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.

Vyučovací předmět: Zeměpis**Ročník: 6.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy. Charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce. Aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě v pohledu na zemské těleso. Orientuje se na hvězdné obloze. Rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie.	Postavení Země ve vesmíru.	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (snímky z kosmu). F – sluneční soustava, skupenství látek. ČJ – Galaxie x galaxie. PŘ – život ve vesmíru. D – stáří kosmu, existence lidstva. M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikostí planet.	Rozvoj představivosti a fantazie dětí.
Používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země. Orientuje se v přírodě podle slunce. Hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi. Vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období. Vysvětlí podstatu polárního dne a noci. Dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi.	Tvar a pohyby planety Země.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (otázka vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti). M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země. F – gravitační síla Země. D – vývoj poznání o tvaru Země. OV – kalendář. PŘ – roční období – změny v přírodě, život na Měsíci.	Pro žáka v 6. ročníku je velmi těžké pochopit pohyby Země, a proto by měl být důraz kladen na názorné pomůcky.
Používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu.	Glóbus. Měřítka glóbu.	M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr.	Glóbus lze využít i v jiných předmětech.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek. Seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách. Prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, hloubnic. Vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících. Používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi. Vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi. Dokáže stanovit místní čas. Rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez.	Různé druhy plánů a map, jejich měřítko. Obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč). Orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám. Přepočet vzdáleností. Práce s atlasem. Poledníky. Ravnoběžky. Zeměpisné souřadnice. Zeměpisná síť. Určování absolutní (matematické) geografické polohy. Určování časových pásem.	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (zdroj informací – mapy, aktuality). M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr. PŘ – tématické mapy. Zeměpisná vycházka, práce s mapou, orientace v krajině. M – polokružnice, určování času. OV – režim dne – časová pásma.	Lze zařadit zeměpisnou vycházku, kde žák určuje světové strany podle busoly, kompasu i jinými způsoby, pohybuje se v terénu podle azimutu, vytváří jednoduché náčrtky a plánky okolní krajiny. K měření vzdáleností využívat i mapy, které žáci potřebují v životě – turistické mapy.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vysvětlí pojem krajinná sféra. Orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry. Rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry. Objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů. Posuzuje zemský povrch – reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností. S porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře. Vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je. Pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště. Seznámí se s rozložením vody na Zemi. Porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže. Popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy. Vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě.	Krajinná sféra Země a její složky. Pevninské a oceánské tvary zemského povrchu. Význam jednotlivých přírodních složek na Zemi.	PŘ – vznik krajinných sfér, endogenní, exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých životních podmínkách, ekosystémy, fotosyntéza. F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství. OV – šetření vodou, čistota ovzduší. M – nadmořská výška. EV – Základní podmínky života (klimatické změny, ekosystémy, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život). OSV – Mezilidské vztahy (zájem o okolí, řešení problémů).	Žák by měl být dostatečně motivován k poznávání krajinné sféry naší planety, měl by pochopit potřebnost poznání přírodních podmínek pro život člověka.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vymezí geografická šířková pásma na Zemi. Seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí. Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí. Provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů. Vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí.	Zeměpis světadílů – Afrika, Austrálie a Oceánie – poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství.	D – kolonizace otroctví. OV – lidská práva, vzdělání. RV – životní styl. PŘ – podmínky života na Zemi, nerostné suroviny, podmínky pro zemědělství. EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (využívání přírodních zdrojů – vyčerpatelnost, životní podmínky pro osídlení, možnost ohrožení podmínek pro život). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (mezinárodní spolupráce, organizace, globalizace). MKV – Etnický původ (tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace). OSV – Mezilidské vztahy (demokratický způsob řešení konfliktů, mezilidské vztahy, řešení problémů, poznávání lidí). VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (dodržování lidských práv a svobod, forma vlády, principy demokracie).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti. Uvede význam Antarktidy. Seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí. Posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí. Zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, vytvoří si celkový náhled na geografické učivo.	Zeměpis světadílů – polární oblasti. Opakování.	D – dobývání pólů. PŘ – fauna, flóra. ČJ – četba o světadílech. EV – Ekosystémy (klimatické změny, podmínky života).	Problémové úkoly: Proč lidé dobývají polární oblasti? Proč je přísně chrání? Čím mohou být ohroženy? Kdo se může dostat do polárních oblastí?

Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů. Vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města. Vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry. Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech. Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí.	Zeměpis světadílů – Amerika, Asie, Evropa. Amerika – fyzickogeografická sféra. Amerika – socioekonomická sféra, regionalizace. Amerika – charakteristika států. Asie – fyzickogeografická + socioekonomická charakteristika. Asie – regionalizace, státy. Evropa – fyzickogeografická + socioekonomická charakteristika. Evropa – regionalizace, státy.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (stav životního prostředí, ochrana, možnost změny, vliv globálních problémů). VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě). OSV – Mezilidské vztahy (komunikace s jinými národy, rozvoj schopností). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí). MKV – Etnický původ (kultura a tradice, rasismus). MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (zdroj informací, obrazového materiálu). PŘ – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV.	Podrobněji se seznámí se státy Evropy.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo.	Opakování.	OV – lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl. RV – rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum. CH – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie. F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků. PČ – suroviny pro přípravu pokrmů.	

Vyučovací předmět: Zeměpis**Ročník: 8.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Určí absolutní geografickou polohu České republiky. Vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií. Porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států. Popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo. Zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost. Vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice. Vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice. Srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy.	Absolutní geografická poloha, relativní geografická poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry České republiky. Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky.	EV – Ekosystémy (stav přírody, ochrana, předpoklad vývoje). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (poloha státu na mapě světa, orientace). PŘ – geologická stavba, ochrana přírody. M – porovnávání rozlohy. OSV – Mezilidské vztahy (jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní názor, naslouchání, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie). M – hustota obyvatelstva. PŘ – vliv osídlení na krajinu. D – vznik prvních měst, vývoj urbanizace.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice. Hospodářství České republiky charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod. Zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky. Lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice. Charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost.	Rozmístění hospodářských činností České republiky. Regiony České republiky.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv hospodářství na životní prostředí – těžba, průmyslové závody, doprava, cestování). VMEGS – Jsme Evropané (postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb). CH – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie. D – historie průmyslu. PŘ – obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl. F – typy elektráren. EV – Vztah člověka k prostředí (stav životního prostředí). D – historie regionů. CH – průmysl regionů. PŘ – krajina, stav přírody.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci. Popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy. Pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu. Zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytváří si celkový náhled na geografické učivo.	Místní region České republiky. Opakování.	VDO – Občan, občanská společnost a stát (život v regionu). MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (třídění, hodnocení hospodářských údajů, hodnocení podle jednotlivých kritérií). OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (řešení problémů místní oblasti). CH – průmysl regionu. ČJ – významné osobnosti.	Zařazení zeměpisné vycházky v místní krajině, práce s mapou, určování světových stran pomocí buzoly.

Vyučovací předmět: Zeměpis**Ročník: 9.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku. Orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele. Popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací. Určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství. Porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství. Vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu. Uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje.	Společenské a hospodářské poměry současného světa.	PŘ – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva. OV – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl. RV – rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum.	Důležitá práce s mapou, vyhledávání v atlasech.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		CH – chemizace v zemědělství – vliv na přírodu, kvalitu potravin – vitamíny, využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory. F – typy elektráren, jaderná reakce, rychlost dopravních prostředků. MKV – Multikulturalita (historie, tradice, kultura a rozmanitost různých etnik). OSV – Mezilidské vztahy (vztahy mezi lidmi, odpovědné řešení problémů, diskuse na dané téma, skupinová práce). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost světového hospodářství na těžbě nerostných surovin, vyčerpatelnost nerostných zdrojů, šetření).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Orientuje se na politické mapě světa. Uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy. Rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění. Uvádí příklady různé míry demokracie ve světě. Lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě. Uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení. Vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení.	Státy světa, hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení. Globální problémy současného světa.	M – statistické údaje. OV – státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce. D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států. PŘ – vliv přírodních podmínek na osídlení. VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa). OSV – Mezilidské vztahy (řešení problémových úkolů – formulace názoru, naslouchání, argumenty). MKV – Princip sociálního smíru a solidarity (politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu). VMEGS – Jsme Evropané (mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu). PŘ – podvýživa, hlad, AIDS, kyselá dešť, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpitelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady. Posuzuje působení přírodních krajinoformujících procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností na krajinu a na životní prostředí. Zhodnotí, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady.	Krajina – prostředí, typy krajin. Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí.	CH – skleníkový efekt, kyselá dešť, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění. D – rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času. OV – mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami. EV – Základní podmínky života (vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj, globalizace, globální úroveň, důsledky globálních problémů pro každého z nás). OSV – Mezilidské vztahy (vlastní zodpovědnost při řešení problémů, komunikace, hledání kompromisu). EV – Základní podmínky života (ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj, globální úroveň životního prostředí – možnosti zlepšení). OSV – Mezilidské vztahy (osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni. Navrhne možná řešení problematiky životního prostředí. Provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů. Porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj. Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací. Aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině. Uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech. Zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo.	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině – orientační body, pomůcky a přístroje, světové strany, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů, ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí. Opakování geografického učiva na základní škole.	PŘ – životní prostředí, ekologie, vliv prostředí na zdraví lidí, život v přírodní a kulturní krajině. M – měřítko, poměr. CH – živelné pohromy. PŘ – příroda v místní krajině – stav, ochrana, ohrožení zdraví a života člověka. OSV – Rozvoj schopností poznávání (orientace v terénu, práce s mapou). EV – Ekosystémy (pohyb v přírodě, živelné pohromy).	Lze zařadit zeměpisnou vycházku, určování světových stran, práce s mapou.

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávání v oboru hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti. Učí jej chápat hudební jazyk jako specifickou formu komunikace, získávat orientaci v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti. Směřuje žáka k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností, k rozvoji jeho celkové hudebnosti.

Žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál, své instrumentální a pohybové dovednosti. Je mu dána příležitost interpretovat hudbu podle svého vlastního zájmu a zaměření.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při nichž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním správných pěveckých návyků.

Náplní instrumentálních činností je hra na hudební nástroje včetně využití výpočetní techniky a moderních hudebních počítačových programů pro vytváření elektronické hudby.

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu.

Poslechová činnost obsahuje aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu, ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat.

Předmět hudební výchova se vyučuje na druhém stupni od 6. do 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu učení a celoživotnímu studiu
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a vzájemného propojení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými hudebními termíny, znaky a symboly
- poznává smysl a cíl učení, má k němu pozitivní vztah, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- samostatně tyto problémy řeší

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním projevu, částečně i pohybem – rytmem, zpěvem
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům běžně užívaných gest, zvuků a reaguje na ně
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání své nebo nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti jiných lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole a mimo školu
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Výstupy z RVP ZV

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Vyučovací předmět: Hudební výchova**Ročník: 6.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozliší českou lidovou píseň západní od východní. Rozpozná lidové umění vokální od instrumentálního. Sluchem rozliší jednohlasou lidovou píseň od lidového dvojhlasu. Zná pojem interval, seznámí se s názvy jednotlivých intervalů. Poslechem se seznámí s různými typy melodií. Poslechem se seznámí se skladbami, ve kterých je rozhodující rytmus. Dovede rozpoznat tempo skladby. Umí rozlišit všechny typy dynamiky. Poslechem se seznámí se skladbami, ve kterých převládá harmonie. Poslechem se seznámí se skladbami, ve kterých je kladen důraz na hudební barvu. Sluchem rozliší kontrast ve skladbě. Sluchem objeví gradaci v hudební ukázce. Sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat.	Lidová píseň - lidová píseň západní a východní - lidová píseň vokální a instrumentální - intervaly. Hudební výrazové prostředky - melodie - rytmus, tempo - harmonie - dynamika - hudební barva - kontrast a gradace. Hudební nástroje v lidové hudbě.	Z – orientace na mapě ČR, rozdělení republiky na kraje. MKV – Kulturní difference (respektování zvláštností různých etnik). ČJ – ústní lidová slovesnost. OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná a rozumí pojmu akord. Vyjmenuje obraty kvintakordu. Zná pojem septakord. Sluchem rozliší durový a mollový akord. Pokusí se sluchem rozlišit interval, akord a septakord. Naučí se rozebírat jednoduché lidové písně. Poslechem se seznámí s vývojem písní od nejstarších dob do současnosti. Umí rozlišit operu, operetu, hudební revue, muzikál. Seznámí se s nejvýznamnějšími představiteli světové opery. Seznámí se s nejvýznamnějšími představiteli české opery. Seznámí se s některými písněmi Voskovce, Wericha, Ježka.	Akord - kvintakord - obraty kvintakordu - septakord. Píseň a její hudební forma - malá písňová forma - předvětí, závětí, perioda - jednodílná, dvojdílná, trojdílná písňová forma - velká písňová forma. Píseň a její proměna ve staletích - Seikilova píseň - Hospodine pomiluj ny – 10. století - náboženské a světské písně 12.–14. století - rytířské zpěvy - písně v 17. století - písně v období romantismu - písně 20. století - písně současné. Hudba na jevišti - opera - opereta - hudební revue, Osvobozené divadlo - muzikál.	ČJ – ústní lidová slovesnost. VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (vnímání evropské hudební kultury). ČJ – hudební dramatické žánry.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se s operní tvorbou českých hudebních skladatelů.	Česká opera - Josef Mysliveček - Bedřich Smetana - Antonín Dvořák - Leoš Janáček - Bohuslav Martinů.		
Umí rozlišit balet a pantomimu. Seznámí se s baletní tvorbou některých hudebních skladatelů (Čajkovskij, Prokofjev, Stravinskij, Chačaturjan) .	Hudba a tanec - balet - pantomima.	OSV – Komunikace (řeč těla).	
Umí rozlišit melodram a scénickou hudbu. Seznámí se s melodramy českých hudebních skladatelů (Benda, Fibich). Poslechne si scénickou hudbu J. Suka.	Hudba a slovo - melodram - scénická hudba.	OSV – Komunikace (řeč zvuků a slov). ČJ – hudebně dramatické žánry.	
Dovede taktovat dvoučtvrtový a tříčtvrtětní takt . Dokáže pohybem vyjádřit obsah písně.	Hudebně pohybové činnosti - dirigent a orchestr - dramatizace písní.	OSV-Kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost, tvořivost v mezilidských vztazích).	Hra na dirigenta.
Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje.	Instrumentální činnost - reprodukce známých písní s důrazem na první dobu taktu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo.	OSV – Komunikace (řeč těla).	
Procvičuje rytmické cítění a rytmickou paměť.			
Dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky zpívat jednohlasé písně.	Vokální činnosti - zpěv písní - vánoční koledy.	OSV – Psychohygiena (pozitivní naladění mysli, uvolnění – relaxace). D – vznik křesťanství.	

Vyučovací předmět: Hudební výchova**Ročník: 7.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se s různými typy lidových písní. Poslechne si lidové písně jiných národů. Umí rozlišit lidovou a umělou píseň. Sluchem rozliší stupnici durovou a mollovou. Umí slovně charakterizovat, co je to stupnice. Poslechne si ukázky různých zpěvných hlasů. Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. Sluchem rozliší jednohlasou a mnohohlasou píseň. Poslechne si ukázku vokální a instrumentální polyfonie. Poslechne si ukázky z koncertů různých hudebních skladatelů.	Lidová píseň - západní, východní, vokální, instrumentální písně jiných národů - píseň umělá. Stupnice - durová - mollová harmonická - mollová melodická. Lidský hlas -zpěvní hlasy -hlasová hygiena. Homofonie, polyfonie -vokální polyfonie -instrumentální polyfonie -fuga. Koncert.	OSV – Mezilidské vztahy (poznávání lidí). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (lidová slovesnost zvyky a tradice národů Evropy). MKV – Kulturní difference (lidové písně jiných národů, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik). Č – lidová slovesnost. Z – orientace na mapě ČR. OSV – Sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě, moje tělo, moje psychika).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se s jednotlivými částmi sonáty a pokusí se je sluchem rozeznat v hudební ukázce. Seznámí se s různými druhy tanců. Poslechne si hudební ukázky některých společenských tanců. Poslechne si ukázky ze symfonií některých hudebních skladatelů. Poslechne si ukázky z některých symfonických básní B. Smetany. Umí slovně rozlišit pojem duchovní a světská hudba. Poslechne si ukázky z oratoria a kantáty. Vyzkouší si taktování na dvě, tři, a čtyři doby. Seznámí se s vývojem světového a českého muzikálu. Poslechne si ukázky z některých známých muzikálů.	Sonáta, sonátová forma. Tanec -pantomima -lidový tanec -balet -výrazový tanec -společenský tanec. Symfonie. Symfonická báseň. Duchovní a světská hudba -oratorium -kantáta. Taktování. Muzikál.	TV – hudebně pohybové činnosti. EV – Vztah člověka k prostředí (vnímání krásy přírody, láska k přírodě). ČJ – líčení. D – křesťanství. OSV – Komunikace (řeč těla). ČJ – hudebně dramatické žánry.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Uvědomí si význam hudby v životě člověka. Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky. Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popřípadě dvojhlas. Vyzkouší si zazpívat vokální polyfonii a kánon.	Lidské nešvary a hudba -hudba jako kulisa pro cokoli, hudba a drogy. Vokální činnost - lidové a umělé písně - polyfonní zpěv. Instrumentální a hudebně pohybové činnosti (prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku).	OSV – Komunikace (hudba jako prostředek komunikace, specifické komunikační dovednosti). OSV – Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění, relaxace). OSV – Kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost, tvořivost v mezilidských vztazích).	

Vyučovací předmět: Hudební výchova**Ročník:** 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí slovně vysvětlit pojmy artifiční a nonartifiční. Rozezná ukázky obou druhů této hudby. Seznámí se s nejstaršími světovými hudebními památkami. Poznává hudební projev období gotiky. Poslechne si hudební ukázky z této doby. Seznámí se s renesanční hudbou. Poslechne si nejznámější světové ukázky z této doby. Seznámí se s ukázkami z díla hudebních skladatelů Vivaldiho, Bacha, Händla. Seznámí se s ukázkami z díla hudebních skladatelů Haydna, Mozarta, Beethovena. Seznámí se s ukázkami z díla hudebních skladatelů Schuberta, Chopina, Verdiho. Poznává nové hudební směry 20. století. Seznámí se s některými hudebními skladateli a poslechne si ukázky z jejich díla.	Artifiční a nonartifiční hudba. Původ hudby, pravěk, starověk. Středověk – gotika. Renesance. Baroko. Vivaldi, Bach, Händl. Klasicismus. Haydn, Mozart, Beethoven. Romantismus. Schubert, Chopin, Verdi. Vážná hudba 20. století.	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (vnímání evropské hudební kultury). ČJ – bible. D, VV – pravěk, starověk, středověk, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, 20. století. VV – výtvarný záznam melodie. EV – Vztah člověka k prostředí (citový vztah k přírodě). D – 20. století.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dovede popsat vývoj jazzu v USA. Seznámí se s charakteristickými prvky jazzové hudby. Poslechne si hudební ukázky jednotlivých vývojových stupňů a směrů jazzové hudby. Poslechne si ukázky hudebního stylu- Country and western. Pozná ukázky hudebního stylu Rock and roll. Seznámí se se vznikem skupiny Beatles a poslechne si některé jejich písně. Pozná hudbu některých dalších rockových skupin 60. let. Seznámí se s hlavními představiteli světové moderní populární hudby 70. a 80. let. Rozezná sluchem jednotlivé hudební styly- hard rock, art rock, pop rock, disko hudba, punk, heavy metal, rap, hip hop. Sluchem rozliší stupnici a tóninu durovou a mollovou. Umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou. Umí vyjmenovat církevní stupnice. Poslechne si píseň v dórské tónině.	Jazz. Country and western. Rock and roll. Rock 60. let. Beatles. Další rockové skupiny. Moderní populární hudba 70. a 80. let -hard rock, -art rock, -pop rock, -disko hudba, -punk, -heavy metal, -rap, -hip hop, -další nejnovější hudební styly. Stupnice, tónina. Církevní stupnice.	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (vnímání světové hudební kultury).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná pojem interval, chápe jeho význam v hudbě. Zopakuje si názvy intervalů. Zná pojem akord. Zopakuje si jednotlivé typy akordů. Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky a dodržuje hlasovou hygienu. Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popřípadě v dvojhlase.	Intervaly. Akordy. Vokální činnost - lidové a umělé písně. Instrumentální a hudebně pohybové činnosti (prolínají do ostatních hudebních činnosti v průběhu celého školního roku).		

Vyučovací předmět: Hudební výchova**Ročník: 9.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se s nejstaršími českými hudebními památkami. Rozezná nejstarší české písně.	Počátky hudebních dějin v Čechách.	VMEGS – Jsme Evropané (vnímání české hudební kultury).	
Pozná hlavní představitele českého renesančního období. Poslechne si hudební ukázky z renesančního období.	Hudební renesance v Čechách.	D, VV – renesance, baroko, klasicismus, romantismus, 20. století.	
Seznámí se s hudebními skladateli českého baroka. Poslechne si ukázky z tvorby českých hudebníků barokního období.	České hudební baroko.		
Pozná autory, kteří skládali v období klasicismu. Poslechne si ukázky z jejich díla.	Český hudební klasicismus.		
Seznámí se se životem a dílem hlavních představitelů českého hudebního romantismu. Rozezná sluchem hudbu skladatelů romantického období Smetany, Dvořáka, Fibicha.	Český hudební romantismus. Smetana, Dvořák, Fibich.	EV – Vztah člověka k prostředí (vnímavý a citlivý přístup k přírodě, přírodnímu a kulturnímu dědictví, láska k vlasti, k místu, kde bydlím).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se se životem a dílem hlavních představitelů české vážné hudby 20. století. Rozezná sluchem hudbu českých skladatelů 20. století (Janáček, Martinů, Suk, Novák). Seznámí se s ukázkami skladeb Aloise Háby a Karla Husy. Seznámí se s vývojem české populární hudby od začátku 19. století až po 70. léta 20. století. Naučí se zpívat píseň Hašlera. Poslechne si a naučí se zpívat některé písně Voskovce, Wericha a Ježka. Poslechne si a naučí se zpívat některé písně Suchého a Šlitra. Naučí se zpívat píseň Vacka, Vejvody. Pozná vývoj jazzu v českých zemích. Seznámí se s hlavními představiteli české populární hudby 60. let 20. století. Poslechne si ukázky známých big beatových písní, některé si zazpívá. Pozná hlavní představitele české populární hudby 70., 80., 90. let 20. století. Poslechne si ukázky známých písní 70., 80., 90. let 20. století. Naučí se zpívat českou populární píseň.	Česká vážná hudba 20. století - Janáček - Martinů - Suk - Novák - Hába - Husa. Vývoj české populární hudby - národní obrození - polka - dechovka – Kmoch - kabaret – Hašler. Osvobozené divadlo – Voskovec, Werich, Ježek. Divadla malých forem – Semafor, Šlitr, Suchý. Vacek, Vejvoda. Jazz a swing v české hudbě. Big beat. 70., 80., 90. léta v české populární hudbě.	VDO-Občanská společnost a škola (zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování, samostatné a odpovědné řešení problémů). OSV-Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy mezi lidmi). ČJ – Osvobozené divadlo, Semafor.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zopakuje si délky not. Dokáže poznat těžkou a lehkou dobu v písni. Seznámí se s různými typy taktů Umí vytleskat jednoduché takty. Seznámí se s některými italskými názvy, které v hudbě označují tempo. Zná pojem harmonie. Naučí se pojmenovat I., IV. a V. stupeň ve stupnici. Umí rozlišit pojmy harmonie a harmonizace. Seznámí se s vývojem české tramské písně. Poslechne si ukázky českých tramských písní. Naučí se zpívat některé tramské písně. Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky a dodržuje hlasovou hygienu. Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popřípadě dvojhlase.	Rytmus. Metrum -takt. Tempo. Harmonie -základní stupně ve stupnici. Harmonizace. Tramská píseň. Vokální činnosti -lidové a umělé písně.	EV – Vztah člověka k prostředí (člověk a příroda, vztah člověka k životnímu prostředí, ochrana přírody).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ovládá částečně počítačový program pro zápis not – Capella.	Instrumentální a hudebně pohybové činnosti (prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku).		Pomoci programu Capella dovede zapsat a zahrát jednoduchou píseň.

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost, estetické cítění a uplatňování subjektivity
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií, které jsou dostupné
- rozvíjí především průřezová témata Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického cítění) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

6. ročník – 2 hodiny týdně
7. ročník – 1 hodina týdně, respektive 2 hodiny 1 x za 14 dní
8. ročník – 2 hodiny týdně
9. ročník – 1 hodina týdně, respektive 2 hodiny 1 x za 14 dní

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky, v různých prostorách školní budovy (chodby, tělocvična) nebo mimo budovu školy (práce v plenéru)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací

-

strategie:

- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících se zadaným výtvarným úkolem a s použitím určených materiálů, pomůcek, výtvarné techniky

strategie:

- učitel zadává úkoly způsobem umožňujícím individuální řešení

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

strategie:

- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky...)
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

strategie:

- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby jim pomáhá
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- učitel přistupuje k žákům individuálně – podle potřeby

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce nejrozličnějším způsobem – v prostorách tříd, budovy školy, na internetových stránkách školy, na případných výstavách – a podle podmínek se účastní výtvarných soutěží

strategie:

- učitel podporuje občanské cítění žáků při prezentaci školy – vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytvářejí pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla

strategie:

- učitel vede žáky ke správným způsobům použití materiálu, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- učitel klade důraz na pracovní morálku každého žáka

Výstupy z RVP ZV

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; kombinuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy. Vytváří prostorové kompozice, dokáže své představy převést do objemových rozměrů, dokáže pracovat ve dvojici i ve skupině. Dokáže využít perspektivu ve vlastním výtvarném vyjádření. Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření. Umí využívat znalostí o primárních, druhotných a doplňkových barvách k výtvarnému vyjádření. Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže rozvrhnout motivy na ploše. Využívá dekorativních postupů – rozvíjí estetické cítění.	Malba. Teorie barev – teplé a studené barvy, barevné valéry. Prostorová tvorba. Společná – skupinová práce na jednom objektu – komunikace, koordinace, organizace práce. Land-art. Nauka o perspektivě. Objekt v ploše. Koláž, asambláž, ilustrace. Subjektivní vyjádření fantastických představ pomocí různých materiálů a za použití kombinovaných technik – tisk z koláže, rozfoukávaná tuš. Přírodní motivy – zvětšování, zmenšování, detail, celek. Zvíře – tvar a linie, stylizace. Lineární stopy předmětů na ploše, kompozice. Koláž. Písmo jako dekorativní prvek. Ilustrace (např. List z atlasu brouků). Kašírování.	OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity). PŘ – vesmír. HV – nahrávky zvuků, rytmus. OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornostia soustředění). HV – barvy hudby. ČJ – četba, lidová slovesnost, pohádky (Andersen). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vztah člověka k prostředí). OSV – Komunikace (řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem). ČJ – četba (K. Čapek). EV – Ekosystémy (les). PŘ – život v lese.	Téma: Čert, Sněhová královna. Projekt – Vesmír Návrh a realizace – kouzelné brýle. Koláž – slavnostní hostina. Objekty v krajině. Exkurze do galerie – portréty a autoportréty. Prostor, který obývám. Předměty denní potřeby (mlýnek apod.). Tisk z koláže, rozfoukávaná tuš, dokreslovaný dekalk. Barvy jara, rašení, práce v pleněru, ptáci. Projekt – Les pod lupou.

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů. Užívá vizuálně obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem. Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací. Rozliší působení vizuálně obrazového vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. Využívá dekorativních postupů – rozvíjí své estetické cítění. Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.	Prvky vizuálně obrazového vyjadřování – kresebné etudy – objem, tvar, linie, šrafování. Linoryt. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů, linií a prvků v ploše i prostoru – horizontála, vertikála, střed, symetrie, asymetrie, dominantní prvek v kompozici. Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek. Barevné vyjadřování. Odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast. Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků. Užitá grafika. Písmo. Tematické práce – Vánoce, Velikonoce, sportovní a společenské soutěže a události. Vlastní prožívání. Interakce s realitou.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění). EV – Základní podmínky života (ovzduší, voda). MKV – Etnický původ (odlišné vnímání světa). OSV – Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích). MV – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění výtvarných prostředků v mediálním sdělení). OSV – Sebepoznání a sebepojetí (moje psychika). ČJ – literární texty. OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity). D – doba gotiky.	Projekt – Od ornamentu k masce. Např. přírodní děje – jejich vznik a průběh – bouře, vichřice, mlha, mraky, víry, sopky. Např. rok, měsíce, kalendář. Např. kašírování – výtvarné náměty z Asie, Afriky, Ameriky – masky. Např. orientační tabule do architektury, piktogramy pro olympijské hry apod. Např. vyjádření pocitů pomocí barev – špatná a dobrá nálada.

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Kresebné etudy. Linie jako výtvarný prostředek. Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech, ve vlastní tvorbě.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění). ČJ – ex libris. D, ČJ – renesance, baroko, Romantismus.	Např. věci kolem nás.
Orientuje se v grafických technikách.	Linoryt, tisk z koláže, papíroryt.	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace).	Ex libris.
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce – renesance, baroko, romantismus – na příkladech výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjádření. Výtvarná interpretace uměleckého díla. Základní stavební prvky architektury v renesanci a baroku (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaiky).	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (zvládání učebních problémů). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady). D – renesance – objev perspektivy.	Detail z obrazu, lineární kompozice obrazu. Projekt – Jak vstoupit do obrazu. Dekoratивní prvky v práci s kartonem – vyřezávání, lepení.
Rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů.	Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv plakátů).	Např. plakát, obal na CD.
Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Zdokonalování kresebné techniky – stínování, kontrast.	D – historické souvislosti 2.pol.19.stol. a přelomu 19. a 20. stol.	Např. kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi. Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy. Užívá perspektivních postupů. K tvorbě užívá dostupné metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video. Využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. Uplatňuje některé metody současného výtvarného vyjadřování.	Práce s netradičními materiály. Objemové vyjádření námětu barvami – doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála. Lineární perspektiva – sbíhavá, úběžníková. Práce s grafickým editorem, s internetem – orientace a vyhledávání informací, www stránky. Výběr a kombinace ve vlastní tvorbě. Správná technika malby – zvládnutí větší plochy. Krajina 19. století. Technika akvarelu, pastel. Happening, land-art, instalace.		Např. proměny všedních předmětů – PET lahve. Např. zátiší, mnoho zemí – jeden svět, rozdílné kvality obalu Země. Reklama.

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření. Orientuje se v grafických technikách. Rozlišuje obsah uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazového vyjádření, vysvětluje své postoje k nim. Užívá vizuálně obrazového vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích. Užívá vizuálně obrazového vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem, sluchem.	Techniky kresby – tužka, perko, rudka, uhel. Dynamická kresba. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu, proměn uvnitř a mezi objekty). Komplementární barvy – textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný). Tisk z výšky, plochy, hloubky. Práce s uměleckým dílem – impresionismus, kubismus, surrealismus. Hlavní současné trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění, happening). Pojmenování základních obrazotvorných prvků a kompozičních přístupů, porovnávání rozdílů výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické apod.). Společná práce – komunikace. Vyjádření proměn v procesu a kvalitě. Reflexe, uplatňování subjektivity ve výtvarném vyjadřování. Pocity jako obrazové znaky.	EV – Vztah člověka k prostředí (naš životní styl). VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace). D – historické souvislosti 20. stol. OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot). OSV – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika). MV – Práce v realizačním týmu (týmová práce při tvorbě výtvarných projektů). EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec).	Např. kruh, koloběh vody, zátiší s dýněmi, kresba hlavy. Např. PF, ex libris apod. Projekt – Věci kolem nás. Např. já – kombinovaná technika – asambláž, koláž.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Užívá některé dostupné metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie – a učí se s nimi zacházet. Zaznamenává podněty z představ a fantazie. Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé. Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování.	Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, reklama a propagace). Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí. Prostorová tvorba – modelování. Práce v plenéru. Krajinomalba. Frotáž.		Např. dotváření náhodného tvaru podle svých představ, domalovávaná nebo dokreslovaná koláž apod.

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Rodinná výchova je vyučován na II. stupni v šestém až osmém ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Vyučuje se v kmenových třídách, v PC učebně a na veřejných prostranstvích mimo školu, např. návštěva Úřadu práce apod.

Obsah vzdělávací činnosti je zaměřen na rodinu jako základní předpoklad utváření zdravého vývoje jedince a jeho sociálních vztahů. Nedílnou součástí je preventivní ochrana zdraví, význam zdraví, souvislost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. Žáci jsou vedeni k dovednostem odmítání škodlivých návykových látek, v souvislosti se zdravotními a psychosociálními riziky spojenými se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka. Jde o posílení odpovědného vztahu k sobě samému, k vlastním dospívání a k pravidlům zdravého životního stylu. Žáci postupně získávají orientaci v základních otázkách sexuálního chování, která odpovídá příslušnému věku a v uplatňování odpovědného sexuálního chování. Komunikace mezi učitelem a žákem se soustřeďuje i na upevňování návyků odpovědného chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech a poskytování první pomoci.

Dovednosti a znalosti získané v tomto předmětu pomohou dospívající mládeži se dobře orientovat ve světě kolem nás a umožní jí aplikovat získané teoretické znalosti v běžném životě. V souvislosti s výukou jiných předmětů, jako například přírodopisu, dějepisu, občanské výchovy, chemie, získávají žáci ucelenou představu o funkci lidského těla po stránce fyzické, psychické a sociální a ochraně člověka jako komplexní osobnosti proti možným škodlivým vlivům. Nedílnou součástí jsou získané způsoby chování a orientace v životních situacích, se kterými zatím nemají osobní zkušenost.

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v Rodinné výchově realizují také některá z průřezových témat:

VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovídající chování

OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

MKV – schopnost zapojovat se do diskuse, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy

EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

VMEGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- jsou vedeni k efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívají je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrozličnější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů, plánují způsob řešení problému
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- osvojí si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuse

- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrázkových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost a výsledky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi

- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Výstupy z RVP ZV

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí z hlediska prospěšnosti zdraví)
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely

chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Vyučovací předmět: Rodinná výchova
Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: Chápe význam rodiny pro formování osobnosti. Správně chápe role jednotlivých členů v rodině. Porozumí významu společenské podstaty člověka, potřebnosti sociálních vztahů a komunikace. Učí se vzájemné toleranci a naslouchání při sdělování různých názorů jinému člověku. Umí zdůraznit pozitiva a negativa životního stylu lidí pro zachování zdraví. Seznámí se s možnými způsoby řešení krizových situací. Naučí se řešit jednoduché dopravní situace. Dokáže vyhledat kontaktní adresy, telefony na zařízení pro pomoc v krizi ve svém okolí. Chápe nebezpečí násilného chování. Pochopí význam zdravé výživy, denního stravovacího režimu a režimu dne respektujícího zdravý životní styl. Zhodnotí nezastupitelný význam zdravé výživy v péči o zdraví člověka v průběhu lidského života. Využívá informací odborné literatury či jiných informačních zdrojů. Sestaví jednoduchý jídelníček dle zásad zdravé výživy.	Život v rodině a mimo ni. Rodina – postavení a role ženy a muže. Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte. Komunikace. Komunikace v rodině. Komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých. Modelové situace a hry zaměřené na osvojení komunikačních dovedností. Kamarádství, přátelství, láska. Rozvoj osobnosti. Duševní a tělesné zdraví. Vyrovnávání se s problémy. Osobní bezpečí. Dopravní výchova. Způsoby chování v krizových situacích. Dětská krizová centra, linky důvěry. Ochrana člověka za mimořádných situací. Péče o zdraví, režim dne. Vedení záznamu o volném čase. Zdravá výživa. Vliv výživy na zdravotní stav lidí. Výživová hodnota potravy. Způsoby technologie zpracování potravy. Sestavování jídelníčku.	OSV – Mezilidské vztahy (angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování). OV – způsoby komunikace mezi členy rodiny, vrstevníky. EV – Vztah člověka k prostředí (oceňování zdraví, chápání vlivu životního prostředí na zdraví člověka). MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (využívá vhodné potraviny – biopotraviny). EV – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, způsoby ochrany zdraví).	Dopravní soutěž

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Obhájí význam výchovy ke zdraví pro fyzické a psychické zdraví člověka, prevenci závislosti. Jmenuje důvody, proč se vyhnout drogám. Seznámí se s příčinami tělesných a duševních změn v období dospívání. Pochopí odlišnosti dospívání chlapců a dívek.	Zneužívání návykových látek. Pozitivní životní cíle a hodnoty. Kouření (tabakismus). Alkoholismus. Sexuální výchova.	PŘ, OV – škodlivé důsledky návykových látek. PŘ – vývoj člověka.	

Vyučovací předmět: Rodinná výchova
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: Chápe práva a povinnosti jednotlivých členů rodiny a pojem rodičovská zodpovědnost. Umí vysvětlit pojem domov, ví, co přispívá k rodinné pohodě a co ji naopak narušuje. Zamýšlí se nad různými způsoby bydlení, nad vybavením domu nebo bytu a nad jeho estetickou úrovní a funkčností. Zná základní pravidla prostírání, správného rozsazení u stolu a slušné chování při stolování. Učí se vytvářet žebříček životních hodnot a zacházet s finančními prostředky. Chápe pojmy příjmy a vydání rodiny, učí se v hrubých rysech sestavovat rodinný rozpočet. Chápe pojmy zdraví, nemoc, postižení člověka a faktory, které zdraví člověka ovlivňují. Zná pojmy prevence, hygiena, očkování, přenos infekčních chorob.	Život v rodině. Komunikace. Rodina a domov. Pocity bezpečí a klidu. Rodina a bydlení. Stolování. Ekonomika domácnosti. Člověk ve zdraví a nemoci. Infekční choroby.	OSV – Komunikace (porozumění sobě samému a druhým, utváření mezilidských vztahů). OSV – Mezilidské vztahy (angažovaný přístup k druhým, slušné chování, tolerance). OV – život mezi lidmi. Z, D – bydlení v různých klimatických podmínkách, vztah ke kulturám a tradicím. OV – člověk a osobní kultura. VV – obraz Poslední večeře (L. da Vinci). ČJ – J. Werich, J. Voskovec, lakomství v rodině. HV – J. Ježek. EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zdraví člověka, vlivy, které na ně působí, ochrana zdraví). PŘ – hmyz a paraziti přenášející infekční choroby, zdravotní věda, příznaky nemocí. HV – F. Mercury, skup. Queen.	Dramatizace (verbální a neverbální komunikace). Hra Cesta k rodinnému pokladu. Jak bych chtěl(a) bydlet, až budu dospělý(á)-plánek, koláž, popis. Ukázky stolování. Beseda o AIDS, popřípadě využití výukového programu na videu.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže pojmenovat druhy postižení, chápe nutnost pomoci handicapovaným lidem a odsuzuje chování lidí, kteří jim ubližují. Chápe význam zdravé výživy pro správný tělesný a duševní vývoj mladého člověka a dobré kondice dospělých. Umí pojmenovat látky tvořící naše tělo, zná hlavní zásady zdravé výživy. Seznámí se s pojmem alternativní výživa. Seznámí se s poruchami výživy a se zdravotními riziky, které z nich vyplývají. Učí se rozeznat nejčastěji užívané návykové látky a jejich účinky, chápe, proč je nutné se jim vyhýbat, učí se je odmítat. Ví, že šíření a prodávání drog je trestným činem. Umí se správně chovat v případě vyhlášení poplachu a evakuace školy. Ví, kdy se připravuje evakuační zavazadlo a co obsahuje.	Postižení mezi námi. Zdravá výživa. Abeceda zdravé výživy. Drogy-zrádný přítel, zloděj tvého „Já“. Drogy a legislativa. Ochrana člověka za mimořádných situací.	OSV – Poznávání lidí (angažovaný přístup k druhým, tolerance, odpovědné chování, pomoc). OV – život mezi lidmi. D – stravování v historickém vývoji. PŘ, PČ (pěstitelství) – základní potraviny (obiloviny, luštěniny, brambory...). PŘ – lidské tělo, výživa. PČ (vaření), VP (domácnost) – zásady zdravé výživy. OSV – Psychohygiena (zamýšlení se nad danými problémy, kritické myšlení, výchova k odpovědnosti, k vytváření sebedůvěry a sebeúcty). VV – výtvarné vyjádření účinku drog na lidský organismus. OV – morálka, dobro, zlo. VDO – Občan, občanská společnost a stát (aktivní postoj k životu, úcta k zákonu). OV – ochrana člověka.	Význam běhu Terryho Foxe, význam nadací (např. Kapka naděje). Beseda s dietní sestrou nebo shlédnutí výukového videa s tematikou poruchy výživy. Sestavení jídelníčku (popř. srovnání s jídelníčkem dětí cizích národností). Narýsovat pyramidu výživy. Beseda nebo výukový program na videu.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Učí se poznávat nebezpečné situace, kdy je ohroženo zdraví nebo život člověka (hry, sporty, doprava, agresivní chování, šikana, násilí v sexualitě) V případě drobnějších poranění umí poskytnout první pomoc. Učí se poznávat tělesné i duševní změny, kterými prochází mladý člověk v období dospívání a správně je pojmenovává. Nebojí se hovořit o problémech dospívání. Seznamuje se s problémem pohlavního rozmnožování člověka, s vývojem plodu, porodem a základními fázemi vývoje lidského jedince.	Osobní bezpečí. Nebezpečné situace. Nacvičujeme první pomoc. Lidský život v proměnách času. Stáváme se mužem a ženou. Rozmnožování.	OSV – Komunikace (uvědomělý přístup k řešení problémů, poznávání lidí v okolí, ve specifických situacích). PŘ – tělověda. OSV – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika, zdravé a vyrovnané sebepojetí). PŘ – lidské tělo, pohlavní orgány. PŘ – nepohlavní a pohlavní rozmnožování, život v přírodě od počátku (zrození) do konce (smrti).	Praktický nácvik poskytování první pomoci, práce ve skupinách.

Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vysvětlí vztahy v rodině a pochopí význam rodiny pro formování osobnosti jedince a jeho zdárný vývoj. Zná faktory ovlivňující stabilitu rodiny. Zná význam pojmů zdraví a nemoc, rozlišuje běžné choroby, infekční a civilizační, seznámí se se způsobem ochrany proti nim. Pochopí význam prevence, zdravého způsobu života. Pochopí význam zdravé výživy a způsobu správného stravovacího režimu. Seznámí se s možností alternativních způsobů výživy a vytváří si na ně vlastní názor. Sleduje a hodnotí ovlivňování spotřebitele reklamou v médiích. Orientuje se v tolerovaných a zakázaných návykových látkách. Orientuje se v trestně – právní problematice. Vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek. Uvede zdravotní rizika spojená s konzumací návykových látek. Používá způsoby odmítání návykových látek.	Rodina – vztahy, význam, funkce Člověk ve zdraví a nemoci. Zdravá výživa – zásady zdravé výživy, alternativní strava, hygiena a reklama na potraviny Prevence zneužívání návykových látek – rizika pro zdravý organismus, zneužívání návykových látek, odmítání návykových látek, další negativní důsledky konzumace návykových látek pro život.	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovídající chování). OV – způsoby komunikace mezi členy rodiny a vrstevníky. EV – Vztah člověka k prostředí (vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí). PŘ – lidské tělo MKV – Lidské vztahy (schopnost zapojovat se do diskuse, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční reklamy). PŘ – lidské tělo, vnitřní orgány.	Projekt „Reklama kolem nás“. Výukový program na videu, beseda s kurátorkou nebo preventistou.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozpozná situace ohrožující život a používá účinné modely chování, chápe nebezpečí násilného chování. Kriticky se vyjadřuje k projevům násilí Seznámí se se způsoby poskytování první pomoci a právními aspekty první pomoci. Seznámí se s typy mimořádných událostí, zná varovné signály, popíše chování obyvatelstva při mimořádných událostech. Pochopí rozdíl mezi zamilovaností a láskou Rozpozná nebezpečí riskantního sexuálního chování. Vysvětlí význam plánovaného rodičovství a prevence nechtěného početí a pohlavních chorob. Seznámí se s riziky chování v aktivní roli řidiče dopravního prostředku. Rozpozná nebezpečné situace v dopravě. Pochopí nutnost dodržování dopravních předpisů.	Osobní bezpečí, ochrana člověka za mimořádných situací. Lidská sexualita. Dopravní výchova	OSV – Poznávání lidí (poznávání sebe a lidí ve specifických rolích a situacích). OSV – Mezilidské vztahy (obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (životní styl a vzdělávání mladých Evropanů svoboda lidské vůle, morálka, kritické myšlení). PŘ – pohlavní orgány.	Výukový program na videu. Přednáška lékařky. Přednáška Policie ČR

Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Srovná rodinu dřívější a dnešní moderní. Hledá vlastní názor na význam rodiny, funkce. Seznámí se s důvody rozpadu rodiny a s možnými krizovými situacemi v rodině. Představí si ideální rodinu fungující v rámci zákona o rodině Pozná význam péče o své zdraví a význam tělesné a duševní hygieny pro život vůbec. Zná význam slova prevence a jmenuje příklady preventivního chování člověka ve vztahu ke zdraví. Uvědomí si význam zodpovědnosti za své vlastní tělo a duši. Pozná význam kvalitní výživy od narození a v průběhu života v různých životních situacích. Seznámí se léčebnými metodami pomocí výživy. Je informován o škodlivinách v potravinovém řetězci. Zná nebezpečné účinky drog na lidský organizmus. Pozná důvody vzniku závislosti. Jmenuje důvody, proč se drogám vyhnout. Seznámí se s organizacemi, které nabízejí pomoc při drogové závislosti.	Rodina – rodičovství, matriarchát a patriarchát, funkce rodiny, zákonodárství. Péče o duševní zdraví – vztah fyzického a duševního zdraví, duševní hygiena, hygiena ve všedním životě, prevence. Zdravá výživa – nutnost zdravé výživy od narození, přirozená a umělá výživa, výživa a zdravotní stav, cizorodé látky. Prevence zneužívání návykových látek – nebezpečí pro zdraví, důvody vyhnout se drogám, kde hledat pomoc při závislosti.	OV – vztahy v rodině D – pravěk – matriarchát, patriarchát PŘ – lidské tělo. OSV – Sebepoznání a sebepojetí (poznávání sebe a jiných lidí a jednání ve specifických rolích a situacích). MKV – Lidské vztahy (schopnost zapojovat se do diskuse, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční reklamy). CH – škodlivé látky. PŘ – prevence zneužívání návykových látek.	Hledá informace o počtu rozvodů v posledních letech. Zmapuje formou projektu plán prevence civilizačních i běžných chorob. Vytvoří jídelníček pro nemocného člověka. Projekt drogy a dnešní mládež“. Přednáška preventisty nebo kurátorky.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozná podoby násilí. Zná základní způsoby poskytnutí první pomoci. Seznámí se s chováním obyvatelstva při mimořádných událostech. Je poučen o varovných signálech a dalším chování obyvatelstva. Zná chování obyvatelstva a způsoby prevence při živelných pohromách. Seznámí se podrobně s problematikou sexu a jeho významu pro dospělého jedince a partnerské vztahy. Pochopí význam zodpovědnosti za své sexuální chování. Způsoby bezpečného sexu a způsoby zabránění nechtěnému otěhotnění a pohlavním chorobám.	Osobní bezpečí – lidé a násilí, bezpečnost silničního provozu, první pomoc, ochrana člověka za mimořádných situací. Sexuální výchova – láska a partnerství, plánované rodičovství, nežádoucí jevy v sexu a partnerských vztazích, vznik nového života.	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (zásady slušnosti, tolerance, odpovídající chování). OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (obecné řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí).	Spolupráce s policií ČR. Beseda s kurátorkou na téma „trestní odpovědnost mládeže“. Výukový program na videu. Přednáška lékařky.

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže dané pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit.

Formy a metody práce:

- pořadová cvičení
- rozcvičky
- průpravná cvičení
- kondiční a posilovací cvičení
- akrobatická cvičení
- cvičení na nářadí
- cvičení s hudbou
- drobné hry
- sportovní hry (nácvik, hra)
- testování
- kontrola a hodnocení

Předmětem prolínají průřezová témata:

- VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy

- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků.

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů.

Žáci

- vnímají nejrozličnější problémové situace a plánují způsob jejich řešení
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí
- hledají vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby pomáhá žákům v činnostech
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat.

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- osvojují si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy
- podporuje myšlenky olympijského hnutí
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- dodržují pravidla fair play
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- vytvářejí si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti a výsledky.

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních činností
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák ...).

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti.

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- ovládají základní postupy první pomoci
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi.

Výstupy z RVP ZV

Činnosti ovlivňující zdraví:

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
- samostatně se připraví před pohybovou činností
- odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při pohybových činnostech, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost.

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
- přežít v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla.

Činnosti podporující pohybové učení:

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu)
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva

- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.

Vyučovací předmět: Tělesná výchova (dívky)

Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, získané dovednosti uplatňuje při reprezentaci školy.	Atletika. Běžecá abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, cval stranou). Starty (nízký, polovysoký). Běh na 60 m. Běh na 600 m. Skok daleký (skok z místa). Skok vysoký (střížný, stredl, flop). Hod kriketovým míčem.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (průběžně v hodinách podle tematických celků, převážně pohybové schopnosti a dovednosti). OSV – Sebepoznání a sebepojetí (průběžné srovnávání svých schopností s ostatními žáky školy prostřednictvím nástěnky, tabulky hodnocení, tabulky výkonů, výsledky soutěží).	Stadion LA, terén.
Zvládá základní akrobatické cviky, zvládá cvičební prvky na nářadí, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, vyšplhá na tyči, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.	Gymnastika. Akrobacie (kotouly, stoje, přemety). Trampolínka (skok prostý, obraty, kotoul). Švédská bedna (výskok, kotoul, odbočka). Koza (roznožka). Hrazda (podmet, vzpor, sešin vpřed, nácvik výmyku). Kruhy (komíhání, houpání). Šplh na tyči (s přírazem).	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (dodržování řádu školy, řádu tělocvičny a sportovního areálu, příprava a úklid pomůcek, dobrovolná účast ve sportovních soutěžích, sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play).	Tělocvična.
Zvládá základní jednoduché kroky v souladu s hudbou (cvičení s náčiním), používá správnou techniku.	Rytmická a kondiční gymnastika. Kondiční cvičení (s náčiním i bez). Cvičení s hudbou. Aerobik.	OSV – Psychohygiena (relaxace v závěrečných částech hodin, dechová cvičení, strečink, pomoc při potížích).	Tělocvična, náčiní, CD přehrávač.
Ovládá různá náčiní.	Moderní gymnastika. Cvičení s míčem, švihadlem a tyčí.		Tělocvična.
Objasní význam úpolových sportů pro sebeobranu, ovládá základní úpolové prvky.	Úpoly. Přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, pády, sebeobrana.	OSV – Kreativita (vedení rozcviček celé třídy, družstev, možnost navržení pravidel u některých průpravných her).	Tělocvična.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech nebo při reprezentaci školy, zná pravidla. Zvládá různé pohybové činnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu).	Sportovní hry. Volejbal (střeh, odbíjení obouruč vrchem, odbíjení obouruč spodem, nácvik podání). Basketbal (přihrávky, driblink, střelba). Florbal (přihrávky, vedení míče, přestupky). Doplňkové sportovní hry. Přehazovaná, vybíjená, ringo. Pohybové hry. Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením. Turistika a pobyt v přírodě. Pochodové cvičení. Školní výlety. Škola v přírodě. Zimní sporty. Bruslení (v rámci možností). Význam pohybu pro zdraví. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Olympijské hry. Historie, symboly, instituce, osobnosti.	OSV – Mezilidské vztahy (oslovování spolužáků křestními jmény, nezneužívat síly k řešení konfliktů). OSV – Komunikace (slušné vyjadřování v hodinách, používat odborných termínů názvosloví, nerušit při pokynech či výkladu učitele). OSV – Kooperace a kompetice (vést žáky k týmové spolupráci ve sportovních hrách a soutěžích). VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy, zásady slušnosti, odpovědné chování). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (evropské a světové soutěže, významní sportovci světa, olympismus). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích). EV – Vztah člověka k prostředí (LVVZ, turistika, hry v přírodě). MV – Práce v realizačním týmu (spolupráce v družstvu).	Tělocvična, hřiště. Okolí Ivančic, příroda.

Vyučovací předmět: Tělesná výchova (dívky)**Ročník: 7.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, získané dovednosti uplatňuje při reprezentaci školy.	Atletika. Běžecská abeceda, starty (bloky). Běh na 60 m. Běh na 600 m. Skok daleký. Skok vysoký (zdokonalování flopu). Hod kriketovým míčem. Štafety.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (průběžně v hodinách podle tematických celků, převážně pohybové schopnosti a dovednosti).	Stadion LA, terén.
Zvládá základní akrobatické cviky, zvládá cvičební prvky na nářadí, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, vyšplhá na tyči, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.	Gymnastika. Akrobacie (kotouly, stoje, přemety). Trampolínka (kotoul letmo). Švédská bedna (odbočky). Koza (roznožka). Hrazda (podmet, vzpor jízmo, výmyk). Kruhy (komihání, houpání). Šplh na tyči (s přirazem).	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (průběžné srovnávání svých schopností s ostatními žáky školy prostřednictvím nástěnky, tabulky hodnocení, tabulky výkonů, výsledky soutěží).	Tělocvična.
Zvládá základní jednoduché kroky v souladu s hudbou (cvičení s náčiním), používá správnou techniku.	Rytmická a kondiční gymnastika. Kondiční cvičení (s náčiním i bez). Cvičení s hudbou. Aerobik.	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (dodržování řádu školy, řádu tělocvičny a sportovního areálu, příprava a úklid pomůcek, dobrovolná účast ve sportovních soutěžích, sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play).	Tělocvična.
Ovládá různá náčiní.	Moderní gymnastika. Cvičení s míčem, švihadlem a tyčí.	OSV – Psychohygiena (relaxace v závěrečných částech hodin, dechová cvičení, strečink, pomoc při potížích).	Tělocvična.
Objasní význam úpolových sportů pro sebeobranu, ovládá základní úpolové prvky.	Úpoly. Přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, pády, sebeobrana.	OSV – Kreativita (vedení rozcviček celé třídy, družstev, možnost navržení pravidel u některých průpravných her).	Tělocvična.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech nebo při reprezentaci školy, zná pravidla. Zvládá různé pohybové činnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích, zvládá základní lyžařské dovednosti. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu).	Sportovní hry. Volejbal (podání, příjem, přihrávky). Basketbal (přihrávky, driblíng, střelba). Florbal (hra v družstvech). Doplňkové sportovní hry. Vybíjená, ringo, minikopaná. Pohybové hry. Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením. Turistika a pobyt v přírodě. Pochodové cvičení. Školní výlety. Škola v přírodě. Zimní sporty. Bruslení (v rámci možností), LVVZ. Význam pohybu pro zdraví. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Olympijské hry. Historie, symboly, instituce, osobnosti.	OSV – Mezilidské vztahy (oslovování spolužáků křestními jmény, nezneužívat síly k řešení konfliktů). OSV – Komunikace (slušné vyjadřování v hodinách, používat odborných termínů názvosloví, nerušit při pokynech či výkladu učitele). OSV – Kooperace a kompetice (vést žáky k týmové spolupráci ve sportovních hrách a soutěžích). VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy, zásady slušnosti, odpovědné chování). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (evropské a světové soutěže, významní sportovci světa, olympismus). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích). EV – Vztah člověka k prostředí (LVVZ, turistika, hry v přírodě). MV – Práce v realizačním týmu (spolupráce v družstvu).	Tělocvična, hřiště. Okolí Ivančic, příroda. Hory.

Vyučovací předmět: Tělesná výchova (dívky)**Ročník: 8.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, získané dovednosti uplatňuje při reprezentaci školy.	Atletika. Běh na 60 m. Běh na 800 m. Skok daleký. Skok vysoký (flop). Vrh koulí – nácvik (3 kg). Štafety.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (průběžně v hodinách podle tematických celků, převážně pohybové schopnosti a dovednosti).	Stadion LA, terén.
Zvládá základní akrobatické cviky, zvládá cvičební prvky na nářadí, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, vyšplhá na tyči, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.	Gymnastika. Akrobacie (sestava). Trampolínka (kotoul letmo, nácvik salta). Švédská bedna (odbočky). Hrazda (výmyk, toč jízdo vpřed). Kruhy (houpání, obraty). Koza (roznožka, skrčka). Šplh na tyči a na laně (s přírazem).	OSV – Sebepoznání a sebezpojení (průběžné srovnávání svých schopností s ostatními žáky školy prostřednictvím nástěnky, tabulky hodnocení, tabulky výkonů, výsledky soutěží).	Tělocvična.
Zvládá základní jednoduché kroky v souladu s hudbou (cvičení s náčiním), používá správnou techniku.	Rytmická a kondiční gymnastika. Kondiční cvičení. Cvičení s hudbou. Aerobik.	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (dodržování řádu školy, řádu tělocvičny a sportovního areálu, příprava a uklid pomůcek, dobrovolná účast ve sportovních soutěžích, sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play).	Tělocvična.
Ovládá různá náčiní.	Moderní gymnastika. Cvičení s míčem, švihadlem a tyčí.	OSV – Psychohygiena (relaxace v závěrečných částech hodin, dechová cvičení, strečink, pomoc při potížích).	Tělocvična.
Objasní význam úpolových sportů pro sebeobranu, ovládá základní úpolové prvky.	Úpoly. Střehové postoje, pády, sebeobrana.	OSV – Kreativita (vedení rozcviček celé třídy, družstev, možnost navržení pravidel u některých průpravných her).	Tělocvična.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech nebo při reprezentaci školy, zná pravidla. Zvládá různé pohybové činnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích, zvládá základní lyžařské dovednosti. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu).	Sportovní hry. Volejbal (podání, přihrávky, směr). Basketbal (driblíng, střelba, hra). Florbal (pravidla velkého florbalu). Kopaná (herní činnosti jednotlivce). Doplňkové sportovní hry. Vybíjená, ringo, softbal). Pohybové hry. Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením. Turistika a pobyt v přírodě. Pochodové cvičení. Školní výlety. Škola v přírodě. Zimní sporty. Bruslení, lyžování (v rámci možností). Význam pohybu pro zdraví. Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Olympijské hry. Historie, symboly, instituce, osobnosti.	OSV – Mezilidské vztahy (oslovování spolužáků křestními jmény, nezneužívat síly k řešení konfliktů). OSV – Komunikace (slušné vyjadřování v hodinách, používat odborných termínů názvosloví, nerušit při pokynech či výkladu učitele). OSV – Kooperace a kompetice (vést žáky k týmové spolupráci ve sportovních hrách a soutěžích). VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy, zásady slušnosti, odpovědné chování). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (evropské a světové soutěže, významní sportovci světa, olympismus). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích). EV – Vztah člověka k prostředí (LVVZ, turistika, hry v přírodě). MV – Práce v realizačním týmu (spolupráce v družstvu).	Tělocvična, hřiště. Okolí Ivančic, příroda. Hory.

Vyučovací předmět: Tělesná výchova (dívky)

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, získané dovednosti uplatňuje při reprezentaci školy.	Atletika. Běh na 60 m. Běh na 800 m. Skok daleký. Skok vysoký. Vrh koulí (3 kg). Štafety.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (průběžně v hodinách podle tematických celků, převážně pohybové schopnosti a dovednosti).	Stadion LA, terén.
Zvládá základní akrobatické cviky, zvládá cvičební prvky na nářadí, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, vyšplhá na tyči, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.	Gymnastika. Akrobacie (sestava). Trampolínka (salto vpřed). Švédská bedna (skrčka). Koza (roznožka, skrčka). Hrazda (sestava). Kruhy (svis střemhlav). Šplh na tyči a na laně (s přírazem).	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (průběžné srovnávání svých schopností s ostatními žáky školy prostřednictvím nástěnky, tabulky hodnocení, tabulky výkonů, výsledky soutěží).	Tělocvična.
Zvládá základní jednoduché kroky v souladu s hudbou (cvičení s náčiním), používá správnou techniku.	Rytmická a kondiční gymnastika. Kondiční cvičení. Cvičení s hudbou. Aerobik.	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (dodržování řádu školy, řádu tělocvičny a sportovního areálu, příprava a úklid pomůcek, dobrovolná účast ve sportovních soutěžích, sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play).	Tělocvična.
Ovládá různá náčiní.	Moderní gymnastika. Cvičení s míčem, švihadlem a tyčí.	OSV – Psychohygiena (relaxace v závěrečných částech hodin, dechová cvičení, strečink, pomoc při potížích).	Tělocvična.
Objasní význam úpolových sportů pro sebeobranu, ovládá základní úpolové prvky.	Úpoly. Střehové postoje, pády, sebeobrana.	OSV – Kreativita (vedení rozcviček celé třídy, družstev, možnost navržení pravidel u některých průpravných her).	Tělocvična.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech nebo při reprezentaci školy, zná pravidla. Zvládá různé pohybové činnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží, přežití v přírodě, orientaci, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích, zvládá základní lyžařské dovednosti. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu).	Sportovní hry. Volejbal (podání, smeč, blokování). Basketbal (útok, obrana – osobní, zónová, poziční střelba, clony). Florbal (hra). Doplňkové sportovní hry. Kopaná, ringo, softbal. Pohybové hry. Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity. Turistika a pobyt v přírodě. Pochodové cvičení. Školní výlety. Škola v přírodě. Zimní sporty. Bruslení, lyžování (v rámci možností). Význam pohybu pro zdraví. Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Olympijské hry. Historie, symboly, instituce, osobnosti.	OSV – Mezilidské vztahy (oslovování spolužáků křestními jmény, nezneužívat síly k řešení konfliktů). OSV – Komunikace (slušné vyjadřování v hodinách, používat odborných termínů názvosloví, nerušit při pokynech či výkladu učitele). OSV – Kooperace a kompetice (vést žáky k týmové spolupráci ve sportovních hrách a soutěžích). VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy, zásady slušnosti, odpovědné chování). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (evropské a světové soutěže, významní sportovci světa, olympismus). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích). EV – Vztah člověka k prostředí (LVVZ, turistika, hry v přírodě). MV – Práce v realizačním týmu (utváření družstev).	Tělocvična, hřiště. Okolí Ivančic, příroda. Hory.

Vyučovací předmět: Tělesná výchova (chlapci)

Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, získané dovednosti uplatňuje při reprezentaci školy.	Atletika. Běžecská abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, cval stranou). Starty (nízký, polovysoký). Běh na 60 m. Běh na 1000 m. Vytrvalostní běh (12 min). Skok do dálky (skok z místa). Skok vysoký (střížný, stredl, flop). Hod kriketovým míčem. Štafety (nácvik).	OSV – Rozvoj schopností poznávání (průběžně v hodinách podle tematických celků, převážně pohybové schopnosti a dovednosti). OSV – Sebepoznání a sebepojetí (průběžné srovnávání svých schopností s ostatními žáky školy prostřednictvím nástěnky, tabulky hodnocení, tabulky výkonů, výsledky soutěží).	Stadion LA, terén.
Zvládá základní akrobatické cviky, zvládá cvičební prvky na nářadí, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, vyšplhá na tyči, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.	Gymnastika. Akrobacie (kotouly, stoje, přemety). Trampolínka (skok prostý, obraty, kotoul). Švédská bedna (výskok, kotoul, odbočka). Koza (roznožka). Hrazda (podmet, vzpor, sešin vpřed, nácvik výmyku). Kruhy (houpání, komíhání). Šplh na tyči (s přírazem).	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (dodržování řádu školy, řádu tělocvičny a sportovního areálu, příprava a úklid pomůcek, dobrovolná účast ve sportovních soutěžích, sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play).	Tělocvična.
Zvládá cvičení na nářadí a s různým náčiním se zaměřením na zvýšení fyzické kondice.	Kondiční cvičení. Kondiční schopnosti (síla, rychlost, vytrvalost). Koordinační schopnosti (obratnost, pohyblivost, rovnováha, relaxace).	OSV – Psychohygiena (relaxace v závěrečných částech hodin, dechová cvičení, strečink, pomoc při potížích).	Tělocvična, náčiní.
Objasní význam úpolových sportů pro sebeobranu, ovládá základní úpolové prvky.	Úpoly. Střehové postoje, přetahy, přetlaky, odpory, pády, sebeobrana.	OSV – Kreativita (vedení rozcvíček celé třídy, družstev, možnost navržení pravidel u některých průpravných her).	Tělocvična.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech nebo při reprezentaci školy, zná pravidla. Zvládá různé pohybové činnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu).	Sportovní hry. Kopaná (malá, halová, velká). Basketbal (přihrávky, driblink, střelba). Volejbal (přihrávka vrchem, spodem, podání). Florbal (vedení míče, přihrávka). Doplňkové sportovní hry (vybíjená, ringo). Pohybové hry. Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením. Turistika a pobyt v přírodě. Pochodové cvičení. Školní výlety. Škola v přírodě. Zimní sporty. Bruslení (v rámci možností). Význam pohybu pro zdraví. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Olympijské hry. Historie, symboly, instituce, osobnosti.	OSV – Mezilidské vztahy (oslovování spolužáků křestními jmény, nezneužívat síly k řešení konfliktů). OSV – Komunikace (slušné vyjadřování v hodinách, používat odborných termínů názvosloví, nerušit při pokynech či výkladu učitele). OSV – Kooperace a kompetice (vést žáky k týmové spolupráci ve sportovních hrách a soutěžích). VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy, zásady slušnosti, odpovědné chování). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (evropské a světové soutěže, významní sportovci světa, olympismus). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích). EV – Vztah člověka k prostředí (LVVZ, turistika, hry v přírodě). MV – Práce v realizačním týmu (utváření družstev, stanovení cílů).	Tělocvična, hřiště. Okolí Ivančic, příroda.

Vyučovací předmět: Tělesná výchova (chlapci)

Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, získané dovednosti uplatňuje při reprezentaci školy.	Atletika. Běh na 60 m. Běh na 1000 m. Vytrvalostní běh (12 min). Skok do dálky. Skok do výšky (flop). Hod kriketovým míčem. Štafety.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (průběžně v hodinách podle tematických celků, převážně pohybové schopnosti a dovednosti).	Stadion LA, terén.
Zvládá základní akrobatické cviky, zvládá cvičební prvky na nářadí, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, vyšplhá na tyči, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.	Gymnastika. Akrobacie (kotouly, stoje, přemety). Trampolínka (skoky prosté, kotoul). Švédská bedna (výskok, odbočky). Koza (roznožka, skrčka). Hrazda (vzpor, sešin, výmyk s dopomocí). Kruhy (komíhání, houpání, vzpor, shyby). Šplh na tyči i na laně (s přírazem).	OSV – Sebepoznání a sebezpojení (průběžné srovnávání svých schopností s ostatními žáky školy prostřednictvím nástěnky, tabulky hodnocení, tabulky výkonů, výsledky soutěží).	Tělocvična.
Zvládá cvičení na nářadí a s náčiním se zaměřením na zvýšení fyzické kondice.	Kondiční cvičení. Kondiční schopnosti (síla, rychlost, vytrvalost). Koordinační schopnosti (pohyblivost, obratnost, rovnováha, relaxace).	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (dodržování řádu školy, řádu tělocvičny a sportovního areálu, příprava a úklid pomůcek, dobrovolná účast ve sportovních soutěžích, sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play).	Tělocvična, náčiní.
Objasní význam úpolových sportů pro sebeobranu, ovládá základní úpolové prvky.	Úpoly. Střehové postoje, přetlaky, přetahy, odpory, pády, sebeobrana.	OSV – Psychohygiena (relaxace v závěrečných částech hodin, dechová cvičení, strečink, pomoc při potížích). OSV – Kreativita (vedení rozcviček celé třídy, družstev, možnost navržení pravidel u některých průpravných her).	Tělocvična.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech nebo při reprezentaci školy, zná pravidla. Zvládá různé pohybové činnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu).	Sportovní hry. Kopaná (malá, halová, velká). Basketbal (přihrávky, driblink, střelba). Volejbal (odbití obouruč vrchem i spodem, podání). Florbal (přihrávky, vedení míče, střelba). Doplňkové sportovní hry (vybíjená, ringo, házená) Pohybové hry. Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením. Turistika a pobyt v přírodě. Pochodové cvičení. Školní výlety. Škola v přírodě. Zimní sporty. Bruslení, lyžování (LVVZ). Význam pohybu pro zdraví. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Olympijské hry. Historie, symboly, instituce, osobnosti.	OSV – Mezilidské vztahy (oslovování spolužáků křestními jmény, nezneužívat síly k řešení konfliktů). OSV – Komunikace (slušné vyjadřování v hodinách, používat odborných termínů názvosloví, nerušit při pokynech či výkladu učitele). OSV – Kooperace a kompetice (vést žáky k týmové spolupráci ve sportovních hrách a soutěžích). VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy, zásady slušnosti, odpovědné chování). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (evropské a světové soutěže, významní sportovci světa, olympismus). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích). EV – Vztah člověka k prostředí (LVVZ, turistika, hry v přírodě). MV – Práce v realizačním týmu (utváření družstev).	Tělocvična, hřiště. Okolí Ivančic, příroda.

Vyučovací předmět: Tělesná výchova (chlapci)

Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, získané dovednosti uplatňuje při reprezentaci školy.	Atletika. Běh na 60 m. Běh na 1500 m. Vytrvalostní běh (12 min). Skok do dálky. Skok do výšky. Vrh koulí (4 kg). Štafety.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (průběžně v hodinách podle tematických celků, převážně pohybové schopnosti a dovednosti).	Stadion LA, terén.
Zvládá základní akrobatické cviky, zvládá cvičební prvky na nářadí, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, vyšplhá na tyči, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.	Gymnastika. Akrobacie (sestava). Trampolínka (kotoul letmo, nácvik salta). Švédská bedna (odbočky, skrčka). Koza (roznožky, skrčka). Hrazda (výmyk, vzpor jízdmu). Kruhy (svis střemhlav, vzpor, shyby, houpání s půlobraty). Bradla (shyby, ručkování). Šplh na tyči i na laně (s přírazem).	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (průběžné srovnávání svých schopností s ostatními žáky školy prostřednictvím nástěnky, tabulky hodnocení, tabulky výkonů, výsledky soutěží).	Tělocvična.
Zvládá cvičení na nářadí a s náčiním se zaměřením na zvýšení fyzické kondice.	Kondiční cvičení. Kondiční schopnosti (síla, rychlost, vytrvalost). Koordinační schopnosti (pohyblivost, obratnost, rovnováha, relaxace).	OSV – Seberegulace a sebeorganizace (dodržování řádu školy, řádu tělocvičny a sportovního areálu, příprava a úklid pomůcek, dobrovolná účast ve sportovních soutěžích, sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play).	Tělocvična.
Objasní význam úpolových sportů pro sebeobranu, ovládá základní úpolové prvky.	Úpoly. Střehové postoje, pády, sebeobrana.	OSV – Psychohygiena (relaxace v závěrečných částech hodin, dechová cvičení, strečink, pomoc při potížích). OSV – Kreativita (vedení rozcviček celé třídy, družstev, možnost navržení pravidel u některých průpravných her).	Tělocvična.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech nebo při reprezentaci školy, zná pravidla. Zvládá různé pohybové činnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích, zvládá základní lyžařské dovednosti. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu).	Sportovní hry. Kopaná (malá, halová, velká). Basketbal (herní činnosti jednotlivce, útok, obrana, uvolňování hráče s míčem i bez míče). Volejbal (přihrávky, příjem podání, smeč). Florbal (malý i velký florbal). Doplňkové sportovní hry (házená, softbal). Pohybové hry. Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením. Turistika a pobyt v přírodě. Pochodové cvičení. Školní výlety. Škola v přírodě. Zimní sporty. Bruslení, lyžování (v rámci možností). Význam pohybu pro zdraví. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Olympijské hry. Historie, symboly, instituce, osobnosti.	OSV – Mezilidské vztahy (oslovování spolužáků křestními jmény, nezneužívat síly k řešení konfliktů). OSV – Komunikace (slušné vyjadřování v hodinách, používat odborných termínů názvosloví, nerušit při pokynech či výkladu učitele). OSV – Kooperace a kompetice (vést žáky k týmové spolupráci ve sportovních hrách a soutěžích). VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy, zásady slušnosti, odpovědné chování). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (evropské a světové soutěže, významní sportovci světa, olympismus). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích). EV – Vztah člověka k prostředí (LVVZ, turistika, hry v přírodě). MV – Práce v realizačním týmu (utváření družstev).	Tělocvična, hřiště. Okolí Ivančic, příroda. Hory.

Vyučovací předmět: Tělesná výchova (chlapci)

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky, při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli, získané dovednosti uplatňuje při reprezentaci školy.	Atletika. Běh na 60 m. Běh na 1500 m. Vytrvalostní běh (12 min). Skok do dálky. Skok do výšky. Vrh koulí (4 kg). Štafety.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (průběžně v hodinách podle tematických celků, převážně pohybové schopnosti a dovednosti).	Stadion LA, terén.
Zvládá základní akrobatické cviky, zvládá cvičební prvky na nářadí, dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí, vyšplhá na tyči, při cvičení uplatní svůj fyzický fond.	Gymnastika. Akrobacie (sestava). Trampolínka (kotoul letmo, salto vpřed). Švédská bedna (odbočky, skrčka). Koza (roznožky, skrčka). Hrazda (výmyk, sestava). Kruhy (svis střemhlav, vzpor, shyby, houpání s půlobraty, vzepření tahem). Bradla (shyby, ručkování, obraty, komíhání). Šplh na tyči (s přírazem). Šplh na laně (s i bez přírazu).	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (průběžné srovnávání svých schopností s ostatními žáky školy prostřednictvím nástěnky, tabulky hodnocení, tabulky výkonů, výsledky soutěží). OSV – Seberegulace a sebeorganizace (dodržování řádu školy, řádu tělocvičny a sportovního areálu, příprava a úklid pomůcek, dobrovolná účast ve sportovních soutěžích, sebeovládání při hrách a soutěžích v duchu fair play).	Tělocvična.
Zvládá cvičení na nářadí a s náčiním se zaměřením na zvýšení fyzické kondice.	Kondiční cvičení. Kondiční schopnosti (síla, rychlost, vytrvalost). Koordinační schopnosti (pohyblivost, obratnost, rovnováha, relaxace).	OSV – Psychohygiena (relaxace v závěrečných částech hodin, dechová cvičení, strečink, pomoc při potížích).	Tělocvična.
Objasní význam úpolových sportů pro sebeobranu, ovládá základní úpolové prvky.	Úpoly. Střehové postoje, pády, sebeobrana.	OSV – Kreativita (vedení rozcviček celé třídy, družstev, možnost navržení pravidel u některých průpravných her).	Tělocvična.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech nebo při reprezentaci školy, zná pravidla. Zvládá různé pohybové činnosti. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží, přežití v přírodě, orientaci, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích, zvládá základní lyžařské dovednosti. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu).	Sportovní hry. Kopaná (malá, halová, velká). Basketbal (herní činnosti jednotlivce, útok, obrana, uvolňování hráče, clony, hra). Volejbal (přihrávky, příjem podání, smeč, blokování, hra). Florbal (hra). Doplňkové sportovní hry (házená, ringo, softbal, frisbee). Pohybové hry. Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením. Turistika a pobyt v přírodě. Pochodové cvičení. Školní výlety. Škola v přírodě. Zimní sporty. Bruslení, lyžování (v rámci možností). Význam pohybu pro zdraví. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Olympijské hry. Historie, symboly, instituce, osobnosti.	OSV – Mezilidské vztahy (oslovování spolužáků křestními jmény, nezneužívat síly k řešení konfliktů). OSV – Komunikace (slušné vyjadřování v hodinách, používat odborných termínů názvosloví, nerušit při pokynech či výkladu učitele). OSV – Kooperace a kompetice (vést žáky k týmové spolupráci ve sportovních hrách a soutěžích). VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy, zásady slušnosti, odpovědné chování). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (evropské a světové soutěže, významní sportovci světa, olympismus). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích). EV – Vztah člověka k prostředí (LVVZ, turistika, hry v přírodě). MV – Práce v realizačním týmu utváření družstev a spolupráce).	Tělocvična, hřiště. Okolí Ivančic, příroda. Hory.

Ročník: 6. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Praktické činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku. V 6. ročníku je časová dotace v učebním plánu Praktických činností 2 hodiny týdně, v 7. a 9. ročníku 1 hodina týdně. Vzhledem k materiálně technickým a prostorovým podmínkám, personálnímu zajištění a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy pro skupinu chlapců a skupinu dívek, které jsou vyučovány odděleně. Žáci pracují v odborných učebnách (dílny) a na školní zahradě.

Vzdělávání v Praktických činnostech chlapců směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu,
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou,
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně,
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě,
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci,
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti,
- získávání vědomostí a dovedností z pěstelství a chovatelství hospodářských a drobných domácích zvířat.

Vzdělávání v Praktických činnostech dívek směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí – základy práce s technickými materiály a jednoduchým náradím, pěstelství a chovatelství,

- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život,
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně,
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě,
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

V předmětu Praktické činnosti se prolínají průřezová témata:

- Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, společná komunikace, podporování aktivity a kooperace.
- Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí.
- Environmentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí.
- Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií (tisk, rozhlas, televize, internet).
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní.
- Multikulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, zlepšovat vztahy žák – žák, žák – učitel, učitel – rodič.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák**
- poznává smysl a cíl učení
 - má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
 - umí posoudit vlastní pokrok
 - kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- Učitel**
- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů

- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

- Žák
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
 - při řešení se učí chápat, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
 - poznatky aplikuje v praxi
- Učitel
- se zajímá o náměty
 - klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

- Žák
- se učí správnému technologickému postupu při práci
 - při komunikaci používá správné technické názvosloví
 - využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- Učitel
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
 - vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

- Žák
- pracuje ve skupině
 - spolupracuje při řešení problémů
 - přispívá k diskusi a respektuje názory jiných
 - učí se věcně argumentovat
- Učitel
- podle potřeby pomáhá žákům
 - každému žákovi umožňuje zažít úspěch
 - dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje pravidla při práci
 - dokáže přivolat pomoc při zranění
 - chápe základní ekologické souvislosti, chrání a oceňuje naše kulturní tradice a historické dědictví
 - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- Učitel
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
 - dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

- Žák**
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
 - používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
 - dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
 - dbá na ochranu životního prostředí
 - své znalosti využívá v běžné praxi
- Učitel**
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
 - pozoruje pokrok při práci v hodině
 - jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
 - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Výstupy z RVP ZV

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

SVĚT PRÁCE

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti (Práce s technickými materiály)

Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák je seznámen s řádem učebny, bezpečností a hygienou práce. Je veden k pořádku na pracovišti. Rozeznává rozdíl mezi náčrtem a technickým výkresem, dokáže načrtnout a okótovat jednoduchý předmět, uplatňuje přitom jednotlivé druhy čar. Rozumí měřítku. Chápe rozdíly v dřívějším a dnešním způsobu těžby a zpracování dřeva – nové výrobní technologie, těžká technika. Uvědomuje si význam dřeva jako důležitého materiálu pro výrobu. Zvládá základní postupy při zpracování dřeva: měření, orýsování, upínání, řezání. Umí opracovat materiál rašplí, pilníkem a brusným papírem.	Organizační pokyny. Dílenský řád. Bezpečnost práce. Nářadí ve stolcích. Základy technického zobrazování (náčrt, technický výkres, druhy čar, kótování, měřítko). Dřevo – těžba, stavba, druhy, vlastnosti, ukládání, řezivo, dýhy, překližky, laťovky, aglomerované desky. Význam dřeva pro člověka. Měření, orýsování. Upínání dřeva. Řezání. Rašplování, pilování, broušení.	OV – seznámení s prací lidí v zaměstnání. VV – zobrazování na papír. Z – měřítko na mapě. M – geometrie. F – stroje a zařízení. PŘ – druhy dřeva, ekologie. CH – výroba papíru. OSV – Kreativita (pružnost nápadů, originalita). OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích). OSV – Spolupráce a soutěživost (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci). OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů). EV – Lidské aktivity a problémy živ. pr. (průmysl a živ. pr.). F – tření (zahřívání materiálu i použitého nástroje).	Rozbor jednotlivých bodů formou diskuze. Seznámení s jednoduchým výrobkem a s postupem práce (výběr podle materiálu): - jmenovka k dalším výrobkům, - přívěsek na klíče, - hrací kostka. Pracovní úkony: měření, orýsování, řezání. Dokončovací práce na výrobku. Pracovní úkony: rašplování, pilování, broušení.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozumí teorii vrtání a spojování hřebíky. Dokáže správně zatlouci hřebík, pokřivený umí vytáhnout a nahradit novým.	Vrtání. Spojování hřebíky.	F – tření (hřebík drží v materiálu).	Seznámení a práce na složitějším výrobku - špalík na broušení. Pracovní úkony: měření, orýsování, řezání, rašplování, pilování, broušení, přibíjení měkké podložky (koberce).
Chápe povrchovou úpravu dřeva jako jeho ochranu a estetickou záležitost.	Povrchová úprava.		Práce na výrobku. Pracovní úkony: tmelení, moření, lakování.
Pohled do historie. Rozumí výskytu kovu v přírodě, zná základní druhy kovů, jejich využití v praxi. Zvládá pracovní postupy při zpracování tenkého drátu – umí měřit, pilovat, rovnat, řezat a ohýbat tenký drát.	Kovy – využití v praxi. Zpracování tenkého drátu. Očištění, rovnání, pilování, měření, řezání, ohýbání.	D – doba bronzová, železná.	Seznámení a práce na jednodušším výrobku - háček na tabuli. Pracovní úkony: očištění, rovnání, pilování, měření, řezání, ohýbání.
Chápe rozdíly ve zpracování drátu a plechu. Zvládá pracovní postupy při zpracování tenkého plechu – měření, orýsování, stříhání, rovnání, pilování, ohýbání.	Zpracování tenkého plechu – měření, orýsování, stříhání, rovnání, pilování, ohýbání.		Seznámení a práce na složitějším výrobku - stojánek na pohlednice. Pracovní úkony: očištění, rovnání, měření, orýsování, stříhání, pilování, ohýbání.
Uvědomuje si význam plastických hmot pro člověka, chápe také jejich škodlivé účinky. Uvádí příklady, kde všude se s plasty setkává. Rozlišuje mezi termoplasty a reaktoplasty.	Plasty – historie výroby, rozdělení, vlastnosti, zpracování, ruční obrábění (měření, orýsování, oddělování, rašplování, pilování, broušení, vrtání).	CH – výroba plastických hmot. PŘ – ekologie, recyklace (sběr PET lahví).	Seznámení s výrobkem a postupem práce - přívěsek ke klíčům. Pracovní úkony: měření, orýsování, řezání, rašplování, pilování, broušení, vrtání.

Vyučovací předmět: Praktické činnosti (Práce s technickými materiály)

Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a s nářadím. Udržuje pořádek na pracovišti. Umí poskytnout první pomoc při úrazu. Kreslí náčrt jednoduché součásti použitím pravouhlého promítání. Pracuje s technickou dokumentací. Pochopí účel dlabání a hoblování. Dovede rozpoznat základní druhy hoblíků. Zvládá pracovní postup při dlabání. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Pochopí rozdíl mezi spojením hřebíky a vruty. Používá vhodné lepidlo na lepení dřeva, dodržuje návod a bezpečnostní pokyny při lepení. Posuvným měřidlem změří délku, průměr kulatiny, průměr otvoru. Pracuje s technickým výkresem.	Organizační pokyny. Dílenský řád. Bezpečnost práce. Základy technického zobrazování (promítání na 3 průmětny). Zpracování dřeva – dlabání, hoblování. Spojování vruty. Lepení. Kovy. Bezpečnost při práci s kovy. Měření posuvným měřidlem.	OV, RV – dodržování pořádku, bezpečnosti a hygieny práce na pracovišti – volba povolání. M – geometrická zobrazení. F – tření (držení vrutu v materiálu). CH – výroba lepidel. F – měření délky, průměru.	Na základě ročního absolvování prací v dílnách se žáci vyjadřují k jednotlivým bodům dílenského řádu, k bezpečnosti a hygieně práce. Seznámení s výrobkem a práce na něm – vánoční svícen. Opakování pracovních úkonů z 6. ročníku – měření, orýsování, řezání, rašplování, pilování, broušení, vrtání. Nový pracovní úkon – dlabání. Práce na výrobku – lepení částí výrobku. Opakování pracovních úkonů z 6. ročníku – tmelení, moření, lakování. Seznámení s technickým výkresem výrobku – podložka pod hrnec. Opakování pracovních postupů při práci na výrobku, probraných v 6. ročníku – měření, orýsování, stříhání, pilování.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozná teorii sekání a pájení kovů, prakticky zvládá vrtání a nýtování. Prakticky zvládá řezání závitu v otvoru a na kulatině. Umí rozdělit plasty, zná jejich vlastnosti a tvary. Zná pracovní postupy při ručním obrábění plastu. Dodržuje pokyny návodu na obalu lepidel při lepení plastů. Uvědomuje si vliv tepla na tvárnost plastů. Dovede tvarovat plast po tepelném nahřátí.	Sekání, vrtání, nýtování, pájení na měkko. Závity, závitová spojení, řezání závitů. Plasty. Opakování učiva 6. ročníku. Lepení plastů. Tvarování teplem.	F – vznik tření při vrtání – zahřívání, chlazení vrtáku. F – difúze – pronikání částic jedné látky mezi částice látky druhé. F – vznik tření při řezání závitu, chlazení řezného nástroje. CH – výroba lepidel. F – vliv teploty na vlastnosti látek. OSV – Kreativita (pružnost nápadů, originalita). OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích). OSV – Spolupráce a soutěživost (rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci). OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů). EV – Lidské aktivity a problémy živ. pr. (průmysl a živ. pr.).	Práce na výrobku – vrtání děr, nýtování. Zhotovení svorníku – řezání závitu na kulatině. Seznámení a práce na výrobku – brousítko. Pracovní úkony – měření, orýsování, rašplování, pilování, broušení, vrtání, tvarování teplem, lepení, spojování – nýtování.

Vyučovací předmět: Praktické činnosti (Pěstitelské práce a chovatelství)
Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Používá pracovní oděv, volí vhodné pracovní pomůcky, dodržuje bezpečnost při práci, rozdělí půdy podle využití.	Bezpečnost na pracovišti. Praktické práce, plán zahrady. Pracovní nářadí, půda a využití zemědělské půdy.	EV – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví).	Základní podmínky života, bezpečnost při práci.
Rozliší osivo a sadbu, vegetativní způsoby rozmnožování.	Osivo a sadba.		Ukázky osiva a sadby, video, aktuality.
Volí vhodné způsoby setí a sázení.	Způsoby setí a sázení, doba setí, hloubka setí.	Z – stavba litosféry. PŘ – půdní typy, druhy.	
Provádí vánoční vazbu.	Vánoční výzdoba.		
Pozná, jak vybrat vhodné osivo. Určí klíčivá a neklíčivá semena.	Zajištění osiva a sadby. Praktické práce, zkouška klíčivosti.	PŘ – plody, vegetativní rozmnožování. F – teplota.	Práce se vzorky osiva, misky, savý papír, vata, voda, stříčka, semena.
Zdůvodní význam zeleniny, co je zdravá výživa, úpravy zeleniny, provede výsadbu na záhony.	Zelenina, košťálová zelenina – pěstování, choroby a škůdci.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologické zemědělství).	Video, referáty, práce s literaturou.
Zná zdravotní účinky kořenové zeleniny, zná způsoby uskladnění kořenové zeleniny.	Kořenová zelenina – pěstování, uskladnění, choroby a škůdci.		Kořeny mrkve, petržele, diapozitivy, video.
Vysvětlí význam teplomilné rostliny. Vysazuje sázecí lopatkou do sponu, aranžuje velikonoční vazbu.	Plodová zelenina, výsadba, pěstování, agrotechnické lhůty. Velikonoční výzdoba.	PŘ – zelenina na zahradě, škůdci zeleniny.	
Seje pomocí sázecího kolíku do hnízd.	Lusková zelenina, pěstování, choroby a škůdci.	PŘ – kořen. F – teplota.	Ukázka semen, video.
Vysadí sazečku cibule a stroužky česneku, za oknem rychlí pažitku.	Cibulová zelenina, zdravotní význam, pažitka – vitamín B a C.		Sazečka cibule, česnek, video.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyseje do pařeniště semena salátu, správně vyřeže hlávky. Používá pařeništní okna k udržení vhodné teploty a vlhkosti, zná význam pařeniště, aktualizuje problematiku. Pozná hlavní zástupce plevelů, správně zvolí postup při boji proti různým plevelům. Zdůvodní význam okopávání, sází brambory do brázd, ošetřuje brambory během vegetace, sklídí úrodu bez poškození hlíz, bojuje proti škůdcům. Provádí základní práce – ryje, hrabe, sklízí úrodu a uskládňuje.	Listová zelenina – salát. Pařeniště, skleníky, fóliovníky, praktické využití. Plevele v zelenině. Okopaniny, cukrovka, červená řepa. Praktické práce.	F – teplota, vlhkost, vypařování. PŘ – plevelné rostliny. PŘ – polní plodiny. EV – Vztah člověka k prostředí (způsoby využívání půdy v obci ve školní zahradě a její ochrana).	Video – chráněné plochy, využití poznatků z televize, tisku, internetu. Potravinové problémy na Zemi. Ukázky brambor, kukuřice a řepy. Oprava nářadí. Příprava na volbu povolání.

Vyučovací předmět: Praktické činnosti (Pěstitelské práce a chovatelství)

Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ovládá zásady bezpečnosti a hygieny při práci na školním pozemku.	Bezpečnost a hygiena práce.	EV – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví).	Pracovní úbor, Alergici.
Umí uskladnit výpěstky ze školní zahrady.	Podzimní práce.	M – hodnocení sklizně.	Úklid a opravy nářadí.
Zná praktické využití plodin v kuchyni a jídelníčku.	Sklizeň a příprava zahrady na zimu.		
Zná vznik půdy, zpracování a ošetřování vedoucí ke zvyšování úrodnosti, určí půdní druhy.	Půda.	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (chápání podstaty mediálních sdělení, aktualizace učiva).	Vzorky půd a hnojiv.
Vysvětlí pojem fyzikální a chemické vlastnosti půdy.	Vlastnosti půdy - fyzikální a chemické. Hnojení.	CH – hnojiva, chemické vlastnosti.	Učebnice.
Vysvětlí význam zeleně, rozdělí okrasné rostliny na dřeviny a byliny, charakterizuje skupiny okrasných dřevin.	Okrasné rostliny.	F – fyzikální vlastnosti.	Diapozitivy, knihy, časopisy.
Rozliší anglický a francouzský park. Zná parky v okolí bydliště.	Parky.	EV – Ekosystémy (ochrana životního prostředí, kulturní krajina, ovlivnění kultury člověkem).	Učebnice, foto, časopisy, odborná literatura.
Pěstuje venkovní rostliny v areálu školy.	Venkovní květiny.		Ukázky v areálu školy.
Pečuje o květiny ve škole.	Pokojové rostliny.		
Vypracuje vlastní projekt zahrady.	Vlastní návrh okrasné a odpočinkové zahrady.	PŘ – ochrana životního prostředí.	
Provede vánoční aranžování.	Aranžování rostlin, ikebana. Aranžování do vázy a misky. Aranžování suchých rostlin.	OSV – Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních dovedností). VV – estetické vnímání.	Výtvarné pomůcky, literatura, donesený materiál k aranžování.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Ovládá základní zásady chovu živočichů v domácnosti. Rozlišuje ovocné dřeviny. Zná způsoby množení ovocných dřevin. Prakticky provádí ošetřování ovocných a okrasných dřevin. Pečuje o okolí školy.	Chovatelství, zásady chovu živočichů v bytě. Ovocnictví, výsadba a pěstování stromků. Praktické činnosti.	PŘ – pěstování ovocných rostlin, vitamíny, složky potravy. EV – Vztah člověka k prostředí (péče o kulturní prostředí ve škole a okolí).	Video, referáty žáků, literatura. Video, referáty, literatura, ošetření ovocného sadu. Příprava na budoucí povolání, vhodné zacházení a šetření nářadí. Bezpečnost a hygiena.

Vyučovací předmět: Praktické činnosti (Svět práce)

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: Chápe, že kolem něho existují lidé, kteří ho ovlivňují. Koriguje svůj vztah k ostatním, rozvíjí komunikativní dovednosti. Zjišťuje své silné i slabé stránky, vytváří stupnice hodnot. Poznává svou motoriku, temperamentové a konstituční rysy, učí se chápat zákonitosti svého myšlení a paměti – to vše ve vztahu k budoucímu studiu a výběru povolání. Chápe hodnotu vzdělání a nutnost celoživotního doplňování vzdělání. Chápe důležitost správného výběru střední školy pro budoucí povolání, protože výrazně ovlivní celý jeho budoucí život. Učí se posuzovat základní charakteristické znaky povolání a hodnotit, který člověk se hodí (nehodí) k jejich vykonávání.	Jak nás vidí ostatní. Techniky sebepoznání. Máte dobrou motoriku? Jak vám to myslí? Kolik různých já se ve vás skrývá? Typologie osobnosti. Vzdělání – podmínka důstojného a úspěšného života. Volba střední školy. Vztah mezi charakteristickými rysy osobnosti a požadavky jednotlivých povolání. Charakteristické znaky povolání. Základní rozdělení povolání a možností uplatnění jejich absolventů.	OSV – Komunikace (porozumění sobě samému i druhým, vytváření mezilidských vztahů, komunikace a spolupráce). VDO – Občan, občanská společnost a stát (tolerance, odpovědnost, uvědomění si svých práv a povinností) OV, RV OSV – Seberegulace a sebeorganizace (zvládání vlastního chování, duševní hygiena). RV – životní styl, žebříček hodnot. OV – jak se znám. VV – zvládání motoriky. PŘ – myšlení, pravá a levá hemisféra. OV – psychologické procesy a stavy. OSV – Rozvoj schopností poznávání (plánování učení a studia, stanovení osobních cílů).	Individuální práce i práce ve skupině. Návštěva ÚP Brno – venkov.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poznává různé přístupy rozhodování, překážky a faktory, které mohou jeho rozhodování ovlivnit a naučí se rozumně volit z daných možností. V týmové spolupráci se rozhoduje, jak řešit obtížné situace. Zamýšlí se nad problémem, kým být, a umí diskutovat o svých volbách a důvodech. Postupně si navykne plánovat po etapách důležité životní kroky, přehodnocovat dosažené cíle, hledat správné strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek. Zamýšlí se nad svou budoucností. Získává přehled o nabídkách vzdělání, profesní přípravy a zaměstnání. Naučí se zamýšlet nad různými cestami k dosažení zvoleného cíle v oblasti volby povolání. Zvažuje, k jakému studiu má předpoklady (učňovský obor, střední škola nebo příprava k vysokoškolskému vzdělání). Naučí se vyhledávat, třídit a správně používat informace o budoucím studiu a dávat je do souvislosti se svými zájmy a osobními předpoklady.	Individuální styly rozhodování. Co mi brání se rozhodnout. Podle čeho si vybíráme zaměstnání. Situace. Akční plán. Jak se rozhodujeme o vlastní budoucnosti. Akční plán. Kalendář akcí. Co dál? Akční plán posledních kroků na ZŠ. Akční plán. Co dál po základní škole? Cvičení nabízející různé možnosti studia či přípravy na povolání. O čem si opatřím informace. Informativní materiály z poradenství.	OSV – Mezilidské vztahy (vztah k lidem, k prostředkům, k normám a hodnotám). OSV – Komunikace (komunikace v týmu, hodnota různých názorů, sociální dovednosti při řešení různých situací). OSV – Seberegulace a sebeorganizace (zvládání učebních problémů, plánování a seberegulace). OSV – Sebepoznání a sebepojetí (zamyšlení nad profesní přípravou). OV,RV - Život mezi lidmi, komunikace. EV - Vztah člověka k prostředí (význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí). MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (využití médií při získávání informací o dalším vzdělávání a budoucí profesi).	Řešení případových situací. Práce ve skupinách. Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity. Dny otevřených dveří na různých středních školách, besedy s výchovnými pracovníky středních škol, popř. s žáky (nejlépe s našimi bývalými žáky), kteří studují na daných školách - podle možností v průběhu prvního pololetí. Práce s příručkami, letáky ze středních škol, CD, videokazetami a internetem.

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Práce s internetem je vyučován v sedmém (popřípadě osmém či devátém) ročníku v časové dotaci 2 hod. týdně. Volně navazuje na povinný předmět Informatika, procvičuje a dále rozšiřuje ovládání PC, využívání vhodného software. S předmětem Práce s internetem okrajově souvisí volitelný předmět Tvorba webových stránek, ve kterém je tvorba webových stránek hlavní náplní. Každý žák má vlastní PC, ke kterému se přihlašuje přiděleným uživatelským jménem a heslem.

Obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se realizuje ve výše zmíněných předmětech. Žáci mohou pracovat s informačními technologiemi – počítači v odborných učebnách. V odpoledních hodinách jsou pro žáky zpřístupněny odborné učebny s výpočetní technikou prostřednictvím několika kroužků vedených na naší škole (většinou jsou nabídnuta témata jako ve volitelném předmětu pro ty, kteří nebyli z kapacitních důvodů přijati – zaměření na praktickou stránku).

Žáci jsou od začátku vedeni k práci ve školní počítačové síti (záloha dat na učitelském PC, stahování úkolů ze serveru). Orientují se ve světě informací, ověřují jejich věrohodnost a věrohodnost informačních zdrojů, posuzují jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Používají informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocují jednoduché vztahy mezi údaji.

Schopnost orientovat se v nabídnutých a samostatně nalezených webových adresách nejrozličnějšího charakteru je dobrým předpokladem uplatnění se na trhu práce, podmínka k profesnímu růstu. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky.

Zpracování informací je věnován čas po celý rok (vždy ve druhé vyučovací hodině). Žáci k tomu využívají opět textový editor MS Word či Writer z balíčku OpenOffice. Učí se i další způsoby zpracování a prezentace nalezených informací. Jsou to především MS PowerPoint či Impress

z balíčku OpenOffice. Několik hodin je věnováno základům jazyka HTML pro publikaci informací na webovém serveru ve freeware editoru. S tím souvisí také základy grafiky. K této činnosti slouží škole balíček programů Macromedia, program Gimp a Zoner Photo Studio 8 pro práci s digitální fotografií. Žáci jsou záměrně vždy seznámeni s programy licencovanými a těmi, které pocházejí z kategorie freeware nebo open source. Jsou poučeni o autorských právech všech programů a o nebezpečí plynoucím pro ně z nezákonného používání programů bez zaplacení.

Žáci si svojí činností rozvíjejí algoritmické myšlení, využívají dovednosti manipulace s výpočetní technikou při řešení praktických úkolů a problémů. Na základě získaných poznatků a dovedností si uvědomují možnosti informatiky a výpočetní techniky při vlastním celoživotním vzdělávání a těchto možností cílevědomě využívají.

Na začátku 2. pololetí si volí jedno z několika nabídnutých témat pro tvorbu projektu vycházejících z níže uvedených tematických okruhů průřezových témat. Pracují ve skupinách a jejich cílem je sesbírat z internetu na dané téma co nejvíce informací. Ty poté dále vyhodnocují, srovnávají s informacemi z ostatních médií, zpracovávají (textový editor, grafický editor, prezentace, HTML) a nakonec publikují a prezentují před ostatními skupinami.

Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací (referáty, vzdělávání). Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v Práci s internetem realizují také některé tematické okruhy z průřezových témat:

- Mediální výchova (*Tvorba mediálního sdělení* – tvorba vlastní www stránky; *Práce v realizačním týmu* – pracujeme na projektech; *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením;),
- Multikulturní výchova (*Lidské vztahy* – vzájemné se poznávání ve skupině, poznávání lidí při společné komunikaci na internetu),
- Osobnostní a sociální výchova (*Kreativita* – pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak při tvorbě vlastního webu),
- Výchova demokratického občana (*Občan, občanská společnost a stát* – odpovědnost za své činy),
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (*Objevujeme Evropu a svět* – naše vlast a naši sousedé, styl života, zvyky a tradice),
- Environmentální výchova (*Základní podmínky života* – voda, půda, vzduch – vztahy, význam pro život na Zemi, ohrožování, propojenost světa, přírodní zdroje; *Lidské aktivity a problémy*

životního prostředí – ochrana životního prostředí u nás a ve světě – vliv dopravy a průmyslu na životní prostředí, globalizace, odpady a hospodaření s odpady).

V předmětu klademe důraz na životní kompetence: tvořivost (nalézá další cesty vedoucí k dosažení výsledků), práci s informacemi a jejich prezentaci, podnikatelské dovednosti, řešení problémů, zodpovědnost a spolupráci (dohodne se o práci, jejím průběhu a výsledcích), komunikace (dorozumí se s ostatními lidmi). Používané formy a metody výuky jsou frontální, skupinové a projektové.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným softwarem, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, odborné časopisy, internetové zdroje apod.
- orientují se ve světě informací, ověřují jejich věrohodnost a věrohodnost informačních zdrojů, posuzují jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Používají informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocují jednoduché vztahy mezi údaji.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni i k jiným způsobům komunikace, než které znají v klasických předmětech (komunikace formou školní sítě, e-mailu – odevzdávání některých prací, školní soutěže...)
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla, bezpečnost osobních dat a právo na soukromí (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní, hygienická a ergonomická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro práce zadané v jiných předmětech, pro hledání informací důležitých k profesnímu růstu

Výstupy z RVP ZV

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, vyhledává informace na portálech
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
- ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracovává a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Vyučovací předmět: Práce s internetem

Ročník: 7. – 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zopakuje si zásady bezpečnosti při práci na PC, hygieny a ergonomie na pracovišti. Vysvětlí dodržování zásad na PC a internetu. Rozumí nebezpečí plynoucímu z nerozvážného „surfování“ po internetu a nedostatečného zabezpečení. Chápe rozdíly mezi veřejnou a neveřejnou PC sítí, důvody vzniku celosvětové sítě, internet jako informační dálnici. Rozumí pojmům: server, poskytovatel, pakety, IP adresa (žák chápe, že je vždy možné zjistit, z jakého PC kdo vykonává jakou činnost), doména, směrovače, ftp, http. Logicky uvažuje nad fiktivní volbou svého potenciálního poskytovatele internetového připojení (hodnotí klady a zápory). Rozumí pojmům jako je agregace a fair user policy. Rozlišuje mezi prohlížečem a vyhledávačem. Sám si zvolí jeden či více prohlížečů a vyhledávačů pro konkrétní činnosti. Chápe rozdíly mezi jednotlivými programy a službami.	Bezpečnost a zásady při práci na PC. Desatero bezpečného pohybu na internetu. Ochrana PC (antivirové programy, firewall, boj proti nebezpečným kódům, spam, záplatování). Internet, intranet. Historie internetu. Jak internet funguje? Internetová adresa. Rychlost internetu a jeho spojovatelé. Internetový prohlížeč a vyhledávač.	OV – práva, morálka, nelegální činnost na internetu. D – období studené války (SSSR x USA). OV – nedodržení stanovených zásad znamená potrestání (fair user policy – omezení stahovaných dat daného uživatele, který přetáhl „povolený“ objem dat). VDO – Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy).	Po přečtení jednoho bodu je vedena s žáky diskuze k významu jeho dodržování. Praktická ukázka a vyzkoušení programů pro ochranu PC. Video – ukázka funkce firewallu. Video – historie internetu, funkce intranetu, ukázka školního intranetu. 3D video zachycující fungování internetu, domény, internetové stránky. Video – připojení k internetu. Ukázka a praktické vyzkoušení několika prohlížečů a vyhledávačů. Pohled na různé zobrazování webových stránek pod jednotlivými prohlížeči.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pracuje s elektronickou schránkou a zvládá všechny její možnosti. Dokáže nalézt potřebné místo na elektronické mapě, vyhledat anglické či německé slovíčko. Umí pracovat i s dalšími službami či programy, které jsou na internetu určené ke komunikaci: sms zprávy, chat, ICQ, Skype, diskuze. Chápe pojmy: freeware, shareware, trial verze, demo, open source. Dokáže si stáhnout program z prověřených serverů, zařadí ho do konkrétní kategorie, provede instalaci. Získá k dispozici několik adres českých zpravodajských serverů, dokáže na nich vyhledávat aktuální informace z domova i ze světa, používá sluchátka k poslechu namluvených informací. Informace dokáže dále zpracovat.	Nabídka internetových vyhledávačů (e-mail, mapy, slovníky...). Další způsoby komunikace na internetu. Za software ani korunu. Zpravodajské servery.	Z – hledání na mapě ČR. AJ, NJ – hledání slovíček (poslech výslovnosti). OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích; informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, řešení konfliktů, vysvětlování). MKV – Lidské vztahy (vzájemné se poznávání ve skupině, poznávání lidí při společné komunikaci na internetu). OV – zákon o autorských právech. MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením).	S e-mailovou schránkou pracují žáci pravidelně při různých soutěžích (o zaslání nejvtipnějšího obrázku staženého z internetu, při komunikaci s učitelem...). Společná komunikace s žáky po chatu, volání přes program Skype. Diskuze k nelegálnímu software (existují servery, které nabízejí téměř vše – při stažení těchto programů dochází k porušování autorských práv). Diskuze k autorským právům vztahujícím se k článkům, fotografiím atd. na internetu. Ukázka citace z internetového zdroje.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže hledat na stránkách věnujících se cestování, kultuře v našem městě a okolí, poslechu hudby, zábavě. Vytvoří si jednoduchou webovou stránku s: naformátovaným textem, odkazy na stránky svých kolegů či oblíbených internetových adres, jednoduchou fotogalerií, tabulkou (rozvrh hodin). Svoji práci uloží na server pod svojí adresou. Dokáže vytvořit své vlastní logo, nápis, obrázek a to vše umístit na svůj web. Dokáže vytvořit jednoduchou animaci a tu vložit na svůj web. Vyhledává ve skupině informace ke zvolenému tématu, ty dále vyhodnocuje, zpracovává a jednou či více metodami prezentuje.	Zajímavosti na internetu. HTML: - základní struktura stránky, - formátování textu, - odkazy a obrázky, - tabulky, - publikace na serveru. Grafika na webu: Adobe – Fireworks. Animace na webu: Adobe – Flash. Práce na projektech.	Z – cestování, poznání kultury svého i jiných krajů. MV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba vlastní www stránky). OSV – Kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak při tvorbě vlastního webu). VV – předlohu na papíře překreslí do elektronické podoby. VV – předlohu několika obrázků na papíře překreslí do elektronické podoby. MV – Práce v realizačním týmu (pracujeme na projektech). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a naši sousedé, styl života, zvyky a tradice). EV – Základní podmínky života (voda, půda, vzduch – vztahy, význam pro život na Zemi, ohrožování, propojenost světa, přírodní zdroje).	Pracuje v HTML editoru. Každá ze skupin si zvolí jeden z tematických okruhů průřezových témat. 1. téma projektu. 2. téma projektu.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
		EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana životního prostředí u nás a ve světě – vliv dopravy a průmyslu na životní prostředí, globalizace, odpady a hospodaření s odpady).	3. téma projektu.

Ročník: 8. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Tvorba webových stránek je vyučován v osmém (popřípadě devátém) ročníku v časové dotaci 2 hod. týdně. Volně navazuje na povinný předmět Informatika, bez něhož není možné tento předmět absolvovat. Ve volitelném předmětu Práce s internetem jsou žáci seznámeni s HTML jazykem na základní úrovni, v Tvorbě webových stránek poznávají kromě kompletního učiva kolem HTML jazyka také CSS styly a další možnosti při tvorbě a publikaci webu. Každý žák má vlastní PC, ke kterému se přihlašuje přiděleným uživatelským jménem a heslem.

Obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie se realizuje ve výše zmíněných předmětech. Žáci mohou pracovat s informačními technologiemi – počítači v odborných učebnách. V odpoledních hodinách jsou pro žáky zpřístupněny odborné učebny s výpočetní technikou prostřednictvím několika kroužků vedených na naší škole (většinou jsou nabídnuta témata jako ve volitelném předmětu pro ty, kteří nebyli z kapacitních důvodů přijati – zaměření na praktickou stránku).

Žáci jsou od začátku vedeni k práci ve školní počítačové síti (záloha dat na učitelském PC, stahování úkolů ze serveru). Orientují se ve světě informací, ověřují jejich věrohodnost a věrohodnost informačních zdrojů, posuzují jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Používají informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocují jednoduché vztahy mezi údaji. Existuje totiž nepřeberné množství serverů poskytujících kompletní informace o programovacích jazycích, ovšem ne všechny nabízejí informace v utříděném stylu vhodném pro začínající.

Schopnost orientovat se v nabídnutých a samostatně nalezených webových adresách nejrozumnějšího charakteru je dobrým předpokladem uplatnění se na trhu práce, podmínka k profesnímu růstu.

Zvládnutí výpočetní techniky na úrovni nalezení informací, jejich zpracování, doplnění a publikace na webu využívají žáci nejen pro tvorbu vlastních webových stránek, ale také pro tvorbu skupinových projektů. Žáci si svojí činností rozvíjejí logické myšlení, využívají dovednosti manipulace s výpočetní technikou při řešení praktických úkolů a problémů. Na

základě získaných poznatků a dovedností si uvědomují možnosti informatiky a výpočetní techniky při vlastním celoživotním vzdělávání a těchto možností cílevědomě využívají.

Na začátku 2. pololetí si volí jedno z několika nabídnutých témat pro tvorbu projektu vycházejících z níže uvedených tematických okruhů průřezových témat. Pracují ve skupinách a jejich cílem je sesbírat z internetu či z jiných médií na dané téma co nejvíce informací. Ty poté dále vyhodnocují, srovnávají s informacemi z ostatních médií, zpracovávají a nakonec publikují na svém i školním webu.

Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací (referáty, vzdělávání). Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v Tvorbě webových stránek realizují také některé tematické okruhy z průřezových témat:

- Mediální výchova (*Tvorba mediálního sdělení* – tvorba vlastní www stránky; *Práce v realizačním týmu* – pracujeme na projektech),
- Osobnostní a sociální výchova (*Kreativita* – pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak při tvorbě vlastního webu),
- Výchova demokratického občana (*Občan, občanská společnost a stát* – odpovědnost za své činy),
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (*Objevujeme Evropu a svět* – naše vlast a naši sousedé, styl života, zvyky a tradice),
- Environmentální výchova (*Základní podmínky života* – voda, půda, vzduch – vztahy, význam pro život na Zemi, ohrožování, propojenost světa, přírodní zdroje; *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – ochrana životního prostředí u nás a ve světě – vliv dopravy a průmyslu na životní prostředí, globalizace, odpady a hospodaření s odpady).

V předmětu klademe důraz na životní kompetence: tvořivost (nalézají další cesty vedoucí k dosažení výsledků), práci s informacemi a jejich prezentaci, podnikatelské dovednosti, řešení problémů, zodpovědnost a spolupráci (dohodnou se o práci, jejím průběhu a výsledcích), komunikace (dorozumí se s ostatními lidmi). Používané formy a metody výuky jsou frontální, skupinové a projektové.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným softwarem, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, odborné časopisy, internetové zdroje apod.
- orientují se ve světě informací, ověřují jejich věrohodnost a věrohodnost informačních zdrojů, posuzují jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Používají informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocují jednoduché vztahy mezi údaji.

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni i k jiným způsobům komunikace, než které znají v klasických předmětech (komunikace formou školní sítě, e-mailu – odevzdávání některých prací, školní soutěže...)
- při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla, bezpečnost osobních dat a právo na soukromí (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní, hygienická a ergonomická pravidla pro práci s výpočetní technikou

Výstupy z RVP ZV

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, vyhledává informace na portálech
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
- ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Vyučovací předmět: Tvorba webových stránek**Ročník:** 8. – 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zopakuje si zásady bezpečnosti při práci na PC, hygieny a ergonomie na pracovišti. Vysvětlí dodržování zásad na PC a internetu. Rozumí nebezpečí plynoucímu z nerozvážného „surfování“ po internetu a nedostatečného zabezpečení. Chápe fungování internetu. Rozumí složení webové stránky a jejímu povinnému obalu v rámci zdroje, chápe pojmy jako je web, informační hodnota. Vytvoří jednoduchou webovou stránku se základními formátovacími prvky (logické a fyzické formátování). Nastaví kompletní formátovací prvky pro část textu i celou stránku. Text zarovná, oddělí čarou. Umístí na webovou stránku obrázky, vytvoří fotogalerii formou malých náhledů. Obrázky umí stahovat z internetu, skenovat nebo sám nafotit. Dokáže je upravit v programu pro úpravu fotografií. Chápe rozdíl mezi absolutním a relativním URL.	Bezpečnost a zásady při práci na PC. Desatero bezpečného pohybu na internetu. Ochrana PC (antivirové programy, firewall, boj proti nebezpečným kódům, spam, záplatování). Jak internet funguje? Základní struktura www stránky. Formátování textu. Umístění stránek na server. Práce s obrázky. Odkazy.	OV – práva, morálka, nelegální činnost na internetu. MV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba vlastní www stránky). OSV – Kreativita (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak při tvorbě vlastního webu). VDO – Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy). OV – zákon o autorských právech vztahující se k obrázkům či fotografiím.	Po přečtení jednoho bodu je vedena s žáky diskuze k významu jeho dodržování. Praktická ukázka a vyzkoušení programů pro ochranu PC. 3D video zachycující fungování internetu. Diskuze k základním pravidlům HTML jazyka. Práce ve freeware programu Golden HTML Editor. Registrace na serveru s využitím domény 3. stupně. Vytváří několik www stránek s různým formátováním. Práce v programu Zoner Photo Studio 8. Vytváří odkazy na stránky svých kolegů.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vytvoří jednoduchou i složitější tabulku. Rozlišuje mezi seznamy číslovanými a s odrážkami, chápe rozdíly v použití. Najde a umístí vytvořený script z webu. Po zvládnutí jazyka HTML a vytvoření jednodušších prací začne uvažovat o komplexu stránek = webu. Musí dodržet pokyny pro navigaci, design a dostupnost. Dokáže operovat s typografickými zásadami, definuje HTML stránku vhodným doctypem a metanázvy. Jazyk HTML chápe jako základní, ze kterého vychází při další úpravě a tvorbě webu. Dokáže naformátovat písmo, boxy, celou stranu pomocí jednoho externího souboru. Využívá celou řadu praktických příkladů, které mu jsou vzorem pro zapsání zdrojového kódu. Chápe princip, fungování jazyka PHP. Dokáže upravit vytvořený formulář dle svých potřeb. Dokáže vytvořit své vlastní logo, nápis, obrázek a to vše umístit na svůj web. Dokáže vytvořit jednoduchou animaci a tu vložit na svůj web.	Tabulky. Seznamy. Použití scriptů. Pokyny pro vytváření stránek. Typografie, doctype, metanázvy. Kaskádové styly – CSS: - význam a zápis stylů, - vlastnosti písma, barvy a pozadí, - vlastnosti textu, - vlastnosti boxů, - pozicování, - praktické příklady. Jazyk PHP. Grafika na webu: Adobe – Fireworks. Animace na webu: Adobe – Flash.	VV – náčrt struktury webu je postupně převeden do HTML jazyka. ČJ – zdůraznění typografických pravidel, automatická kontrola pravopisu v textovém editoru. VV – předlohu na papíře překreslí do elektronické podoby. VV – předlohu několika obrázků na papíře překreslí do elektronické podoby.	Vytváří rozvrh hodin. Vytváří seznamy žáků. Použití JavaScriptu (počítadlo...). Žáci kombinují různé programy pro jednotlivé prvky na webu. Žáci využívají k opravě textů program MS Word. Rozbor již hotových zdrojových souborů stažených z internetu. Upraví formulář pro odesílání e-mailů.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vyhledává ve skupině informace ke zvolenému tématu, ty dále vyhodnocuje, zpracovává a jednou či více metodami prezentuje.	Práce na projektech.	MV – Práce v realizačním týmu (pracujeme na projektech). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a naši sousedé, styl života, zvyky a tradice). EV – Základní podmínky života (voda, půda, vzduch – vztahy, význam pro život na Zemi, ohrožování, propojenost světa, přírodní zdroje). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana životního prostředí u nás a ve světě – vliv dopravy a průmyslu na životní prostředí, globalizace, odpady a hospodaření s odpady).	Každá ze skupin si zvolí jeden z tematických okruhů průřezových témat. 1. téma projektu. 2. téma projektu. 3. téma projektu.

Ročník: 7.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Informační technika je vyučován v rámci volitelného předmětu v 7. ročníku. Navazuje na znalosti získané v 6. ročníku v předmětu Informatika.

Časová dotace je 2 hodiny týdně.

V tomto předmětu používá každý žák samostatně počítač. Tyto počítače jsou zapojeny jak do lokální sítě školy, tak k internetu. K tomu mají žáci přidělené uživatelské jméno a heslo.

Pro odesílání a příjem zpráv elektronickou poštou mají péči školy zabezpečenou i elektronickou adresu.

Žáci jsou vedeni k dodržování jak hygienických aspektů práce s počítačem, tak etických požadavků při práci s cizími programy a soubory. Jsou seznamováni se softwarovými zákony a učí se je přísně dodržovat.

Žáci rozšiřují svoje znalosti jak o hardwarových komponentech počítačových systémů, tak o nových programech, které rozvoj informační techniky dovoluje stále efektivněji používat.

Výuka se opírá převážně o software Microsoft. Nosným operačním systémem je Microsoft Windows XP, částečně s Windows 98, informativně jsou seznámeni s programem Linux.

Výuka nadstavby operačního systému Windows XP je zaměřena na MS Office 2003. Orientačně se žáci seznámí s Open Office 2, a PCPRO Suite 602.

Žáci rozšiřují svoje znalosti a dovednosti získané v 6. ročníku o praktické využití textového, tabulkového a prezentačního programu jak ve výuce v jiných předmětech, tak pro přípravu svého budoucího povolání a v běžném životě.

Každý výukový celek zpracovávají žáci nejdříve samostatně, po vyhodnocení těchto prací plní složitější úkoly v redakčních radách nebo jiných skupinách. Tyto soubory, nejčastěji prezentace, pak žáci předvádějí pomocí dataprojektoru ostatním.

Současně s výukou počítačového software jsou žáci průběžně seznamováni s funkcí a činností jednotlivých komponentů počítače. Tato výuka je spojena s ukázkou součástí, jejich umístěním ve skříni počítače nebo připojením k portům nebo jiným rozhraním. Některá připojení těchto součástí si žáci prakticky vyzkoušejí na cvičných počítačích.

Při výuce jednotlivých počítačových programů jsou žáci vždy seznámeni s minimálními technickými podmínkami, které jsou základním předpokladem pro jejich využívání.

Tvorba skupinových projektů je zaměřena na zhotovování učebních pomůcek do ostatních vyučovacích předmětů (texty, tabulky, grafy, obrázky).

Při výuce informační techniky jsou realizovány tématické okruhy z těchto průřezových témat:

Mediální výchova

- cílevědomě seznamovat žáky s rostoucím vlivem medií na společnost a ukazovat na místo výpočetní techniky v nich
- současně s objasňováním kladů a výhod rozvoje informatiky ukazovat i negativní dopady na současnou společnost

Osobnostní a sociální výchova

- práci ve skupinách zaměřit na samostatné rozdělování úkolů jednotlivcům
- úkoly upřesňovat tak, aby bylo dosaženo stanoveného cíle
- po splnění úkolu vyhodnotí žáci samostatně podíl jednotlivců na dosažení cíle
- vyhodnotí spolupráci, možnosti jednotlivců
- žáci se učí toleranci k nedostatkům ostatních příslušníků týmu a současně se učí i vzájemnému povzbuzování

Výchova demokratického občana

- při výuce textového editoru žáci vypracovávají samostatné práce, ve kterých vyjadřují své životní zkušenosti o vztahu ke starším osobám, k přátelství, k porušování zákonů
- při individuálním vyhodnocování těchto úkolů ovlivňovat jejich demokratické postoje

Environmentální výchova

- součástí výuky tabulkového procesoru je vytváření tabulek a grafů o problémech životního prostředí a negativních dopadech lidské aktivity na současnou společnost
- práci žáků směřovat k problematice školy, spotřeby elektrické energie, ceny školního majetku, spotřeby vody

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Vést žáky k samostatnému objevování a využívání informační techniky a počítačových programů. Cvičit je v jejich propojování mezi sebou a sledování jejich možností spolupráce. Učit žáky spolupráci s ostatními a využívání jejich kladných i záporných zkušeností. Školit je v používání nápovědy a návodů v jednotlivých programech.

Připravovat je na používání literatury a časopisů k rozšiřování znalostí a samostatné výuce informatiky. Zavedením elektronických sešitů (kromě běžných sešitů) vést žáky nejen

k zaznamenávání stěžejních bodů výuky, ale i využívání dalších možností tohoto záznamu, vyhledávání, kopírování, dopisování.

Kompetence k řešení problémů

Vést žáky k samostatnému a netradičnímu řešení zadaných úkolů, a to tak, aby bylo dosaženo cíle nejefektivnějším způsobem. Při hodnocení zadaného úkolu sledovat i cesty a metody, které žák objevoval a které nevedly přímo ke splnění daného cíle. Oceňovat i trpělivost soustředění a cílevědomé hledání cest.

Kompetence komunikativní

Komunikace mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem, je vlivem výpočetní techniky mnohem širší, různorodější. Kromě běžné komunikace, která je stále základem výuky, mohou žáci a učitelé mezi sebou komunikovat pomocí sdílených adresářů ve svých počítačích v lokální síti, dále pomocí elektronické pošty, kterou zabezpečuje škola. Elektronická pošta je zabezpečována také na dalších internetových stránkách (portálech). Dalším způsobem komunikace je předvádění prezentací, animací a dalších grafických, zvukových i jiných souborů učiteli i žáky pomocí počítače a dataprojektoru.

Žáci se učí předávat své poznatky a splněné úkoly, dávat je k dispozici ostatním vybraným osobám a současně si tato data chránit před ostatními uživateli sítě.

Současně se učí ctít vytvořené práce jinými lidmi, neznehodnocovat je ani je nevydávat za vlastní.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou připravováni k neobjektivnějšímu hodnocení svých vlastních prací a prací svých spolužáků.

Učí se vyslechnout nebo přijmout, zhodnotit bez předsudku individuální a kolektivní rady a vytvořit si ty nejlepší závěry.

Při řešení skupinových úkolů na projektech se žáci učí naplánovat práci, rozdělit si ji podle svých schopností a zájmů. Vyhodnotit podíly jednotlivců na výsledku práce.

Jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, ale i k asertivnímu jednání. Učí se předcházet sporům.

Kompetence občanské

Žáci jsou seznamováni na praktických příkladech s autorským zákonem, který chrání programy, fotografie, grafická a jiná autorská díla. Jsou vedeni i k dodržování etických požadavků při práci s počítačem (počítačová etika).

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k dodržování hygienických aspektů práce s počítačem.

Výstupy z RVP ZV

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, vyhledává informace na portálech
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Vyučovací předmět: Informační technika**Ročník: 7.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dovede ekonomicky, bezpečně a efektivně používat výpočetní techniku a její komponenty na pracovišti žáka a ostatní zařízení v učebně výpočetní techniky (tiskárny, skener, dataprojektor, notebook, fotoaparát). Dodržuje hygienické zásady práce s počítačem. Umí částečně chránit svá data ve školní síti před počítačovými viry a zcizením. Chápe princip činnosti počítače. Dovede na cvičném počítači vyjmout a znovu vložit jednotlivé části počítače ze skříně počítače. Rozumí pojmům operační systém, zná jejich základní typy. Dovede uspořádat data v počítači pomocí operačního systému Windows XP ale i dalších. Dovede efektivně používat operační systém Windows XP, orientačně Windows 98. Umí nainstalovat a vyjmout nadstavbu operačního systému, kancelářský balík MS Office 2000.	Základní sestava počítače na pracovišti žáka. Připojení vstupních a výstupních zařízení počítače. Připojení počítače do sítě. Hygienické zásady při práci s počítačem. Etické požadavky při práci s počítačem. Paměť počítače, dvojková sestava, mikroprocesor, operační paměť. Vstupní a výstupní zařízení počítače. Propojení počítačů. Údržba počítače. Operační systémy a komunikace s nimi. Uspořádání dat v počítači. Operační systém Windows. Práce s dialogovými okny a dalšími prvky programu. Nadstavby operačních systémů.	PŘ – fyziognomie člověka. OV – autorský zákon. M – desítková a dvojková soustava. F – elektrický proud, kondenzátor.	Každý žák má ve svém počítači svůj sdílený adresář. V pracovních skupinách 3 – 4 žáci postupně demontují a skládají jednotlivé části počítačové skříně a dalších komponentů počítačové sestavy (harddisk...). Vytvoření adresáře v OS MS DOS. Ve skupinách 3 – 4 žáci instalují program MS Office 2000.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dovede používat textový procesor, tabulkový procesor a prezentační program kancelářského balíku MS Office Standart.	Textový editor Word a praktické používání. Tabulkový procesor Excel, vytváření grafů a praktické využití programu. Prezentační program Power Point – jeho spolupráce s ostatními programy. Zvuk v počítači.	ČJ sloh – osnova povídky, popis osoby. OV – životní prostředí a negativní lidská iniciativa. HV – hudební styly v českých dějinách (prezentace Power Point). OV – negativní působení drog.	Vytváření textových souborů. Práce zaměřené na téma: přátelství, vztah ke starším osobám, porušování zákonů. Žáci vyjadřují své osobní názory (individuální hodnocení prací).
Chápe rozdíly mezi kancelářskými balíky. (Open Office, PC PRO Suite 602).	Možnosti textových a tabulkových procesorů.		Ukázka vytvoření grafu v tabulkovém procesoru Open Office.
Umí vytvořit jednoduchou databázi v programu Word.	Databáze a kancelářské balíky. Výstupy dat, formuláře, sestavy.		
Rozumí pojmům rastrový a bitmapový formát, dovede je využívat a spolupracovat s ostatními programy MS.	Základy počítačové grafiky. Základní grafický editor MS Paint (malování).	VV – koláž.	Vytvoření propagačního letáku s využitím všech probraných programů (Word, Excel, Malování).
Chápe pojem multimédia, dovede používat internet a multimédia pro další vzdělávání. Umí využívat interaktivní tabuli a zpracovávat pro ni jednoduché učební pomůcky.	Multimédia a jejich praktické využití při vzdělávání. Použití multimediálních programů.	AJ, NJ – výuka slovní zásoby pomocí počítačového programu (Angličtina III, Němčina IV).	Ve skupinách po dvou žácích zpracovat jednoduchou učební pomůcku pro výuku libovolně zvoleného tématu a předmětu.

Ročník: 8.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Grafika na počítači je vyučován v rámci volitelného předmětu v 8. ročníku. Navazuje na znalosti získané v 6. ročníku v předmětu Informatika, případně na znalosti získané v sedmém ročníku ve volitelných předmětech Informační technika nebo Práce s internetem.

Časová dotace je 2 hodiny týdně.

V tomto předmětu používá každý žák samostatně počítač. Tyto počítače jsou zapojeny jak do lokální sítě školy, tak k internetu. K tomu mají žáci přidělené uživatelské jméno a heslo.

Pro odesílání a příjem zpráv elektronickou poštou mají péči školy zabezpečenou i elektronickou adresu.

Žáci jsou vedeni k dodržování jak hygienických aspektů práce s počítačem, tak etických požadavků při práci s cizími programy a soubory. Jsou seznamováni se softwarovými zákony a učí se je přísně dodržovat.

Žáci rozšiřují svoje znalosti o nejnovější poznatky v oblasti počítačové grafiky.

Cílem vyučovacího předmětu je rozvoj dětské kreativity. Zvyšuje u žáků nejen představivost, ale učí je i trpělivosti.

Výuka se opírá převážně o software Microsoft. Nosným operačním systémem je Microsoft Windows XP. Zabývá se rovnoměrně oběma druhy počítačové grafiky (rastrová, vektorová).

Žáci se učí nejen pracovat s jednotlivými programy, ale dovedně je spojují a využívají jejich vlastností (technických možností) i v jiných programech MS Windows a jeho nadstavbách.

Praktické využívání programu Malování z operačního systému Windows XP je základem rastrové grafiky. Stěžejním programem vektorové grafiky je Zoner Calisto 5.

Dokonalé zvládnutí těchto programů je předpokladem splnění dalších cílů předmětu Počítačová grafika.

Po zvládnutí této tematiky je výuka zaměřena na multimediální prezentace, základem je Power Point, v něm žáci uplatňují dosavadní znalosti počítačové grafiky. Do tohoto programu se učí vkládat jak vektorové, tak rastrové soubory, animace, zvuky.

Tvorba skupinových projektů je zaměřena nejen na zhotovování učebních pomůcek do ostatních vyučovacích předmětů (obrázky, animace, prezentace), ale i k vytváření estetických koláží, kresba karikatur, kresleného humoru a komiksu.

Samostatnými úkoly tohoto předmětu je vkládání grafických souborů na vektorové stránky a jejich úprava pomocí programu Front Page, dále vytváření jednoduchých videosekvencí pomocí morfování, seznámení s programem pro úpravu digitální fotografie Zoner Photo Studio8. Dalším důležitým úkolem je vytváření počítačových animací pomocí Zoner Gif Animátor.

Všechny tyto znalosti a dovednosti využívají žáci jako přípravu na své budoucí povolání, seznamují se s možnostmi počítačové grafiky v nejrůznějších oborech lidské činnosti.

Při výuce jsou realizovány tématické okruhy z těchto průřezových témat:

Mediální výchova

- cílevědomě seznamovat žáky s rostoucím vlivem medií na společnost a ukazovat na místo výpočetní techniky v nich
- současně s objasňováním kladů a výhod rozvoje informatiky ukazovat i negativní dopady na současnou společnost

Osobnostní a sociální výchova

- práci ve skupinách zaměřit na samostatné rozdělování úkolů jednotlivcům
- úkoly upřesňovat tak, aby bylo dosaženo stanoveného cíle
- po splnění úkolu vyhodnotí žáci samostatně podíl jednotlivců na dosažení cíle
- vyhodnotí spolupráci, možnosti jednotlivců
- žáci se učí toleranci k nedostatkům ostatních příslušníků týmu a současně se učí i vzájemnému povzbuzování

Výchova demokratického občana

- při výuce programu Zoner Gif Animátor žáci vypracovávají samostatné grafické práce, ve kterých vyjadřují své životní zkušenosti o vztahu ke starším osobám, k přátelství, k porušování zákonů
- při individuálním vyhodnocování těchto úkolů ovlivňovat jejich demokratické postoje

Environmentální výchova

- součástí výuky programu pro zpracování digitální fotografie je vytváření fotografií o přírodě a problémech životního prostředí, negativní lidské aktivity na současnou společnost
- práci žáků směřovat k problematice školy, školní zahrady, životního prostředí města.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Vést žáky k samostatnému objevování a využívání informační techniky a počítačových programů. Cvičit je v jejich propojování mezi sebou a sledování jejich možnosti spolupráce. Učit žáky spolupráci s ostatními a využívání jejich kladných i záporných zkušeností. Školit je v používání nápovědy a návodů v jednotlivých programech.

Připravovat je na používání literatury a časopisů k rozšiřování znalostí a samostatné výuce informatiky. Zavedením elektronických sešitů (kromě běžných sešitů) vést žáky nejen k zaznamenávání stěžejních bodů výuky, ale i k využívání dalších možností tohoto záznamu, vyhledávání, kopírování, dopisování.

Kompetence k řešení problémů

Vést žáky k samostatnému a netradičnímu řešení zadaného úkolu, a to tak, aby bylo dosaženo cíle nejefektivnějším způsobem. Při hodnocení zadaného úkolu sledovat i cesty a metody, které žák objevoval a které nevedly přímo ke splnění daného cíle. Oceňovat i trpělivost soustředění a cílevědomé hledání cest.

Kompetence komunikativní

Komunikace mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem je vlivem výpočetní techniky ještě více širší, různorodější. Kromě běžné komunikace, která je stále základem výuky, mohou žáci a učitelé mezi sebou komunikovat pomocí sdílených adresářů ve svých počítačích v lokální síti, dále pomocí elektronické pošty, kterou zabezpečuje škola. Elektronická pošta je zabezpečována také na dalších internetových stránkách (portálech). Dalším způsobem komunikace je předvádění prezentací, animací a dalších grafických, zvukových i jiných souborů učiteli i žáky, pomocí počítače a dataprojektoru.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou připravováni k nejobektivnějšímu hodnocení svých vlastních prací a prací svých spolužáků.

Učí se vyslechnout nebo přijmout, zhodnotit bez předsudku individuální a kolektivní rady a vytvořit si ty nejlepší závěry.

Při řešení skupinových úkolů na projektech se žáci učí naplánovat práci, rozdělit si ji podle svých schopností a zájmů, vyhodnotit podíly jednotlivců na výsledku práce.

Jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, ale i asertivnímu jednání. Učí se předcházet sporům.

Kompetence občanské

Žáci jsou seznamováni na praktických příkladech s autorským zákonem, který chrání programy, fotografie, grafická a jiná autorská díla. Jsou vedeni i k dodržování etických požadavků při práci s počítačem (počítačová etika).

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k dodržování hygienických aspektů práce s počítačem.

Výstupy z RVP ZV

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, vyhledává informace na portálech
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Vyučovací předmět: Grafika na počítači

Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozumí pojmům rastrová a vektorová grafika, zná výhody a nevýhody obou typů technik. Dovede prakticky a plně využívat základní grafický program OS Windows (malování). Umí prakticky používat vektorový grafický program Zoner Calisto 5, dovede částečně používat i další volně šiřitelné programy (GIMP 2, ArtRage 2 Free) a využívat je současně. Dovede pomocí animačního programu Zoner GIF Animátor 5 vytvořit i složitou animaci. Umí vytvářené grafické soubory vkládat do jiných rastrových a vektorových programů nebo do dalších programů MS Windows. Dovede pracovat s prezentačním programem PowerPoint, vkládat do něj výsledné grafické soubory vytvořené libovolnou technikou. Umí vkládat do tohoto programu mimo obrázků také vytvořené animace a zvuky.	Opakování základních pojmů z výpočetní techniky. Rozdělení grafických počítačových programů. Práce se základním grafickým editorem MS Paint. Typy vektorových grafických editorů. Vektorový grafický editor Zoner Calisto 5. Hlavní znaky programu Gimp 2. Animační programy a jejich využití. Zoner GIF Animátor 5. Úprava vektorových a grafických obrázků. Prezentační program Power Point. Vytváření zvuků v příslušenství OS Windows „Záznam zvuku“. Rozdělení digitálních zvuků (Midi. Wav). Konvergování zvuků a jejich vkládání do prezentačního programu Power Point.	VV – kresba karikatury. VV – míchání barev. AJ – názvy barev. F – optika, elektřina, jednoduché stroje. OV – člověk v tísní.	Protidrogový plakát s karikaturou kuřáka. Práce v kolektivu 3 – 4 žáků, vytvoření komiksu na téma „Pomoc příteli v nouzi“. Ve skupinách (2 – 3 osoby) vytváří žáci animované učební pomůcky především k výuce fyziky. Ve skupině 3 – 4 žáci vytvářejí prezentaci na téma „Ochrana člověka při živelné pohromě“.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dovede používat digitální fotoaparát. Umí uplatňovat zásady správného fotografování. Využívá fotoaparát k vytvoření klasické fotografie, panoramatického snímku nebo makro snímku. Dovede zpracovat digitální fotografii v programu Zoner Photo Studio 8 v editačním programu. Umí vytvářet fotografická alba pomocí programu Zoner Photo Studio 8. Vkládá vybrané a upravené fotografie do ostatních programů. Využívá spolupráce všech podprogramů operačního systému MS Windows a jeho nadstavby Microsoft Office s programem Zoner Photo Studio 8. Dovede skenovat obrázky, fotografie a další dokumenty a vytvářet z nich alba. Umí vkládat vlastní fotografie a fotografická alba na vlastní internetové stránky.	Základy fotografování. Parametry a typy digitálních fotoaparátů. Výhody a nevýhody digitálních fotoaparátů a digitální fotografie. Typy programů pro zpracování digitální fotografie. Připojení fotoaparátu k počítači, instalace programu pro přenos fotografií do počítače. Program pro úpravu digitální fotografie Zoner Photo Studio 8. Organizace souborů, fotografická alba, archiv médií. Spolupráce operačního systému MS Windows a jeho nadstavby Microsoft Office s programem Zoner Photo Studio 8, programem Zoner Calisto 5 a Zoner GIF Animátor 5. Spolupráce počítače, skeneru, fotoaparátu.	VV – zlatý řez. PŘ – rostliny. OV – historie Ivančic. D – historické postavy českých dějin.	Ve skupinách 4 – 5 žáků fotografují rostliny a plody školní zahrady. Vytváření fotografických alb a prezentace vlastních fotografií historických památek Ivančic. Vytváření fotografických souborů historických postav českých dějin s popisem.

Ročník: 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Počítače v praxi je vyučován v rámci volitelného předmětu v 9. ročníku. Navazuje na znalosti získané v 6. ročníku v předmětu Informatika, případně o znalosti získané v sedmém a v osmém ročníku ve volitelných předmětech Informační a komunikační technologie.

Časová dotace je 2 hodiny týdně.

V tomto předmětu Počítače v praxi, získají žáci úplné všeobecné znalosti počítačové gramotnosti v sedmi mezinárodně uznávaných modulech. Každý žák používá samostatně počítač. Tyto počítače jsou zapojeny jak do lokální sítě školy, tak k internetu. K tomu mají žáci přidělené uživatelské jméno a heslo.

Pro odesílání a příjem zpráv elektronickou poštou mají péči školy zabezpečenou i elektronickou adresu. Žáci jsou vedeni k dodržování jak hygienických aspektů práce s počítačem, tak etických požadavků při práci s cizími programy a soubory. Jsou seznamováni se softwarovými zákony a učí se je přísně dodržovat. Výuka se opírá převážně o software Microsoft. Nosným operačním systémem je Microsoft Windows XP.

V každém modulu rozšiřují svoje znalosti a praktické dovednosti v používání moderní výpočetní techniky a nejnovějších počítačových programů, které se používají při výkonu rozličných povolání. Učí se používat různé audiovizuální prostředky a vzájemně je propojovat.

V prvním modulu si upevňují svoje znalosti základních pojmů informatiky a rozšiřují je o nejnovější poznatky z oblasti informační technologie a rozvoje počítačových sestav.

Ve druhém modulu rozšiřují žáci své znalosti v oblasti operačního systému, řeší úkoly spojené s jejich instalací, práci s operačními systémy a jednoduchými opravami systému.

Ve třetím modulu se učí efektivně využívat různé typy moderních textových editorů. Seznamují se možnostmi těchto programů v různých povoláních.

Čtvrtý modul rozšiřuje znalosti žáků o praktické ovládání tabulkových procesorů, učí se používat matematické funkce těchto programů, vytvářet grafy, učí se logickému myšlení a trpělivosti.

V pátém modulu se žáci seznamují se základy programování (program Baltik), seznamují se s vytvářením databáze a praktickým využitím těchto programů.

Šestý modul je v celé výuce stěžejní. Žáci si rozšiřují své znalosti multimediálních programů. Využívají dříve získaných znalostí programu PowerPoint, seznamují se ze základy práce s digitální kamerou a s některými typy stříhových programů pro úpravu digitálního videa. Naučí se zpracovávat výstupy digitální kamery pomocí programu Windows Movie Maker, vytvářet vlastní videoklipy a exportovat je do souboru AVI. Tyto produkty pak vkládají do programu Power Point a programu interaktivní tabule SMART Notebook. Seznámí se s vytvářením trikového filmu a efekty videa.

Sedmý modul završí výuku celého ročníku. Ta je v tomto modulu zaměřena na internet a elektronickou poštu. Učí se, jak správně využívat internet k dalšímu vzdělávání. Žáci, kteří umí z předešlých ročníků pracovat s internetem, využívat jeho možnosti a vytvářet i své vlastní stránky, se seznámí s efektivním programem pro vytváření internetových stránek pomocí programu Microsoft FRONT PAGE. Pomocí tohoto programu se pak naučí vkládat na své internetové stránky všechno, co v průběhu školního roku vytvořili, od textových souborů po vlastní videosekvence.

V průběhu výuky žáci vytvářejí své vlastní soubory a zpracovávají také skupinové projekty. Tvorba skupinových projektů je zaměřena nejen na zhotovování učebních pomůcek do ostatních vyučovacích předmětů (slohové práce, tabulky, grafy, výukové videosekvence), ale i k vytváření prezentací a ozvučených videonahrávek podle vlastních zájmů motivovaných budoucím povoláním.

Samostatnými úkoly tohoto předmětu je úprava zvuku ve video souborech, konverze zvukových souborů do Wav nebo MP3 a vkládání těchto multimediálních programů pomocí Front Page na internetovou stránku. Všechny tyto znalosti a dovednosti využívají žáci jako přípravu na své budoucí povolání, seznamují se s možnostmi počítačů v nejrůznějších oborech lidské činnosti.

Při výuce jsou realizovány tématické okruhy z těchto průřezových témat:

Mediální výchova

- cílevědomě seznamovat žáky s rostoucím vlivem medií na společnost a ukazovat na místo výpočetní techniky v nich
- současně s objasňováním kladů a výhod rozvoje informatiky ukazovat i negativní dopady na současnou společnost

Osobnostní a sociální výchova

- práci ve skupinách zaměřit na samostatné rozdělování úkolů jednotlivcům
- úkoly upřesňovat tak, aby bylo dosaženo stanoveného cíle
- po splnění úkolu vyhodnotí žáci samostatně podíl jednotlivců na dosažení cíle
- vyhodnotí spolupráci, možnosti jednotlivců

- žáci se učí toleranci k nedostatkům ostatních příslušníků týmu a současně se učí i vzájemnému povzbuzování

Výchova demokratického občana

- při výuce všech programů, od textových editorů po Pinnacle Studio 10 žáci vypracovávají samostatné práce, ve kterých vyjadřují své životní zkušenosti o vztahu ke starším osobám, k přátelství, k porušování zákonů a dalším problémům, které se zabývají postojem demokratického občana

Environmentální výchova

- součástí výuky programu pro zpracování digitálního filmu je zpracování videosekvence o přírodě a problémech životního prostředí, o negativních lidských aktivitách v současné společnosti
- práci žáků směřovat k problematice školy a k životnímu prostředí města

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Vést žáky k samostatnému objevování a využívání informační techniky a počítačových programů. Cvičit je v jejich propojování mezi sebou a sledování jejich možností spolupráce. Učit žáky spolupráci s ostatními a využívání jejich kladných i záporných zkušeností. Školit je v používání nápovědy a návodů v jednotlivých programech.

Připravovat je na používání literatury a časopisů k rozšiřování znalostí a k samostatné výuce informatiky. Zavedením elektronických sešitů (kromě běžných sešitů) vést žáky nejen k zaznamenávání stěžejních bodů výuky, ale i k využívání dalších možností tohoto záznamu, vyhledávání, kopírování, dopisování.

Kompetence k řešení problémů

Vést žáky k samostatnému a netradičnímu řešení zadaného úkolů, a to tak, aby bylo dosaženo cíle nejefektivnějším způsobem. Při hodnocení zadaného úkolu sledovat i cesty a metody, které žák objevoval a které nevedly přímo ke splnění daného cíle. Oceňovat i trpělivost soustředění a cílevědomé hledání cest.

Kompetence komunikativní

Komunikace mezi učitelem a žáky a mezi žáky navzájem je vlivem výpočetní techniky mnohem širší, různorodější. Kromě běžné komunikace, která je stále základem výuky, mohou žáci a učitelé mezi sebou komunikovat pomocí sdílených adresářů ve svých počítačích v lokální síti, dále pomocí elektronické pošty, kterou zabezpečuje škola. Elektronická pošta je zabezpečována také na dalších internetových stránkách (portálech). Dalším způsobem komunikace je předvádění

prezentací, animací a dalších grafických, zvukových i jiných souborů učitel i žáky pomocí počítače, dataprojektoru nebo multifunkční tabule.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou připravováni k nejobektivnějšímu hodnocení svých vlastních prací a prací svých spolužáků.

Učí se vyslechnout nebo přijmout, zhodnotit bez předsudku individuální a kolektivní rady a vytvořit si ty nejlepší závěry.

Při řešení skupinových úkolů na projektech se žáci učí naplánovat práci, rozdělit si ji podle svých schopností a zájmů, vyhodnotit podíly jednotlivců na výsledku práce.

Jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, ale i asertivnímu jednání. Učí se předcházet sporům.

Kompetence občanské

Žáci jsou seznamováni na praktických příkladech s autorským zákonem, který chrání programy, fotografie, grafická a jiná autorská díla. Jsou vedeni i k dodržování etických požadavků při práci s počítačem (počítačová etika).

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k dodržování hygienických aspektů práce s počítačem.

Výstupy z RVP ZV

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, vyhledává informace na portálech
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Vyučovací předmět: Počítače v praxi**Ročník: 9.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozumí všem základním pojmům v oblasti výpočetní techniky. Dovede popsat jednotlivá zařízení výpočetní sestavy a vysvětlit hlavní principy jejich činnosti. Dovede používat základní operační systém MS DOS a základní počítačové aplikace MS Windows. Chápe význam multimédií a dovede je využívat ve školních podmínkách. Dovede přidat program do počítače nebo jej odebrat. Rozumí pojmu počítačový virus, umí nainstalovat antivirový program. Dovede nastavit operační systém Windows XP podle svých individuálních požadavků. Částečně dovede používat tři typy textových editorů a chápe rozdíly mezi nimi. Dovede efektivně využívat textový editor MS Word.	Zařízení počítače – hardware. Vstupní a výstupní zařízení pro komunikaci s počítačem. Programy pro výpočetní techniku - software. Operační systém. Práce s počítačem a jeho využití v počítačové síti - počítačové sítě - multimediální peripetie. Instalace počítačových programů a připojování tiskárny a dalších komponentů počítačové sestavy. Nastavení operačního systému Windows XP. Využití textových editorů v praxi - práce s textovým editorem Org 1 – 2. Práce s textem a formátování dokumentů v programu MS Word.	F – elektřina. PV – sestavení elektrického obvodu. PV – bezpečnost práce při používání elektrických zařízení. ČJ – pravopis, čárka v souvětí.	Prezentační program „Počítačový hardware“.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dovede používat některé matematické funkce programu MS Excel Dovede v programu MS Excel vytvářet grafy, tvarovat je, kopírovat a přesunovat. Umí částečně používat i další tabulkové editory. Rozumí pojmu databáze. Dovede vytvořit jednoduchou databázi v programu MS Access. Rozumí základním pojmům v oblasti tvorby programů. Dovede napsat jednotlivé etapy tvorby programu. Dovede v programu Baltik vytvořit jednoduchý vlastní program. Dovede používat Power Point a vytvářet v něm multimediální programy. Zná zásady používání digitální kamery. Zná základní názvosloví z oblasti střihání digitálního videa.	Zadávání a editace dat do tabulek programu MS Excel. Vytváření vzorců a používání funkcí programu MS Excel. Vytváření grafů v tabulkových procesorech. Využití tabulkových procesorů při výkonu povolání v různých profesích. Základy programování v MS Access. Vytváření programů v Baltik. Power Point – jeho použití a vkládání textů, grafiky, animací a videosekvencí na jeho stránky. Používání digitální kamery, připojení kamery k počítači. Rubínová pravidla pro natáčení kamerou. Střihové programy pro úpravu souborů vytvářených pomocí digitální kamery.	M – graf funkce. OV – ekologie. M – procenta. PŘ – druhy květenství.	Vytvoření grafu v oblasti spotřeby elektrické energie, vody a negativní činnosti lidí. Vytvoření učební pomůcky – květy naší přírody. Vytvoření učební pomůcky pro žáky na prvním stupni.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Seznámí se s možnostmi základních počítačových programů ke zpracování vytvořené videosekvence. Plně dovede používat základní stříhový program Windows Movie Maker. Částečně umí používat program Pinnacle Studio 10. Dovede vytvořit vlastní videoklip. Dovede používat multimediální program SMART Notebook, vkládat do něj vlastní grafické obrázky - fotografie - animace - videosekvence.	Program pro zpracování digitálního videa Windows Movie Maker. Zpracování digitálního programu - nahrání souboru z digitálního programu - sestavení projektu - stříhání videa - vkládání titulků a zvuků. Vytváření videoklipů - efekty videa, zvuků a titulků - export do souboru MP 2. Výukový program SMART Notebook - zásady využití programu, vkládání čar, obrázků, barev a zvuků - využívání galerie - vkládání jiných programů.	D – novověk.	V rámci závěrečné ročníkové práce vytváří žáci vlastní videoklip. Ve skupinách 3 – 4 žáci vytvoří učební pomůcku pro výuku dějepisu.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Chápe význam internetu pro moderní společnost a pro vlastní vzdělávání - dovede na internetových stránkách vyhledat žádanou informaci - dovede přijmout a odeslat soubor pomocí elektronické pošty. Dovede efektivně vytvořit jednoduché internetové stránky pomocí programu Front Page.	Výhody a nevýhody internetu - služby poskytované internetem - sebevzdělávání pomocí internetu - práce s obsahem stránek - bezpečnostní zásady při používání internetu a internetové pošty. Princip elektronické pošty - práce se soubory doručenými elektronickou poštou - připojení souboru ke správě - čtení a třídění pošty - vytvoření adresáře a jeho používání.		Vyhledávání informací pomocí internetu pro potřeby výuky ostatních předmětů.

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volitelný předmět německý jazyk umožňuje žákům osvojit si vedle hlubších znalostí jednoho cizího jazyka základy komunikační a gramatické v dalším jazyce. Žákům je poskytnuta příležitost rozvíjet individuální zájmy a nadání v cizím jazyce, přispívá k rozšíření jejich jazykového vzdělání a tím jim dává větší šanci při uplatnění na trhu práce v tuzemsku i v zahraničí.

Obsah výuky je rozvíjení řečových dovedností, které se realizuje na základě osvojení přiměřeného rozsahu jazykových prostředků vzhledem k přidělené dotaci vyučovacích hodin. Jde o nejběžnější situace a témata, která jsou blízká zájmům a věkové kategorii žáků. Umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice, prohlubuje mezinárodní porozumění, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci našich sousedících zemí, snižuje jazykové bariéry.

Předmět německý jazyk se vyučuje jako volitelný předmět v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně v především k tomu vybavených jazykových učebnách a je možné využít učebnu internetu pro výukové programy. Ve výuce se uplatňují formy a metody práce obdobné jako ve výuce prvního cizího jazyka, a to poslech, četba, dialogy, skupinové vyučování, samostatná práce (vyhledávání se slovníkem), zpěv, krátkodobé projevy, výklad, hry, projekty.

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v německém jazyce realizují také některá témata z průřezových témat:

VMEGS (Evropa a svět nás zajímá)

MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita)

VDO (Občanská společnost a škola)

OSV (Osobnostní a sociální výchova)

MV (Mediální výchova)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné pracovní atmosféry
- žáci jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- žáci si efektivně organizují svoji práci

Výstupy z RVP ZV

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje

- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku
- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace

Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Získá základní výslovnostní návyky, vztah mezi výslovnostní a grafickou podobou. Umí použít sloveso „jmenovat se“, „být“, „bydlet“, „pocházet“ v přítomném čase, zná číslovky do 2000, umí se představit. Používá předložky „in, aus“ Jmenuje osobní zájmena v prvním pádu. Vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích a tázacích větách k tématům. Používá člen určitý v 1. pádu a používá přivlastňovací zájmeno můj, tvůj. Pokládá jednoduchou otázku. Časuje pravidelná slovesa a nepravidelné sloveso „mít“, umí použít způsobové sloveso „mít rád“. Vysvětlí použití zájmena „man“. Používá zápor nicht, kein, člen určitý a neurčitý umí ve 4. pádu. Pozdraví a rozloučí se, představí se, zeptá se na původ, bydliště a věk. Pojmenuje koníčky a záliby, jazyky a země, sdělí osobní údaje a zeptá se na ně. Časuje nepravidelná slovesa „vzít, jíst“ v přítomnosti, seznámí se s vazbou „es gibt“ Používá množné číslo podstatných jmen. Používá základní časové předložky „am, um, von, bis“. Popíše školu, jmenuje školní potřeby a předměty, dny v týdnu, a použije sloveso „finden“ při vyjádření názoru. Jednoduše popíše svůj všední den. Pojmenuje barvy, vyká, zeptá se na cenu jídla a pití.	Zvuková a grafická podoba jazyka. Seznámení, pozdravy. Osobní údaje, hudba, hudební nástroje, volnočasové aktivity. Slovní zásoba k těmto tématům. Jazyky, státy, kontaktní údaje. Škola, dny v týdnu, měsíce školní předměty a pomůcky, barvy. Slovní zásoba. Jídla a nápoje, jídelníček, ceny. Slovní zásoba.	AJ – pozdravy, seznámení. OV – slušné chování. AJ – volný čas ČJ – přivlastňovací zájmena HV – hudební nástroje. ČJ – modální slovesa. Z – státy Evropy VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě). RV – zájmy, záliby, zdraví. VDO – Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy).	Projekt: „Das bin ich“. Projekt „Mein Jugendklub“. Projekt „Spezialitäten aus Deutschland, Österreich und der Schweiz“.

Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných. Rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout. Rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob. Ústně i písemně vyjádří svůj názor, zážitky, dojmy a přání, sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané nebo zvolené téma. Vede základní komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích. Běžně užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání, blahopřání, přání. S porozuměním využívá různé informace z různých materiálů – časopisů, knih, inzerátů, prospektů apod. Umí časovat modální slovesa v přítomném čase. Dokáže časovat pomocná slovesa.	Práce s autentickými materiály ze zemí studovaného jazyka – časopisy, knížky, obrazové materiály, prospekty, práce s internetem, poslech nahrávek (četba, překlad, interpretace). Svátky, tradice, zvyky. Význačné osobnosti. Popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti. Různé typy informací. Tematické okruhy: - koníčky, zábava, volný čas - zdraví - město, orientace ve městě - bydlení (náš dům, můj pokoj). Časování modálních sloves. Sloveso „werden“.	OSV – Sociální rozvoj (komunikace v různých situacích). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (státní symboly německy mluvících zemí). MKV – Multikulturalita (vztahy mezi kulturami). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (sport a zdraví). MV – Tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků pro tvorbu sdělení). ČJ, INF, OV, RV, D, HV, VV, CJ, Z – různé informace.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice. Pomůcky: audio a videotechnika, počítače, internet, časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky. Projekt: Evropský den jazyků.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vytvoří správný tvar rozkazovacího způsobu pravidelných a nepravidelných sloves. Vyskloňuje přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádě a tyto tvary umí správně použít ve větě. Správně užívá tázacích zájmen, umí vytvořit 1., 3. a 4. pád zájmena „wer“. Rozlišuje a správně používá předložky se 3. a se 4. pádem. Rozlišuje a správně používá předložky se 3. nebo 4. pádem v reakci na otázku kde? nebo kam? pro orientaci v prostoru. Umí nahradit podstatná jména osobním zájmenem v 1., 3., 4. pádě. Umí vyjádřit věk, čas, den, měsíc, roční období. Chápe tvorbu příčestí minulého, umí vytvořit minulý čas složený pravidelných a nepravidelných sloves s pomocnými slovesy haben/sein. Umí vytvořit souvětí, pozná vedlejší větu. Vytvoří a používá vedlejší věty se spojkou „weil“. Chápe postavení infinitivu ve větě a umí správně používat infinitivní věty.	Imperativ. Skloňování přivlastňovacích zájmen. Tázací zájmena. Předložky se 3. a se 4. pádem (für, zu). Předložky se 3. nebo 4. pádem. Příslovečné určení místa. Osobní zájmena. Časové údaje. Číslovky. Letopočty. Příslovečné určení času. Perfektum. Vedlejší věty důvodové. Spojka „weil“. Infinitiv s „zu“.		

Vyučovací předmět: Německý jazyk
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Postihne hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů. Porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru. Běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky. Orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, a to i v porovnání s reáliemi mateřské země. Umí vést jednoduchý dialog na zadané téma, správně využívá již nabytou slovní zásobu a gramatická pravidla.	Volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého textu. Zpracování zadaného či volného tématu s využitím slovníku a dalších jazykových příruček. Původní materiály ze zemí studovaného jazyka (časopisy, nahrávky apod.). Tematické okruhy: - příroda, počasí - cestování a turistika - životní prostředí - reálie příslušných jazykových oblastí - škola - rodina - kultura - bydlení a životní styl - zdraví - stravování - svátky (Vánoce, Velikonoce), volný čas.	OSV – Sociální rozvoj (komunikace v různých situacích). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (evropské německy mluvící země). MKV – Multikulturalita (specifické rysy jazyků; kulturní specifika německy mluvících oblastí). EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl). MV – Tvorba mediálního sdělení (mediální text). ČJ, INF, OV, RV, D, HV, VV, CJ, Z – různé informace.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice + internet, časopisy, knihy, audio a videotechnika, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky. Projekty: Evropský den jazyků.

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce se vyučuje na 2. stupni v 7. – 9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu jsou 2 hodiny týdně. Konverzace v anglickém jazyce umožňuje žákům dokonalejší osvojení angličtiny, a to zejména při samostatném ústním vyjadřování a při porozumění textů. Žáci mají získat větší samostatnost a jistotu v užívání již známého jazykového materiálu v tematicky širších a obsahově náročnějších projevech.

Při rozvíjení poslechu se klade větší důraz především na zdokonalování schopnosti porozumět projevu rodilého mluvčího proneseného v přirozeném tempu a s přirozenou intonací. Současně se žáci pravidelně cvičí v odhadování neznámého slovního materiálu. Při rozvíjení ústního vyjadřování se zdokonaluje dovednost dorozumět se v běžných každodenních situacích. Současně se cvičí schopnost vyjadřovat myšlenky jednoduchou formou za pomoci známého jazykového materiálu. V rámci poslechu i ústního vyjadřování se věnuje pozornost nácviku prvků tlumočení v rozsahu probraných jazykových prostředků. V návaznosti na povinnou výuku a poznatky z ostatních předmětů žáci získávají další informace z oblasti reálií příslušných jazykových oblastí, průběžně se uplatňují výchovné složky cizojazyčného vyučování.

Obsah výuky spočívá v rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků žáků v rozmanitějších i poněkud náročnějších činnostech než v povinném předmětu. Jazykové prostředky, na jejichž základě se tyto činnosti realizují, narůstají pouze v oblasti slovní zásoby. Ve výuce se pravidelně uplatňují prostředky aktivizující činnost žáků – hry, dramatizace, párové a skupinové formy práce aj. Pro zživotnění situací se bohatě využívá autentických materiálů různého druhu (zvukových i vizuálních). Výuka by měla být poutavá, obsahem i formou zajímavá a přitažlivá, měly by se vytvářet situace, které podporují aktivitu žáků při zvládání cizího jazyka.

Realizují se také některá témata z průřezových témat:

VMEGS (Evropa a svět nás zajímá)

MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita)

VDO (Občanská společnost a škola)

OSV (Osobnostní a sociální výchova)

MV (Mediální výchova)

EV (Výchova k ochraně přírody)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné pracovní atmosféry
- žáci jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- žáci si efektivně organizují svoji práci

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

žák

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- porozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí časovat sloveso „jmenovat se“, „být“, „bydlet“ v přítomném čase. Vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích a tázacích větách. Umí člen určitý, neurčitý a používá přivlastňovací zájmena. Umí položit jednoduchou otázku. Jmenuje členy rodiny. Jednoduše vypráví o své rodině. Používá sloveso „mít“, umí použít způsobové sloveso „want“. Používá zápor not, any, člen určitý a neurčitý. Popíše jednoduše dům a byt, zná barvy, zná jména domácích zvířat. Rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout. Rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob. Umí používat ukazovací zájmena. Dokáže jednoduchou formou popsat části lidského těla. Používá výrazy popisující onemocnění a léčbu. Používá minulý čas slovesa “být”.	School - general expressions - classroom language. My family - vocabulary - talking about family life - relationships in a family - a family tree. House and housing - descriptions of a house, rooms, things in household - vocabulary - description of a children room - my dream house. Christmas time - vocabulary - typical Christmas in the Czech Republic, the USA, Great Britain -carols, traditions, Christmas cards. Health care -description of human body and parts of human body - illnesses - appearance.	OSV – Komunikace (učí se komunikovat s ostatními na dané téma). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (seznámení s anglicky mluvícími zeměmi – VB, USA). ČJ – slovesa “ být, mít” v přítomném a minulém čase skladba věty OV – člověk v sociálních vztazích. RV – rodina, funkce rodiny, komunikace a vztahy jednotlivých členů rodiny. OV – domov. OV – rok v proměnách – svátky, přísloví. ČJ – přísloví. PŘ – lidské tělo, lidská kostra. RV – zdraví, zdravá výživa.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem. Pomůcky: audio a videotechnika, počítače, internet, časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky. MV – Práce v realizačním týmu (tvorba projektů ve skupinách). Projekty: My timetable. Family tree. House.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí popsat kladné i záporné lidské vlastnosti. Rozumí jednoduchým textům a dokáže na ně reagovat. Vede jednoduchou konverzaci. Umí popsat různé druhy pokrmů a trasovací návyky. Dokáže si objednat – používat jednoduché fráze při objednávce v restauraci. Umí platit v cizí měně. Dokáže sestavit jídelníček a umí popsat přípravu jednoduchého pokrmu. Rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob. Píše krátké, jednoduché, gramaticky správné texty. Rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči. Dokáže jednoduchým způsobem hovořit o známé zemi. Rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob. Píše krátké, jednoduché, gramaticky správné texty. Rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči. Dokáže jednoduchým způsobem hovořit o známé zemi.	Describing people - characteristics – positive and negative qualities - good and bad behaviour. Eating habits - vocabulary - names of various meals - at the restaurant-basic phrases - menu. Great Britain - introducing the country - geography - people -capital and other interesting places - government. The United States of America - introducing the county - geography - people - capital and other interesting places -government.	PŘ – lidské tělo. ČJ – přídavná jména. VP (domácnost) – jídlo, recepty. RV – zdravá výživa. Z –zeměpis světadílů – Evropa. D – pozdní středověk. Z – zeměpis světadílů – Amerika. D – pozdní středověk.	Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění). Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice + internet, časopisy, knihy, audio a videotechnika, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky. Projekty: Eating habits. Great Britain. The USA.

Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí časovat sloveso „jmenovat se“, „být“, „bydlet“ v přítomném čase. Vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích a tázacích větách. Umí člen určitý, neurčitý a používá přivlastňovací zájmena. Umí položit jednoduchou otázku. Hovoří o zálibách a o svém volném čase. Používá slovesa v přítomném i minulém čase. Dokáže popsat zaměstnání svých členů rodiny. Zná ženské a mužské profese. Dokáže hovořit v jednoduchých, gramaticky správných větách. Porozumí jednoduché, správně vyslovované konverzaci jednoho nebo dvou lidí. Umí hovořit o tradicích a zvycích o Vánocích nejen ve své rodině, ale i v cizích zemích.	My family - vocabulary - talking about family life - relationships in a family - a family tree. Leisure time - vocabulary - leisure time activities - sports - national sports in the Czech Republic, the USA and Great Britain. Choice of career - vocabulary - typical male and female jobs - jobs in a family. Christmas time - vocabulary - typical Christmas in the Czech Republic, the USA, Great Britain - customs, traditions, Christmas cards.	OSV – Komunikace (učí se komunikovat s ostatními na dané téma). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (seznámení s anglicky mluvícími zeměmi – Canada; Ireland; Australia). OV – člověk v sociálních vztazích. RV – rodina. OV – konverzace v rodině. ČJ – slovosled vět. OV – člověk a kultura. RV – volba povolání. OV – rok v proměnách. ČJ – přísloví.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem. Pomůcky: audio a videotechnika, počítače, internet, časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky. MV – Práce v realizačním týmu (tvorba projektů ve skupinách). Projekty: Leisure time. Choice of career.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pochopí jednoduchý text z učebnice, rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči. Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky. Pochopí jednoduchý text z učebnice, rozumí jednoduché, pečlivě vyslovované řeči. Rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky. Dokáže vyjmenovat důležité informace týkající se cizí země. Správně vyslovuje cizí názvy zeměpisných celků. Píše krátké, jednoduché, gramaticky správné texty. Plynule čte přiměřeně dlouhé texty. Dorozumí se v běžných každodenních situacích. Mluví o cestování.	Festivals and holidays - typical British and American festivals (Guy Fawkes Night, Halloween, Thanksgiving Day, Independence Day) - Czech festivals. Canada - introducing the country - geography - people - capital and other interesting places - government. Ireland - introducing the county - geography - people - capital and other interesting places - government. Australia - introducing the country - geography - people - capital and other interesting places - government. Travelling - vocabulary and phrases - typical holiday places - asking and explaining the way - at the customs.	OV – rok v proměnách. Z – zeměpis světadílů – Amerika. D – pozdní středověk. Z – zeměpis světadílů – Evropa. D – pozdní středověk. Z – orientace na mapě – práce s atlasem a mapami, určování časových pásem.	Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění). Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice + internet, časopisy, knihy, audio a videotechnika, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky. Projekty: Festivals and holidays. Canada. Ireland. Australia. Holidays and traveling.

Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák dokáže vyjmenovat základní sportovní odvětví, sporty na letních a zimních OH. Dokáže pohovořit obecně o rekreačních sportech a národních sportech v České republice a anglicky mluvících zemích. Je schopen vyjmenovat jednotlivé kulturní instituce a umí je popsat. Dokáže mluvit o svém oblíbeném autorovi / knize, filmu, herci atd. Je seznámen se známými osobnostmi z oblasti kultury, vědy a sportu ve Velké Británii, USA a Austrálii. Umí vyjmenovat typický oděv pro muže a ženy. Dokáže sestavit vhodné oblečení pro jednotlivá roční období, sportovní aktivity a kulturní akce. Je schopen popsat své oblíbené oblečení.	Sport - Vocabulary - Summer Olympic sports - Winter Olympic sports - Your favourite sports - Leisure time sport activities - National sports in the Czech Republic and English speaking countries. Culture - Vocabulary - Cinema - Theatre - Gallery - Books, newspapers and magazines - Your favourite book, film, ... Famous people in the English speaking world - singers, actors, artists, scientists, ... - in the UK - in the USA - in Australia. Shopping and fashion - Vocabulary - Typical menswear - Typical ladies wear - Four seasons in clothing - Typical clothes for sports and culture events - Your favourite clothes.	OSV - Poznávání lidí (komunikace, vztahy a vývoj jedince v odlišných kulturách, rovnost a nerovnost postavení lidí ve společnosti). MKV - Multikulturalita (spolupráce mezi rozdílnými integritami, každodennost). EV - Ekosystémy (globální problémy životního prostředí, čisté životní prostředí). Z – orientace na mapě. ČJ - čeští autoři v anglicky mluvícím světě. HV - známí anglicky mluvící hudební umělci a jejich díla. VV - umělecká díla anglicky mluvících autorů.	Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem. Pomůcky: audio a videotechnika, počítače, internet, časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky. Mluvnice: rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Je schopen vyjmenovat různé typy obchodů a zboží. Dokáže vést běžnou komunikaci v obchodě. Žák umí vyjmenovat jednotlivé části města, jeho instituce a druhy dopravy. Dokáže popsat přírodní krásy, život na farmě a vyjmenovat zvířata žijící ve volné přírodě, v ZOO a domestikovaná zvířata. Je schopen pohovořit o globálních problémech životního prostředí a kriminalitě. Dokáže popsat aktuální stav počasí i obecně počasí v jednotlivých ročních obdobích a přírodní katastrofy. Dokáže popsat svůj pracovní den, víkendové aktivity a každodenní problémy.	- <i>Types of shops</i> - <i>Goods</i> - <i>Communication in a shop.</i> Countryside and town - <i>Vocabulary</i> - <i>Parts of a town</i> - <i>Transport</i> - <i>Institutions in a town</i> - <i>Description of the countryside</i> - <i>On a farm</i> - <i>Animals (wild, domestic, ZOO).</i> Society and its problems - <i>Vocabulary</i> - <i>The environment</i> - <i>Nature disasters</i> - <i>Crime.</i> Daily routine and everyday problems - <i>Vocabulary</i> - <i>Having a good day</i> - <i>Having a bad day</i> - <i>From Monday to Friday</i> - <i>At the weekend</i> - <i>Everyday problems.</i>	OV - zdravý životní styl. D - mezní události formující život anglicky mluvícího světa.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Je schopen porozumět a sám vést komunikaci ve třídě a popsat její části. Umí pohovořit o studiu, jednotlivých typických ženských a mužských povoláních.	At school and work - Vocabulary - Classroom language - Classroom things - Studying at school - Studying at university - Getting a job - Typical male and female jobs - Jobs in your family.		

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět francouzský jazyk se vyučuje jako volitelný předmět v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- pomáhá získat zájem o studium cizího jazyka
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci v Evropě i ve světě
- umožňuje poznávat život a kulturní tradice jiných národů a národností
- přispívá k porozumění mezi národy

Předmět francouzský jazyk je úzce spjat s ostatními předměty

(zeměpis – údaje o frankofonních zemích, dějepis – historie Francie..., hudební a výtvarná výchova – odkaz kulturního dědictví Francie současného světa..., občanská a rodinná výchova, ostatní světové jazyky – porovnání, odlišnosti...).

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – sociální rozvoj

VMEGS – Evropa a svět (zajímavosti)

MKV – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ

EV – problémy životního prostředí

VDO – společnost, stát

MV – tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- k pevnému osvojení základů mluvené i psané podoby jazyka umožňujícím dorozumění v běžných situacích každodenního života
- k orientaci v obsahu jednoduchého textu
- na pevné osvojení správných výslovnostních návyků

- k vytvoření správné vazby mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka
- k osvojení efektivního způsobu studia francouzštiny s jistou mírou autokorekce

Učitel

- zařazuje metody, při kterých žáci nacházejí různá řešení (dialogy)
- používá v hodinách srozumitelnou francouzštinu
- dává pokyny a organizuje hodinu v cizím jazyce
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vyhledávají informace
- kriticky myslí
- obhajují svůj názor

Učitel

- zadává úkoly přiměřené schopnostem žáků
- klade srozumitelné otázky
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- podněcuje žáky k diskuzi

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na dané téma na odpovídající úrovni
- soustavně si rozšiřují slovní zásobu
- osvojují si struktury pro správnou stavbu věty

Učitel

- vede žáky k postupnému přechodu na myšlení v cizím jazyce
- motivuje žáky k soustavnému rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci
- poskytuje žákům v hodině dostatečný prostor pro dialog
- vytváří příležitosti k prezentaci textů, obrazových materiálů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují (ve dvojicích, ve skupině)
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- volí formy a metody, při nichž mohou žáci spolupracovat
- sleduje, zda při skupinové práci všichni spolupracují dle svých možností
- vede žáky k osvojení zdvořilostních struktur

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k toleranci
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili činnost svoji i svých spolužáků

Kompetence pracovní

Žáci

- si ověřují výsledky své práce
- plní v termínu zadané úkoly

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků činnosti
- požaduje důsledně dodržování termínů pro splnění daného úkolu

Výstupy z RVP ZV

RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku
- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník

PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět

INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák se orientuje na mapě nejen Evropy, ale i světa vzhledem k bývalým francouzským koloniím. Má povědomí o státech s používání francouzštiny jako oficiálního úředního jazyka. Je seznámen s multikulturou „francouzské části světa“. Umí vyjmenovat jednotlivá písmena francouzské abecedy a vyhláskovat probraná slovíčka a své vlastní jméno a příjmení. Dokáže vyjmenovat číslovky a také je aktivně použít v matematických operacích. Je schopen zodpovědět otázky na kvantitu. Žák dokáže popsat vybavení třídy, předměty jeho denní potřeby, rozumí a dokáže reprodukovat jednotlivé běžné příkazy. Je schopen vyjádřit aktuální den, měsíc a rok. Zvládá běžnou denní zdvořilou konverzaci. Je schopen používat neurčitý člen v jednotném a množném čísle v závislosti na rodu podstatného jména. Žák umí vytvořit pravidelná množná čísla.	Francie (její geografie – Evropa, Afrika, zámořské departementy a teritoria, její vlastní evropská kultura versus multikulturní svět jejích bývalých kolonií, jazyk jako základní pojítko všech jejích částí). Francouzská abeceda. Pravidla hláskování ve francouzštině. Číslovky 1 – 20. Jazyk třídy (vybavení, pomůcky, příkazy). Vyjádření aktuálního data – dny, měsíce, roky. Pozdravy a zdvořilostní formule. Člen neurčitý (UN, UNE, DES). Tvary pravidelného množného čísla.	OSV – Poznávání lidí (komunikace nejen ve třídě, ale i mimo školu, vztahy mezi žáky a učiteli, postavení mužů a žen ve společnosti, konflikt a tolerance v našem životě, rovnost pohlaví). MKV – Multikulturalita (respekt k ostatním kulturám, symboly různých zemí, mezilidské vztahy). EV – Ekosystémy (lidská sídla ve Francii). Z – orientace na mapě, poznávání jednotlivých oblastí samotné Francie i jejích bývalých kolonií. M – základní číselné operace (sčítání, odčítání násobení, dělení). ČJ – čeští autoři píšící francouzsky, Češi žijící ve Francii.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice Pomůcky: kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, audio technika, počítače, mapy, kopírovaný materiál.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže vytvořit tyto vazby s podstatným jménem v jednotném a množném čísle. Žák je seznámen s mezinárodními slovy ve francouzštině a jejich užitím. Foneticky a intonačně správně vyslovuje probraná slova a věty. Dokáže pozdravit při setkání a loučení, oslovit, představit se a představit druhé osoby. Umí vyjmenovat některé národnosti. Dokáže vyčítat a správně užít nepravidelná slovesa être, avoir a aller. Je schopen vyčítat a správně užít pravidelné sloveso habiter a zvrtné sloveso s'appeler. Umí vyjmenovat a vhodným způsobem používat přivlastňovací zájmena. Je seznámen s tvary členu určitého v závislosti na rodě a čísle podstatného jména. Jsou mu jasné základní rozdíly v užívání členu určitého a neurčitého. Zná základní příslovce kvantity, je schopen je aktivně a vhodně užívat ve větách.	Užití vazeb c'est a ce sont. Mezinárodní slova ve francouzštině. Nácvik intonace s přízvukem na poslední slabice. Představování se (jméno a příjmení, věk, národnost). Popis vzhledu a představení dalších osob. Osobní informace. Rodina a přátelé. Národnosti. Nepravidelná slovesa être, avoir a aller. Pravidelná slovesa habiter a s'appeler. Přivlastňovací zájmena. Člen neurčitý a určitý. Příslovce množství.	HV – francouzští hudebníci. VV – francouzští slavní umělci. OV – základy slušného chování (zdravení, poděkování, zdvořilé otázky a odpovědi).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže vyjmenovat číslovky a také je aktivně použít v matematických operacích. Je schopen zodpovědět otázky na kvantitu. Je schopen vyjmenovat základní běžná povolání a představit povolání jednotlivých členů své rodiny. Foneticky správně vyslovuje koncové němé souhlásky a „e“. Umí poděkovat a odpovědět na poděkování, vyjádřit svůj souhlas, nesouhlas, odmítnutí, radost, spokojenost či nespokojenost. Dokáže krátce pohovořit o svém volném čase, obecně vyjmenovat obvyklé aktivity volného času. Chápe tvorbu a vhodné použití všeobecného podmětu „on“. Je schopen vytvořit otázky s „est-ce que“ a odpovědět na ně. Je seznámen se systémem, tj. koncovkami při časování pravidelných sloves ve francouzštině. Žák rozeznává rozdíly v psané, ale i fonetické podobě mezi zájmeny 3.os.j.č. a mn.č..	Číslovky 20 – 59. Povolání. Výslovnost němých koncových souhlásek a „e“. Přijetí a odmítnutí návrhů, popření. Vyjádření své chuti, spokojenosti, nespokojenosti a entusiasmu (slovesa aimer, adorer, détester a préférer) . Můj volný čas a sport. Všeobecný podmět on. Otázky s est-ce que. Časování pravidelných sloves. Tvary zájmen 3. os. j.č. – il, ils, elle, elles.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže vyčítat a správně užít nepravidelné sloveso „faire“. Umí tvary členu dělivého v závislosti na rodě a čísle podstatného jména. Je seznámen se základními pravidly jeho užití. Dokáže vhodným způsobem zodpovědět otázky zjišťovací pomocí oui (kladná odpověď na kladnou otázku) a si (kladná odpověď na zápornou otázku). Foneticky správně vyslovuje dvojice samohlásek [œ] a [ø], [e] a [ɛ]. Umí zazpívat píseň, rozumí jejímu obsahu. Samostatně vypracovává projekt.	Nepravidelné sloveso faire. Dělivý člen. Odpovědi pomocí oui a si. Výslovnost dvojic samohlásek [œ] a [ø], [e] a [ɛ]. Francouzská píseň „Désir, désir“. Projekt 1 – „Společenské hry“.		

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák si znovu upevní již probrané učivo. Je schopen vyjádřit aktuální čas, den, měsíc a rok. Dokáže krátce pohovořit o svých každodenních aktivitách, obecně vyjmenovat obvyklé každodenní činnosti a zvyky ostatních lidí. Umí krátce představit svou školu, rozvrh, oblíbené předměty, učitele. Dokáže vyčíslovat a správně užít nepravidelná slovesa „être a avoir“ množném čísle. Je seznámen se systémem, tj. koncovkami při časování pravidelných sloves v množném čísle a s pravidly časování zvrtných sloves. Chápe systém tvorby přítomného času pomocí vazby „être en train de“, jejího užití pro děje právě probíhající. Je schopen jednoduchého popisu použitím tohoto času. Dokáže používat základní slovesa týkající se jídla a činností s ním spojených. Je schopen vyjmenovat další běžná povolání a představit povolání členů své rodiny, přátel, atd.	Opakování učiva předchozího ročníku. Časové údaje – hodiny, dny a jejich části, týdny. Každodenní aktivity – koníčky, zvyky i ostatních lidí. Škola – každodenní rozvrh hodin, předměty. Časování sloves être a avoir v množném čísle. Časování pravidelných sloves v množném čísle. Časování zvrtných sloves. Vyjádření právě probíhající činnosti „être en train de“. Jídlo – užitečná slovesa. Povolání.	OSV – Poznávání lidí (komunikace – zdvořilý ústní projev, rodina, respekt jednotlivých členů rodiny, vztahy rodiče – děti, spolupráce mezi žáky samotnými, učiteli a lidmi mimo školu – klima třídy a školy). MKV – Lidské vztahy (multikultura, respekt k jiným formám života, volný čas Francouzů). EV – Ekosystémy (významná francouzská města). Z – orientace na mapě s důrazem na významná francouzská města. M – základní číselné operace (sčítání, odčítání násobení, dělení). ČJ – čeští autoři píšící francouzsky, Češi žijící ve Francii.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice Pomůcky: kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, audio technika, počítače, mapy, kopírovaný materiál.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže vyjmenovat číslovky a také je aktivně použít v matematických operacích. Je schopen zodpovědět otázky na kvantitu. Umí popsat své aktuální potřeby. Je schopen vytvořit otázky s „pourquoi“ a odpovědět na ně pomocí „parce que“ . Foneticky správně vyslovuje [b], [p], [v] a [f]. Žák umí popsat místo svého bydliště, jednotlivé části města, tj. jeho kulturní, vzdělávání instituce a služby. Dokáže lokalizovat místo, popsat cestu. Je schopen vhodně používat osobní zájmena „tu“ pro tykání, sloveso „tutoyer“ a „vous“ pro vykání, sloveso „vousvoyer“. Dokáže přikázat druhé osobě / dalším osobám a vyjádřit jejich povinnosti. Rozumí jednotlivým předložkám a umí je vhodně používat aktivně k popisu. Jsou mu jasné rozdíly v užívání některých předložek mezi českým a francouzským jazykem. Umí vytvořit rozkazy od pravidelných sloves. Dokáže vyčasovat a správně užít tvary nepravidelných sloves „pouvoir a vouloir“.	Číslovky 60 – 100. Vyjádření fyzických potřeb člověka – mít hlad atd. Otázka „pourquoi“ – proč s odpovědí „parce que“ – protože. Výslovnost [b], [p], [v] a [f]. Popis čtvrti, města a vesnice, kde bydlím. Obchody. Lokalizace místa. Itinerář cesty. Důležitá slovesa (acheter, voir, prendre aj.). Vykání a tykání – tu a vous. Příkazy a vyjádření povinnosti. Předložky místa. Člen určitý s předložkami à a de. Rozkaz. Časování nepravidelných sloves pouvoir a vouloir.	HV – slavní francouzští zpěváci a herci. VV – slavní francouzští výtvarní umělci a jejich díla. OV – zdravý životní styl – hygiena, zdravá výživa.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže vytvořit tyto vazby a vhodně je používat v hovoru. Foneticky správně vyslovuje [y], [u] a [i] . Umí zazpívat píseň, rozumí jejímu obsahu. Samostatně vypracovává projekt. Ověří si své dosud nabyté vědomosti v testové části „Vers le DELF“.	Vazba „il faut...“ a „il y a ...“. Výslovnost [y], [u] a [i] . Francouzská píseň „Bulle de savon“. Projekt 2 – „Webová stránka mé školy“. Evaluační část „Vers le DELF“.		

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák je schopen vést základní telefonní rozhovor, umí příslušné fráze. Je seznámen s tvorbou minulého příčestí u pravidelných sloves a některých sloves nepravidelných. Umí vytvořit minulý čas „le passé composé“ s pomocným slovesem „avoir“ u pravidelných a některých nepravidelných sloves. Je schopen vyprávět děj v minulosti. Je seznámen s pravidly použití tohoto času pro děj minulý. Dokáže pohovořit o svých každodenních a víkendových aktivitách, obecně vyjmenovat obvyklé každodenní a víkendové činnosti. Umí vyjmenovat a vhodným způsobem používat přivlastňovací zájmena. Foneticky správně vyslovuje [ʃ], [ʒ], [ʒə] a [ʒe]. Je schopen aktivně používat základní slovní zásobu k tématu cestování. Umí popsat svou oblíbenou dovolenou, místa, dobu pro cestování a jak tráví prázdniny.	Telefonní rozhovor. Minulé příčestí pravidelných a některých nepravidelných sloves. Složený minulý čas „le passé composé“ s pomocným slovesem „avoir“ – vyprávění děje v minulosti. Můj den a víkend – každodenní a víkendové aktivity. Přivlastňovací zájmena. Výslovnost [ʃ], [ʒ], [ʒə] a [ʒe]. Cestování. Prázdniny. Budoucí čas „le futur proche“.	OSV – Poznávání lidí (komunikace, vztahy a vývoj jedince v rodině, rovnost a nerovnost postavení lidí ve společnosti). MKV – Lidské vztahy (multikultura, spolupráce mezi rozdílnými integritami, volný čas Francouzů o víkendu, jiné kultury jako cíle našich dovolených a volného času). EV – Ekosystémy (zdravý životní styl – aktivní trávení volného času v čistém životním prostředí). Z – orientace na mapě, známá letoviska. M – základní číselné operace (sčítání, odčítání násobení, dělení) ČJ – čeští autoři píšící francouzsky, Češi žijící ve Francii.	Jazykové prostředky: vyplývají z obsahu použité učebnice Pomůcky: kartičky, hry, obrazový materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, audio technika, počítače, mapy, kopírovaný materiál.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže se aktivně zeptat na základní informace (datum, délka trvání, místo atd.) a umí tyto informace také podat další osobě. Je schopen aktivně používat základní slovní zásobu k tématu počasí. Popsat typické počasí pro jednotlivá období, počasí aktuální. Chápe systém použití předložek u zemí světa v závislosti na jejich rodě a čísle „en, au, aux“ a umí je správně použít. Je schopen vytvořit otázky s tázacími zájmeny „quel, quelle, quels, quelles“ v závislosti na rodě a čísle podstatného jména a odpovědět na ně. Foneticky správně vyslovuje nosové samohlásky. Umí zazpívat píseň, rozumí jejímu obsahu. Samostatně vypracovává projekt. Ověří si své dosud nabyté vědomosti v testové části „Vers le DELF“.	Podávání informací (datum, doba trvání, místo atd.). Počasí. Předložky u zemí světa – en, au, aux. Tázací zájmeno který – quel, quelle, quels, quelles. Výslovnost nosových samohlásek. Francouzská píseň „Aline“. Projekt 3 – „Svátky a tradice.“ Hodnotící část „Vers le DELF“	HV – známí francouzští hudební umělci a jejich díla. VV – návštěvy kulturních institucí ve volném čase. OV – zdravý životní styl – aktivní trávení volného času, rovnost a nerovnost šancí v našich životech. D – mezní události formující život Francie.	

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Ruský jazyk se zařazuje mezi Doplnující vzdělávací obory, které nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, ale jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Využívá se jen pro některé žáky jako volitelný předmět v 7., 8. a 9. ročníku – vždy dvě hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- receptivní řečové dovednosti;
- produktivní řečové dovednosti;
- interaktivní řečové dovednosti.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV

- sociální rozvoj, obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe i jiných lidí;
- zaměřuje se na běžnou verbální komunikaci jako nástroj jednání v různých životních situacích.

VMEGS

- cizí jazyk je klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů;
- má praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní;
- je prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské kultury.

MKV

- umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami;
- zprostředkovává porozumění jiným kulturám, vede k chápání a respektování příslušníků jiných národů.

MV

- se týká zejména mluveného i psaného projevu, jeho stavby, uplatňování odpovídajících výrazových prostředků a osvojení základních pravidel komunikace a dialogu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- dovednosti vybírat a využívat vhodných způsobů a metod pro efektivní učení;
- plánování, organizování a řízení vlastního učení;
- schopnosti vyhledávat a třídit informace a využívat je v procesu učení;
- poznávání smyslu a cíle učení a k vytváření pozitivního vztahu k učení;
- schopnosti překonávat překážky nebo problémy bránící učení a plánování, jak by své učení mohli zlepšit;
- umění posuzovat vlastní pokrok a kriticky hodnotit výsledky svého učení.

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků;
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů;
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům nebo řešením sami žáci;
- sleduje při hodině pokrok všech žáků.

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů;
- kriticky myslí;
- obhajují svůj názor;
- zodpovědně se staví k řešení problémů a překonávají je;
- nenechají se odradit případným nezdarem a hledají prostředky, jak dojít až do stanoveného cíle;
- uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a umí zhodnotit výsledky své práce;
- využívají znalosti z českého jazyka i ze studovaného cizího jazyka, nacházejí shodné, podobné i odlišné znaky a dovedou jich využít v osvojování ruského jazyka.

Učitel

- zadává úkoly přiměřené schopnostem žáků;
- klade srozumitelné otázky;
- podněcuje žáky k diskusi a k tomu, aby se nebáli hovořit rusky;
- s případnými chybami žáků pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní

Žáci

- naslouchají promluvám v ruském jazyce, učí se jim porozumět a vhodně na ně reagovat;
- učí je formulovat své myšlenky a vyjadřovat je rusky;
- soustavně si rozšiřují slovní zásobu, nejprve odpovídají na otázky a pokyny jednoduše, aby dokázali, že rozumí projevům vyučujícího, čím více se rozšiřuje jejich slovní zásoba, tím se jejich projevy stávají složitějšími;
- osvojují si struktury pro správnou stavbu vět.

Učitel

- vede žáky k postupnému přechodu na myšlení v cizím jazyce;
- motivuje žáky k soustavnému rozšiřování slovní zásoby jako základu pro komunikaci;
- poskytuje žákům v hodině dostatečný prostor pro dialog;
- vytváří příležitosti k prezentaci textů, obrazových materiálů apod.;
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují (ve dvojicích i ve skupině);
- při práci jsou vedeni ke kolegiální radě nebo pomoci;
- učí se pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.;
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu;
- v případě potřeby umějí uznat chybu a požádat o pomoc.

Učitel

- volí formy a metody, při nichž žáci mohou spolupracovat;
- sleduje, zda při skupinové práci všichni pracují podle svých možností;
- vede žáky k osvojení zdvořilostních struktur;
- hodnotí žáky takovým způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok;
- vede je k tomu, aby se učili hodnotit své vlastní činnosti.

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních;
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace.

Učitel

- vede žáky k toleranci;

- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost a byli zodpovědní za výsledky své práce;
- vede žáky k tomu, aby spravedlivě hodnotili i činnosti svých spolužáků.

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou schopni efektivně organizovat svou práci;
- ověřují si výsledky své práce;
- zadané úkoly plní zodpovědně a v daném termínu.

Učitel

- napomáhá žákům při cestě ke správnému řešení úkolů;
- vede žáky k ověřování výsledků činnosti;
- důsledně požaduje dodržování termínu pro splnění daného úkolu;
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků.

Výstupy z RVP ZV

Receptivní řečové dovednosti

Očekávané výstupy:

Žák

- čte nahlas plynule a se správnou ruskou výslovností jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby;
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje;
- rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám;
- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích, v textu vyhledá potřebnou informaci nebo odpověď na otázku;
- odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu daného textu;
- používá abecední slovník v učebnicích a dvojjazyčný slovník česko-ruský i rusko-český.

Produktivní řečové dovednosti

Očekávané výstupy:

Žák

- sestaví jednoduché sdělení (ústní i písemné) týkající se situací souvisejících s životem v rodině, ve škole a v běžných každodenních situacích;
- písemně tvoří gramaticky správné věty, umí obměnit jednoduché věty a dotvořit krátké texty;
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu nebo promluvy;

- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení, přičemž správně používá gramatických pravidel a stavby vět;
- umí v daném jazyce vyžádat jednoduchou informaci.

Interaktivní řečové dovednosti

Očekávané výstupy:

Žák

- jednoduchým způsobem se domluví v každodenních běžných situacích;
- zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob a umí poskytnout požadované informace.

Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: Rozumí pokynům ve třídě a reaguje na ně. Dokáže pozdravit, poděkovat, představit sebe a svou rodinu. Zvládne azbuku – čtení i psaní jednoduššího ruského textu. Dovede se zapojit do jednoduchého dialogu, chápe jeho smysl a umí přiměřeně reagovat. Chápe rozdíl mezi délkou českých samohlásek a ruským přízvukem a rozdíl mezi českým stálým přízvukem a ruským pohyblivým. Po zvládnutí všech písmen azbuky a s rozvojem slovní zásoby umí odpovídat na otázky, samostatně hovořit a zapojovat se do dialogů o škole, rodině, bydlišti, zvířatech atd.	Základní společenské fráze a obraty. Pozdravy, poděkování, základní informace o sobě a členech rodiny. Nácvik jednotlivých písmen ruské azbuky, tvrdé a měkké hlásky a slabiky. Fráze vyjadřující, jak se kdo jmenuje, kdo kde je, kde žije, kdo jsou naši přátelé atd. Říkadla, hádanky, krátké rozhovory. Přízvuchné a nepřívuchné slabiky. Dialogy, scénky, říkanky, krátká sdělení, pohádky, písničky.	OSV – Poznávání lidí (mezilidské vztahy, komunikace mezi lidmi). OSV – Poznávání lidí (způsoby zdravení). ČJ – srovnávání písmen azbuky a latinky. VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (kdo jsou naši přátelé a odkud pocházejí). Z – státy a města, hledání na mapě. INF – co je nového na internetu. ČJ – srovnávání českých a ruských slov (přízvuk, výslovnost). MV – Tvorba mediálních sdělení (výběr a uplatnění výrazových prostředků pro tvorbu věcně správných sdělení). VV – kreslení postav, zvířat, ilustrace k textům. HV – poslech a zpěv ruských popěvků a písniček.	Jazykové prostředky vyplývají z obsahu použité učebnice. Využití internetu.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Během roku se naučí z paměti 4 – 5 ruských písniček a několik říkadel, hádanek, jazykolamů a básniček. Zvládne základy ruské gramatiky. Umí pracovat s klíčem pracovního sešitu, se slovníčkem v učebnici i v pracovním sešitě a postupně se seznamuje s překladovými česko-ruskými i rusko-českými slovníky.	Měkké a tvrdé hlásky a slabiky, počítání do dvaceti, tvar počítaného předmětu, přítomný a minulý čas některých sloves, některé pádové koncovky.	HV – poslech písní, nácvik zpěvu. ČJ – srovnávání českých a ruských slov a jejich tvarů.	Písně a ostatní texty vyplývají z dané učebnice. Gramatické jevy vyplývají z textů dané učebnice.

Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: Získá základní informace o Rusku. Rozvíjí slovní zásobu o zdvořilostní výrazy. Seznámí se s novou slovní zásobou k tematice kalendář. Umí vyprávět a zapojovat se do dialogů a scének při rozvoji slovní zásoby v tématech zájmy, zaměstnání, provázení turistů po městě apod. Umí odpovídat na otázky, zapojovat se do dialogů a scének i krátce souvisle vyprávět o škole.	Když se učím rusky, chci o Rusku něco vědět. Písně Na Kavkaze, Vo pole berjoza. Chtěl bych znát taková slovíčka, která se hodí při každé příležitosti (pozdravy, omluvy, chování na návštěvě, dárky, přání dobré chuti atd.). Chtěl bych umět názvy dnů, měsíců, umět vyjádřit, kdy se kdo narodil atd. Chtěl bych si umět popovídat o tom, kdo co rád dělá. Chci si popovídat o škole, o předmětech, číst tipy a texty pro zábavu.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (život v jiné zemi, lidová slovesnost, zvyky, tradice). Z – Rusko, práce s mapou, základní údaje (rozloha, obyvatelstvo, řeky aj.). HV – hudební nástroj balalajka, poslech písní, nácvik zpěvu. OSV – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, komunikace ve skupině). OV, RV – mezilidské vztahy, komunikace mezi lidmi. OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině, odlišnosti lidí, vzájemná pomoc). MV – Tvorba mediálního sdělení (výběr a uplatnění jazykových prostředků vhodných pro tvorbu věcně správných sdělení).	Slovní zásoba všech témat vyplývá z textů dané učebnice.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zopakuje si loni probrané gramatické učivo a doplní o nové poznatky. Při poslechu jednoduššího ruského textu chápe obsah a dovede ho reprodukovat vlastními slovy. Učí se napodobovat správnou ruskou výslovnost. Nacvičuje četbu nepříliš složitých ruských textů. Naučí se z paměti nejméně 3 ruské písně a několik říkadel, hádanek, jazykolamů a básniček. Umí pracovat s klíčem pracovního sešitu se slovníčkem v učebnici i s překladovými česko-ruskými a rusko-českými slovníky. Dokáže se domluvit a na internetu o sobě napsat základní informace.	Ruský zápor, časování sloves v přítomném čase, čas minulý, zvrtná slovesa, číslovky základní a řadové, počítaný předmět, tvary podstatných jmen v některých pádech, citoslovce. Ruská vyprávění, příběhy, pohádky. Přízvuk, nepřízvučné o, je, ja, vázání předložek se slovem začínajícím na samohlásku. Vypravování, pohádky, příběhy, dialogy- správná výslovnost.	MKV – Multikulturalita (specifické rysy jazyků, rovnoprávnost jazyků, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění, popřípadě celoživotního vzdělávání). ČJ (popř. jiné jazyky) – srovnávání gramatických jevů, shody, podobnosti rozdílů. HV – poslech a nácvik písní. MV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba věcně správných a komunikačně vhodných sdělení).	Gramatické jevy vyplývají z textů dané učebnice. Využití CD s ruskými nahrávkami. Využití CD s ruskými nahrávkami. Písně i ostatní texty vyplývají z dané učebnice. Klub Glóbus- www.moskvoved.narod.ru -práce s internetem.

Vyučovací předmět: Ruský jazyk
Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák: Učí se rusky pojmenovávat různé státy Evropy, hlavní města, příslušníky národů, jazyky a různé zajímavosti. Prohlubuje si znalosti o Evropské unii. Seznamuje se s různými fakty a zajímavostmi z Ruska. Seznamuje se s novou slovní zásobou z oblastí cestování, orientace ve městě, získávání důležitých informací pro turisty, nakupování. Učí se vyjadřovat rusky přesný čas a hovořit o různých činnostech konaných v různou dobu. Poznává ruské tradice spojené s oslavou Nového roku (dárky, oslavy, sváteční jídlo apod.), s vánočními tradicemi u nás i jinde ve světě. Vánoční a novoroční přání. Získává informace o ruské rodině.	Mám zájem umět názvy států, protože s rodiči jezdíme po celé Evropě. Poznání ruských tradic, zajímavostí o Kremlu, národních jídel, ruských častušek, některých ruských spisovatelů a básníků. Významné památky Moskvy, Prahy i Ivančic, průvodce ruských turistů v našich městech a našich turistů v Rusku. Kolik je hodin, programy televize, čas vysílání. Zajímalo by mě, jak v Rusku slaví Vánoce a Silvestra a jaké dárky si kupují. Srovnání typické ruské rodiny s rodinami západní Evropy.	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (evropské státy). Z – informace o evropských státech, práce s mapou. ČJ – ruští spisovatelé a básníci. MKV – Kulturní diference (poznávání vlastních kulturních zakotvení, respektování zvláštností jiných národů). OV – naše svátky a tradice. CJ – svátky a tradice.	Slovní zásoba vyplývá z textů dané učebnice.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Naučí se správně rusky psát adresu, dopis s blahopřáním a jednodušší dopis s důležitými údaji o sobě. Dopis po internetu, přání formou SMS. Rozšíří si slovní zásobu o fráze spojené s tématem režim dne. Průběžně si zlepšuje správnou ruskou výslovnost, přízvuk a intonaci rusých otázek. Opakuje a doplňuje si znalosti z oblasti ruské gramatiky. Poslouchá s porozuměním ruské texty, umí vyjádřit jejich obsah (nejprve česky, později i rusky). Čte s porozuměním delší a složitější ruské texty, při práci s nimi umí reagovat na otázky vyučujícího a umí stručně vyjádřit jejich obsah. Naučí se zpaměti další 3 ruské písně a několik říkadel, jazykolamů, hádanek, básniček.	Chtěl bych si dopisovat s někým, kdo se také učí rusky. Chtěl bych si popovídat o obyčejných věcech. Odpovědi na otázky učitele, tvorba otázek a dialogů, hry, scénky, krátká vyprávění. I. a II. časování sloves, budoucí čas, slovesné vazby, skloňování podstatných jmen, přídavných jmen a zájmen, číslovky do milionu, konstrukce (je třeba, musím, potřebuji, mám, nemám). Ruské pohádky, příběhy, vyprávění. Ruské pohádky, příběhy, vyprávění, básně.	MV – Tvorba mediálního sdělení (výběr a uplatnění vhodných jazykových prostředků pro tvorbu věcně správných mediálních sdělení). ČJ – psaní adres, blahopřání, dopisů. ČJ (popř. jiné jazyky) – srovnávání gramatických jevů, shody, podoby, rozdíly. HV – nácvik zpěvu.	Gramatické jevy vyplývají z textů jednotlivých lekcí dané učebnice. Využití nahrávek z CD. Písně i další texty vyplývají z dané učebnice. Využití CD.

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Seminář z dějepisu se učí na II. stupni v jednom ročníku dvě hodiny týdně.

Vyučovací předmět Seminář z dějepisu

- je zaměřen na rozvíjení vlastního historického povědomí
- klade důraz na rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a společnost
- klade důraz na poznávání historie (dějepisné vycházky, práce s historickými prameny, vlastní badatelská práce)
- je zaměřen na budování a rozvíjení pozitivního vztahu k odkazům historie

Formy realizace předmětu

- dějepisné vycházky
- krátkodobé projekty
- skupinová práce
- badatelská činnost

Vyučovací předmět seminář z dějepisu je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Dějepis – orientace na časových osách, prohlubování historického povědomí.

Zeměpis – orientace v mapách, rozlišování světových stran.

Přírodopis, chemie, matematika, fyzika – osobnosti vynálezců a vědců.

Český jazyk – osobnosti spisovatelů.

Výtvarná výchova – stavební slohy.

Občanská výchova – člověk a společnost.

Průřezová témata:

OSV – komunikace v kolektivu, mezilidské vztahy, řešení problémů.

VDO – vznik a vývoj demokratické společnosti.

VMEGS – války jako mezníky vývoje rozdělení světa, mezinárodní organizace.

MKV – vztahy mezi kulturami, úloha náboženství v dějinách.

MV – využití médií k získávání poznatků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje pokrok všech žáků

Žáci

- vyhledávají a třídí informace
- používají základní historické pojmy
- pracují podle svých znalostí a svého tempa
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů
- vede žáky k uvážlivému rozhodování

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků
- rozvíjí u žáků kultivovaný ústní i písemný projev
- zadává úkoly, při kterých se žáci učí spolupracovat mezi sebou
- učí žáky výstižně argumentovat

Žáci

- využívají informačních a komunikačních prostředků
- kultivovaně se vyjadřují v ústním i písemném projevu
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- formulují a vyjadřují své myšlenky v logickém sledu
- zapojují se do diskuse a přiměřenou formou obhajují své názory

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel při výuce

Žáci

- berou ohled na ostatní
- účinně spolupracují ve skupině
- snaží se vytvářet příjemnou atmosféru v týmu

Kompetence občanské

Učitel

- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jeho vlastních

Žáci

- uvědomují si naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní vztah k uměleckým dílům
- respektují přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v praxi
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu při práci
- využívají svých znalostí v praxi
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

Výstupy z RVP ZV

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Vyučovací předmět: Seminář z dějepisu

Ročník: 7. – 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dokáže pracovat s příručkami, encyklopediemi, dokumenty.	Pomocné vědy historické.	MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (využití ICT, videa, televize).	Pomůcky: historické mapy, texty, dějepisné atlasy, obrázkové encyklopedie, historická beletrie, soubory historických pojmů, internet, video, PC.
Dokáže se orientovat v časových přímkách.	Časová osa.	D – orientace na časové přímce.	
Dokáže se orientovat v různých typech map.		Z – orientace na mapách.	
Prohlubuje svůj vztah k regionálním dějinám, rodnému městu, k jeho významným osobnostem a památkám.	Ivančicko a okolí. Významné osobnosti města. Vycházky po památkách města.	OSV – Kooperace a kompetice (projekt „Ivančice – moje město“).	
Dokáže se orientovat ve významných událostech světových dějin.			
Rozlišuje důležitost významných událostí světových dějin.	Nejdůležitější události světových dějin.	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (války jako mezníky vývoje, rozdělení světa). VDO – Občan, občanská společnost a stát (vznik a vývoj demokratické společnosti).	
Orientuje se v důležitých událostech našich dějin.	Nejdůležitější události našich dějin.		
Seznamuje se s podstatou hlavních světových náboženství.	Náboženské představy od pravěku po moderní dobu.	MKV – Kulturní diferenciacie (vztahy mezi kulturami, úloha náboženství v dějinách).	
Pochopí odkaz významných českých osobností.	Hus, Komenský, Masaryk.	ČJ – význam Husa – zjednodušení pravopisu.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dovede rozlišit historické slohy, Uvědomuje si vliv vědy a techniky na život. Chápe důležitost spolupráce mezi národy, integrační procesy. Učí se práci s počítačem a internetem.	Románský sloh, gotika, renesance, klasicismus, baroko, rokoko, empír ... Různé obory vědy a techniky v dějinách, vynálezci. Spolupráce mezi národy. Vznik světových organizací (OSN, RVHP, NATO, EU...)	VV – stavební slohy MKV – Multikulturalita (vztahy mezi kulturami). PŘ, M, CH, F – vynálezci OV – člověk a společnost VMEGS – Jsme Evropané (mezinárodní organizace).	

Ročník: 8.-9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Seminář z českého jazyka se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku – 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve volitelném předmětu Seminář z českého jazyka je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu
- podporu rozvoje komunikačních kompetencí
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- kultivaci jazykových dovedností a jejich využívání
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy řešení problémů aj.
- VDO – formování volných a charakterových rysů (sebekontrola rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti apod.)
- VMEGS – život dětí v jiných zemích, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
- EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství apod.
- MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení, vztahy mezi kulturami, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost
- MV – mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělání žák:

- organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje cestu k celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace, efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělání žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- rozumí různým typům textů a záznamů obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Výstupy z RVP ZV

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka**Ročník:** 8. a 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pozná všechny slovní druhy. U ohebných slov určí mluvnické kategorie.	Tvarosloví (ohebné slovní druhy, neohebné).		Procvičování pravopisu průběžně během roku.
Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Vymyslí souvětí podle jednoduchého grafu.	Skladba – věta jednoduchá – ZSD, rozvíjející větné členy, věty jednočlenné a dvojčlenné, SS, SP, SSS.	D, Z, PŘ – různé texty. OSV – Kreativita (pružnost nápadu). VDO – Občanská společnost a škola (demokratická atmosféra).	Využívat práci ve skupinách. Střídat různé metody práce.
Orientuje se v textu, dokáže v něm najít hlavní myšlenku. Dokáže vyhledávat ve slovnících.	Práce s textem.	MKV – Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost).	

Ročník: 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět seminář z matematiky se vyučuje jako volitelný předmět v 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- zajímavé a zábavné úlohy rozvíjející úsudek
- problémové a náročnější úlohy směřující k procvičování a prohlubování učiva 9. ročníku a opakování učiva 6. – 9. ročníku
- přípravu ke studiu na střední škole

Předmět je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice; zeměpis – měřítko, výpočty; chemie – řešení rovnic, převody jednotek).

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV, VDO – důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost. Práce s mapou, slevy, využití poměru aj.

EV – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí aj.

VMEGS – srovnání států, HDP, grafy aj.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů,
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh),
- využívání prostředků výpočetní techniky.

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci samostatně,
- vede žáky k plánování postupů a úkolů,
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, srozumitelně vysvětluje žákům, co se mají naučit.

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model,
- provádějí rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků,
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů.

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení,
- vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy, vytvářejí hypotézy, komunikují na odpovídající úrovni.

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, podle potřeby pomáhá žákům.

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly.

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat,
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních, formují si volní a charakterové rysy, zodpovědně se rozhodují podle dané situace.

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé,
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky,

- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky.

Kompetence pracovní

Žáci

- zdokonalují si grafický projev,
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce.

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů,
- vede žáky k ověřování výsledků.

Výstupy z RVP ZV

- žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu,
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, využívá kalkulátor,
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti přirozených čísel,
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek a část (přirozené číslo, poměr, zlomek, desetinné číslo, procento),
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů,
- řeší aplikační úlohy na procenta,
- matematizuje jednoduché situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad na součin pomocí vzorců a vytýkáním,
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav,
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel,
- žák vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává data,
- porovnává soubory dat,
- určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti,
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem,
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů,
- žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku,
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary,
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem,
- odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů,

- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh,
- načrtne a sestrojí rovinné útvary,
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků,
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar,
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti,
- odhadne a vypočítá objem a povrch těles,
- načrtne a sestrojí síť jednoduchých těles,
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu,
- žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení zkoumaných situací,
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí.

Vyučovací předmět: Seminář z matematiky**Ročník: 9.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák matematizuje reálné situace. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek. Nalézá různá řešení. Vypočítává obvod a obsah obrazců. Vypočítá povrch a objem těles. Umí pracovat s tabulkami, grafy. Řeší úlohy z praxe z finanční matematiky. Umí řešit slovní úlohy z reálného života pomocí lineárních rovnic a jejich soustav. Je připraven k přijímacím zkouškám.	Koresponduje s učivem vyučovacího předmětu matematika daného ročníku a je zaměřeno především na procvičování a prohlubování učiva a na přípravu ke studiu na střední škole. Rozšiřující učivo: funkce, grafy, soustavy rovnic, Hry, soutěže, logické hříčky, sudoku.	F – výpočet povrchu, objemu těles, převody jednotek. Z – třídění údajů. CH – koncentrace. OSV – Rozvoj schopností poznávání (objem a povrch nádrže, bazénu, plat, srážky, úroky, čtení z grafů, jízdní řády). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (stav obyvatelstva, zdravotnictví, průmyslu). EV – Základní podmínky života (stav ovzduší).	Rýsovací potřeby, kalkulačka, tabulky.

Ročník: 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Seminář a praktikum z chemie se vyučuje jako samostatný předmět v rámci volitelného předmětu ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda v 9. ročníku po 2 hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu Seminář a praktikum z chemie vychází z předmětu Chemie a:

- směřuje k rozvíjení zájmu o obor
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky
- učí získávat dovednosti při zacházení se základní laboratorní technikou
- rozvíjí dovednosti spojené se záměrným pozorováním a prováděním složitějších a časově náročnějších měření a pokusů, včetně vyhodnocování jejich výsledků a vyvozování závěrů
- vytváří u žáků schopnost obhajovat výsledky své práce a využívat je v běžném životě
- rozvíjí logické a tvůrčí myšlení při řešení problémových úloh

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka
- laboratorní cvičení
- praktická cvičení ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět **Seminář a praktikum z chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** (přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek) a částečně s matematikou – chemické výpočty. Jeho náplň vychází z učiva předmětu chemie.

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, ochota pomoci a spolupracovat, zodpovědnost každého jedince za své zdraví a životní prostředí (OSV)
- zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MV)
- ochrana životního prostředí jako globální problém lidstva (MVEGS)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlením
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Žák:

- poznává souvislosti zkoumání v chemii a ostatních přírodních vědách
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty

- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Žák:

- samostatně řeší problémy, vyhledává informace k řešení problémů
- volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- porovnává mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Žák:

- formuluje, vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, grafů
- naslouchá promluvám jiných lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- učí se přijímat kritiku a poučí se z ní

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska
- konfrontuje své vlastní zkušenosti se zkušenostmi ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- společně se žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat a poskytnout první pomoc)

Žák:

- chápe základní ekologické souvislosti
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel – povinnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Žák:

- dodržuje vymezená pravidla – ochrana zdraví a ochrana životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti v praxi
- zachází bezpečně s laboratorními pomůckami a chemickými látkami

Výstupy z RVP ZV

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

Směsi

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

Částicové složení látek a chemické prvky

- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

- uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Anorganické sloučeniny

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Organické sloučeniny

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů
- určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Chemie a společnost

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Vyučovací předmět: Seminář a praktikum z chemie**Ročník:** 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná historii chemie. Umí změřit vybrané vlastnosti látek – teplota varu, teplota tání. Umí prakticky oddělit směsi různými technikami. Experimentálně zjišťuje rozpustnost látek. Umí vypočítat náročnější úlohy na složení roztoků. Zpracuje referát na téma Jak lze předcházet znečišťování vody a vzduchu. Zná vlastnosti a použití důležitých prvků. Zpracuje referát na využití různých prvků v průmyslu a v praktickém životě. Experimentálně ověřuje vliv teploty, koncentrace a katalyzátorů na rychlost chemické reakce. Umí zapsat složitější chemické rovnice a řeší složitější výpočtové úlohy. Zná i další druhy vazeb – vodíkové můstky, Van der Waľsovy síly.	Historie chemie. Vlastnosti vybraných látek. Směsi. Oddělování směsí. Složení roztoků. Voda. Vzduch. Chemické prvky. Chemické reakce. Faktory ovlivňující rychlost reakce. Chemické rovnice.	F – fyzikální veličiny. M – výpočty. OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu). MVEGS – Jsme Evropané (čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva). EV – Základní podmínky života (vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozónu v obalu Země). M – trojčlenka.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Umí změřit pH roztoků různých látek. Experimentálně připraví soli různými způsoby. Umí dokázat prvky vázané v organických látkách (C, H, N). Umí z modelu složit daný uhlovodík a jednoduchý derivát. Provede experimentálně zmýdelnění tuků. Diskutuje na téma automobilismus a životní prostředí, využívání různých paliv a jejich vliv na životní prostředí. Zkoumá účinnost pracích prostředků a jejich množství na životní prostředí. Diskutuje ve skupině na téma složení potravy (přidatné látky), konzervace potravin, užívání drog, správné užívání hnojiv, pesticidů, léčiv a dalších látek v běžném životě.	Kyseliny. Hydroxidy. Soli. Uhlovodíky a jejich deriváty. Tuky. Bílkoviny. Sacharidy. Chemie ve společnosti.	EV – Základní podmínky života (vliv pH na život ve vodě). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky a jejich deriváty – rozpouštědly). EV – Vztah člověka k prostředí (znečišťování životního prostředí automobilismem a nevhodnými palivy). MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (reklama na prací prostředky, léky...). EV – Vztah člověka k prostředí (znečišťování odpadní vody pracími prostředky a saponáty). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (osobní zodpovědnost za svoji výživu, zneužívání léčiv a drog). EV – Vztah člověka k prostředí (znečišťování životního prostředí pesticidy a hnojivy).	

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Seminář a praktikum z přírodopisu se vyučuje jako samostatný předmět v rámci volitelného předmětu ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu je zaměřeno na:

- komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a příroda
- prožitkové poznávání přírody (přírodovědné vycházky, práce s přírodninami, vlastní badatelská práce)
- budování a rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje

Formy a metody práce:

- frontální výuka
- přírodovědné vycházky
- badatelská činnost
- krátkodobé projekty
- skupinová práce
- prožitkové hry
- samostatné práce
- práce na počítači

Předmět Seminář a praktikum z přírodopisu úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Člověk a příroda a zejména s průřezovým tématem Environmentální výchova.

Jeho náplň vychází z učiva přírodopisu 6. – 9. ročníku.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – komunikace v kolektivu, mezilidské vztahy, řešení problémů

VDO – odpovědnost každého jedince za své zdraví a životní prostředí

VMEGS – světové ekologické problémy, mezinárodní organizace na ochranu přírody

EV – ekosystémy, základní podmínky života, životní prostředí

MV – využití médií k získávání poznatků a informací

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- předkládá dostatek textů, odborných článků, umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem

Žáci

- vyhledávají a třídí informace
- používají základní pojmy
- samostatně či v týmech pozorují, experimentují
- hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- zadává úkoly s možností různých postupů
- vede žáky k rozhodování a řešení zadaných problémů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají k tomu získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy

Kompetence komunikativní:

Učitel

- vede žáky k užívání komunikačních prostředků
- rozvíjí u žáků kultivovaný ústní a písemný projev
- učí žáky výstižně argumentovat

Žáci

- využívají různých informačních a komunikačních prostředků
- formulují a vyjadřují své myšlenky
- zapojují se do diskuze a obhajují své názory

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování pravidel při výuce
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Žáci

- berou ohled na ostatní
- spolupracují ve skupině
- vytváří dobrou atmosféru v týmu

Kompetence občanské:

Učitel

- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat ekologické souvislosti
- motivuje žáky k zájmu o přírodu v ČR i ve světě
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (první pomoc)

Žáci

- uvědomují si význam přírody pro člověka
- mají pozitivní vztah k živým organismům
- respektují zákony na ochranu přírody, respektují názory ostatních
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní:

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- učí žáky základní postupy v biologii
- vede žáky k využívání znalostí o přírodě v praxi

Žáci

- dodržují hygienu při práci
- dodržují vymezená pravidla (ochrana zdraví a ochrana životního prostředí)
- využívají získaných znalostí v praxi

Výstupy z RVP ZV

Žák

- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
- používá bezpečně a účinně materiály a nástroje, respektuje určitá pravidla a základní postupy v biologii
- aplikuje praktické metody a formy poznávání přírody
- samostatně pozoruje a experimentuje, umí výsledky zhodnotit a vyvodit z nich závěr
- používá obecně známé termíny a symboly
- rozlišuje podstatu jednotlivých oborů biologie (mikrobiologie, botanika, zoologie, biologie člověka, geologie, ekologie)
- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby přírodovědných poznatků, umí je používat v praxi
- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu (systému) a vývoji organismů na Zemi
- chápe základní souvislosti a environmentální problémy, rozhoduje se v zájmu ochrany přírody

Vyučovací předmět: Seminář a praktikum z přírodopisu**Ročník:** 7. – 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák samostatně pozoruje a experimentuje, umí zhodnotit výsledky své práce, používá bezpečně a účinně materiály a nástroje (lupa, mikroskop a jiné pomůcky), dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci, zná zásady první pomoci.	Poznávání a zkoumání přírody. Základní postupy v biologii.	OSV – Poznávání lidí (spolupráce při řešení zadaných úkolů) OV, RV – první pomoc.	Lupa, mikroskop.
Žák vysvětlí pojem buňka, objasní velikost a tvar buněk, rozlišuje základní druhy buněk, popíše jejich stavbu, vysvětlí dělení buněk, uvede příklady mikroorganismů.	Buňka.		Model buňky, mikroskopické preparáty.
Žák uvede příklady jednobuněčných organismů, popíše jejich stavbu, rozliší jejich tvar a pohyb, pozoruje a zakreslí určené druhy, porovná jejich stavbu.	Jednobuněčné organismy.	VV – nákres pozorovaných objektů.	Senný nálev, zrněnka.
Žák objasní pojmy bezobratlí a obratlovců, popíše jejich základní stavbu, uvede příklady.	Mnohobuněčné organismy.		Vycpaniny, preparáty, obrazy, diapositivы, video.
Žák dokáže zařadit různé druhy organismů do taxonomických skupin, používá přehledné tabulky nebo klíče, objasní pojmy prokaryota a eukaryota, rozlišuje systematické jednotky, třídí organismy podle způsobu výživy.	Systém organismů.	OSV – Kooperace a kompetice (práce ve skupinách).	Klíče, tabulky.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům, porovná vnější a vnitřní stavbu orgánů těla rostliny, rozlišuje základní skupiny rostlin a určuje jejich hlavní zástupce pomocí klíčů a atlasů, zná způsoby pohlavního a nepohlavního rozmnožování, odvodí závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí.	Biologie rostlin.	EV – Základní podmínky života (stavba rostlinného těla, fotosyntéza, ochrana ohrožených druhů).	Živé rostliny, obrazy, lupy, mikroskop, klíče a atlasy, video, internet, vycházka (okolí školy, školní zahrada), testy.
Žák porovná na základě pozorování vnější a vnitřní stavbu těla vybraných živočichů, rozliší a porovná jednotlivé skupiny živočichů, zařazuje jejich hlavní zástupce do taxonomických skupin.	Biologie živočichů.	EV – Základní podmínky života (stavba živočišného těla, ochrana ohrožených druhů).	Ukázky živočichů, lupy, mikroskop, klíče a atlasy, video, internet, vycházka do přírody, testy.
Žák objasní stavbu lidského těla, rozlišuje základní pojmy (tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus), objasní vlivy prostředí na člověka, zná základy první pomoci.	Biologie člověka.	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (člověk jako zdroj informací o sobě).	Torzo člověka, kostra obrazy, modely, video, internet, testy.
Žák objasní postavení Země ve vesmíru, porovná stavbu a rozměry Země s jinými planetami, rozlišuje pojmy nerost a hornina, pozoruje a určuje některé jejich vlastnosti, rozlišuje vnější a vnitřní geologické děje, vysvětlí vznik a význam půd a rozliší jednotlivé typy a druhy půd.	Geologie.	Z, F – sluneční soustava. CH – chemické vlastnosti a složení (nerosty, horniny, půdy). EV – Základní podmínky života (význam půdy).	Ukázky nerostů a hornin, vzorky půd, vycházka do okolí školy, video, testy.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák umí vysvětlit základní ekologické pojmy (biom, biosféra, ekosystém, společenstvo, populace, ozón, skleníkový efekt...), rozlišuje biotické a abiotické podmínky života, uvede příklady vlivů člověka na životní prostředí, uvede způsoby ochrany přírodního bohatství v ČR i ve světě.	Ekologie.	VDO – Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své postoje a činy). VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (chráněná území, vztah člověka k přírodě v celoevropském měřítku).	Učebnice, video, internet, testy, referáty.

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Seminář a praktikum ze Zeměpisu se na 2. stupni vyučuje jako volitelný předmět ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda v 7. – 9. ročníku po 2 hodinách týdně.

Vzdělávání semináře a praktika ze zeměpisu je zaměřeno na

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických jevů a pojmů,
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací,
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů k podpoře ochrany životního prostředí,
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu člověka,
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě.

Předmět seminář a praktikum ze zeměpisu má vazby na předměty F, CH, PŘ, D.

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – Mezilidské vztahy, rozvoj schopnosti poznávání.

VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.

MKV – Lidské vztahy, etnické původy.

EV – Ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí.

MV – Fungování a vliv médií ve společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- předkládá dostatek textů, odborných článků, umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem

Kompetence komunikativní

- žáci využívají různých informačních a komunikačních prostředků
- formulují a vyjadřují své myšlenky
- zapojují se do diskuze a obhajují své názory

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování
- k utvoření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat

- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografické a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Výstupy z RVP ZV

Očekávané výstupy:

- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- využívá mapy pro orientaci v konkrétních regionech

Očekávané výstupy:

- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodní a na lidskou společnost

Očekávané výstupy:

- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry jednotlivých světadílů a států

Očekávané výstupy:

- posoudí na přiměřené úrovni organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst a pohyby
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapě hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní politické problémy ve světových regionech

Očekávané výstupy:

- porovnává různé krajiny jako součást krajinné sféry, rozlišuje specifické znaky a funkce krajín
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajín, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů
- uvádí závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Očekávané výstupy:

- vymezí a lokalizuje místní oblast podle bydliště
- vyhodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních organizacích

Očekávané výstupy:

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pohybu ve volné přírodě

Vyučovací předmět: Seminář a praktikum ze zeměpisu
Ročník: 7. – 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pracuje aktivně s mapou, turistickou mapou. Používá busolu, kompas, využívá azimut. Zvládá zásady pobytu v přírodě, turistiku – pěší, cykloturistiku, vodní, lyžování. Aplikuje v praxi orientaci v krajině, určení stanoviště, bezpečný pobyt. Vyzná se v jízdním řádu.	Praktický zeměpis.	OSV – Mezilidské vztahy (chování podporující dobré vztahy). D – tematické mapy. VV – estetická stránka map. ČJ – názvosloví. M – měřítko, poměr. PŘ – příroda v místní krajině. TV – fyzická aktivita.	Mapy, busola, kompas, jízdní řád.
Má znalost přírodních podmínek – podnebí, reliéf, hydrologie. Má znalost společenských podmínek – kulturní památky. Má přehled o dopravní dostupnosti, cestovních kancelářích.	Zeměpis cestovního ruchu ve světě, Evropě i ČR.	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (evropské krajiny, naše vlast a Evropa). OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání lidí ve světě, Evropě, ČR). EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví). PŘ – přírodní ekosystémy. OV – kulturní památky.	
Popisuje rozšíření lidských ras, národů, jazyků, náboženství. Pracuje s mapami o obyvatelstvu a sídlech. Určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství. Poznává a lokalizuje na mapách oblasti světového hospodářství – zemědělství, doprava, průmysl, služby. Vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny a řešení.	Lidé a jejich činnost na Zemi.	MKV – Lidské vztahy (vztahy mezi kulturami). MKV – Etnický původ (odlišnost lidí, různé způsoby života). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství, průmysl, doprava a životní prostředí). MV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na každodenní život)	Atlas ČR, světa, obrazové publikace.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Orientuje se na politické mapě světa. Uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na mapě nově vzniklé státy. Lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě. Uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení.	Politický zeměpis.	OV – mezinárodní spolupráce. F – alternativní zdroje energie. PŘ – lidské rasy. CH – skleníkový efekt. VDO – Občan, občanská společnost a stát (úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému). VMEGS – Jsme Evropané (mezinárodní organizace, co Evropu spojuje a rozděluje). D – vznik států. OV – státní zřízení, formy vlády, náboženství. M – zpracování statistických údajů. PŘ – vliv přírodních podmínek na osídlení.	Atlas světa.

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků
- získává a prohlubuje znalosti z dějin umění od pravěku po současnost
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchova (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení volitelného vyučovacího předmětu:

- 7., 8. a 9. ročník – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

VMEGS

- Jsme Evropané

OSV

- Poznávání lidí
- Kreativita
- Sebepoznání a sebepojetí
- Komunikace
- Hodnoty, postoje, praktická etika
- Rozvoj schopností poznávání

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Kooperace a kompetice

MKV

- Lidské vztahy
- Etnický původ

VDO

- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky...)
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů....)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a případně se účastní výtvarných soutěží
- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Výstupy z RVP ZV

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; kombinuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Vyučovací předmět: Výtvarný seminář**Ročník: 7.**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Používá správné kompoziční přístupy a postupy v kombinaci s grafickými technikami. Správně užívá techniku malby, texturu, míchání a vrstvení barev. Využívá dekorativních postupů. Ovládá různé grafické techniky. Užívá plastického vytváření a prostorové tvorby k vyjádření a zachycení jevů a procesů v proměnách, vývojích či vztazích. Orientuje se v dějinách výtvarného umění.	Řazení prvků, linií v ploše i v prostoru. Šeps. Malba temperou na šeps. Mramorování, škrobový papír. Tisk z koláže. Slepotisk. Negativní perokresba. Práce s keramickou hlinou. Kašírování. Obal (ambaláž). Dějiny výtvarného umění – pravěk, starověk, románské a gotické umění.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění). D – období od pravěku po středověk v umění (výtvarné umění a architektura – památky, umělecká díla).	Např. krajina, zátiší, architektura. Přání, pozvánka. Keramický kachel. Obal na dárek.

Vyučovací předmět: Výtvarný seminář
Ročník: 8.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Používá správné kompoziční postupy. Správně užívá techniku malby, textury, míchání a vrstvení barev. Ovládá základní technické postupy při výrobě ručního papíru. Využívá dekorativních postupů k vlastnímu výtvarně obraznému vyjádření. Využívá prostorové a plastické tvorby. Orientuje se v dějinách výtvarného umění.	Podmalba. Vaječná tempera. Ruční papír. Rezerváž při práci s textilem: vyvazovaná a vosková batika. Sádrový odlitek. Kašírování na drátěnou konstrukci. Dějiny výtvarného umění a architektury v období baroka, klasicismus, romantismus.	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace). OSV – Rozvoj schopností poznávání (dovednosti pro učení a studium). OSV – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity). OSV – Komunikace (řeč těla). D – dějiny umění v období 17. – 19. století.	Např. zátiší, krajina apod. Ilustrace. Ex libris. Od trička k textilnímu obrazu. Otisky člověka (Eva Kmentová) – stopy, ruce apod.

Vyučovací předmět: Výtvarný seminář

Ročník: 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Vybírá a samostatně vytváří škálu vizuálně obrazných prvků zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Uplatňuje kompoziční postupy. Využívá znalostí o barvě (základní, druhotná, doplňková). Orientuje se v grafických technikách a používá je k vlastnímu výtvarně obraznému vyjadřování. Umí pracovat s textilem jako formou vlastního výtvarně obrazného vyjadřování. Užívá prostorového vytváření. Využívá výtvarně komunikativní postupy pro vyjádření vlastního postoje. Orientuje se v dějinách umění.	Kresba – portrét, figurální studie. Koláž. Kompozice figurální (pásová, středová, na osu, zlatý řez). Aktivní grafika. Suchá jehla. Sítotisk. Batika – rezerváž hlinou a další netypické formy rezerváže. Objekt v prostoru. Happening. Dějiny umění 2. poloviny 19. stol. (impresionismus, naivismus, symbolismus, secese). Dějiny umění 1. poloviny 20. stol. Poválečné umění (expresionismus, kubismus, funkcionalismus, dadaismus, surrealismus, moderní směry v umění).	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo). MKV – Etnický původ (odlišné vnímání světa). OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika (analýza vlastních a cizích postojů a hodnot). D – dějiny umění 2. pol. 19. stol. a 1. pol. 20. stol.	Proměny portrétu od starověku po současnost. Arcimboldo. Hudební skupina, oslava... V. Boudník, A. Warhol Africká batika. Kniha jako objekt. Výtvarné umění 60. let 20. stol.

Ročník: 7. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět **Pohybové hry** je vyučován jako samostatný předmět v rámci volitelného předmětu ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova je zaměřeno na :

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže dané pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a schopností
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- utváření a rozvíjení základních dovedností pro týmovou spolupráci
- rozvíjení zájmu žáků o sport

Formy a metody práce:

- rozcvičky
- průpravná cvičení
- kondiční a posilovací cvičení
- drobné hry
- sportovní hry (návik, hra)
- testování
- kontrola a hodnocení

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování

OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy

EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob jejich řešení
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- hledají vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby pomáhá žákům v činnostech
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- osvojují si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- podporuje myšlenky olympijského hnutí
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- dodržují pravidla fair play
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti a výsledky

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- rozhodují se zodpovědně podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních činností
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák...)

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- ovládají základní postupy první pomoci
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi

Výstupy z RVP ZV

Činnosti ovlivňující zdraví:

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
- samostatně se připraví před pohybovou činností
- odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování při pohybových činnostech, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Činnosti podporující pohybové učení:

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu)
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Vyučovací předmět: Pohybové hry
Ročník: 7. – 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá různé pohybové činnosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech nebo při reprezentaci školy, zná pravidla. Zvládá cvičení na nářadí a s náčiním se zaměřením na zvýšení fyzické kondice. Zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích, zvládá základní lyžařské dovednosti. Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu).	Pohybové hry. Závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením. Sportovní hry (návlek, hra). Kopaná (malá, halová, velká). Basketbal. Volejbal. Házená. Florbal. Doplňkové sportovní hry (ringo, softbal, nohejbal, frisbee). Kondiční cvičení. Kondiční schopnosti (síla, rychlost, vytrvalost). Koordinační schopnosti (pohyblivost, obratnost, rovnováha, relaxace). Zimní sporty. Bruslení, lyžování (v rámci možností). Význam pohybu pro zdraví. Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech. Olympijské hry. Historie, symboly, instituce, osobnosti.	OSV – Mezilidské vztahy (oslovování, nezneužívání síly k řešení konfliktů). OSV – Komunikace (slušné vyjadřování v hodinách, užívání odborných termínů názvosloví, respektování pravidel her). OSV – Kooperace a kompetice (vedení žáků k týmové spolupráci ve sportovních hrách a soutěžích). VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy, zásady slušnosti, odpovědné chování). VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (evropské a světové soutěže, významní sportovci světa, olympismus). EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích). EV – Vztah člověka k prostředí (hry v přírodě). MV – Práce v realizačním týmu (spolupráce v družstvu).	Tělocvična, hřiště. Tělocvična, hřiště (historie, soutěže, pravidla her). Tělocvična (různé druhy nářadí)

Ročník: 8. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Pěstitelství – chovatelství se vyučuje na 2. stupni v 8. – 9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu jsou 2 hodiny týdně. Žáci pracují na školní zahradě, předmět volně navazuje na povinný předmět pracovní činnosti, procvičuje a rozšiřuje znalosti o pěstování rostlin a chovu zvířat.

Vzdělávání směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků při práci na zahradě a při chovu domácích zvířat,
- poznání vybraných pracovních postupů při pěstování plodin a chovu zvířat,
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce,
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného postoje k vlastní činnosti a její kvalitě,
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

V předmětu Pěstitelství – chovatelství prolíná průřezové téma:

Environmentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok

- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Učitel

- se zajímá o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žák

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupině
- spolupracuje při řešení problémů
- přispívá k diskusi a respektuje názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák

- respektuje pravidla při práci
- dokáže přivolat pomoc při zranění
- chápe základní ekologické souvislosti, chrání a oceňuje naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Výstupy z RVP ZV

- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Vyučovací předmět: Pěstitelství – chovatelství
Ročník: 8. – 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Žák pracuje samostatně, dokáže organizovat práci při dodržování bezpečnosti.	Bezpečnost při práci, řád školní zahrady. Práce na zahradě.		Desatero bezpečnosti.
Umí sklídit základní druhy ovoce a zeleniny.	Sklizeň, zpracování ovoce a zeleniny, uskladnění, využití v jídelníčku.	PŘ – zdravá výživa. EV – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, zdravá výživa, ochrana zdraví).	Příprava chvojí, svíček, ozdob, drátků.
Samostatně naaranžuje vánoční vazbu.	Okrasné sadovnictví a květinářství. Aranžování květin, vánoční vazba, výzdoba bytu.		
Dokáže navrhnout plán okrasné zahrady pomocí značek.	Okrasné sadovnictví, symboly používané v návrzích sadovnických úprav. Anglický a francouzský park.	VV – estetické působení pěkného prostředí.	Výkresy, literatura, časopisy, pastelky.
Pozná základní druhy okrasných květin, provádí výsadbu a ošetřování.	Okrasné květinářství, rozdělení, význam. Podmínky pěstování, ošetřování, rozmnožování, choroby a škůdci.	PŘ – okrasné rostliny.	Diapozitivy, literatura.
Zná způsoby chovu hospodářských zvířat.	Chov dobytka, prasat, koní a drůbeže.	PŘ – hospodářská zvířata.	Diapozitivy, video, literatura.
Dokáže se postarat o drobná zvířata v domácnosti.	Akvaristika, teraristika. Chov drobných zvířat.		Video, literatura, diapozitivy.
Pozná základní druhy léčivých rostlin, zná jejich pěstování.	Léčivé rostliny, význam, pěstování, užití.	PŘ – léčivé rostliny na zahradě.	Ošetření léčivek na zahradě.
Umí ošetřit ovocné stromy.	Ovocnictví – základní druhy.		Stříhání ovocných stromů.
Vysvětlí význam hydroponie.	Hydroponie. Aranžování a vazba rostlin. Praktické práce.		Praktické aranžování.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zná příčiny ničení životního prostředí.	Péče o životní prostředí. Tvorba krajiny. Praktické práce.	PŘ – člověk a životní prostředí. EV – Základní podmínky života (klimatické změny, čistota ovzduší, ohrožení půd).	Péče o okolí školy. Aktualizace učiva.

Ročník: 8. – 9.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Domácnost se vyučuje na 2. stupni podle zájmu žáků v osmém nebo devátém ročníku. Časová dotace v učebním plánu jsou 2 hodiny týdně. Žáci pracují v odborné učebně (kuchyňka), předmět procvičuje a rozšiřuje znalosti o domácnosti.

Vzdělávání směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků při práci v domácnosti, vedení domácnosti a vaření,
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život,
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně,
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě,
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

V předmětu Domácnost se prolínají průřezová témata:

- Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.
- Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí.
- Environmentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí.
- Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet.

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní.
- Multikulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, zlepšovat vztahy žák – žák, žák – učitel, učitel – rodič.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák**
- poznává smysl a cíl učení
 - má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
 - umí posoudit vlastní pokrok
 - kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- Učitel**
- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
 - vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
 - pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

- Žák**
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
 - při řešení se učí chápat, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
 - poznatky aplikuje v praxi
- Učitel**
- se zajímá o náměty
 - klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

- Žák**
- se učí správnému technologickému postupu při práci
 - při komunikaci používá správné technické názvosloví
 - využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- Učitel**
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
 - vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

- Žák**
- pracují ve skupinách
 - spolupracují při řešení problémů
 - přispívají k diskusi a respektují názory jiných

- učí se věcně argumentovat
- Učitel
- podle potřeby pomáhá žákům
 - každému žákovi umožňuje zažít úspěch
 - dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

- Žák
- respektuje pravidla při práci
 - dokáže přivolat pomoc při zranění
 - chápe základní ekologické souvislosti, chrání a oceňuje naše kulturní tradice a historické dědictví
 - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- Učitel
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
 - dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

- Žák
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
 - používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
 - dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
 - dbá na ochranu životního prostředí
 - své znalosti využívá v běžné praxi.
- Učitel
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
 - pozoruje pokrok při práci v hodině
 - jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
 - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Výstupy z RVP ZV

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti
- seznámí se s provozem, údržbou a úklidem domácnosti
- orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby
- zvládá základy šití, drobné opravy a údržbu textilií v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu

Vyučovací předmět: Domácnost
Ročník: 8. – 9.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Dodržuje hygienická pravidla a předpisy. Má představu o zdravé výživě člověka. Umí jednoduché činnosti při přípravě pokrmů. Získává poznatky o úpravě pokrmů. Zná základní dovednosti a návyky. Umí použít vhodné pomůcky a náčiní. Zvládá základní principy stolování, znalosti o domácnosti. Umí udržet pořádek a čistotu při práci v učebně, dbá na bezpečnost. Poskytne 1. pomoc. Je seznámen s kulturou a historií odívání. Používá vhodné pomůcky a materiály. Zvládá drobné opravy prádla.	Seznámení s učivem, vybavení kuchyně. Zásady hygieny potravy. Zdravá výživa člověka. Složky potravy. Studená kuchyně. Teplá kuchyně. Úprava pokrmů. Recepty a návody, kuchařské knihy. Nákup a skladování potravin. Pochutiny. Úprava stolu, stolování. Seznámení s elektrickými spotřebiči. Bezpečnost při vaření. Kultura odívání. Základy ručního šití, druhy stehů – vzorník. Oprava a údržba prádla.	CH, PŘ, F, OV – potrava a hygiena. EV – Vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví). EGS – Objevujeme Evropu a svět (životní styl Evropanů, stravovací návyky a zvyklosti jiných národů). MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (recepty a návody v tisku, televizní a rozhlasové pořady). VV – kultura stolování. EV – Vztah člověka k prostředí (osobní zodpovědnost za své zdraví). MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (historie odívání, módní trendy). VV – kultura odívání.	Šicí potřeby, módní a odborné časopisy, aktualizace.

Ročník: 7.

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Volitelný předmět Příprava pokrmů se vyučuje na 2. stupni v 7. ročníku. Časová dotace v učebním plánu jsou 2 hodiny týdně. Žáci pracují v odborné učebně (kuchyňka).

Vzdělávání směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků při vaření,
- poznání vybraných technologických postupů, surovin, plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život,
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně,
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě,
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

V předmětu Příprava pokrmů se prolínají průřezová témata:

- Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.
- Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí.
- Environmentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí.
- Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet.

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní.
- Multikulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, zlepšovat vztahy žák – žák, žák – učitel, učitel – rodič.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák**
- poznává smysl a cíl učení
 - má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
 - umí posoudit vlastní pokrok
 - kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- Učitel**
- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
 - vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
 - pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

- Žák**
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
 - při řešení se učí chápat, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
 - poznatky aplikuje v praxi
- Učitel**
- se zajímá o náměty
 - klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

- Žák**
- se učí správnému technologickému postupu při práci
 - při komunikaci používá správné technické názvosloví
 - využívá informační zdroje k získání nových poznatků
- Učitel**
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
 - vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

- Žák**
- pracují ve skupinách
 - spolupracují při řešení problémů
 - přispívají k diskusi a respektují názory jiných

- učí se věcně argumentovat
- Učitel - podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

- Žák - respektuje pravidla při práci
- dokáže přivolat pomoc při zranění
- chápe základní ekologické souvislosti, chrání a oceňuje naše kulturní tradice a historické dědictví
- Učitel - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a stolování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

- Žák - dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi.
- Učitel - vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Výstupy z RVP ZV

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Výstupy z RVP ZV

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti
- seznámí se s provozem, údržbou a úklidem domácnosti
- orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby
- zvládá základy šití, drobné opravy a údržbu textilií v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy
- poskytne první pomoc při úrazu

Vyučovací předmět: Příprava pokrmů
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Zvládá pracovní postupy. Má znalosti o výživě člověka, potravě. Ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu. Má představu o předpisech a hygienických pravidlech. Umí využít profesní informace. Má představu o základních činnostech přípravy pokrmů. Volí správnou odpovídající technologii. Organizuje a plánuje pracovní činnost. Dodržuje zásady zdravého a příjemného prostředí v cvičné kuchyni, získává informace o ekonomice v rodině. .	Hygiena výživy – výživa člověka. Zásady správné výživy – výživová hodnota. Úprava stolu a bytu, podávání základních druhů pokrmů a nápojů. Společenské chování. Kuchařské knihy, vhodná sestava jídel. Polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže. Úpravy tepelné, za studena. Režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelníčku. Stolování, inventář, aranžování květin. Nákup a skladování potravin, správné využití.	PŘ, CH – složky potravy. EV – Vztah člověka k prostředí (péče o zdraví, osobní zodpovědnost). VV – kultura stolování. OSV – Sebepoznání a sebepojetí (zdravé a vyrovnané sebepojetí, moje vztahy k druhým lidem). OSV – Mezilidské vztahy (uplatňování principu slušného chování). MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (recepty a návody v tisku, televizní a rozhlasové pořady). VMEGS – Jsme Evropané (stravovací návyky a zvyklosti ostatních národů). .	Informační a poradenské středisko.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- 1.1.1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- 1.1.2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- 1.1.3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- 1.1.4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- 1.1.5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- 1.1.6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- 1.1.7. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- 1.1.8. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
- 1.1.9. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- 1.1.10. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- 1.1.11. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- 1.1.12. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- 1.1.13. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- 1.1.14. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

- 1.1.15. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru klasifikace za příslušné období.
- 1.1.16. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- 1.1.17. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
- 1.1.18. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
- 1.1.19. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- 1.1.20. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- 1.1.21. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do

konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

- 1.1.22. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- 1.1.23. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- 1.1.24. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

1.2. Zásady pro hodnocení chování ve škole

- 1.2.1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- 1.2.2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.
- 1.2.3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- 1.2.4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- 1.2.5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- 1.2.6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.

2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- 2.1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- 2.2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- 2.3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- 2.4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde,
 - jak bude pokračovat dál.
- 2.5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- 2.6. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

3.1. Stupně hodnocení prospěchu

- 3.1.1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení.

- 3.1.2. Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje stupni:
 - prospěl(a) s vyznamenáním,
 - prospěl(a),
 - neprospěl(a),
 - nehodnocen(a).

Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm horším než 2 – „chvalitebný“, průměr ze stupňů všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno jako „velmi dobré“
- **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm „nedostatečný“ nebo odpovídajícím slovním hodnocením
- **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm „nedostatečný“ nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.
- **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a)

Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo při opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení alespoň „prospěl“.

3.1.3. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

3.2. **Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření**

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu

a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné

chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

3.3. **Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření**

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti, praktika, informatika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v uvedených předmětech s převahou praktického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá

suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti.

V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů,

nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

3.4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova, rodinná výchova, občanská výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

3.5. **Výchovná opatření, stupně hodnocení chování**

Výchovná opatření

Pochvaly

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déle trvající úspěšnou práci.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Napomenutí, důtky

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- napomenutí třídního učitele
- důtku třídního učitele
- důtku ředitele školy

Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele.

Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel nebo ředitel školy neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.

Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré,
- b) 2 – uspokojivé,
- c) 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

4. **Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhl. č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií**
 - 4.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
 - 4.2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
 - 4.3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
 - 4.4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

- 4.5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

5. **Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace**

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

6.1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

6.2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

- 6.3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky – současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
- 6.4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- 6.5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- 6.6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- 6.7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá na jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- 6.8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
- 6.9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
 - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
 - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,

- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
 - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- 6.10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

7. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

7.1. Komisionální zkouška

7.1.1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky.

7.1.2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

7.1.3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

7.1.4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

7.1.5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

7.1.6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

- 7.1.7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- 7.1.8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- 7.1.9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

7.2. Opravná zkouška

7.2.1. Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

7.2.2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

7.2.3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

7.2.4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

7.2.5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)

Žák vykonal dne opravnou zkoušku z předmětu s prospěchem

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu zůstává nedostatečný

8. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- 8.1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
- 8.2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- 8.3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- 8.4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- 8.5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.